

Előfizetési ár:
 egész évre . . . 8 frt.
 fél évre . . . 4
 negyed évre . . . 2
Egy szám 10 kr.

Hirdetések
 6 hasábos posztóiban
 7. másodsor 6 s minden
 további sorért 5 kr.
NYILTÉRREN
 soronként 10 kereszt ve-
 tnek fel.
 Kincstári illeték minden
 egyes hirdetésért külön
 30 kr. fizetendő.

ZALAI KÖZLÖNY

A lap szellemi és anyagi részét illető közlemények, előfizetések, reclamatiók sat. a szerkesztő-hiadóhoz bérmevve intézendők:
NAGY-KANIZSA
 Takarékpénztári épület, földszint.
 Bérmentetlen levelek csak ismert munkatársaktól fogadhatók el.
 Kéziratok vissza nem küldetnek.

előbb: „ZALA-SOMOGYI KÖZLÖNY.”

Nagy-Kanizsa város helyhatóságának, nemkülönb az „első zalai ügyvéd-egylet”, a „nagy-kanizsai kereskedelmi s iparbank”, a „nagy-kanizsai takarékpénztár” a „zalamogyi általános tanító-testület”, a „Zala-Somogy” gözhajózási részvénytársulat s több megyei és városi egyesület hivatalos értesítője.

Hetenként kétszer, vasárnap- s csütörtökön, megjelenő vegyes tartalmu lap.

Felhívás előfizetésre!

„ZALAI KÖZLÖNY”

f. évi október 1-én 14-dik évfolyamának negyedik negyedébe lépén, mindazokat tisztelettel felkérjük, kiknek előfizetésük e hó végével lejár s e lapot tovább is pártolni kívánják, hogy azt mielőbb megújítani sziveskedjenek.

Előfizetési ár:

Oktober – decemberre 2 frt.

Pályázat.

A sümeghi államilag segélyezett IV. osztályu reál tanodánál üresedésbe jött tanári állomásokra pályázat hirdettetik:

1. Természettan, számtan és franczia-nyelv.
2. Magyar nyelv, irodalom és német-nyelv tanszékre. A reus tanár évi fizetése 800 frt. s 80 frt lakbér és nyugdíj élvezet; helyettesé 700 frt. A fizetéseknek leendő felemelése még e tanévben kilátásba helyeztetis. Folyamodványok f. évi okt. hó 9-ig Sümegh város iskola bizottsági elnökséghez czimezve, Sümegh (Zala m.) küldendők. Sümegh, 1875. sept. 24.

CSEH LÁSZLÓ.
iskola bizottsági elnök.

Részes kiírás.

Zalamegye állandó választmányak 1875. évi szeptember hó 15-ik napján tartott ülésé jegyzőkönyvéből:

7356.
u. i. 1875.

Felvétetett Czukelter József megyei

számvevő urnak jelentése, mely mellett a megye területén felállított mértékhitelítő hivatalok 1875/6-ik évi szükségleteinek tervezetét összeállítva felterjeszti.

A bemutatott költségtervezet tárgyalás és vizsgálat alá vétetvén, az egész terjedelmében elfogadtatott, s a megyei állandó választmány tiszteletteljesen azon véleményével mutatja be a tek. megyei bizottsági közgyűlésnek: miszerint azt megállapítani és két példányban elkészítve, a nagyméltóságú magyar királyi belügyministeriumhoz felterjeszteni méltóztatassék.

Végül tisztelettel megjegyeztetik, hogy jelen költségvetési előirányzat jelen vélemény kapcsában a törvény értelmében a központi irodában közszemlére kitétetett és minden bizottsági tag urnak kézbesítettett. — K. m. f.

Kiadta:

CZUKELTER LAJOS m. k.
m. aljegyző.

Felhívás a műbarátokhoz.

A „műcsarnok” építkezése szemléto-mást halad. Még ez évben tető alá kerül a díszes ház, mely a hazai művészetnek állandó csarnoka lesz, tanúságot teendő arról, hogy a magyar közmívelődési törekvéseknek eddig elhanyagoltabb ágában is immár tények és tettek váltják fel a régi panaszok és reménytelen buzdítások korszakát.

Az ige testté válik; a kitűzött cél megközelítése érdekében a képzőművészeti társulat, mint kezdeményező megtette azt, a mit tőle jogosan várni lehetett: megkereste és összhangzó közreműködésre indította országszerte az óhajtott siker mind megannyi tényezőit. — Fáradozásai a nehéz anyagi

viszonyok daczára, nem maradtak eredmény nélkül. — Lelkes és vagyonosabb műbarátaink számos és tetemes adakozással igazolták bizalmunkat. — A hazai művészek részéről pedig a legnemesebb erőfeszítések történtek a „műcsarnok” javára rendezett műsorsorolás sikerítésére, a mi lehetővé tette, hogy 50.000 frt. értékű 300 nyereeményt bocsáthatott sorsolás alá. — E művek jelenben a társulat tárlatában ki vannak állítva, s mindenki meggyőződhetik a nyereemények műbecséről és értékéről.

Ha van még, a kinek jóakarátú közreműködését folytatólag igénybe venni a cél érdekében kötelességünk: ugy a hazai, műpártoló nagy közönség az, melynek részvéte a műsorsorolási sorsjegyek vásárlása körül eddig nem áll az áldozatkétség azon magaslátán, melyet egyes műérző hazafiak részéről oly hálás elimeréssel tapasztalni alkalmunk volt. — A művészek által ajándékkép felajánlott művek becsértéke ugyanis az eladott sorsjegyek árával még korán sincs fedezve. — Hogy e részben az óhajtott eredményt elérhessük, s a művészek áldozatkéssége kárba ne menjen, még egyszer fordulunk a nagy közönséghez azon kérelemmel, hogy miután az eleve kitűzött határidő rég letelt, a sorshuzás pedig hatósági felügyelet mellett f. év. október hó 24-én okvetlenül meg fog tartatni, mindazok, kik bizonyos számú sorsjegyeket megtartottak, azok árát beküldeni sziveskedjenek; azon műpártolók pedig, kik sorsjegyeket még nem bírnak, ilyenek vásárlása által egy közhasznu nemzeti intézmény sikeres létesítéséhez bár még oly csekély áldozattal hozzájárulni siessenek.

A nyereemény lehetőségén kívül kinek-kinek az az öntudat lesz jutalma, hogy köz-

művelődési érdekeink fejlesztése körül része és érdeme van.

Tervezete:

Zalamegyében felállított mértékhitelítő hivatalok szükségletének 1875/6-ik években. I. tétel.

A hivatal tisztek és szolgák fizetése.

Kanizsai mértékhitelítő hivatal tisztnak 1875. évi május 15-től 1875. évi december 31-ig a 1000 frt, 1875/6. évre pedig indítványos-taik 625 frt. Ugyanannak 1876-ik évi január hó 1-től december hó végéig 1000 frt. Zalaegerszegi mértékhitelítő hivatal tisztnak 1875. évi augusztus 1-től 1875. évi december 31-ig a 600 frt — 250 frt. Ugyanannak 1876. évi január hó 1-től december hó végéig 600 frt. Keszthelyi mértékhitelítő hivatal tisztnak 1875. évi szeptember hó 1-től 1875. évi december hó 31-ig a 600 frt — 200 frt. Ugyanannak 1876. évi január hó 1-től december hó végéig 600 frt. Tapolcai mértékhitelítő hivatal tisztnak 1875. évi szeptember hó 1-től 1875. évi december hó 31-ig a 600 frt — 200 frt. Ugyanannak 1876. évi január hó 1-től december hó végéig 600 frt. Tolnai mértékhitelítő hivatal tisztnak 1875. évi szeptember hó 1-től 1875. évi december hó 31-ig a 500 frt — 166 frt 66²/₃ kr. Ugyanannak 1876. évi január hó 1-től december hó végéig 500 forint. Lendvai mértékhitelítő hivatal tisztnak 1875. évi szeptember hó 15-től 1875. évi december hó 31-ig a 500 frt — 145 frt 83¹/₂ kr. Ugyanannak 1876. évi január hó 1-től december hó végéig 500 forint. Kanizsai hivatalnál alkalmazott szolgának 1875. évi május hó 15-től azon évi december hó 31-ig a 240 frt — 150 frt. Ugyanannak 1876. évi január hó 1-től azon évi december végéig 240 forint. Zalaegerszegi hivatalnál alkalmazott szolgának 1875. évi augusztus hó 1-től december hó 31-ig a 180 frt — 75 frt. Ugyanannak 1876. évi január 1-től december hó végéig 180 forint. Keszthelyi hivatalnál alkalmazott szolgának 1875. évi szeptember hó 1-től december hó 31-ig a 180 frt — 60 frt. Ugyanannak 1876. évi január hó 1-től december hó végéig 180 forint. Tapolcai hivatalnál alkalmazott szolgának

TÁRCZA.

A hazaáruló.

Messze, — távol a világi sajtótól
 Tul a bércsen, — csendes völgy öléi
 Áll egy kis kápolna ezred óta
 Vadregényes erdő közepén.
 Szászados cser lomb-dus koronája
 Bus homályt vet a kis kápolnára

Tulvilági csend uralg e tájon,
 Halkan zörren fű, fa és virág;
 Minden, minden, a madár is nyu seug
 Menyrei senét há ballanai . . .
 Szászados cser lomb-dus koronája
 Bus homályt vet a kis kápolnára.

Benü e szent hely oltár számolyánál,
 Hol örök tűz dereng szertessé,
 Porba hullva térdel egy sarándok
 Összetéve reszkető kesét . . .
 Szászados cser lomb-dus koronája
 Bus homályt vet a kis kápolnára.

Porba hullva térdel a sarándok,
 Hő fohász két lelke mélyiben
 Övig érő hó fehé szakálát
 Ugy fűrészt föld porában meg . . .
 Szászados cser lomb-dus koronája,
 Bus homályt vet a kis kápolnára.

Szent szolossza seug reszkető ajkín
 Égi tűz gyul két szemében fel;
 Méla hangon — mintha sirból jöne
 Csodás áhitattal énekel . . .
 És a lomb-dus cserfa koronája
 Bus homályt vet a kis kápolnára.

„Örök Isten — seugi áhitattal —
 Kit imád a teremtet világ,
 Kinek Cherub térdel számolyánál
 Halld meg kérék, — halld meg hő imám! —
 Kegyes atya minden irlalomnak
 Nyujts kegyelmet vétkes szolgádnak!”

„Mint üldözött, — ismeretlen tájon
 Bolygok serte széjjel szüntelen;
 Olthatatlan kín emészt s nyugalmat
 Nem lelök sem nap, — sem éjjelen . . .
 Kegyes atya minden irlalomnak
 Nyujts kegyelmet vétkes szolgádnak!”

„Oh mert poklod láng emésztő kinja
 Az ily nagy, ily fájó nem lehet;
 Nem! — mert minden kinek fájdalomát
 Nagyobb a győtrő lelkiismeret . . .
 Kegyes atya minden irlalomnak
 Nyujts kegyelmet vétkes szolgádnak!”

„Bossus aged dörög felhőiből
 Küldd le rám villámid menykővét,
 Semmisítsd meg, büntesd, romboljad o
 Vétkes szivet fájdalommal szét!
 Kegyes atya minden irlalomnak
 Nyujts kegyelmet vétkes szolgádnak!”

„Bűnös vagyok! — s vétkem nagyságához
 Bűnös, bűnös — mily csekély e szó,
 Te tudod, mert tudnod kell, mit tesz az:
 Ki mint én . . . ah! . . . hazaáruló . . .
 Kegyes atya minden irlalomnak
 Nyujts kegyelmet vétkes szolgádnak!”

Lázus ajkkal még tovább is szórja
 Önmagát vádolva átkait;
 Nem nyujt többé vigaszt, nyugodalmat
 S reményt sivar lelkének a hit,
 Im még hallik hangja bösz szavának:
 „Nyujts kegyelmet vétkes szolgádnak!”

Égi tűz helyett az agg szemekből
 Vad láng lövelt elő sardonan; —
 S messze — a sarándok győtrélmítől
 Kétségbeesetten elrohan.
 Még csak hangja hallik bösz szavának:
 „Nyujts kegyelmet vétkes szolgádnak!”

Messze, — távol a világi sajtótól
 Tul a bércsen, — csendes völgy öléi,
 Áll egy kis kápolna ezred óta
 Vadregényes erdő közepén . . .

Szászados cser lomb-dus koronája
 Ráhajlik a kised kápolnára.

POZSOGÁR GYULA.

Hat hét Olaszországban.

Irta: Dr. Laky Kristóf.

(Folytatás.)

R ó m a .

Innen a S. Maria Maggiore templomba mentünk, ez egyike a legszébb templomoknak: 132 lépés hosszú és 53 lépés széles, három hajója van, 42 joniai oszlop tartja a gyönyörű tetőzetet. Körül sok szép kápolnával bir, melyekben a legnevezetesebb pápák művészi síremlékei vannak, legszébb Vik Sixtus kápolnája, mely most javítottat ki igen fényesen. Allítólag a jelenlegi pápa IX ik Pius kijelentette volna végakarátában, hogy majdan itt kívánja küzdelmes élete után örök álmait nyugodni.

Esután a S. Maria degli Angeli nevü templomhoz hajtottunk, ez Michel Angelo által egy régi római fürdőházból lett átalakitva, gömbölyü és roppant nagy, itt nyugszik Salvator Rosa, a jeles festő, — igen szép képek díszítik az oltárokat. Mellette van egy karthausi kolostor, melynek udvara, folyosó arkádjai a középkori építézet jellemző szép művei.

Délelőtt még a Maria del Popolo templomot néstük meg, sok szép kép van itt, de legnagyobb nevezetessége a főoltár tabernaculum, melynek domborművei bámulatos ízléssel és tökélylyel készültek. Megjegyzem, hogy a leirt templomokon kívül többeket

is néstünk meg, melyekről feleslegesnek tartom megemlékezni.

Ebéd után a messze-messze Tiberisen tuli városrészebe kocsiztunk. A város falán tul Cestius pyramidjához értünk, es egy néhai gazdag ur vala, ki még életében elkészítetett 110' magas, alatt 87' széles pyramid emléket. Érdekes régiségeket találtak es sirboltban. Közélinen a Monte Testatoról, mely 160' magas, felséges kilátást élveztünk a város ezen részére. Soká, soká kocsikárván, jobban, mint nem, a mezősegre értünk, mignem végre Rómának, de talán a világnak legszébb templomához S. Paolo fuori le mura h o s jutottunk.

Igaz, hogy Péter nagyobb, — a Laterán es Maggiore régibb, de es a modern islés netovábbja. Inkább fejedelmi díszterem, mint templom, — mig az óriási Péter a sok oltártól es közép építménytől át n:m tekinthető, es méltóságteljesen felséges egyszerűségében bámulatra es hódolatra ragad lángessz építője iránt.

Méltóztatassék egy 120 m. hosszú, 60 m. széles es 23 m. magas, ceupa oszloptól tartott óriási termet képzélni, — a 80 oszlop gránitból, a talajzat remek márvány mozaik oly fényesre csiszolva, mint egy udvari elfogadó teremé. Körö-körül a magasban es összes pápák mozaik arcafépei. A főoltár menyesetét tartó 2 sárgás alabastrom oszlop az egyiptomi alkirály, — a Malachit tartályai a tabernaculumnak Miklós orosz csár ajándékai. IX-ik Pius messé összegeket fordított ezen templom díszítésére, valóban annak minden porcsinjája remekmü is lett! Kérdestem, mi lehet annak oka, hogy a legszébb templom nem a városba építetett — s azon választ nyerém, mert es azon hely, hol

1875. évi szeptember hó 1-től december hó 31-ig a 120 frt — 40 frt. Ugyanannak 1876. évi január hó 1-től december hó végéig 120 frt. Lendvai hivatalnál alkalmazott szolgálónak 1875. évi szeptember hó 15-től december hó 31-ig a 120 frt — 35 frt. Ugyanannak 1876. évi január hó 1-től azon évi december végéig 120 frt. Összesen 1875/6. évre indítványoztatik 5787 frt 50 kr.

II. tétel.

Hivatalos helyiségek bérlétére.

Nagy-kanizsai, zalaegerszegi, keszthelyi, lendvai és tapolczai hivatalos helyiségek után járó használati díjak szerződés szerinti 1875/6. évre indítványoztatik 2658 frt 33 $\frac{1}{3}$ kr. Összesen: 1875/6. évre indítványoztatik 2658 frt 33 $\frac{1}{3}$ kr.

III. tétel.

A hivatalok felszerelési költségei.

Nagy-kanizsai mértékhitelítő hivatal számára: a közp. mértékhitelítő bizottság által kiszolgált több rendbeli tárgyakért utólagos megtérítés mellett csomagolás és szállítási díj bele nem számítással 1875/6. évre indítványoztatik 1337 frt 95 kr. A zalaegerszegi és alsó-lendvai hivatalok számára szükséges hitelítési készülékek ára fejében a megye törzsvagyonyából előlegezve 1006 frt 8 kr. A zalaegerszegi hivatalhoz szükséges készülékeknek szállítási költségei fejében a megye törzsvagyonyából előlegezve 48 frt 80 kr. Az alsó-lendvai hivatalhoz szükséges készülékeknek Csáktornya által szállítási költségei fejében a megye törzsvagyonyából előlegezve 25 frt 79 kr. Összesen: 1875/6. évre indítványoztatik 2418 frt 62 kr.

IV. tétel.

Irodai szükségletekre.

N. kanizsai hivatalhoz beszerzett műszaki butorzat és egyéb tárgyakért 1875/6. évre indítványoztatik 405 frt 72 kr. Zalaegerszegi hivatalhoz beszerzett butorzat és egyéb tárgyakért 166 frt 6 kr. Keszthelyi hivatalhoz beszerzett butorzat és egyéb tárgyakért ugyanannyi. Tapolczai és lendvai hivatalokhoz szükséges butorzat és egyéb tárgyakra 200 frt. A kanizsai, zalaegerszegi, keszthelyi, tapolczai és lendvai hivataloknak kiszolgált nyomtatványokért 72 frt. A felállított 5 hivatal fűtéséhez és bélélyezésekhez szükséges 45 öl tüzifa a 15 frt — 675 frt. A felállított 5 hivatal részére szükséges irodaszer és nyomtatványok 200 frt. Könyvkötő munkára 100 frt. Összesen: 1875/6. évre indítványoztatik 1984 frt 84 kr.

V. tétel.

Előre nem látott költségekre. Előre nem látott költségekre 1875/6. évre indítványoztatik 500 frt. Összesen: 1875/6. évre indítványoztatik 500 frt.

Összegek összesítése.

A hivatal tisztek és szolgák fizetéseire 1875/6. évre indítványoztatik 5787 frt 50 kr. Hivatalos helyiségek bérlétére szerződés szerinti 2658 frt 33 $\frac{1}{3}$ kr. A hivatalok felszerelési költségeire 2418 frt 62 kr. Irodai szükségletekre 1984 frt 84 kr. Előre nem látott költségekre 500 frt. Összesen: 1875/6. évre indítványoztatik 13349 frt 29 $\frac{1}{3}$ kr.

Péter és Pál vértanuhaláluk előtt egymástól elbucuztak.

Sajnálkozva gondoltam hazám fővárosára, amikor e számtalan szép templomokat meglátogattuk, melynek egyetlen a nemzet méltóságának s gazdag főpapjainak megfelelő egyháza sincsen!... Mint Velencében, úgy itt is a lipótvárosi csuffá lett basilika jutott eszembe, — nem tudom elképzelni, minő érzéssel tekintették azt főpapjaink? Tauulhatnának a sokkal szegényebb olasz clerustól, mely egyesülve buzgó világi hívekkel, bámulatos aldozatokat hozott az Isten dicsőségére, amikor e remek templomokat emelte. Szentül megvagyok győződve, ha nekünk katolicus világiaknak, úgy mint protestáns atyánkfainál, beleszóllásunk volna az egyházi dolgokba, eddig Budapestet egy gyönyörű s a rómaiakkal vetekedő templom díszítene!... Beszéljen mindenki, amit teszünk, de annyi bizonyos; hogy hazánkban a katolicus hívek számaránya s az egyház gazdagsága folytán, — fővárosunkat, egy ilyen templom méltán megilletné!!!

Május 24. Ez utolsó napunk Rómában; bús sohajjal gondoltunk arra, hogy holnap ilyenkor búcsút veendünk a dicső, s kedves örökvárostól, tehát a mai napot igen jól felkellett használnunk. A S. Giovanni in Laterano, mely „feje és anyja minden templomoknak” kezdetül vándorlásainkat. Ugy hallottam, hogy ez a pápa plébániája s az egyház történetnek egyik legnevesesebb és legszentebb helye, hol többrendbeli egyetemes egyházi zsinatok is tartottak. Földrengés és tűzvész többször elpusztították, mindég ékebben épült föl.

Nagy-Kanizsa, szept. 30-án 1875.

(rf.) A legutóbbi közgyűlésről hozott referendánk ellenében Hirschel Ede ur jónak találta saját reputációját tekintetéből az egész ügy-folyamatot a lapok legutóbbi számában vissza-magyarázni, szerinte r. f. jelentőnek, ámbár ez nem én vagyok, mert nem egy, ha a pontot akár-hová tesszük, de úgy látszik, minket értett, tehát válaszolunk, magunk és a tárgy iránti tekintetből.

Semmi kifogásunk ez ellen, de mert hirlapi referendánk tétele támadtatott meg, van egy néhány észrevételünk, hogy még sem mind arany, ami fénylik.

Ugy látszik, a közgyűlésről hozott referendánk eleve nem talált, mi miatt Hirschel ur ugyan-csak szeretne visszavágni; csak hogy a színházba való, hogy a harcizosok védelemre csak gyenge és papiros vértéket használjanak, — Hirschel ur papiros vértéj bizony-bizony nem állja ki a sarat.

Azon állításomat mondja absurdumnak, hogy a közgyűlésen a tárgyhöz bárki is hozzá-szólhát, ez ugyan nem lenne absurd állítás, mert bizony az mégis csak úgy van, hogy a közgyűlésen a tárgyhöz bárki is hozzá szólhát, no de vigasztalja magát, én ezt sem nem irtam, sem nem állítottam, szegénységi bizonyítványát tehát teljes tisztelettel visszanyújtom, talán még használhatja.

Én sem többet, sem kevesebbet nem mon-dottam, illetőleg állítottam, mint, hogy helyte lennek találjuk, hogy bárki akárhányszor ugyanazon tárgyhöz hozzá szólhasson. De úgy látszik, nem is az állítólagos absurd állítás a bibi, hanem a szegény bárki a hibás, mert pápa szemén át Hirschel ur átnézte, az akárhányszor szót és a bárkiben akadtak meg szeméinek ha-ragos villámai.

Én osztom a rám tukmált absurd állításban és hiszem is, hogy a tárgyhöz bárki is hozzá szólhat, de nem akárhányszor, ha pedig a bárki faj — hát előre is kijelentem, hogy nem ismerem nyelvész, ki a bárki szót deminutiv jelentőségűnek tartaná, mely által talán valaki nek polgárelyene csorbították meg, hacsak valaki szegényt nem talál abban, ha többi társával egyenlő tekintet alá esik, a büszkeségét meghagyom Hirschel urnak.

Hogy a tárgyalás folyamatát helyesen ir-tam le és Hirschel ur kiigazitott állítására ön-maga sem fog emlékezni, segítségére megyek emlé-kező tehetőségem.

A közgyűlésen épen Hirschel urhoz tetétt e kérdés: vajjon ha jókönyvűje van és egy másik ismeretlen 50 frttal olc-óbban akar szol-gálni, elbocsátaná-e ismert egyénét?

„Az már más” mondja Hirschel ur — én ilyen bolondot nem tennék, — de a község ha pár forintot szerezhet, ilyen bolondot is köteles tenni.

Erre én is, képviselő társai, de Hirschel ur is nagyon jól fog emlékezni, pedig ez igazán absurd állítás, melyért nem igen lenne másbóvá, mint Afrikába sorozható — a tengert elengedem, mert az állítás amúgy is felette vizenyős volt, én majd csak a bor mellett maradok, az leg-alább az ily állításoknál könnyebben csuszik.

A cikk többi részéhez semmi közöm, hogy mit tesznek, vagy nem tesznek a tisztvi-selő urak, nem tudom, hogy mit kellene a pénz-

Előcsarnoka tágas és méltóságos, — a templomnak 5 hajója van, a középsőt 12 rop-pant oszlop tartja, melyek előtt nagy, de igény-telen nézetem szerint erőltetett, mintegy repülni látzó szobrok állítják fel, azon modorban, mint az augsalhid szobrai.

A fölötténél van azon faasztal, mely va-laha Szt. Péter apostol fejedelemnek oltáru szol-gált, itt is csak a pápa misézhet. Megszámlál-hatatlan sokasága a kápolnáknak, pompás márvány síremlékeknek és oltároknak körítik a fő-templomot.

Amint ezeket nézegettük, egyszer csak vá-lamra út valaki és magyarnyelven a legszivélye-sebben üdvözöl. Ah, minő kedves meglepetés, egy ifjúkori szülőföldemről jő barát M. . . . ur, ki ezze, szorgalma jeles tehetségei által Pesten sokra vitte dolgát. Már egy év óta Itáliába van, megrongált egészségének helyreállítása végett. Nem vagyok képes leírni örömdomet e találko-zás fölött.

Legszébb ereklyéi közé tartozik e tem-plomnak a keresztelő kápolnában levő medence, melynél a legenda szerint Sylvester pápa Nagy Constantint császárt megkeresztelte 324-ik évben.

E templommal összefügg a laterani pápai palota, hol szinte rengeteg nagy kiterjedésű szobor — kép — régiségek gyűjteményei, még pe-dig pogány és keresztényre felosztva; vannak. E 16 nagy termen csak felületesen futottunk keresztül, csakis „Sophokles feje” érdemelt kiváló nyelvet.

(Folytatása köv.)

Sétabotorkálások.

V.

A Csengery utca egyre szélesbedvén, a

ügyi bizottságnak és nem a tanácsnak javasolni, nem az én dolgom, hanem a közgyűlésé. Amit irtam, száraz tényállítás, a referens leírása és nem jelentése, a dolog lényege pedig a közgyűlés tárgya, akár mit csinál vele, az ő dolga, mi csak törvénytől bírjuk mi történet, a formai és anyagi rész vitatásai, lehet vezércikk, de nem referáda.

Végén csattanik az osztor, (megenged Hirschel ur e kifejezési plagiumért.)
Látta e már Fallstaffot?

Az épen olyan lehet rémes harci köntösében, mely rettenetesen hívja az ellenséget, csak arra kéri, hogy melléje ne álljon; így hív engem is maga ellen, ha kedvem tartja, támad-jam meg, de mellette ne szóljak.

Oly régi politikustól, mint Hirschel ur, fe-llette érdelem e nagy bátorság — vagy tán nem tudja, hogy a magyar hirlapirodalom nem a Styx-ek ziványháza, hol kedv szerint támad-nak, szebelnek és zsarolnak, hanem a közjó öre a magyar hirlapirodalom, mely dorgál, hol érdem van rá és dicsér, pártol, minden jót még a tevők akarata ellenére is — és ez egygyel dicse-kegni fogunk és tessék, vagy ne tessék Hir-schel ur rettenetes bátorságának, tűni fogjuk, ha rosszat tesz és pártoljuk, ha jóra törekszik, mert hála Isten, még nálunk nem honosult meg a Styx-ek journalistikai rabló hada.

A „Budapesti Közlöny”-ről.

Jó ideje már, hogy szellőztettük e kényes, de a provinciákra mindenestre fontos ügyet, a mennyiben valamennyiünk bőrére megy!

A kormány által kiadott hivatalos lapnak. ugy, mint az jelenleg megjelenik, — semmi más értelme nincs, minthogy pár száz ezer tor-riatot jövedelmezen s kiválólag azon a téren, melyet országazerte könyek nyomor és rongyok takarnak!

Mi volna egyik legfőbb célja a kormány ezen organumának?

Hogy a hirdetések minél több ember által olvasva, a lap minél több kézen megfor-dulva, lehető eredményt mutassanak fel. Ha pályázat hirdetik, legyen annál több jelent-kező; ha elárvereznek valamit, legalább a vi-dékekbeli venni szándékozók megjelenjenek, hogy ne csak az árverési költség kerüljön ki a viszonyok által úgy is nyomott vételárból, ha-nem a szegény adós vagy csődbe esett értéké-hez arányított összeget kapjon.

A cél nem az, hogy pén t gyűjtsünk s az üres állampénztár elkelt milliót ily utca akarjuk pótolni; pár cseppel a tengert képvise-leni!.. Hanem, hogy a szegény népen úgy is nagy bajaiban lehetőleg segítsünk s kezére ad-juk az eszközöket, melyekkel a hinárból szabadulhat.

S mit érnek el a hivatalos lappal?

Éppen ez ellenkezőt.

A lap a mint beérkezik a községbe, ott hever a jegyzők asztalán; ezek is legfeljebb ak-kor pillantanak bele, ha épen ráérnek, s nézik elől a kinevezéseket; hátul az apró betűs sibil-lán ugyan zévé rontja szemét! A másik napi számot ráteszik a tetejére; a többit megint, ott lepi a por, a szegény adós vagy csődbeesettet pedig viszi a víz.

Ugyan tarka fogalommal vannak ille-tékes körökben a közégi népeletről, ha azt hi-szik, hogy a polgárság elviteti a községházától

vasutféle már egész kis sugáruttá fejlődik: itt már lehetne sétálni akár az út közepén, ha ott kocsi nem járnának, akár az út két szélén, ha az a sok kerékv-tó nem fenyegetné az emb-ert, akár a szép széles gyaloguton, ha azt egyik oldalon gyp fel nem verte, másik oldalon épít-ők el nem foglalták volna. Hát még ha azon száraz, izetlen kerékv-tók helyett árnyékos fa-sorok szegélyeznék az utat? De különös, hogy nálunk csak a kerékv-tó fa díszlik és minden egyéb fa kivész — mint például azon nyomo-rult hársfák, melyek itt a gyalogút mellett szá-radoznak. — Igaz, hogy a kerékv-tót csak ül-tetni kell, előfát pedig ápolni is kellene: talán ez okozza a különbséget. Megelégettem tehát végig néni a szomorú fasoron és poros utcán, aztán körülnéstem, vajjon mily irányban volna szebb kilátás és csakugyan jobbra balra a ke-reszbe futó utca mentén több előfát fedeztem fel, melyek talán mivel nem városi közös ültet-vények, igen szépen díszlenek. Kiválóan meg-tetszett egy óriási szomorú fűz, melynek az ut-czára kihajló ágai alatt egész csapat fürdőven-dége a szemközti köpölyöző fürdőnek kocsi-val, lóval együtt árnyékban tanyázott. Ezembe jutott erről, hogy hiszen fürdő részvényes is volnék s mint ilyennek illő, ha már közelében vagyok, megtekintem e nemes vállalatot, hogy vajjon emelkednek e már azon nevetetes actiák, melyek után eddig évenként egy-egy fürdést kaptunk ostaléku.

Hallottam emlegetni, hogy az eddigi jö-vedelem nagy részét a fürdő kutja nyelte el: azért is siettem e telhetetlen kutat megnézni és csakugyan épen legjobbkor jöttem, mert a kut valóban nyelt — nem ugyan bankót, nem is részvényeket, hanem egy pintes üveg bort, me-lyet szorgalmas inagyerek szállított le a tátongó

azon hasábokat, melyekben a betűket még na-gyító üvegen is csak szemgyulladással lehet vé-gig á — b — c ézni! —

Azt sem tudja, hogy van-e a világon, vagy nincs; az adós is csak akkor értesül róla, midőn a drága hirdetési díjt le-husznak.

A lapot évszámra fizetik a községek, azért, hogy a pók háló lepi a mestergerendákon; a provinciák beperesített egyénei roppant üz-szegeket issadnak ki a petites hasábokért, pedig számtalanszor megtörténik, hogy az árverés-sen nincs más, mint a végruhajtó, a hitelező vagy képviselője; az adós fél; meg a — du-bos!..

Ezért aztán érdemes hirdetési díjt busá-san fizetni.

Már beosztása hihás a lapnak: a papir spórolásban akkora betűkkel nyomtatják, hogy még a betűkből élő embernek is kinszenvedes végig olvasni; s midőn azt a kis szellemi tartal-mát is elvették tőle, száraz, tartalmatlan, mint a cséplett szalma.

Ezer és ezer példányban nyomják, expe-diálják; a falukra mehozják a postásgyere-kek, s ezzel hivatása megszűnt, mint a selyem-hernyőé, midőn beköti magát; utójára olvas-ták a korrektor és revizor; születésekor már meghalt, a provinciáké csak a temetési költ-ség!

Százezer frtok másznak be, és semmi ha-szon nincs érte; ha már a törvény kötelez, ad-jon legalább alkalmat, módot is rá, hogy az em-ber minél könnyebben teljesíthesse kötelességét.

Nincs-n olyan szegény állásu provincia-lis lap, mely a helyi érdekeket képviseli, s így a közönségre is érdekel bir, hogy szivesebben látott vendég nem volna, mint a „Budapesti Közlöny”. Olvassák azt birtokosok, kereskedők, lelkészek, tanítók, jegyzők, sőt maga a polgár-ság is; intézetek, egyesületek, melyeknek hiva-talos közlöny; szóval: abban a kis körben, melyben mozog: otthon van.

Magának a hirdető, és hirdettető közön-ségnek nem volna-e érdekében, ha a helyi bir-detések a helybeli lapoknak adná át a kor-mány?

Vagy hátha az élet nagy terhei mellett nagyon megtalálna gazdagodni abból a néhány ezer forintból az a 40 — 50 vidéki lap?

Ez volna még csak a valódi calamitás: forrást nyitni az adófizetésre...

Midőn lapársunk a „Somogy” e cikkét átvesszük, a mi nézetünk közzétételével is hoz-zájárulni vélünk a hiv. hirdetések mikénti legcélszerűbb közzététele módjának kiegészí-téséhez.

És pedig: nagy hiba az, hogy az árverési hirdetésekben csak a telekjegyzőkönyvi és helyszínelési számokkal van a birtok megne-vezve, mi által könnyen megtörténhetik, hogy még a tőzomszedük háza vagy telkének elár-vereztetése is kikerüli figyelmünket.

Szerintünk az árverési hirdetéseknek a tjkvi, h. sz. sz. és házszámán kívül még a határt, dűlöt, melyben az illeők birtok fekszik, továbbá a terület nagyságát, valamint végre a határos szomszédokat is, meg kellene nevezni. Ennyi az egész. A többire nézve mi is osztunk fen-nevezett lapársunk véleményében s mi is ohajt-juk, hogy a 10,000 fton aluli ár. hirdetések kötelezett közzététele ne eszközöltessék, a „Bpes-

üregbe. A kut fölött egy kezdetleges emelő gép ágakodott, mellette pedig néhány napszamos heveredezett, ezeknek illedelmesen jó munkát kívánván, tudakoltam, miben fáradsz? El-panaszolták erre, hogy már két hét óta e nehéz munkát üzik, hajtják s nem akarják addig abba-hagyni, míg nem sikerül a kutat elegendő víz-zel ellátni. A bor czéjja és rendeltetése utáni tudakozódásomra, hogy talán csak nem azt akarják vizzé változtatni: felvilágosítottak hogy lent a kut fenekén is vannak emberek, kik ott iszonytató nagy furóval furják a földet és e keserves munka mellett gyakorta meg-szomjuhoznak, viz pedig kevés van, azt nem akarják pazarlani, azért kellett a bor. Elnéze-gettem egy ideig, miként megy ez a különös mesterség, sok szerencsét kívántam hozzá és el-mékedvén a látottak fölött, kezdtem balátni, hogy nem csuda, ha nincs osztalékunk.

Tovább folytatván utamat, egy vígan csörgözött patakot fődöztem föl a sörhás mel-letti mély árok fenekén, melynek látható for-rása levén a fürdő előtti kiapadhatlan ugrókut, nagyon kár, úgy gondoltam, ezen drága vizet használatlanul elfolyni engedni s feltettem ma-gamban, folyamodni a városos, hogy enged-jenek e patakra malmot építeni: malmot ugyan nem akarok épen csinálni, hanem ha egyszer enyim lesz a víz, majd gondolok ki valamit — például, ha azon derék emberek a kutfenekén avval a nagy furóval történetesen egy artesi kut forrására lyukadnának, akkor még vízve-zetést is lehetne csinálni egész város számára és egy hajókázható csatorna egész a Muráig sem lenne rossz vállalat.

Közlönyben, mely eddig egy sem egyéb, mint egynemely nagyfejűek titkos jövedelem forrása.

Helyi hírek.

Szüret. „Muzsika szól, verbuválnak, csapj fel ócsém — — putonosnak! A szentgyörgyvári hegyen csütörtök óta javában foly a szüret. Lövöldözésektől, zenezéstől, énektől csakugy harsog a hegy, hol munkás népünk szüretet e harsogást sokszorosan visszhangozzák a közeli hegyek. Este felé az ifjúság tánczra kelekedik, mikor aztán a jókedvnek se hossza, se vége! Hadd vigadjanak, övék az élet. — A természetlő annyit mondhatunk, hogy az ideai szüret a tavalyit mind bőségre, mind jóságra felülmulja.

Említve volt lapunkban s elterjedt ama gyanu, mintha Kis Kanizsán a törvénytelen gyermekek halálózása szándékosan idéztetnek elő, a járás tevékeny szolgabírája Kovács János ur erre szigorú összeírást eszközöltetett, melynek eredménye az, hogy tavul 16, az idén 9 törvénytelen gyermek halt ugyan el, de mindannyi rendes apolásban részesült.

Ismételve figyelmeztetjük a t. szülőket, hogy kisdudnevelő intézetünkben a beiratások hoinap, hétfőn, november 4 én délelőtt 10—12-ig eszközöltetnek. A beiratások, mint már volt alkalmunk előbbi számunkban jelezni, bezárólag f. hó 10 ig tartatnak s minden nap a lentjelzett órákban.

Tűz. Folyó hó 1-én este 9 órakor tüzet jelzett — — a tűzhöz rohanók kiáltozása. Az ugynevezett „Utolsó garas“ Petőfi-utcai kocsma udvarában egy hosszú pajta, melyben két istálló és egy lakszoba is volt: állott tűzben. Mire tűzoltóinknak jelezve lett a tűz és mire a helyszínehez megjelentek: addig már a te'őzet teljesen leégett. Megérkezések után sem foghatlak azonnal munkához a vízhiány miatt. Csendes idő volt, s így a tűz tovább nem terjedhetett. Honvédeink a megjelenésben jóval megelőzték a cs. kir. katonaságot. Nem akartuk soha elhinni, de most értjük a tűz körül fáradozó kifikadásait. Derék főparancsuokunk egyre hitva az ácsorgókat: „Emberek, jöjjenek felváltani! Neusidler Károly szivattyúvezető hasonlóképp segítségre szolgáltatta fel a szivattyúzásra és sajnos, de a felszólításokra nem igen figyeltek, mely részvételeuség a következő kifikadásokat adá egy tiszt szájába: „Haszontalan népesség biz ez, mikor az öve eg, obogat, könyörög, hogy meutsük meg a ha a másét látja laugolni, csak gyönyörködik a világitásban, de segítségre nem jön!“

Egy ravasz róka látogatott betegnapelött délelőtt 11 óra tájvan, mely a főtéren magyar-utczán át szerencsésen elillant a kergetők, lármázók és utját állók nagy bosszúságára.

Ranezay József kisdudovó ur megérkezett, hogy a kisdudnevelő egyesület által létesített kisdudovodat megnyitva ténylegessen működjek.

Városunkban a lókiállitás mult hó 27-től fogva folytonosan tart. Dícséretére válik a gazdáknak az, hogy a törvény rendeletet a maga teljes szigorában megtartják, teljesítik meg az ily munkas időben is s nem tekintve arra, hogy a megjelenésre szükséges egy-két nap még veszteséggel is járhat a gazdaságban: a törvényzabta időt a legpontosabban megtartják. És ez így van helyesen, mert hol a törvény kellő tiszteletben nem tartatik, hol annak érvény nem szerzetetik: ott nincs és nem lehet rend soha.

Arról panaszkodnak városi gazdáink, hogy a szüret igen korán let: megkezdve s felni lehet, hogy a korai szüretelés u'ő zét majd a borban tojguk megizlelni.

Völgyi György magyar szintársulata Nagy-Kanizsára érkezvén, okt. 2-án kezdette meg előadásait. Üdvözöljük körünkben a derek társulatot, kívánjuk, hogy méltó pártolásban részesüljenek, azért felhívjuk a t. közönség figyelmét.

Pályázat. 11206. sz. Postamesteri állomásra Felső-Lendván (Vasmegeye) biztosíték 100 frt. letétele mellett. Évi járandóság: 120 frt. fizetés 40 frt. irodai és 180 frt. szállítási átalány. A kérvények három hét alatt a soproni postaigazgatóságnál nyujtandók be. Sopron, 1875. szeptember 25 ó.

Megjelent „Természettan“ nép-és felsőbb népiskolák számára. A szöveg közé nyomott ábrákkal szerkesztették Pollák Ch. és Süsmeghy J. tóvárosi tanítók. Budapest, Tettye Nándor és Társánál. Kemény kötésben ára 40 kr.

Szabadhegyen a dér a szállókben érezhető és tetemes károkat tett.

Hymen. Prey György alsó-lendvai földbirtokos f. hó 15-án tartja esküvőjét Gordignáni Ferencz kereskedő kedves és művelt leányával, Irén kisasszonnyal. — As ég áldása legyen az új frigyes.

Szüret. A Lendva és vidékén október hó 4 én vesi kezdetét; — szőlőgazdáinknál élénk a mozgás, bőtermés és igen jó borra számítanak. — E vidék szőlőhegyeit az év folytán semmi elemi csapás nem érte s a nyári

meleg napok nagyon kedvezőek voltak reá; — szükséges is volna már, hogy a mult sovány esztendő után bőterméseink is lennének.

Vend lap. Agustich Imre szerkesztése és kiadásában „Prijátel“ című vend képes havi lap jelent meg. A „Prijátel“ a politikai és vallási dolgokban tárgyilagosa lesz, csupán a történeteket fogja regisztrálni. A lap célja a vendnép értelmi fejlesztése s gondolkodásának erkölcs nemesítő olvasmányok nyujtása által iránytárgyat adni, továbbá a marburgi és laibachi magyar ellenes lapokat és könyveket, a mi vendjeink kezéből kizsoritani, mert a vendnép szellemi tápot óhajtván, az után nyultak, amit kaphattak. Magától értetődik, hogy a lap szelleme határozottan magyar leend s nem fog nemzeti-ségi politikát üzni. A mutatónyelvben megkezdett a méter-rendszer ismertetése, ezt a tanítók is használhatják, mert ez vendnyelven az első ily fajta ismertetés. Van e lapban egy beszély a tolvajság meggyűlöltetésére. Az ily beszélyek a nép szája által szoktak terjesztetni, s mindég van hatásuk. Nálunk ez az első vendnyelven megjelent lap. Zalamegyében sok vend van, sőt a muraközi horvátok is megértik e lapot, mert a két nyelv közt kevés a különbség s így e népnél e lap culturalis tekintetben sok jót tehet. Üdvözöljük a nemes torekvést es sok sikert kívánunk hozzá. Ára f. év végéig 90 kr, mely a szerkesztő neve alatt Budapest, országház küldendő be.

Rövid hírek. Szabadkának mindkét lapja a „Bácskai Hiradó“ és „Szabadka“ megszünt. — Debreczenben a löversenyek okt. 3 an és 4 én tartatnak meg. — Abdul Aziz, a török szultán mult szombaton ünnepelte 45 ik születésnapját. — 1875-ben 2 karton, — 1 nyomó, — 13 szeszfinomítógyár, 1 gőzmalom és 1 gőzfűtő épült el. — Gróf Banffy Györgyné 24 óráig tartó orrvérzésben meghalt. — Szöllősi-Szabó-Róza, a nemzeti színház tagja elhunyt m. hó 26 án. — Bécsben a közsegta-nács iskolaiügyi osztálya elfogadta az iskolai takarékpénztárak felállítását ajánló indítványt. — „Nagybánya és Vidéke“ című hetilapot adattak ki Nagybanán. — A Rakos-Keresztur melletti hadgyakorlatokban résztvevő katonák tiszthelyettségű lefelé ő felsege magán pénztárából öt napi ingyen szoldot nyertek. — A termésvizsgálók gráci gyűlésen egy term. buvár Gráczot, mint német várost éléte, mire a helytartó kijelentette, hogy Grácz oszt r á k város. — A mult heten 22 vállóper tárgyalatott a legfőbb ítélőszék által. — Nagyvárad közelében gazdag aszfaltbányák fedeztetek fel. — Lászy szintársulata Kassára utazott. — A simontornyai erdőben 16 ágas agancsu szarvas löttek. — Goldmarck Károly „Saba királyné“ dalmű szerzője a tóvárosban mulat. — Az írók és művészek társaságának szüretje vidám, látogatott volt és kitünőleg sikerült. — Szeben környékén az alacsonyabb hegyeket is hó fedi. — A kormöczi arany fontját 50 fital drágábban veszi a porosz bank, mint az angol aranyat. — Mac-Mahon tőngy és neje látogatást tettek királynéknál Párisban. — A szerb skuptsinat Kragujevacból Belgradba hozták át. — A német császár okt. 10 en indul Olaszországba, Moltke és Bismarck kísérendik. — Ballassa Gyarmaton Veress Pal nogradmegyei alispánt választottak meg követnek. — Az elhunyt Virághalmi által utolsó napjaiban írt „Győri K.“ legutóbbi száma hosta. — A budai rakpart egész a Rudas fürdőig van kiépítve. — Kőbányán a Kalenda-féle watta-gyár kigyuladt, s a tűz jelentékeny kárt okozott. — Adalbert bajor királyi nagy herczeg halála folytán 16 napi udvari gyász rendeltetett el. — Debreczenben egy polgar a foglalatokat pistolylyal fogadta. — B.-Ujfaluban f. hó 4-én házi ipar-kiállítás rendeztetik. —

Vegyes hírek.

II. András aranybullája. A „Szabolcs“ szerint a Kállay család néhány tagja f. hó 15 ére minden rokonát a szabolcsi megyeházban tartandó értekezletre összehívta, hogy a család gazdag oklevél-tárának; melyben II. András aranybullájának eredeti je is őristetik, odaszándékozását a nemzeti muzeum számára indítványozza. Remény van, hogy a család tagjai ez indítványt elfogadják és muzeumunk érdekes oklevél gyűjteményvel gazdagodik. — A legjobb arany. A porosz bank, mely jelenleg nagy mennyiségű aranypénzt vásárol, egy vámfont kormöczi aranyat 1371 márkra — 685 frt 50 kr-ra, egy font francia huzz francos aranyat 625 frt. 25 kr-ra és egy font angol sovereignest 637 frt. 50 kr-ra becsül; egy vámfont magyar arany tehát 50 fital ér többet az angol- és 60 frt 50 krral a francia aranyal; csak a hollandi arany közelíti meg értékben, minthogy ennek vámfontja 680 frt 50 krra van becsülve. — Mit minden nem árulnak nagy városban. A „Vorische Zeitung“ egyik legközelebbi számában következő hirdetés olvasható: A legszébb haj Berlinben! Egy fiatal urnó, selyempuha, szőke, 4 1/2 láb hosszú haját levágtatja és eladni óhajtvja. — (Segény!)

A nagy-kanizsai takarékpénztár 1875. évi szept. havi forgalma.

Table with columns: BEVÉTELEK, Arany, Frank, ft, kr. Rows include: Pénztár maradvány 1875. aug. 31-én, Pénztár számla, Hitelesítések, Betét számlának, Váltó, Kölcsön, Előlegezési, Bélyegilleték, Kötvény és váltó kamat ss., Beiratósi díj, Késedelmi kamat, Költség, Százalék, Házjóvedelem, Kintlevő kamat, Vegyes, Betét kamat bélyeg illeték, Adomány, Értékpapir, Értékpapir szelvény, Betét arany, Kölcsön arany kamat.

KIADÁSOK:

Table with columns: 14 Adós Pénztár számla, Betét számla, Váltó, Kölcsön, Betét kamat, Költség, Kötvény és váltó kamat sr, Bélyeg, Házjóvedelem számla, Tiszti fizetés, Előlegezési, Betét bélyeg illeték, Adományozási, Értékpapir, Értékpapir szelvény, Ösztöndíj, Százalék. Rows include: Pénztár maradvány 1875. sept. 30-án, Összes forgalom.

Üzleti szemle.

Nagy-Kanizsa, 1875. szept. 27. Időjárás: derült, folytonos szeles, száraz — a mezei munkákra hátrányos befolyás. F orgalom Az aratósi sikertelenség, a folytonos szárazság s más körülmények az árak megszilárdítását, de azok felebbmentelét nem eredményeshetik, vételkedv hiánya, a belföldi fogyasztás lényegtelenége és a külföld tartózkodása mellett. Egyedül árpa és zab kellemesebb hangulatnak örvendnek, az előbbi csakis serfőségi czélokra. Borüzlet. Ó borokból készleteink még középserűek. — Árak nyomott. — A tendentia lauyha — A süret e héten vessi nálunk kezdetét; minőségre, mint mennyiségre nézve nagy reményeket táplálnak és habár asokat jogosultaknak állítjuk — az ideai borok tartósságában — kora érettségök mellett — kétkednünk kell. — Ezek árjegyzékével pontosan szolgálunk, mihelyt némi mennyiségűekéik forgalomba bocsátatnak. Jelenlegi gabnáraink piaci usance sserint: Buzza minőségéhez képest 450 krtól egész 5.10—25 kig. Rossz minőségéhez képest 3.10 krtól egész 3.40 krajczárig. Árpa minőségéhez képest 2.70 krtól egész 3.40 krajczárig. Kukoricza minőségéhez képest 2.50 krtól egész 2.80 krig. Zab 1.90—2 frtig.

SINGER SAMU.

Vasuti menetrend

Érvényes november 15-től 1874. A kanizsai időtmutató óra szerint, indul Kanizsáról

Table with columns: Vonat szám, Arova, Ora Perc. Idő. Rows include: 205 Eszék, Mohács, Dombóvár s Fiuméba, 215 Mohács, Zágráb és Dombóvár, 212 Budára, 202, 204, 313 Szombathelyre (innét délután 5 óra 25 perczkor Bécsbe), 301 Bécsbe (Szombathely, Bécsujh felé), 311, 203 Pragerhof felé Trieszbe, 201, 213.

Erkezik Kanizsára

Table with columns: honnét, 216 Mohács és Zágrábról, 206 Eszék, Mohács, Fiume s Dombóvárról, 218 Fiume és Dombóvárról, 203 Budáról, 201, 211, 314 Szombathelyről, 302 Bécsből (Bécsujh. Szombath. felől), 312, 214, 202 Trieszt-Bécs Gráczból, 204.

Érték- és váltófolyam október 1. 5%, metaliques 69.80 5%, nems. kölcsön 73.50; 1860-ki álladalmi kölcsön 111.50; bank-résv. 917 —; hitelintézeti résvények 208.50; Londou 111.95; magyar földterhermentési kötvény 81.25; temesvári földterhermentési kötvény 80.80; erdélyi földterhermentési kötvény 84.—; eszüt 101.45; cs. kir. arany 5.34—Napoleond'or 8.93.—

Heti naptár.

október 3-tól október 9-ig 1875.

Table with columns: Hó-és heti-nap, Katholikuss-naptár, Protestáns naptár, ü. Rows include: 3 Vasárnap, 4 Hétfő, 5 Kedd, 6 Szerda, 7 Csütörtök, 8 Péntek, 9 Szombat.

Felelős szerkesztő s kiadó: Bátorfi Lajos.

Nyitler.*

Minden betegnek erő és egészség gyógyszer és költség nélkül, gyógytáplálék által.

Revalesciere du Barry

Londonból.

Ezen kellemes egészség-étekeknek 28 év óta semmi betegség sem ellenszegült és jónak bizonyult az felnöttek- és gyermekeknek, gyógyszer és költség nélkül, minden gyomor-, ideg-, mell-, tüdő-, máj-, mirigy-, nyákhártya-, légzési-, hólyag- és vesebetegségben, gumósodás, aszkor, melliszorulás, köhögés, emésztetlenség, dugulás, hasmenés, álmatlanság, gyengeség, aranyér, viskórság, láz, szédülés, vértörődés, fülugás, emelygés és hányás, még terhessege alatt is czukorviselés, buskomorság, soványodás, csúsz, köcsvény, sápkór és egyéb betegségekben; nemkülömben mint táplálék szoptogymerekeknek és a dajkajatejnel is előnyösebb. — Kivonat 80,000 bizonyítványból oly bajok meggyógyulásától, melyek minden gyógyszernek ellentállottak és köztük Dr. Wurser tanár, Beneke F. W. rendes tanár a marburgi orvosi egyetemen, Dr. Angelstein orvosi tanácsos, Dr. Shoreland, Dr. Campbell, Dr. Déde tanár, Dr. Ure, Castlestuart grófna, marquis de Brehan és több magasállásu egyének bizonyítványai kívánáságra bérmentesen megküldetnek.

Rövidrevont kivonat 80,000 bizonyítványból:

80,416. sz. Beneke F. W. rendes tanár a marburgi orvosi egyetemen a „Berliner Klinisch. Wochenschrift“ 1872. april 8. számában est mondja: „Soha nem fogom feledni, hogy gyermekeim egyikének életben maradását az ugynevezett „Revalenta Arabica“ (Revalesciere) szernek köszönöm. A gyermek 4 hónapos korában teljes elsóványodásban s folytonos hányásban szenvedett, mely bajok minden gyógyszerrel dacoltak; a Revalesciere azonban hat hét alatt egészéget tökéletesen helyreállította. 64,210. sz. Brehan marquis 7. évi májbetegség, reszketésség, elsóványodás és hypocondriáról. 79,810. sz. Özv. Klemm asszony, Drüsdorf, évekig tartó főfájás és hányásról. 75,877. sz. Köller Florián, cs. k. katonai gondnok Nagyvárad, tüdő- és légső-hurut, szédülés és melliszorulásról. 75,970. sz. Teschner Gábor úr, a magasb nyilvános kereskedelmi tanintézet hallgatója Bécsben, a mellbaj és idegizáltság kétségbeesjtő fokáról. 65,715. sz. Montlouis kisasszony, emésztetlenség, álmatlanság és elsóványodásról. 72,618. sz. La Roche sr Yon, jul. 30. 1863. Ön Revalesciere csokoládéja rémitő gyomor- és idegbajomtól, mely tíx éven át győrt, tökéletes en megszabadított. (Madame) Armaud Prévost.

Táplálóból levén a husnál, 50-szeresen megkiméli a gyógyszer árát, felnötteknél ugy, mint gyermekekénél.

Pfészelencsékben 1/2 font 1 frt. 50 kr., 1 font 2 frt 50 kr., 2 font 4 frt 50 kr., 5 font 10 frt., 12 font 20 frt., 24 font 36 frt. Revalesciere piszkotk szelencsékben 2 frt 50 és 4 frt 50 krral. Revalesciere Chokoladé táblákban 12 csészére 1 frt 50 kr., 24-re 2 frt 50 kr., 48-ra 4 frt 50 kr., poralakban 120 csészére 10 frt — 288-ra 20 frt — 576-ra 36 frt. —

Megrendelhető Barry du Barry & Comp által, Wien, Wallfischgasse Nr. 8.,

Valamint minden város gyógyszerártaiban és fűszerkereskedéseiben; azonkívül a bécsi ház minden vidékre megküldi postai utalvány vagy utánvét mellett. N.-Kanizsán Prager Béla, (ezelött Lovák Károly) gyógyszerártaiban;

Pesten Török Józsefnél; Aradon Tones F. és társánál; Debreczenben Mihálovits István gyógyszerártaiban a kigyóhoz; Eszéken Dávid Gyula gyógyszerésznél; Kassán Wondraschek Károly gyógyszer., Marosvásárhelyt Fogarasi Dömötörnél; Pozsonyban Pistori Felixnél és Söltz Rezső gyógyszer., Szekes-Fehérvárott Diaballa Györgynél, Sopron Voga A. gyógyszer., Temesvárott Pap József városi gyógyszerésznél; Ujvidék Grossinger C. B. és Ernst János gyógyszerésznél; Varasdon dr. Halter A. gyógyszer., Verseczen Fischer Móricznál, Zágrábon Irgalmasok gyógyszerártaiban. Tizza-Ujjak: Royke Victor gyógyszerártaiban.

* E rovat alatt küöltött felelősséget vállal a

Szállodai jelentés.

Nagy-Kanizsán az „Arany Szarvas” című vendégfogadó eddigi helyiségeiből f. évi sept. 30-án kiköltözvén,

saját szállodámat

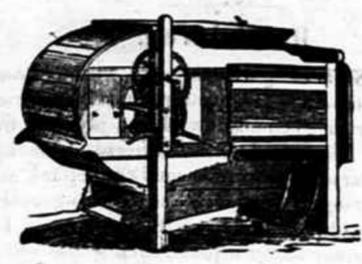
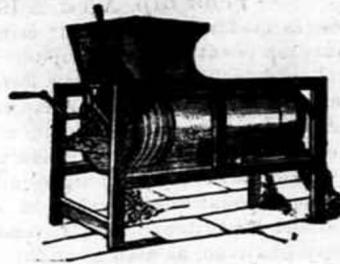
a főpiacon a napokban nyitom meg, mely a kor igényeihez mérten elegans butorozással, műzleses berendezéssel és kényelemmel ellátva mint eddig, úgy ezentul is kiváló gondot fordítok mindenre, hogy a tisztelt közönség meglegedését kiérdemeljem.

Midőn a n. é. közönség eddigi becses pártfogásáért hálás köszönetemet, szerencsés vagyok kijelenteni, kérem, hogy az eddig tanúsított pártfogásukat, becses látogatásukat ezentulra is irányomban megtartani méltóztassanak.

Kiváló tisztelettel
Knortzer Frigyes,

szálloda-tulajdonos
Nagy-Kanizsán.

(1801-1)

(1778-5)

FEHÉR MIKLÓS, angol, francia, amerikai és német gépgyárak vezérügynöke,

ajánlja:
JOHN BAKER világhírű egyszerű és kettős rostált, gabnatisztítás és piaci áru készítésére; a kettős rosta magári szelelő, fűszögválasztó és mint törekkeléző használatú.
BENJ KITTNER kettős rostált, alsó rázó rostával szintén e célra.
R. HORNSBY & Sons tükés hengerrel ellátott rostált, különösen a n. é. gardaközönségnek, kik csupán egyszerű jargány-cseplőkkel dolgoznak, hogy a gabnát törek stb.-től tisztíthassák; továbbá:
Jb. TEPPAZ választógépeit, melyek szabadalmazott javításaiaknál, két állító készülék, ismétlődő munkáló és befolyó szabályozójuknál fogva a legjelesebbeknek ismertettek el, két fajúban készülnek, egyszerű működéssel konkoly, vadborsó és búkköny kiválasztására; kettős működéssel konkoly, vadborsó, búkköny, zab és árpa kiválasztására minden nagyságban.

Körülményes leírások rosták és választógépekről kívánalomra díjmentesen megküldetnek.
Iroda és raktár
BÉCSBEN: III. Pragerstrasse 13. „Hotel Hungaria.” IX. állói ut 12. sz. „Köztelek” „Orsz. gazd. egyesület.”
BUDAPESTEN:

BAAR J. butorraktára BÉCS, I. Bez., Franzensring Nro. 20.

kész butor-szerelvényeit
különböző formában s minden faneműk-ből, ét. hálószobák, sa'onok, szállodák, urasági lakok, fürdőintézetek berendezésére, igen kedvező feltételek s zsiárd munkának évekre terjedő jótállása mellett.
Butormintarajzokat tartalmazó árjegyzékek kívánatra bérmentve szolgáltatnak.
Óvás. A n. é. helybeli és vidéki vásárló közönséget figyelemztem, hogy tartózkodják olyan butor-hirdetésektől, melyek uraságoktól, szállodákól származnak, állítólag: elutasítás, haláleset, építkezés és t. e. f. fogásos ürügyökön alapszanak, zsiárdások részéről. Uzieltem és készítményeim szilárdságáról bizonyítványokkal szolgálhatok.
Tisztelettel
Baar J.

TÓTH SÁNDOR

RAKTÁR saját készítményű RAKTÁR
asztalos és butor gyári raktár ruganyos
kárpitos SZOMBATHELYRŐL. á g y a l j a k
butorokban, (1684-4) matraczok,
hajtott, nád- és NAGY-KANIZSÁN t ű k r ö k é s
szalma- függöny-
székekben. vasut-utca, a városházban. tartókban.

M időn alólítottak a nagy közönség érdekében bátrak vagyunk az általunk kitűnő és szerénynek ismert
Auer József
cs. kir. szab. chronometer és múróás, annak országazerte jó hír.

ben álló óraüzletét Szegeden a legőszintebben ajánlani; nem mulaszthatjuk el ez alkalommal azon őszinte nyilatkozatunkat adni, miszerint jó s olcsó árakkal legbiztosabban nála megrendelhetők.
Dr. Tóth Károly orvos Úrményen.
Pongrácz László m. kir. honv. ezred-s Szegeden.
Licht János nyomdász Bécsben.
Kiss Boldizsár lelkész Vácson.
Dáni Ferencz Szeged és Holdm.-Vásárhely főispánja.
Barakovits Kálmán ügyvéd N.-Szt.-Miklóson.
Dr. Tóth János kir. tanácsos Szegeden.
Gulyás János alkapitány Csongrádon
Szaasi József földbirtokos A.-Lendván.
Olaszky Bertalan Szolyván.
Dr. Kreminger Antal prépost Szegeden.
Straubert Isidor m. kir. honv. hadnagy Budapest.
Hegyi Antal lelkész Kecskeméten.
Tóth István Márk kir. pénzbiztos Szabadkán.
Fonyó Pál Gyula lelkész. Ó-Bécsen.
Csafoiátára azon számos reklamnak, mely többnyire üzérkedő bécsi órakereskedők által silány szerkesztett, inkább játékszerű szolgáló órák beküldésével, a valódi művészet rovására és a t. közönség károsítására üzetik, — hitelt csak az érdemel, ki mint

AUER JOZSEF

kitűnő szaktekintélynek megősmert szegedi óraművész, saját találmányu óráival számos kiállításoknál valamennyi hasonló szerkesztett órák felett a győzelmi versenyt megnyerte e mellett ő felségétől arany érem, a londoni és bécsi világ-ugy a kecskeméti orsz. kiállításnál pedig díszokmány és ezüst éremmel lett kitüntetve.

Á r j e g y z é k :

Férfi órák.		Női órák.	
Ézüst beng. óra 4 kőre	10-12 ft.	Arany horg. remontoir valódi kulcs nélküli	65-90
„ arany fed. ugr.	13-14	„ „ ugyanaz d. tok.	100-160
„ dupla tokkal	15-17	Női órák.	
„ kristály üveg	14-17	Ézüst beng. óra 4 kőre	13-16
„ 15 kőre	16-18	Arany beng. óra 4 kőre	25-33
„ dupla tokkal	18-22	„ dup tokkal	38-48
„ angol horg. kr. ü	18-24	„ horg. óra 15 kőre	42-50
„ dupla tokkal	22-28	„ dupla tokkal	50-60
„ horg. rem.	30-35	„ valódi remont kulcs nélküli óra	54-60
„ dupla tokkal	35-40	„ dupla tokkal	75-90
Arany horg. óra 15 kőre	36-50	„ ugyanaz románccsal és gyémánttal	120-150
„ dupla tokkal	55-70	Serkentő óra	7-10
„ kristály üveg	42-65		
„ dupla tokkal	62-80		

Inga-órák új találmányu készülékkel, melyeket kulcs nélkül lehet gyorsan felhuzni, az ingát megindítani és a mutatókat igazítani, jutányos árakon kaphatók.
A zsebórák függő és fekvő helyzetben reguláztatnak úgy, hogy azok rázkódtatások vagy utazás alatt is pontosan járnak.
5 évi írásos jótállást kap minden óra vevője, 3 évit pedig minden javításra adott óra tulajdonosa.
Arany és ezüst órák, lánczok a m. kir. fémjelző hivatal által megvizsgálva, jutányos árakon kaphatók. Ezüst óralánczok 3-10 frtig, hosszuk pedig 6-15 frtig. Arany lánczok (3-mas aranyból) 18-70 frtig, hosszú nyaklánczok pedig 35 frtől 100 frtig kaphatók.
Órák becsérletnek vagy javításra elfogadotnak. Vidéki megrendelések a pénzösszeg előleges beküldése, vagy postai utánvét mellett pontosan teljesítetnek.
Regulázásért külön díjak számítottak.
Toronyórák, valamint kastély, vagy teremórák jutányos árak mellett a legújabb rendszer szerint készíttetnek.
Segédek és tanoncok az óraművészetben kiképzés végett kedvező feltételek mellett felvétetnek. (1715-4)

Hölgyek számára igen hasznos a legújabb s legnagyobb hatást előidéző szépitő-szer

osztr. császári és magyar kir. szabadalmazott
Erzsébet-Creme
Dr. Rosenberg S.-tól az orvosi kar — de különösen dr. Zeissl M. tanár ur által megvizsgált s tökéletesen czélészertű és ártatlannak találtatott.
Ezen szer a bőr megőrzése s a legkésőbb korig tartó ifju frisségbeni tartására szolgál. Eltávolít napzsúrát, bőrküteget, foltokat, vörhenyt, sőt a ránczok is a gyakori használat által eltűnnek. Színésznek a művésznőknek kiváló jó szolgálatot tesz.
Ára 1 téglyelyel 1 frt. 60 kr.
Kapható a feltaláló Fr. Rosenberg özvegyénél Bécsben, VI. Rahl-gasse 6. Thür 7. — Nagy-Kanizsán, Rosenfeld Adolf urnál. — Szent „Leopold“-hoz czims. gyógyszerárban Neustein Fülöpnel, Bécs I. Plankengasse 6. — Paul & Társai cs. kir. udvari illat-szerésznel Bécs, Kärntnering 11. — Ischlben Kreuzplatz 169. Maczuskai illatszerésznel Kärntnerstrasse 26. — Triestben Kohn W.-nél „Triest városának“ Corso 608. — Budapest n Müller J. A.-nál váci ut. — Zágrábban Mittelbach Zsigmondnál Varasdon Hoch-singer A. gyógyszerésznel. (1800-1)

A legnagyobb VASBUTORGYÁR Reichárd és Társa-e, Bécsben,

III. Marxer utca 17. sz. alatt van, honnan képekkel ellátott árjegyzék kívánatra ingyen bérmentve küldetnek mindenkinek. (1734-18)

BRITANNIA EZÜST

amely mindig fehér marad, mint az ezüst;
Angolországban csaknem minden előbbkelő háznál található, mert oly jó, mint az ezüst, ára pedig a valódi ezüst árának huszadrésze. A valódi britannia ezüst az alább kimutatott árakon kapható csakis

M. Bressler angol fémárúktárában, Bécs, belsőváros Schottengasse 9. sz.:

Kávéskanal darabja 10, 15, 20, 25, 30, 40, 45 kr. — 1/2 tucsat 60, 80 kr. 1, 1.20, 1.50, 2, 2.50, 3 frt.	Kézi gyertyatartó 60, 80 kr. 1, 1.50 kr.
Evőkanál darabja 30, 35, 40, 45, 50, 60 kr. — 1/2 tucsat 2, 2.50, 3, 3.50, 4, 4.50, 5 frt.	Gyertyatartók finom, nagy párja 3, 3.50, 4, 4.50, 5 frt.
Kés és villa párja csak 80 kr. (ezüstnyelű). — 1/2 tucsat belőle csak 4 frt.	Csemege (dessert) evőeszköz 1/2 tucsat 3 frt 50 kr.
Theaszűrő darabja 30, 40, 50, 60, 80 kr. 1 frt nyéllel vagy nyél nélküli.	Gyermekkanál 1/2 tucsat 1.50, 2, 2.50 kr.
Támaszkák evőeszköz alá 1/2 tucsat csak 2 frt 50 kr.	Tejmerő darabja 60, 80 kr. 1, 1.20, 1.50 kr.
Tojástartó pohárkák 1/2 tucsat 2 frt.	Levesmerő darabja 1.20, 1.50, 1.80, 2, 2.50, 3 frt.
Asztalkendő tartók 1/2 tucsat 2 frt 50 kr.	Feszültek valódi aranyozással és ezüsttel kirakva darabja 12, 16, 18, 20 frt. talapattal.
Borszűrő darabja 60, 80 kr. 1, 1.20 kr.	Tálcza darabja 8* 90 kr, 10* 1.20, 12* 1.50, 14* 2, 16* 2.50, 18* 3, 20* 3.50 kr. (kerek, tojásdad, vagy négyzögletű).
Cukorháló dbja 80, 90 kr. 1 frt.	Theateríték 2 személyre 1b, 4 személyre 18, 6 személyre 21, 8 személyre 26 frt.

Valamennyi cikk hámulatja-ele-é.
Megrendelések a vidékről czimzendők:
(1699-17) **M. Bressler,**
angol fémárúktára,
Bécs, Stadt Schottengasse Nr. 9.
Megrendelések a vidékről postafordultával utánvétellel eszközösíttetnek. Ha valaki úgy kívánja, egyes darabokat is küldhetünk, hogy árunk kitűnőségéről mindenki előre is meggyőződhessek.
100 frt értékű áru vételénél 10% árleengedés.

Terno
fekete és színes
angol és selyem bársony,
Cheviot, Flannel, Ripas, női ruha-pozitív, diagonál, lüszter, sima és kocakás Panama, Palermo fekete és színes és Plaidok, taffa, futó és zoffa-szőnyegek, téli kendő, Failyok, vászonn, grátli és chiffonok,
és ággyeriték, csemege asztalkendők bármely színben, flannel terítők,
és bármely az idő viszonyához mérten, csodálatos leszámitott, áron egyenlő kapható:
Weisberger Jakab,
női divátárnaál,
Budapestben, bécsi-utca, 2. sz. n.
Minták kívánatra ingyen és bérmentve.

Új ügynökségek

kerestetnek egy tisztességes, mindenhol forgalomban levő üzlethez. Az említetthez különös kereskedelmi ismeret nem szükséges, melléküzetként is könnyen vezethető és igen jó jutalékot hoz. Ajánlatok e lapok kiadónál K. K. betűk alatt sürgősen beadandók.
(1795-3)

Előfizetési ár:
 egész évre . . . 8 frt.
 fél évre . . . 4
 negyed évre . . . 2
Egy szám 10 kr.

Hirdetések
 6 hasábos posztóban
 másodikor 6 s minden
 további sorért 5 kr.
NYILTTEREK
 soronként 10 kr-ért ve-
 tenez fel.
 Kinestári illeték minden
 egyes hirdetésért külön
 30 kr. fizetendő.

ZALAI KÖZLÖNY

A lap szerkesztési és
 anyagi részét illető köz-
 lomények, előfizetések,
 reklamációk stb. a szer-
 kesztő-kiadóhoz ber-
 meztől intézendők:
NAGY-KANIZSA
 Takarékpénztári épület,
 földszint.
 Bérmentetlen levelek
 csak ismert munkatár-
 sától fogadhatók el.

előbb: „ZALA-SOMOGYI KÖZLÖNY.”

Nagy-Kanizsa város helyhatóságának, nemkülönben az „első zalai ügyvéd-egylet”, a „nagy-kanizsai kereskedelmi s. bank”, a „nagy-kanizsai takarékpénztár”, a „zalamegyei általános tanító-testület”, a „Zala-Somogy” gazdajárási részvénytársulat s több megyei és városi egyesület hivatalos értesítője
Hetenként kétszer, vasárnap- s csütörtökön. megjelenő vegyes tartalmú lap.

Felhívás előfizetésre!

A „ZALAI KÖZLÖNY”

f. évi október 1-én 14-dik évfolyamának negyedik negyedébe lépett, mindazokat tisztelettel felkérjük, kiknek előfizetésük mult hó elejével lejárt s elapott tovább is pártolni kívánják, hogy azt mielőbb megújítani sziveskedjenek.

Előfizetési ár:

Oktober – decemberre 2 frt.

Albánich Flórián, városi főkapitány.

Közhírtetés közt helyezték tegnap sirba városi polgárságunknak a közügyek terén 30 évig működött egyik legutolsó és legnevesebb alakját.

Bizvást elmondhatjuk, hogy az értelmes, iparkodó és hazafias érzelmű polgárok közt ő majdnem a legutolsó, ki a 40-es évek küzdelmeitől kezdve az 1868-iki acráig a városi ügyek önzetlen és lelkes vezetője tudott lenni, hivatalban úgy, mint azon kívül, ő magasított ki leginkább és ő volt a pont, mely körül a polgárelem az értelmiséggel érintkezett és tett a városi ügyek előmozdítására; nem szándékunk életrajzi adatokat sorolni fel, de illő megemlékeznünk azon férfuról, ki Kanizsa történelmének legsúlyosabb napjaiban hazaszeretetének, értelmének és tapintatosságának legtöbb bizonyítékát adta és a válság órájában önfel-

áldozása által a város megmentője, — a rákövetkezett szomorú napokban pedig a tűzhelye mellé szorított népben a családi érintkezés által a remény szikráját folyton éleszté.

Még majd mindnyájan élnek a 48/49. évek mozgalmainak szereplői Nagy-Kanizsán. Még mindnyájan visszaemlékeznek a Damokles kardra, mely folyton a város fölött lebegett, midőn egyik illyr sereg a másikat követve, rettegésben tartott bennünket egy-egy nagy- enyedi vérfürdő iránt és csakis egyedül az elhunyt, mint akkori városbíró tapintatossága, erélye és önfeláldozása menté meg Kanizsát a végleges lerombolástól.

Kanizsa tudvalevőleg a szabadságharc alatt a legnagyobb lelkesüléssel állt az egész országhoz, de mint vég hely majd minden nap más-más illyr sereg megszállásának volt kitéve, voltak tulzók, előre nem látók, kik orvmodra akarták a 6000 főnyi megszálló sereg tábornokát kivégezni, magában a városházában, ha ez megtörténik, aligha lenne ma Kanizsa helyén épület; az elhunyt, mint városbíró, minden áron gátolta ez esztelen merényletet és midőn az igaztók véres fenyegetésének ellenállni nem tudott, kész volt saját testével védeni a parancsnokló vezért, egy izben a városház tanácstermében levén Nuzsán tónok, egy izgalmas egyén pisztolyal zsebében jelent meg, hogy Nuzsánt a teremben lelőjje, azonban Albánich Flórián ezt megtudván, átölelte a merényletet elkövetni akarót s ölbe vitte a másik terembe ki; más izben karonfogva vezette el a tábornokot oly módon, hogy a támadás csak a városbíró testén keresztül történhetett és a város meglón mentve, mert Albánich személye végtelen szerette és tisztel-

volt; igaz, hogy a csömlék egy része ezért lakását rabolta ki, — de a város és higadtabb polgársága annyival inkább ragaszkodott hozzá, köréje csoportosult és most már maga a polgárság fékezte meg azokat. Bár a zavarok alatt a város minden tőle kitelhető módon támogatta a szabadságharcot, attól elszigetelve volt — a megszálló illyr és osztrák csapatok, bár soha mit sem kaptak, a várost nem bántották.

Az 50-es években az Albánich-ház volt a polgárság és értelmiség gyújtója — ide menekült a hazafi- bu és üldözött magyar érzelmek, — ide menekült a családi élet is és itt táplálta, tartotta fenn magát valamennyi. — Feledhetlen napok!

Az alkotmányral a népbizalom őt ismét városbíróvá, majd 1872-ben főkapitányrá tette és mint ilyen hunyt el a városnál töltött majd 30 évi szolgálat után.

Értelmes és józan iparos volt és e jellegét nem vetkőzte le, de annyi ismerete, tapasztalata és értelme volt, hogy osztályában méltólag foglalta el az első helyet és minden körben kedves, szívélyes és előzékeny fogadtatásra talált.

Benne az 1825—50 évi országos mozgalmak eszméi által kiképzett polgári érteleme egyik utolsó bajnoka szállt sirba, a legfáradhatlanabb és a legbecsületesebb férfi; a polgárság és intelligencia által egyaránt tisztelve, szeretve.

Fájdalommal állunk meg az egyszerű polgárerények e nagy férfiai sirjánál — aggodva kérdeve, nyomdokaikat kisére-e követni az utódok? ab.

Hegyen-völgyön lakodalom.

— Két kérelem. —

I.
 Miután szerkesztő barátom közrendőri nézeteimről soraimnak több ízben helyt adni szives volt — tolytatom az egyróssal kapcsolatos ügyek tárgyalását.

„Boldog nap, hol a suszterinas fűtyölve jár, boidog város, hol éjjel nappal mindenütt kurjongatnak” — úgy tartja a közmondás.

No hisz kijutott nekünk a boldogságból — szinte könnyünk folyik a nagy fejtájtól.

Edzett nép ez a mi népünk, vagy birka türelmé, — hogy melyik, nem itélhetem meg, válasza ki belőle ki-ki a maga részét, így könnyebb lesz az osztályozás; mert nagy erő kell ahhoz és nagy edzettség, nem hajthatni nyugalomra fejét, tünni, viselni lármát, zajt, kurjongatást, korcsmai és utcái zenét, zseubonát, kicsapongást — vagy nagy birkatürelme a hallgatás és szenvedéshez.

En nem vagyok sem athleta, sem birka — hát engedelmemmel nem hallgatok, elmondom mi nyomja szívemet, talán ha a közbaj hangját hallják, lesz segítve rajta és nem lesz szük, ség lakosságunk osztályozására, mert lehet, hogy mindkét fél megunta a bajt, de nem tudja feltátni a száját, hogy hangot adjon — no hát feltátnom én — de csútt! zaj, láрма ellen akarok kiabálni — nem szabad!

Elmondom hát szép csendesen, mi a bajunk:

Van egy regiment korcsmai, csapásunk, vendéglők, kávéházunk, kertünk és van a városnak mintegy 12000-nyi lakossága, ha a lakosságból a gyermekeket, nőket, tulagokat és a békéseket leszámítjuk, átlag egy egy mulató helyre 30—40 egyén esik, ha a nagyobbak a kisebbektől felét veszik el, a kisebbek átlaga 10—12 egyén és évek óta tőretik, hogy e maroknyi had pusztítsa a polgárok nyugalmát, izzé, kergesse álmait, tegyek az utcákat tivornya tanyává, büntetlenül tőretik, hogy éhhetetlen zsebelők fontogassák hamis játékkal a tudatlanokat és legyen városunkban hetenkint 2—3 orgia a szemtelenség és kicsapongás dédelgetett tanyái — felszólaltam már más

TÁRCZA.

Miért busulsz...

Miért busulsz árva kis madár, — Talán azért, hogy elmúlt a nyár. Az őszi nap bucuzni készlet, S itt kell hagyni piczike fészket.

Vagy tán azért busulsz — az az ok, Hogy életed párja elhagyott... S szomoruan vándorolsz magad, Kisérőül senki nem akad.

Ez elhagyott bánat — ugy-e bár, Ez nyomja szívedet kis madár. Oh, én tudom, én is érzem ezt, Engem is ily búbanat epezt.

Elhagyatott vagyok én — mint te, Nem viseli gondom senki se: Magányosan, busan bujdosom Ezen a szomorú világon!

KELEFY GY.

Hat hét Olaszországban.

Irta: Dr. Laky Kristóf.

(Folytatás.)

Róma.

A magány paloták és gyűjtemények között legérdekesebb és legbecesebb lévén a Palazzo Borghese oda hajtottunk. E hercegi család nagy szerepet játszott, a római történet újabb korában, nagy hatalmu és megmérhetlen gazdagsága vala, — a palota udvara és árkádjai, ugy lépcső feljárása, kimondhatatlanul nemes ízlést, párosulva fejedelmi kin-

csikkel árult el. Valódi palota minden részletében.

Az itt elhelyezett képtár (e család szobor-gyűjteményéről fentebb a Villa Borghesenél szóltam) kiterjedés és becsre nézve elég lenne néhány országnak! A felállított öreg inasok főnyes egyenruhákba igen barátságosan fogadják a vendéget s magyarázzák a remek festményeket. A termék beláthatatlan sorai iskolák szerint rendezvük; ámbár igen meguntuk már a képeket, itt oly felséges remekekkel találkoztunk, hogy régi lelkesedésünk ismét visszatért.

Néhányat megérintek az igen-igen sok közül. Raphael „Szent család”, ugyanattól „a sirbátétel”, ugyanattól „Fornarina”, Correggio „Danae, a mint az aranyeső reá hull”, kitűnő geniális, de igen-igen frivol mű, nem tartom helyesnek nyilvános kifüggesztését!... Tizián „Venus beöti Amor szemét”, ugyanattól: „az égi és földi szerelem” ezt tartják e nagy mester legkitűnőbb művének. Van Dyck „Krisztus a keresztben” Veronese Pál „Amor és Venus”, Palma Vecchio „A szent család”.

Van itt (a festőre nem emlékezem), egy kép, mely nekem végtelenül tetszett s jó félóraig nézegettem. Ez „József és Putiphár neje” másoktól számtalanszor láttam, de ily jól soha. Mindenütt határozott elutasító arca volt Józsefnek, mintha megvetné a szép kaczart, de ez nem igaz, nem a életből vett. Azonban itt mosolyog, — látszik rajt a szerelmes küzdelme s a csáb hatása, annál dícsőségesebb győzelme is. Hogy ezen a festő felfogása helyes, igazolja az ott ha-

gyott köpeny története is. Oly gyönyörű, oly érzéki e képen Putiphár neje, hogy Józsefnek a távozása ugyancsak becsületére válik!

Oh, mi kár, hogy e gyűjteményben leg-alább egy egész napot nem tölthettünk, — nem hiszem, hogy privát képtár ehez hasonlítható több létezzék a világon!

Visszajövet a város felé, 5 — vagy 6 faluról jött körmennel találkoztunk, nagyon kiábrándultam e népfajti illetőleg, mert még csinosat sem láttam közöttük, feketék és kopottak valának, mint nálunk a sátoros cigányok.

Elmentünk utoljára Falconehez, hogy barátságos korcsmárosunktól búcsút vegyünk. Ebből után aprólékosokat s a holnapi utra ele-séget vásároltunk.

Négy óra után kocsikat fogadva, Rómának egyik legszebb villájába, a Donia-Pomphili hercegebe iparkodtunk. E kirándulás igen kedves és emlékezetes volt. Kiérve a belvárosból, egy igen magas halmon kapaszkodtunk fel, végre felértünk a „S. Pietro in Montorio” templomhoz és zárdához, melyet Ferdinánd és Izabella spanyol uralkodók építtetének, azon helyen, hol Péter apostol vértanu halált szenvedett. A templomban semmi különös, a kolostor udvarán van egy gömbölyű kápolna, hol mutogatják ama nyilást, melyben Péter keresztje valaha állott.

A templom előtti térről elragadó s legnagyobb városrészt és vidéket magába ölelő kilátás van. Legtöbben e kilátási pontnál szobrot nem tartanak, én megvallom, hogy engem csak oly vidék gyönyörködött igazán, hol nagy folyó vagy tenger síkjá terül el előttem, itt nem lévén ezen eset, (a Tiberis igen kicsiny) nem birtam

annyira lelkesedni, mint sokan, kivált az utazó könyvek szerzői.

Innen még feljebb haladva, csupa szép kertek között, a világhírű „Aqua Paola” viziművekhez értünk. Óriási diadalív alakú, nagy építményről temérdek szép szobrokkal rohan elő kisebb, nagyobb, vékonyabb és yastagabb sugárokban a víz, — a mig másrésről magas szökőkutakat képez, — zúgása felőrányira elhallatszik. Ez még szebb, mint a Fontana di Trevi, meglehet azért, mert a gyönyörű panoráma fokozza a hatást. Megjegyzem, hogy az egész ut „Via Garibaldi”-nak nevezetik, mert kétszer erre vonult Rómába s mindenkor e tájon lakott is.

Nemsokára zászlókkal ékesített díszes portáléhoz s mellette mindkét felén főrta helyforma csarnokokhoz értünk, a kapu áthaladva, a Doria Pomphili villában voltunk.

Oh, mi jól esett! annyi museum után, e művészi kert és szép természetben gyönyörköd-nünk. Hosszu fasor után, a hercegi palotához értünk, melyet sodronyokkal kerített belsőkert vett körül, pompás épület bizarr styben, sok toronnyal, sajadlom, hogy a hercegi család akkor ott lévén csetlog, — idegeneknek tilos vala a belépés.

Elégé jól mulattunk és gyönyörködöttünk e felséges kertben, azt hallottuk, miszerint ömíllió scudiba került e park s azt el is hiszem, mert roppant terjedelmű, egész hegyoldalt foglal el. A palota körül szép szőnyeg kertészet, orange-ria, — távolabb mesterséges kanyargó utak, majd hosszú fasorok.

Közbe-közbe tavak szigetekkel, gloriettek,

tárgynál érintőleg e fürtelem ellen — mi haszna? semmi.

Hát szólalunk fel már egyszer erélyesen mi, kik éjente aludni nem tudunk, kiknél az álmatlanságtól egyik főfájás a másikat okozza és követelünk intézkedést, vagy vegyük szegény batyunkat — és vándoroljunk ki, menjünk idegen tájakra, szives vendéglátó vidékre, tán találunk nyugtot, mit szülőföldünk és bölcsőhelyünk már megadni nem tud; oh én szegény kanizsai népem! hogy leszünk mi földönfutókká, csupa boldogságunkban!

Korcsmárosaink eladták az ajtó- és kapuszárakat, mint felesleges portékát, tivornya kedvelőink, naplopóink, éjjeli körmenetet tartanak korcsmákból ki, korcsmába be, kizavarja a bucsujárók ajtatos! éneklését?

Önekkik már fényesedik az örökvilágosság éjjeli is, nappal is, ugyan miért is nem leltünk mindnyájan naplopók — ezavartalan eldorádóban — a tivornya Kanaánjában!

Ma minden korcsma, kávéház, csapozék és lebuja nyitva van m-eddig tetszik és nyitva is kell lennie, mert egyik napról a másikra ideoda is jut egy kis cseléd-bál, pedig régi magyar divat, hogy a bál tart „kivilágos kivirradtig,” minek is dobnók el őseink szokását mi hálátlan unokák, hadd nőjön, nevelkedjék a gaz és romlottság tovább is, ki kéri számon?

De nem folytatom a jajdulást tovább — magamnak is fájt.

Tény, hogy ezen nyitott üzletekre rend és felügyelet nincs, meg nincs is végrehajtója, kinek végrehajtani kellene. sem különb a deák-névészánál — nem személyileg értem — csak a háttérügi viszonyokat.

Fordulok tehát ismét a városi tanácshoz, kérve, hogy vegye kezébe az 1872. VIII. t. cikklet és annak §§. alapján járjon el maga, szakítsa ki ez ügyet az egyéb rendőriek közül és kezelje iparhatóságilag, hogy mennyire tud feladatának megfelelni, ekkor válik el, valamint kibúvik a szeg a zsákból, vajjon a rendőri hatóság munkaképtelensége, vagy más-e a bajuk oka?

Nem szeretek hiába kötni kolompot és egy pár phrazissal a levegőnek adni tanácsot — „ökörtől lótanács” mondanák.

Igyekeztem a baj felismerése által egy szabályzat mintát állítani össze, mi kurtitható, toldható tetszés szerint, nem vagyok apaságára kényes, csak eredményt és végrehaláhára éjjeli nyugalmat élvezhessek.

Javaslatom következő lenne:

Hatósági rendszabály a vendéglők, szállodák, étkezdék, korcsmák és kávéházak, nyilvános mulatóhelyek részére.

1. § Minden vendéglő, szálloda, korcsma, étkezdés a kávéház tulajdonos, köteles ipar gyakorlata megkezdését nyerte legyen, jogát a regále tulajdonos urolalomtól, vagy szabadipart gyakoroljon, köteles üzlete megnyitása napját, helyét — az üzletágot, üzlete fő és mellék helyiséget a megnyitást legkevesebb 4 nappal megelőzőleg az iparhatósági jogot gyakorló városi tanácsnál bejelenteni.

2. § Kávéház, étkezdés és korcsma ipar bejntés semmi szín alatt sem ad jogot vendég szobák tartására, miért is kizárólag kávéház étkezdés és korcsmatulajdonosok szállóvendégeknek éjjeli vagy nappali szállást semmi szín alatt senkinek sem adhatnak, vendégszobákat nem tarthatnak.

3. § Semminemű kávéház és étkezdés helyiségek nyilvános bál, táncvigalom nem tartható, ugyanezekben zenejáték nyáron esti 11 óra, télen esti 10 óra után nem tartható; a nyári ivad april 1-től november 1-ig a téli ivad november 1-től april 1-ig számítottik. ab.

kioszkok, sátorok, — mindenütt viziművek és csatornázás.

A fordulatoknál más-más kedves, család-kony szökőkutak. Vezetetik folyó is keresztül a parkon, minden elképzelhető alakú hidakkal. Egy szíval igen szép és nagy kert ez.

Van egy díszes márványemlék is e parkban, melyet az itt 1849. évben elhullott francia katonának emeltetett a hercegi tulajdonos. Legalább 20 elegans főúri fogattal találkozunk a csarnoknál, mind a hercegi vendégei valának, mert éppen elfogadó nap volt a nap.

Innen hazamegy, megnéztük a Quirinál királyi palotát s elötte a valóban jeles görög emléket a „lo főkésző.”

Mégegyszer elmentünk a Colonna térre, hol éppen olyan óriási orlop áll „Marc Aurel” császáré, mint a melyent a Traján Forumánál leirtam, ezen a Marcomannok elleni háború re lífjei vannak bevéve. Az orlop tetetjére fellehet menni, — hol jelenleg Pál püspök colossális szobra van elhelyezve.

Evvél befejeztük római vándorlásunkat. Igen sokat s pedig nevezetéseket nem láttunk, mint az Albani, Barberini, Colonna, Corsini, Farnese, Spada, Venezia, palotákat — a villa Ludovisi, Farnesiana, Wolkinszkyt (mindezek zárva voltak) sat. sat!

Azonban önérzetteljesen mondhatom más-résről, hogy rövid időnkot jól felhasználunk s

Eszmék a scepticus világból.

H a t a n a t h e m a. 1. Ki állítja, hogy nálunk még sinecurák léteznek, kik a nemzetnek filléréiből munka nélkül bőven hiszalkodnak, anathema sit.

2. Ki állítja, hogy a követeknek 473 száma leszállítható, — anathema sit.

3. Ki állítja, hogy a főispánok sat. sat. a nemzeti parádéhoz nem mulhatatlanul szükségesek, — anathema sit.

4. Ki a megyei intézménynek üdvösítő ereje ellen kételyt támaszt, vagy a kinevezésnek a választás felett elsőbbséget tulajdonít, — anathema sit.

5. Ki a honvéd intézményt jelen szervezetében czélszerűtlenségnek s csak nemzeti-szengényítő factornak állítja, — anathema sit.

6. Ki azon politikát, melyszerint a közbizony harcs ad hoc abba hagyatott, hogy opportunus időben ismét felvétsék, helytelennek állítja, anathema sit.

Jegyzék

a n.-kanizsai kir. törvényszéknek 1875. október 7-én és 8-án tartandó nyilván. bünt. tan. ülésén a felek megidézése mellett előadandó büntügyekről.

Ok t ó b e r 7. 1875.

893/B. sz. Korein Ádám és társai-al. páhoki lakók ellen csalás büntette miatt végtárgyalás. Gózon.

1016/B. sz. Kis György és társai ihárosberényi lakók ellen tolvajági büntett miatt végtárgyalás. Gózon.

980/B. sz. Boros v. Póczek József és társai z.-apáti lakók ellen tolvajági és veszélyes fenyegetés büntette miatt végtárgyalás. Gózon.

Ok t ó b e r 8. 1875.

977/B. sz. Hirschler Katalin n.-kanizsai lakós ellen vétke gondatlanságból származott bukás miatti végtárgyalás. Gózon.

Helyi hírek.

— **Ó felsége** nevenapján, okt. 4-én isteni tisztelet tartatott a felső templomban, melyen számosan vettek részt.

— **Ügyvédi** irodába segédül jogvézett egyén kerestetik, vagy nem jogvézett egyén irnoknak felvétetik! Étesülhetni e lap szerkesztőség irodájában.

— **Gyászhr.** Álbánich József és testvérei, valamint rokonai nevében elkészedett szíval jelenti felejthetetlen édes atyjuk, ipa és nagyatyjuk Álbánich Flórián, városi főkapitány urnak 1875. évi oct. hó 4-én esti 7 órakor hozszas szenvedés után, életének 66 ik évében történt gyászos elhunytát. A boldogult hült tetemei folyó évi október hó 6-án délután 4 órakor tetettek öröknyugalomra. Az engesztelő szentmise-áldozat pedig f. évi october 7 én reggel 10 órakor fog a szent ferencziek egyházában megtartatni. Béke porain!

— **Értesítés.** Vasárnap, okt. 10-én délután 4 órakor a kisednevelőegyesület a város-háza tanácsteremében választmányi ülést tart.

— **Onzeszly Antalné** a kisednevelőegyesület elnöke s lelkes és faradhatlan előmozdítója, felsőbb engedély kinyerése mellett általa készített igen díszes divánvankost játszat ki a kisednevelőegyesület javára. 200 szám van, s egynek ára 30 kr.

— **Lókiállítás.** A kanizsai szolgabírói járásban a rendszeres lókiállítás dícséretes szorgalommal megtörtént; találatott 41 mén, 2552 kanca és 1521 herelt. A katonai szolgálatra alkalmatlan 3162, ellenben alkalmassnak találatott hátsanak 256, hámosnak 396

talán mások három hónap alatt nem láttak, nem tapasztaltak annyit, mint mi. Ezután becsomagoltuk bőröndjeinket s nyugalomra hajtottuk fejünket, hogy holnap korán reggel elutazhassunk.

L i v o r n o.

Május 25. Jó korán felkelve, elmentünk megegyszer Szent Péter templomába, Dr. L. ur kis üveg szentelt vizet meritett onnan egy nő-rokonának hazaviendő; — mi pedig az előcsarnokban olvasókat vásároltunk, otthon szétosztandó emlékül. Erután szállodánk omnibuszában az indóházhoz siettünk s a vonat csakhamar meg is indult velünk. A legszebb mosolygó tavasz nap árasztá fény sugarait az örök városra; melyből kiérve, sokáig kertes között haladtunk — gyönyörű virágokkal, melyeknek kelyheiben még az éjjeli harmat regett, bizony nem sok kellett volna, csak egy kis biztatás, hogy a mi bucsu könyvünk öntőnek Róma virágait. Oly féjaldalmas és leverő volt részünkről az elválás! A világtörténet, — az emberi művelődés és vallásunk központját hagytuk el, hol anynyi nagyszerű, emlékeztető és dicső dolgokban gyönyörködünk egy hét nap alatt! Isten veled császárok és pápák városai, vád öröke! ...

Mire féjaldalmas merengésünkből kiabrándultunk, már messze-messze jártunk a Campagna s Rómából semmi sem látszott többé. Mint

és mállásnak 219, összesen: 871. Legtöbb jó s alkalmas ló találató: Szepetneken 121, Sormáson 113, Nagy-Kanizsán 109. sat. Legfeltűnőbb Kis-Kanizsa lóállománya, hol a járásban legtöbb ló van 496, s ebből csak 33 alkalmas.

— **A hitel-sorsjegyek** okt. 1-én tartott huszában következő sorozatok nyertek: 237. 982. 1006. 1057. 1962. 2004. 2025. 2557. 2637. 2728. 2887. 2918. 3037 és 3938.

— **Virágalmi Ferencz** jeles írónk s remlékére szerkesztőségünknek következő adományok folytak eddig: be: Bátorfi 1 frt, Hencs Antal 1 frt, Kovács János szabó 1 frt, összesen 3 frt. A további szives adományokat e czélra későbbi számlákkal s rendeltetése helyére készséggel küldjük.

— **A méter-rendszer szerinti** számolásra okt. 15-től kezdve Bün Samu tanító ur esti tanfolyamot nyit. Tandij 5 frt. Tart 10 óra át.

— **A mértékhiitelesítő** hivatal felavatása vig lakomával tartatott meg okt. 2-án az intézet helyiségeiben, mely alkalommal a hivatal tisztelt főnöke Komlóssy Ferencz ur gyakorlati előadást is tartott. A szives házi ur egy centiliteres üvegcsekétől kezdve, az öt literes nagy csinkotai pitesig hatalmas borral megtöltte s a nagyszámú jelen voltak bizon gyakorlatilag ismerkedtek meg az új mértékek tartalmával. Az izetes vacsorán a finom borok mellett nem maradhattak el a szokásos pohárköszöntések sem. Először Bátorfi szót a hit, hites, hitel, hiteles, hitelesítés sat, szójáttékkal éltetvén a lelkiismeretes, tevékony és ügybuzgó hitelesítőt, Szakonyi József vároai kapitány ur szajos éljenzést közt éltette Komlóssy ur nejét, Czukelter József megyei főszámvévó ur a társaságot, majd Komlóssy Ferencz ur köszönetet szavozván a megjelenésért, éltette a megye alispánját, Nagy-Kanizsa vármegye polgármesterét, kik az ügyért annyira buzgalom fejtettek ki. Később számos lelkesebből lelkesebb pohárköszöntés mondatott meg. Kedden Wlassics Antal kir. törvényszéki elnök ur látogatta meg többedmagával a helyiséget s figyelemmel kísérte Komlóssy ur szakértői magyarázatát s távozásakor teljes megelégedését s berendezés czélszerűsége feletti elismerését jelenté ki. Annyi tény, hogy a nemrég itt járt miniszteri tanácsos nemcsak csodálkozással adott kifejezést a helyes és czélszerű berendezés felett, hanem a többi hazai mértékhiitelesítő hivataloknak mintájaul ajánlá. Örvendünk, hogy Komlóssy tisztelt barátunk a benne helyezett bizodalomnak ily kitünőleg megfelelt. A hitelesítések eszközlése az osztrák tartományokból ide küldött tárgyakon is történik.

— **Szűrészet.** A Nagy-Kanizsán időző Völgyi magyar szintársulata oly jeles erőkkal rendelkezik, minő már rég nem volt nálunk, azért jó lélekkel kérhetjük a t. közönséget szives pártfogására, nem hiszünk, hogy a magyar szingynek itt okvetlen bukni kellene még akkor is, ha a társulat a pártolást méltán megérdemli. Okt. 9-én, szombaton a hazai szinirodalom legujabb jeles terméke, a „Falu roszasa” kerül színre. A szűreti időnyből kibontakozva, reméljük, hogy az első ülések nem lesznek, mint eddig — üresek.

— **A kereskedelmi** akademia tankönyve. Megjelent s beküldetett hozzánk, dr. Herich Károlyi miniszteri osztálytanácsosnak „A kereskedők kézikönyve” vagyis vezérfontala a kereskedelmi tudományoknak: E nagyfontosságú, a magyar kereskedelemre s hazai szakirodalomra nézve kitünő becsülmű ára 1 frt. 20 kr. s Budapesten Lafite és Flsner könyvkereskedők útján kapható. Ajánljuk, különösen a kereskedő-ifjúság figyelmébe.

— **Különös halál.** A „Györi Közlöny”-ben olvassuk: Szombatnak beszélték el a következő furcsa eseményt: A mult héten egy

egy 10 óra felé a tenger partjára értünk, — s igen kevés átmetészet kivéve, mindig a mellett vágattunk. A tenger, s benne látszó távoli szigeteket szűpek valának, de a szárazföldi rész semmi különösét sem nyújtott vidék dolgába.

C i v i t a v e c c h i á n á l megállottunk néhány percusra, ez kis város, 8000 lakóssal, igen élénk tengeri kikötővel, melynek egy része megerősített vár; — van itt roppant nagy kiterjedésű Bagno, vagyis állambörtön, hol a gályákra itelt fegyenczek dolgoznak.

Ugy déli 1 óra felé nyugodtan megebédeltünk waggonunkban, — folyvasat római emlényeinkről beszélgettünk, egyszer csak 3 óra körül a vonat meglassudása jelzé, hogy Cecina állomásra beérünk, majdnem megállott, amikor egy irtózatos zökkenésre, a polcsokra helyezett kofferok és podgyásokok fejünkre, az utasok pedig egymásra hullottak, ki kezét, ki lábát tütötte meg, kinek orrávére eredt meg, — szóval nagy lett az ijedés, általános kiabálás és rémülés!

A vonat megállván, mindenki kiugrált. Az egész háborúság oka az volt, hogy gépészünk és az ő gondatlansága folytán neki mentünk egy álló tehervonatnak! Ismétlem, hogy már majdnem megállott a vonat, mikor ez történt s mégis minő savor! Képelem, hogy milyen lehet, amikor egész erővel rohanó vonatok ütköznek össze, — erre még gondolni sem jó.

A gépész és őrt azonnal elvitte a rendőrség börtönbe s mi más józan gépészszel haladtunk odább. — Voltak gyenge szívűek, kik ott maradtak s a világt minden kincseért erre a vonatra fel nem ültek volna.

Négy óra után Livornoba értünk, mivel tudtuk, hogy ezen új kereskedő és tengeri kikötő városban vajmi kevés nevezetesség van, egy órai időt szántunk kocsin leendő megtekintésére; hogy azután még ma, a sokkal érdekesebb Pisába érjünk hálásra. Livorno egyik Olaszország legvirágzóbb, 100,000 ezer lakóssal bíró városának, mely a Mediciek által olykép alakítottatott, hogy más országok politikai és vallási üldözöttjeinek, mint Angliából a katólikusoknak, Spanyolországból a zsidóknak és mauroknak, Franciaországból a protestanosoknak testvéri tárt karokkal — menedék helyet nyújtottak! Kimondhatatlan érdekekkel nézegettük csupa új utcáit, palotáit és szabályos tereit; — annál is inkább, mert szeretett hazánk fővárosához, az ifju Pesthes (nem ám az agy Budához) szerfelett hasonlít.

Két kikötője van, a régi és az új, temerdek hajóval. Legszébb és fő-utcája a Corso Vittore Emanuele, ez vezet a Piazza Carlo Albertora, III ik Ferdinánd és II ik Lipót nagyherczegek igen közepesért műbecsével bíró emlékszoberaival.

Közel van ide egy tér (névére nem emlé

Sáry János nevezettú karjári atyánkfia, ki Zalába távozván, kedvencz eledéből a szilvából annyit evett, hogy megterhelte gyomra féjaldalmait pár óra mulva egy rettenetes neme váltotta fel a halálnak. Ő ugyanis összerogyván, tagjai megmerevültek s megkékültek, s rövid idő mulva a mint karjainál fogva felakarták emelni, azok testéről leszakadtak, sőt még háta is beszakadt amint megfogták s belőle szilva hullott ki. Lám a sok még a jó szilvából is megárt.

— **Zala-Egerszegről** Károlyi Alajos szintársulata Székesfehérvárra távozott.

— **Gyászhr.** Écsy László maga és testvére Écsy József és annak neje, valamint a boldogult gyermekei: öz. Heta Lajosné szül. Écsy Mária, József, Antonia és unokája Heta László, továbbá Alfonzó Jozefa napá nevében mélyen szomorodott szíval jelenti forrón szeretett nő-vérük és édes anyjuknak övegy Rigler Józsefné születtét Écsy Rozáliának folyó évi október 1-én reggeli 6 órakor, a haldólkök szent-ségeinek ájtatos föltétele után élete 62 ik évében tüdőlobban történt gyászos elhunytát. A boldogultnak hült tetemei vasárnap, folyó hó 3-án délutáni 4 órakor tetettek az arácsi sarkertben örök nyugalomra. Az engesztelő szentpélyes szentmise hétfőn f. hó 4-én d. e. 9 órakor a b. füredi kápolnában mutatott be a Mindenhatónak. Balaton-Füred, 1875. október 1-én. Az örök világosság fényekedjék neki!

— **A szent-györgyölgyi** határban — mint onnan nekünk írják — a szűretnek vége van már. Szép közepeszerű termésünk volt. A must edességéből és a mai megindult forrásból következtetve minősége is teljesen ki fog elégíteni. A 26-iki fagy ámbár észrevehető, de érzékeny kárt mégsem okozott.

— **Bécs hírek.** Bécsben a Práterben nyulkiállítás volt. — Vasuti jubileum tartatik Darlingtonban, hol 1825 ben volt gőzkocsin az első közlekedés. — A magyar államvasutak alig győzik a szállítást. — Felmilio csempészett szivart foglaltak le a fővárosban. — A magyar áll. biztosító társaság 8 ezer fontos fecskenődt aján-dékot a budapesti tűzoltóságnak. — Dárdai kerületben Gr. Gendel Lajos lett képviselő.

— Horváth Géza hűgedű virtuoz Berlinben igen gazdag leányt vett nőül, s most állandó cigány bandát szervez. — Budapest képviselősege az új városbázat a kormányt szándékozik aján-dékozni az igazságügyminiszterium hivatalául. — Talliáné Veszprémben 60 ezer frtot hagyott jótékonycélokra. — Január 1 én 20 adóhivatal szüntettetik be. — A budai lortóhivatal az új vámpalotába helyeztetik át. — Pozsonyban népkonyhat állítottak fel. — Niczky Kálmáné meghalt. — A „Vasárnapi Ujság” Mommsen Tivadar arczképét hozta. — Az orosz gazdasz-aszony egylet 100 árva befogadására rendezi men-helyét. — Európa államadóssága 86 milliárd s 354 milio frank. — Csornán tűzoltó-egylet alakul. — Kisújszállás a postát kirabolták. — A „Sopron” dr. Héris János sopronmegyei tör-vényszéki elnök életrajzát közlé. — Hazánkban 247 sörfőzde van, tavál 965,775 akó sör ter-meltetett. — Vépen olvasókör alakult. — A poroszok leányiskoláikba a tornázást kötelezetté tették. — Győről Pápára tárgyalogást tartot-tak 6-án. — Kapuvárt kis fiuk ziványosdit játszottak, elfogván a ziványkapitányt úgy megverték, hogy belehalt. — Veszprémben a gabna igen szűzesnek jelentetik. — Baruch Adolf magyar nemességét nyert. — Szerbia né-pessége 1 millió 4 száz ezer. — Ungmegye képviselőinek utasítást adott. — Hajduvárosban egy fiu egy orrluk s két szájjal született s él. — Bpsten az operaház építése megkezdett. — Tisza Kálmán belügyminiszterrel azt írják a la-pok, hogy okt. 15-én már miniszterelnök lesz.

— **Bécs hírek.** Bécsben a Práterben nyulkiállítás volt. — Vasuti jubileum tartatik Darlingtonban, hol 1825 ben volt gőzkocsin az első közlekedés. — A magyar államvasutak alig győzik a szállítást. — Felmilio csempészett szivart foglaltak le a fővárosban. — A magyar áll. biztosító társaság 8 ezer fontos fecskenődt aján-dékot a budapesti tűzoltóságnak. — Dárdai kerületben Gr. Gendel Lajos lett képviselő.

— Horváth Géza hűgedű virtuoz Berlinben igen gazdag leányt vett nőül, s most állandó cigány bandát szervez. — Budapest képviselősege az új városbázat a kormányt szándékozik aján-dékozni az igazságügyminiszterium hivatalául. — Talliáné Veszprémben 60 ezer frtot hagyott jótékonycélokra. — Január 1 én 20 adóhivatal szüntettetik be. — A budai lortóhivatal az új vámpalotába helyeztetik át. — Pozsonyban népkonyhat állítottak fel. — Niczky Kálmáné meghalt. — A „Vasárnapi Ujság” Mommsen Tivadar arczképét hozta. — Az orosz gazdasz-aszony egylet 100 árva befogadására rendezi men-helyét. — Európa államadóssága 86 milliárd s 354 milio frank. — Csornán tűzoltó-egylet alakul. — Kisújszállás a postát kirabolták. — A „Sopron” dr. Héris János sopronmegyei tör-vényszéki elnök életrajzát közlé. — Hazánkban 247 sörfőzde van, tavál 965,775 akó sör ter-meltetett. — Vépen olvasókör alakult. — A poroszok leányiskoláikba a tornázást kötelezetté tették. — Győről Pápára tárgyalogást tartot-tak 6-án. — Kapuvárt kis fiuk ziványosdit játszottak, elfogván a ziványkapitányt úgy megverték, hogy belehalt. — Veszprémben a gabna igen szűzesnek jelentetik. — Baruch Adolf magyar nemességét nyert. — Szerbia né-pessége 1 millió 4 száz ezer. — Ungmegye képviselőinek utasítást adott. — Hajduvárosban egy fiu egy orrluk s két szájjal született s él. — Bpsten az operaház építése megkezdett. — Tisza Kálmán belügyminiszterrel azt írják a la-pok, hogy okt. 15-én már miniszterelnök lesz.

— **Bécs hírek.** Bécsben a Práterben nyulkiállítás volt. — Vasuti jubileum tartatik Darlingtonban, hol 1825 ben volt gőzkocsin az első közlekedés. — A magyar államvasutak alig győzik a szállítást. — Felmilio csempészett szivart foglaltak le a fővárosban. — A magyar áll. biztosító társaság 8 ezer fontos fecskenődt aján-dékot a budapesti tűzoltóságnak. — Dárdai kerületben Gr. Gendel Lajos lett képviselő.

— Horváth Géza hűgedű virtuoz Berlinben igen gazdag leányt vett nőül, s most állandó cigány bandát szervez. — Budapest képviselősege az új városbázat a kormányt szándékozik aján-dékozni az igazságügyminiszterium hivatalául. — Talliáné Veszprémben 60 ezer frtot hagyott jótékonycélokra. — Január 1 én 20 adóhivatal szüntettetik be. — A budai lortóhivatal az új vámpalotába helyeztetik át. — Pozsonyban népkonyhat állítottak fel. — Niczky Kálmáné meghalt. — A „Vasárnapi Ujság” Mommsen Tivadar arczképét hozta. — Az orosz gazdasz-aszony egylet 100 árva befogadására rendezi men-helyét. — Európa államadóssága 86 milliárd s 354 milio frank. — Csornán tűzoltó-egylet alakul. — Kisújszállás a postát kirabolták. — A „Sopron” dr. Héris János sopronmegyei tör-vényszéki elnök életrajzát közlé. — Hazánkban 247 sörfőzde van, tavál 965,775 akó sör ter-meltetett. — Vépen olvasókör alakult. — A poroszok leányiskoláikba a tornázást kötelezetté tették. — Győről Pápára tárgyalogást tartot-tak 6-án. — Kapuvárt kis fiuk ziványosdit játszottak, elfogván a ziványkapitányt úgy megverték, hogy belehalt. — Veszprémben a gabna igen szűzesnek jelentetik. — Baruch Adolf magyar nemességét nyert. — Szerbia né-pessége 1 millió 4 száz ezer. — Ungmegye képviselőinek utasítást adott. — Hajduvárosban egy fiu egy orrluk s két szájjal született s él. — Bpsten az operaház építése megkezdett. — Tisza Kálmán belügyminiszterrel azt írják a la-pok, hogy okt. 15-én már miniszterelnök lesz.

— **Bécs hírek.** Bécsben a Práterben nyulkiállítás volt. — Vasuti jubileum tartatik Darlingtonban, hol 1825 ben volt gőzkocsin az első közlekedés. — A magyar államvasutak alig győzik a szállítást. — Felmilio csempészett szivart foglaltak le a fővárosban. — A magyar áll. biztosító társaság 8 ezer fontos fecskenődt aján-dékot a budapesti tűzoltóságnak. — Dárdai kerületben Gr. Gendel Lajos lett képviselő.

— Horváth Géza hűgedű virtuoz Berlinben igen gazdag leányt vett nőül, s most állandó cigány bandát szervez. — Budapest képviselősege az új városbázat a kormányt szándékozik aján-dékozni az igazságügyminiszterium hivatalául. — Talliáné Veszprémben 60 ezer frtot hagyott jótékonycélokra. — Január 1 én 20 adóhivatal szüntettetik be. — A budai lortóhivatal az új vámpalotába helyeztetik át. — Pozsonyban népkonyhat állítottak fel. — Niczky Kálmáné meghalt. — A „Vasárnapi Ujság” Mommsen Tivadar arczképét hozta. — Az orosz gazdasz-aszony egylet 100 árva befogadására rendezi men-helyét. — Európa államadóssága 86 milliárd s 354 milio frank. — Csornán tűzoltó-egylet alakul. — Kisújszállás a postát kirabolták. — A „Sopron” dr. Héris János sopronmegyei tör-vényszéki elnök életrajzát közlé. — Hazánkban 247 sörfőzde van, tavál 965,775 akó sör ter-meltetett. — Vépen olvasókör alakult. — A poroszok leányiskoláikba a tornázást kötelezetté tették. — Győről Pápára tárgyalogást tartot-tak 6-án. — Kapuvárt kis fiuk ziványosdit játszottak, elfogván a ziványkapitányt úgy megverték, hogy belehalt. — Veszprémben a gabna igen szűzesnek jelentetik. — Baruch Adolf magyar nemességét nyert. — Szerbia né-pessége 1 millió 4 száz ezer. — Ungmegye képviselőinek utasítást adott. — Hajduvárosban egy fiu egy orrluk s két szájjal született s él. — Bpsten az operaház építése megkezdett. — Tisza Kálmán belügyminiszterrel azt írják a la-pok, hogy okt. 15-én már miniszterelnök lesz.

— **Bécs hírek.** Bécsben a Práterben nyulkiállítás volt. — Vasuti jubileum tartatik Darlingtonban, hol 1825 ben volt gőzkocsin az első közlekedés. — A magyar államvasutak alig győzik a szállítást. — Felmilio csempészett szivart foglaltak le a fővárosban. — A magyar áll. biztosító társaság 8 ezer fontos fecskenődt aján-dékot a budapesti tűzoltóságnak. — Dárdai kerületben Gr. Gendel Lajos lett képviselő.

— Horváth Géza hűgedű virtuoz Berlinben igen gazdag leányt vett nőül, s most állandó cigány bandát szervez. — Budapest képviselősege az új városbázat a kormányt szándékozik aján-dékozni az igazságügyminiszterium hivatalául. — Talliáné Veszprémben 60 ezer frtot hagyott jótékonycélokra. — Január 1 én 20 adóhivatal szüntettetik be. — A budai lortóhivatal az új vámpalotába helyeztetik át. — Pozsonyban népkonyhat állítottak fel. — Niczky Kálmáné meghalt. — A „Vasárnapi Ujság” Mommsen Tivadar arczképét hozta. — Az orosz gazdasz-aszony egylet 100 árva befogadására rendezi men-helyét. — Európa államadóssága 86 milliárd s 354 milio frank. — Csornán tűzoltó-egylet alakul. — Kisújszállás a postát kirabolták. — A „Sopron” dr. Héris János sopronmegyei tör-vényszéki elnök életrajzát közlé. — Hazánkban 247 sörfőzde van, tavál 965,775 akó sör ter-meltetett. — Vépen olvasókör alakult. — A poroszok leányiskoláikba a tornázást kötelezetté tették. — Győről Pápára tárgyalogást tartot-tak 6-án. — Kapuvárt kis fiuk ziványosdit játszottak, elfogván a ziványkapitányt úgy megverték, hogy belehalt. — Veszprémben a gabna igen szűzesnek jelentetik. — Baruch Adolf magyar nemességét nyert. — Szerbia né-pessége 1 millió 4 száz ezer. — Ungmegye képviselőinek utasítást adott. — Hajduvárosban egy fiu egy orrluk s két szájjal született s él. — Bpsten az operaház építése megkezdett. — Tisza Kálmán belügyminiszterrel azt írják a la-pok, hogy okt. 15-én már miniszterelnök lesz.

— **Bécs hírek.** Bécsben a Práterben nyulkiállítás volt. — Vasuti jubileum tartatik Darlingtonban, hol 1825 ben volt gőzkocsin az első közlekedés. — A magyar államvasutak alig győzik a szállítást. — Felmilio csempészett szivart foglaltak le a fővárosban. — A magyar áll. biztosító társaság 8 ezer fontos fecskenődt aján-dékot a budapesti tűzoltóságnak. — Dárdai kerületben Gr. Gendel Lajos lett képviselő.

— Horváth Géza hűgedű virtuoz Berlinben igen gazdag leányt vett nőül, s most állandó cigány bandát szervez. — Budapest képviselősege az új városbázat a kormányt szándékozik aján-dékozni az igazságügyminiszterium hivatalául. — Talliáné Veszprémben 60 ezer frtot hagyott jótékonycélokra. — Január 1 én 20 adóhivatal szüntettetik be. — A budai lortóhivatal az új vámpalotába helyeztetik át. — Pozsonyban népkonyhat állítottak fel. — Niczky Kálmáné meghalt. — A „Vasárnapi Ujság” Mommsen Tivadar arczképét hozta. — Az orosz gazdasz-aszony egylet

Zsinegeket

nagyban és kicsinyben angol és bajor, valamint saját készítmény, színt és fehéret a legolcsóbb árak mellett szállít

Kainz Ignác

(1797-3) Bécsben,
I. Wildpretmarkt Nro 8.
Vidékre utárvétellel.

Hölgyeknek nélkülözhetlen!

RAVISSANTE

Dr. Lejosse-től Páriában.

Csak a hivatalosan megvizsgált, mérlegelt, tiszta és teljesen ártalmatlan

RAVISSANTE

bir azon erővel, az emberi bőrt minden sérüléstől megvédeni, utóhajóktól megóvni és szépséget s ifjúságot biztosítani. Ha a „Ravissante” naponta egyszer az ujjhegyvel az arczra, vagy más test-

részre dörzsöltetik, már a túrlökés után tapasztalható a majdnem csodálatos hatás. Az arczon támadt ráncok és himlőhelyek elsimittatnak.

A „Ravissante” ifju arczsint idcz elő, a bőrt fehériti, frissíti és simítja; eltávolít legrovidebb idő alatt szeplőt, májfoltokat, orrvörösöket a bőr minden tisztátalanságait.

Már az első kísérlet után elhatározzák a t. hölgyek, jövőre csupán csak Dr. LEJOSSE világhírű „Ravissante”-ját használni.

Egy üvegtok ára 1 frt 50 és 2 frt. 50. kr.
Postai küldésnél 20 krral több.

Kapható nagyban és kicsinyben Budapesten:
Dr. LEJOSSE főraktárában, SCHWARZ HENRIK-nél,
Kristófér 1. sz.,

N. Kanizsán: PRÁGER ur gyógyszer-tárában.

Vidéki rendelvények a legszigorubb titoktartással, utánvétellel eszközöltetnek. (1788-4)

Üres fogak kitöltésére

nincs hatályosabb és jobb szer, mint dr. Popp J. G. udv. fogorvos úr (Bécsváros, Bognergasse Nr. 2.) fogódnja, melyet mindenki könnyen és fájdalom nélkül behelyezhet odvas fogába, mely aztán a fogrészekkel és foghússal teljesen egyesül, s a fogakat a további elromlástól óvja s a fájdalmat csillapítja.

Anatherin-szájvíz

Dr. POPP J. G. cs. kir. udv. fogorvostól Bécsben, Stadt Bognergasse, Nr. 2.

Üvegekben 1 frt 40 kr., a legkötönyűbb szer a csúszos fogfájdalmakban, gnyladásoknál, a foghús daganatai- és sebeinél; fölolvastja a létező fogkövet és megakadályozza annak új képződését; az ingó fogakat a foghús erősítése által szilárdítja; s midőn a fogakat és foghúst minden ártalmas anyagtól megtisztítja, a szájnak kellemes frissességet kölcsönöz és már rövid használat után eltávolítja a kellemetlen szagot. (1540-22)

Anatherin-fogpasta

Dr. POPP J. G. cs. k. udv. fogorvostól Bécsben.

Ezen készítmény a lehelet frissességét és tisztaságát fentartja, azonkívül a fogaknak hőférséget kölcsönöz azok romlását megakadályozza és foghúst erősíti.

Dr. Popp J. G. növény-fogpora.

A fogakat oly szépen tisztítja, hogy annak naponkénti használata által nemcsak a közönséges fogkő eltávolítottatik, hanem a fogak romlénya és finomsága is mindinkább tökéletesbül.

Kaphatók: Nagy-Kanizsán: Belus József gyógyszer., Rosenberg Rosenfeld, Welisch, J. és Fesselhoffer J. kereskedésében. — Pápán: Tschepes J., Kezthelyen: Pfisterer gyógyszerész, Singer M. Weins A. Zala-Egerszegen: Isó F. gyógyszerész. Kapronczán: Werli gyógyszerész. Várson: Halter gyógyszerész. Sümegen: Dörner Kajet. Szombathelyen: Pillih Ferenc és Rudolf gyógyszer. Határvidéki Sz.-Győrgy. Fibic E. C. Veszprőmben: Meyr Tuskan, egy Guthard Tivadar és fiaival. — Székesfehérvárott: Legmann A. Braun J. gyógyszer. Lovas-Berényben: Heisler gyógyszer. Kaloocsa: Horváth K. gyógyszerész. Kecskeméten: Mülhofer és Muehleid gyógyszer. Pakson: Florian J. gyógyszer. Kőrmenen: Horváth J. Somszentgyörgy. Kaposvárott: Kohn J. Bögl, Belus és Schröder gyógyszer. Szegszárd: Bransky gyógyszer. — Bonyhádon: Kramolin J. Szigetvárott: Barwarth, Salamon gyógyszer. — Baján: Michitsel St. és Herzfeld fiai, egy Horzog Ignác-nál. — Pécsen: Zsolnay W. és E. Zách, Sípöcs gyógyszer. Kárádon: Zádubánszky gyógyszer. Marcaliban: Kiss gyógyszer. — Tolnában: Graf gyógyszer. — Dunaföldvár: Lukács gyógyszer. — Szent-Györgyön: Nöthig. — Alsó-Lendván: Kiss gyógyszer. — Köhnecon: Simon gyógyszerész uraknál.

A legnagyobb VASBUTORGYÁR

Reichard és Tarsa-é, Bécsben,

III. Marxer utca 17. sz. alatt van, honnan képekkel ellátott árjegyzék kívánatra ingyen bérmentve küldetnek mindenkinek. (1734-19)

Eladatik

(1791-3)

Szoboticzán, — Muraközben — egy 13 soros újabb szerkezetű vető-, egy kézcicséplő- és egy kukoriczazsúrmoló gép öntött vasból. Közlebbi tudomást szerezhetni Horváth István h. lelkész urnál Szoboticzán. Utolsó posta Csáktornya.

Fa-eladás.

Ezennel közhírré tétetik, hogy a pallini kertben Nagy-Kanizsa mellett van eladó 1000 db. alma-, 800 db. körte- s 400 db. kajszifa 50 krajczárjával darabját; 300 db. medgyfa 40 krajczárjával darabját; 2,000 db. fekete nyárfa 20 krajczárjával darabját és 2,000 darab 2 éves gledicsia 100 db. egy forintjával. Az oltványoknál minden száz darabnál 10 forint leengeatetik.

Pallin, október 2-án 1875.

(1802-1)

A kertészség.

Szállodai jelentés.

Nagy-Kanizsán az „Arany Szarvas” ezimű vendégfogadó eddigi helyiségeiből f. évi sept. 30-án kiköltözvén,

saját szállodámat

a főpiaczon a napokban nyitom meg, mely a kor igényeihez mértén elegans butorozással, műzsléses berendezéssel és kényelemmel ellátva mint eddig, úgy ezentul is kiváló gondot fordítok mindenre, hogy a tisztelt közönség meglegedését kiérdemeljem.

Midőn a n. é. közönség eddigi becses pártfogásáért hálás köszönetemet, szerencsés vagyok kijelenteni, kérem, hogy az eddig tanusított pártfogásukat, becses látogatásukat ezentulra is irányomban megtartani méltóztassanak.

Kiváló tisztelettel

Knortzer Frigyes,

szálloda-tulajdonos

Nagy-Kanizsán.

(1804-2)

Tanulók számára.

A közlegő iskola-idényre ajánlom bámulatos legolcsóbb árakon és a legnagyobb választékban a következő iskolai szereket, u. m.:

Rajzeszközök, író- és rajz-tárczák, rajzpapírok, rajz-tablák, rajzvonalzók, rajz- és színes írónok, toll- és vakaró-kések, könyvtáskák, téntatartók- festékládák, számolóablak stb. stb. s egyéb szükséges iskolai eszközöket.

Ajánlom továbbá dúsan berendezett iskolafelszerelési eszközeimet, u. m. íróeszközök, levélpapír és levélbirtékaimat, czéggel nyomva vagy színes monogrammal, írókai és boríték-papírjaimat, üzleti könyveimet stb. szintén bámulatos legjutányosabb árakon. (1796-2)

KANITZ C.

Buda-Pest,
Dorottya-utca, 12. szám.

CHARLES BURRELL

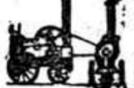
St. Nicholas Works, Theford, Norfolk, Anglia
képviselősege.

Pirnitzer Alajos

gazdasági gépek

raktára és javítási műhelye

Budapest, Akadémia-utca 6. sz.,
Tüköry-féle palota mellett.

Gőzmozdonyok túl nem haladt működéssel.

Gőz-cséplőgépek.

Járgony- és kézi cséplő-gépek.

Vető-gépek, könnyűk, egészen vasból.

Arató-gépek.

Tisztító-rosták.

Szecskaavágó-gépek.

Trieurs (konkoly és bükköny-választók)

Faművelési-gépek.

Hajtósíjak.

Árjegyzékek kívánatra postafordultával küldetnek.

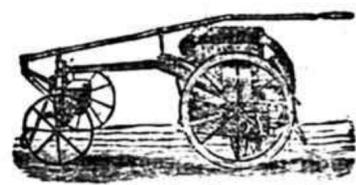
Fehér Miklós

Sack Rudolf

és Hofherr M.

cégek

egyedüli képviselője

tisztelettel-leszen ajánlja a n. é. gazdaközönségnek a tegelesebb eredeti SACK Ró-féle sorvető gépeket 2 lóerő, egészen vasból, szabadalmazott láncos kormányval; melyek könnyűségükkel fagya minden jól művelt könnyebb talajra a legalkalmasabbak; (a 13 sorosak csupán 7 1/2 vm. nyomnak.)

PREST & WOOLNOUGH-féle eredeti angol kútnő sorvetőgépet (javi ott Garrett) legújabb szerkezetű, láncoskormányval.

HOFHERR M. sorvetőgépet Garrett után, kovácsolt vas-kerekekkel, nagyon könnyű szerkezetű, valamint

HOFHERR M. szörva vetőgépet Smyth után kereszt-tengelyivel és anélkül; továbbá a nagyon kedvelt amerikai eredeti BUCKEYE-féle sorvetőgépet első kormány nélkül vonó ruddal és ugyan

(1772-6)

mely gépekből nagy választék van raktáron.

Iroda és raktár

BÉCSBEN:

III. Pragerstrasse 13. sz. „Hotel Hungaria.”

BUDAPESTEN:

IX. üllői út 12. sz. „Körtelek.”

Előzetes ár:
 egész evre . . . 8 frt.
 fél evre . . . 4
 negyed evre . . . 2
 Egy szám 10 kr.
 Nírótatás
 6 hasábos példatsorban
 7. masodszor 6 s minden
 további sorért 5 kr.
 NYILTTEREMEN
 Jelenlét 10 kr. és
 szesz fel
 Kincstári illeték minden
 egyes hirdetésért külön
 30 kr. ártandó.

ZALAI KÖZLÖNY

A lap szellemi és anyagi részét illető közlemények, előfizetések, reklamációk sat. a szerkesztő-kiadóhoz bérmenve intézendők:
NAGY-KANIZSA
 Takarékpénztári épület, földszint.
 Bérmentesen levelek csak ismert munkatársaktól fogadottnak el.
 Készítők vissza nem küldetnek.

előbb: „ZALA-SOMÓGYI KÖZLÖNY.”

Nagy-Kanizsa város helyhatóságának. nemkülönb az „első zalai ügyvéd-egylet”, a „nagy-kanizsai kereskedelmi s iparbank”, a „nagy-kanizsai takarékpénztár”, a „zalamegyei általános tanító-testület”, a „Zala-Somogy” gőzhajózási részvénytársulat s több megyei és városi egyesület hivatalos értesítője.
Hetenként kétszer, vasárnap- s csütörtökön, megjelenő vegyes tartalmu lap.

Pályázat.

Nagy-Kanizsa város államegelyezett polgári ifjanodájában a magyar nyelv és irodalom, történelem és földrajz tanári állomás megüresedett, arra ezennel pályázat hirdettetik.

Fizetése 800 frt és 200 frt. lakbér, összesen 1000 frt.

Fölhivatnak tehát mindazok, kik ezen állomást elnyerni óhajtják: sziveskedjenek kellőleg fölszerelt kérvényüket alulírt iskolaszéki elnökhöz f. é. október hó 24-ig okvetlenül beküldeni.

Nagy-Kanizsán, 1875. október 8-án.

VÁGNER KÁROLY,
 iskolaszéki elnök.

Az ujkori politika iránya bölcséleti szempontból.

A politika olyan egy nemzet életében, mint az asszony a családi életben.

Ha az asszony, azaz ha úgy van nevelve, hogy szereti a háziasságot, s nem szenvedély folytonosan a fényűzést: vidám lesz a családnak élete. Ha ellenben rabja az asszony a tetszelgésnek, fénynek és pompának, a ház körüli kötelességekkel pedig nem törődik: a családi élet boldogsága előbb-utóbb megbukik.

Igy van ez a politikával is. Ha ugyanis valamely nemzet kormányzófői sokkal többre becsülve a nemzet erőt, mint kell, oly kiadásokra bocsátkoznak s oly beruházásokkal terbelik a kincstárt, melyek évtizedek, sőt huszadok multául is csak kiadást követelnek, anélkül, hogy egy krajcárnyi hasznot hajtanának: csakhamar azt vesszük észre, hogy rendes szükségleteit is alig lesz képes önerejéből fedezni s közeledik azon

keserves állapothoz, melyet az újabbkori politikusok kényszerhelyzetnek kereszteltek els melyet gyökeres gyógykezelés nélkül okvetlenül egy nagyobb bajszokott követni, az ugynevezett államtönk.

Amely politika ily kényszerhelyzetbe sodorja önvétke nélkül a nemzetet, az a politika határozottan rossz.

Lássuk már most a jó politikát!

Jó csak azon politika, mely számot vetvén a nemzet igaz érdekeivel, nemcsak tapasztalja, de az iránta, jelesül a programjában kitüntetett határozott cél nemes volta iránt mindjárt kezdetben nyilvánul őszinte hangulatból biztosan következtetni is képes azt, hogy latba vetett működése meg fog felelni a hozzá kötött reményeknek, melyek a nemzet életének sok tekintetben egy szebb jövőt ígérnek.

Hogy az itt vázolt kétféle politikai egymástól elütő igénye milyen dimenziókban váltakozik, azt a következő, lehető rövidre szorított fejtegetésből igen könnyen megérthetjük.

Nem tagadhatjuk, hogy a jó politika a társadalmi életre is bizonyos lüktető hatást gyakorol. Ekkor ugyanis sokkal nagyobb bizalommal telvél el a nemzet fiai ugy önsorsuk s jövőjük iránt, mint közvetve ez által a hon sorsa iránt is! Mert bármennyire vitassuk a közérdeket, mindenkor és mindenütt úgy a multban, mint a jelenben csak azt az egyet tapasztaljuk, csak az egyet fogjuk tapasztalni mindenha, hogy t. i. az államot az egyesek sohasem tekintik egyéneknek, mint csakis személyes céljaik eszközeinek.

Erre nézve tegyünk egy kis kiugrást. Beszéljünk kissé a magasabb politikáról, az

ugynevezett diplomatiáról, tekintettel az összes nemzetekre.

Azt mondják, hogy a történet a népek martyrologiuma. Az idő, melyből ez állítás ered, I. Napoleon kora. És ha mélyebben szemlélődünk ez állítás körül, azt kell rá mondanunk, hogy igaz. Nincs ugyanis korszak a történelemben, hol a legzsarnokabb embertelenségek nyomaival ne találkozoznánk, melyeket a népek egymás ellen követtek el. Nézzük a zsidókat, indusokat; nézzük a filisztereket, négereket, vagy bármelyikét a földvilág népeinek! Találkozunk-e oly időpontokkal ezek történetében, midőn ezek egész benső őszinteséggel szorítottak volna kezét? Soha! Mutatott őszinteséget, azaz szinleges őszinteséget látunk olykor; de hajh! ott a háttér és e mögött a legmegátalkodottabb ellenszenv!

Ami tehát a magasabb politikát illeti, most is csak ily csehül állanak azzala nemzetek. Diplomacie lehet mutogatni, jelezni a nemzeteknek a szolid béke fenntartása iránti szándokot; de hát a diplomacie vett békejelzés még nem Neptun szigonya, melytől megrémülnek a tenger szelei s csöndre verődnek!

Ilyen a magasabb politika iránya a multban és a jelenben.

De menjünk tovább. Lássuk a magasabb politikának irányát már a jelenből kiindulva a jövőre nézve!

Napjainkban még igen nagyszámuk az előjogok. Pedig azt szokták mondani, hogy az előjogok az elnyomatásnak leghatalmasabb attributumai. Örömmel tapasztaljuk azonban, hogy ez előjogok naponta kurtábbra szabotnak, még pedig parlamentarisan uton. Ebben pedig mi, kik sokszor máról holnapra

is szeretünk gondolni, azt látjuk, hogy amily mértékben szűnnek emez előjogok, épen oly mérvben haladunk egy újabb korszak megteremtése felé, melyben a radikalizmusnak lesz kiváló szerepe: megteremteni az ősi erényeket a maguk tisztaságában s fölláítani az „egy akol s egy pásztort” a népek üdvének létesítésére. Azonban sajnos, hogy ez az új kor amily szép, amily magasatos gondolatokra ragadó, ép oly távol van! Mert az említett előjogokon kívül még igen erős várakcsok, hatalmas sáncok állanak előtte, melyek bevételéhez még igen soká kell kutatnunk és csiszolnunk az ig a z s á g o t. Mindezek azonban az idővel, daczára a legnagyobb erőfeszítésnek is, fogy- ni, csökkenni fognak, még pedig azon mértékben, amint több és több, újabb és újabb igazságról fogja lebontani a homály leplét a buvár tudomány. És midőn már azon pont- hoz ér az emberiség, hogy az így földerített igazság alapelvei mintegy kátéját fogják a népek millióinak képezni: akkor beálland a radikalizmus korszaka, melyben a politika és diplomacia már működni nem fognak, szükség nem leend reájok; mert egy alapon, egy érzelmre támaszkodva fognak épülni, ujlulni az erkölcsök valamennyi nemzetnél.

Ebből nyilvánvaló, hogy az egyetemes történelemnek lesz még egykoron oly szakasza is, mely az előjogok martyrologiumát viselheti címül.

Az itt fejtegetett radikál elvek után talán arra a következtetésre bukkanhatnánk igen sokan, hogy az eddig és a jelenben üzött politika egyáltalában rossz. Tagadom. Bár egész mivoltában jónak magam sem mondhatom. De jónak kell, hogy tartsam fő-

TÁRCZA.

Délre vonulnak...

Délre vonulnak a vándor fellegek, Vélők az ősi napugár enyreg — Vándor felleg volt szerelmed lányka S én valék... az ősi nap sugára.

Ha tavacska volnál...

Ha tavacska volnál te s én... a hold volnék, A magasból lányka folyton rád mosolygnék 8 árva lelke halavány sugára, Fűrdeni szállna a tavacska.

Tavacska vagy lányka és én... a hold vagyok, Minden sugárom feléd, csak feléd ragyog!... De nem fűrdhetek a tavacska, Mert kebelét jégtakaró sárja.

ZALAY LAJOS.

Hat hét Olaszországban.

Irta: Dr. Laky Kristóf.

(Folytatás.)

Pisa.

A három bronz ajtó relifjei (jelenetek a szentírásból) igen szépek, ámbar a florencsi Baptisterium ajtóibos nem is hasonlíthatók. Lépünk be a felsőszobába. Belül öt hajóra van felosztva, 292' hosszú, temérdek oldal- kápolnával, 68 gyönyörű márvány oszlop kö- rülről, a középen magas kupola van. Egész olasz utamban sehol sem láttam oly gyönyörű karzatokat, mint itt, ezek a templomot körül, s a boltosíveket szinte átsszelik.

Mindenütt fehérek-fekete márvány díszítés, ilyen faragványok és rovatták. Szóval e templom felséges, gazdag és legelegansabb izléssel készült. Egész oltárlapok vannak vert ezüstből. A főhajó közepén függ egy nagy bronz- lámpa, melynek hímálózása idéste volna elő állítólag Galileiben, az inga természetörvényei- ről elmékedést. Kép nem sok van, de azok mind remekek.

A Domból kilépve, elmentünk a Campo Santoba, mely híres művészeti tekintetben. Áll es egy nagy csarnok négyzetéből, melynek fal- lai nevesetes és frescokkal mint a „halál gy ő s e l m e,” — az „utolsó ítélet” — sat. sat. befestvék.

E frescok a világ legjelesebb művei közé számítatnak, róluk minden utazókönyv elragadtatással beszél, meg- vallo, én reám semmi hatást sem tettek, mert annyira lekopottak, hogy az egyes alakokat alig lehet megkülönböztetni. E csarnok szép márvány síremlékekkel bir, köztük Vacca An- drás emléke Thorwaldsentől amint Tobiasz atyját meggyógyítja. Valamennyi között legesebb szo- bor „a vigasztalhatatlan,” es egy fiatal nőalak a véghetetlen fájdalom, keserűség, gyász kifejezésével.

Szép VII-ik Henrik császár emléke is. E temetőtől hiro után sokkal többet vártam; en- nél a bolognai, florencsi, genuai temetők eseb- bek. Meglehet azonban, hogy laicus létemre té- vedek; csakis igénytelen egyéni véleményemet fejestem ki. Sok templomot néstünk még meg, de semmi különöset sem láttunk azokban. Korai ebéd után 12 órakor, ismét elfoglaltuk helyein- ket a waggóban, hogy tovább utassunk.

G e n u a.

„Téged dicsóit a Zenith és Nádír, A szelvések bús harcza, Harmatcsepp virágzál. Hirdetik nagy kezéd alkotását!... „Buzgón leomlom im színed előtt dicsó!”

Halhatatlan Berzsenyink emez imáját re- begtük el, amikor a Riviera di Levante gyö- nyörű, paradicsomi vidékein repültünk át.

Miként a sziklából a forrás előtörni kényte- len, ha víztől túlaradott; úgy kebelünköl a Mindenható iránti hálaadó, áhitatos ima néma sóhajással szállott fel a magasba, Isten thro- nusa elé!

Szégypirulással ismertem be, hogy sok- kal rosszabb az emberiség, mintsem e felséges vidéket megérdemelné.

Csodálom, hogy Milton annyira kesergett az elveszett paradicsom után, hisz itt feltalál- hatta volna... Ilyen lehet a Tubafa árnyéka, melyet Mahomed ígér hiveinek, nem hiányza- nek itt más semmi, mint a halhatatlanság, s az örökké ifjú Hűrik.

Mi Nápoly vidékén kerestük a na- rancs- citrom- és olajfa erdőket, azonban mi- ként ott leirtam, azon vidéken csakis kertekben tenyésznek e növények, míg itt, esen és más exotikus virágok s fák ligeteket képesnek.

Ide gondolt a költő, mikor megkérdezé: „Kennst du das Land, wo die Citronen blühen?” ... Vagy dicsó Kiszaludy Károlyunk midőn fel- sóhajtott: „Sötét olajfák illatos hűsében, ül a bús vándor, köny ragyog szemében”.

Legtöbbnyire tengerparton haladtunk, a mely meredek sziklafalakat, eszesélyes alkatu öblöket képesett. Valami 50 alaguton kellett

keresztül menni, ezek közül némelyik 5—10 perczig tartott. Valahányszor a setétség órázá- gából kibontakoztunk, mindig új, mindig szebb s meglepőbb vidék tárult fel előttünk.

Némely helyen az öböl majdnem egészen bekerítve hegységek, tónak látszott;—a melyben a hegyen lévő tündérkertek és gyönyörű villák visszatükrözöttek. A villák külső falai igen ele- ven és bizarr színekkel, illetőleg képekkel vol- tak befestve, egész jelenetek és események va- lának a házakra rujszolja.

Másutt a tengertől jobbra, szeliden emel- kedő halmok — felséges völgy kebelekkal pom- páztak a délvég vegetációjával. Hat óra folyásig haladtunk es Eldoradoba, s es egész táj- lán csolat egyetlen szétssórt házakból álló városnak tűnt fel. A culturának, gazdagságnak, boldog jó- létnek kifejezése mindenütt.

Ezer es ezer különálló hegyecskék, melye- ken 5—6 emeletes csupa erkélyek es tornyok- kal díszített lapostetőjű villák, a fedélzetten gyö- nyörű virágokkal; az egész hegyecske parki- rosva, kösbe-kösbe csitrom es narancs erdőc- kéekkel, melyeken a szép aranyárga gyümöl- csők milliói kaczerán tekintgettek ki a lombá- tor közül.

Ahol a gyümölcs még nem érett meg, ott a narancsvirág kimondhatlan kedves illattárral tölté meg a levegőt.

Ezen egész vonalon legesebb S p e s i a vidéke, nevesetes kikötő es tengeri fürdőhely, szépség magaslato a tengerbe tekintő es várro- mok, s a parton órákig tartó sétányok, melyeken az egész világból (különösen Angliából) eszes- reglett idegenek élvezik es Istennek esen re- mekét.

leg azért, mert tapasztaljuk, hogy az arisztokrácia a magasabb politika hajójának vezetőit, czélszerűtlen neveltetése miatt helyesen kezelni képtelen, s mert mindinkább szaporodnak a politika hajójában azok, kik a demokrácia emelőit szopták s ennek magasra nyúló vállain emelkedtek ama hajó kormányrudjához, melyből lassan-lassan ki kell dobálni a fölös terheket, nehogy különben saját édes anyjakat, a demokráciát sodorja el az ár, azt az édes anyját, melynek fillérei tartják fenn ezt a nagy hajót is.

Ha már most szorosan csak az itt vázolt bölcséleti szempontból tekintünk a mai magyar kormányra, tudományos alapokon nyugvó meggyőződésünk azt sugallja, hogy a magyar politika igen jó ösvényen jár. És ez a buvárú tudomány képviselőire legalább ad hóc eléggé megnyugtató. A demokrácia képviselői ugyanis mindinkább kikiszorítják a kabinetekből az arisztokrácia képviselőit. És ez nagy vívmány a jövőre nézve; de még nagyobb vívmánynak tekinthető az, hogy vannak az arisztokráciából is olyanok, kik simulni kezdenek a demokráciához; leszállanak a magasból, nehogy alázuhanjanak.

Az ily simulékonyság, feltéve hogy őszinte, szintén egy hatalmas védgát megszűnésének tekinthető a radikalizmus országára felé.

Mindezekből általánosságban könnyen felfogható, mit tartok én jó politikának; megérthető s erősen hangsúlyozom, hogy minden más politika, mely az itt körülírt czélt tévesztve szem elől, nem annyira előre, a jövőbe, mint inkább hátrafelé törekszik, határozottan rossz irányu, mert az összeméréséért nem munkálja, egyetemes boldogulhatását elő nem mozdítja.

SZERÉNYI ENDRE.

Hegyen-völgyön lakodalom.

— Két képlemény. —

II.

4. §. A szálloda, vendéglőtulajdonosok kötelesek bejelenteni:

a) vendégek befogadására szolgáló szobák számát, melyek sorrend szerint folyó számmal látandók el;

b) folyó számszerint minden egyes szobára kitüntetni az egy éj-napi szobabért, a világiatási és tisztítási átalányt, ezen felül a fűtési átalányt is.

c) minden: a szobák számában, az árakban történő legkisebb változást, mert a változások csakis a bejelentés napjától fogva érvényesek.

d) Kik bérkocsikat tartanak, kötelesek bejelenteni a fuvarbért a vasútra és vissza, társas kocsiban vagy külön kocsiban, a vitelbért egész és félnapra, temetkezésekre, egybekelésekre, Lásnakba, Sácncba.

5. §. A szoba, szolgálati és vitelbéri árjegyzé-

kek a vendégszobákban és kocsikban kifüggesztve tartandó.

6. §. Vendéglő és szállodatulajdonosok rendszeres vendégkönyvet tartani kötelesek, melybe bevezetetik a megálló neve, lakhelye és foglalkozása, hozzátartozói és családtagjai; a vendégkönyv a jelentési lap alapján történik, mely jelentési lap ugyanazon rovatokból áll, mint a vendégkönyv és a vendég által megérkezéssel rögtön és személyesen kitöltendő.

7. §. A vendégkönyv és az alapjául szolgáló jelentési lapok mindennap legfeljebb délelőtti 11 óráig a hatóságnál-bemutattandó, mely is a jelentési lapokat vissza tartja, a vendégkönyvet láttatja; e könyv bemutatásának azon esetben is meg kell történnie, midőn vendég nem érkezett is.

8. §. Ha házalók szállnak meg, a tulajdonos által a házaló könyv bemutatására utasítandók.

9. §. Minden vendéglő, szálloda korcsma, étkezdé és kávéháza névre záróra állapítatik meg, mindezen nyilvános üzletek éjjeli 12 óra-
kor bezárandók.

10. §. Kivételes zárórák a következők:

- a) farsangi ivad;
- b) midőn szini előadások és mutatónyok;
- c) midőn hangversenyek;
- d) lovadai előadások;
- e) szabályszerűen alakult társulatok báljai, táncestélyjei;
- f) majális vagy junálisok;
- g) fáklyászenék;
- h) a mulatókertek.

E kivételes napokon a zárórák a megszabott időn túl is terjednek és pedig éjjel után 1 óráig — e kivételes záróra kiterjesztés azonban nem általános, hanem a joggal csakis a kávéházak és rendszeres vendéglők, nyilvános mulatók kertek a város belsőségében élhetnek; korcsmák és étkezdékben, ugy a forgalmon kívüli kertekben a záróra éjjelen túl nem terjedhet.

11. §. Ha valamely vendéglőben, korcsmaiban hatóságilag engedélyezett táncvizigalom tartatik, az éjre azon vendéglőben, vagy korcsmaiban a záróra az engedélyi okmányban szabatik meg, kivétel képeznek a családbalok, melyek csak éjjelutáni két óráig tarthatók.

12. §. Hazárd kártya- és szerencsejáték egyáltalán tilos levén, mind a vendéglők és korcsmások, mind a kávéház és étkezdetulajdonosok, ugy pinczérjeik és szolgaszemélyzetük szoros kötelessége a hazárd kártya- és szerencsejátékot meggátolni.

13. §. A vendéglők, szállodák, korcsmák, kávéházak és étkezdék tulajdonosai, üzletvezetői első sorban felelősek üzleteikben a közérkölciség, csend és béke fentartásáért, mindezek ellen valókát maga és hozzá tartozóival meggátolja és elhárítja, vagy erre rendőri segílyt vesz igénybe.

14. §. Különösen pedig tilos e helyeken kéjhölgyek tartózkodása.

15. §. Ezen általános kötelező rendszabályok áthágására a következő bírságok és egyéb elmarasztalások állapítatik meg, mely bírság és egyéb elmarasztalások mindenkor birtokon kívül lesznek fellebbezhetőek:

- a) az üzlet bejelentés elmulasztása 5 frttól — 20 frtig terjedő bírság,
- b) iparjogosultság nélkül vendégszobák tartása és szállásadás 20 frttól — 50 frtig terjedő bírság;

kedelmi és kikötő hely Genova valamennyit fölmulja; tekvésére nézve csakis Nápoly előzi meg szépségben; — méltóztassanak egy óriási felkört képzeln; fokozatosan emelkedő magas hegyláncolatból, melynek alján túl el mindig felfelé nyomulva a város ezer és ezer márvány palotáival és házaival, migsem az ormonokon villak és várvédművek épülnek.

Genova kettős erődítmény gyűrűvel van több órányi távols: gra körülvéve, ugy, hogy ellenség nehezen közelítheti meg. Lakósa-ga 130.000-re megy. Kikötője messze-messze kiterjedve, erős falak által védetik a viharoktól, e falak végpontjain mintegy kapuk a világító tornyok helyezvék el. Itt van ám élet és élelenség! Beláthatlan sorai a gőzösknek és vitorlásoknak, valamint kisebb járműveknek lebegnek a vizen. Ez legelső rangú kikötő! Olaszországban párja nincs.

(Folyt. köv.)

Plato és Aristoteles tanairól.

(Idealizmus, realizmus).

Részlet egy nagyobb tanulmányból.

Plato és Aristoteles műveit az utánuk csaknem korunkig élt bölcselőkre ugy tekinthetni, mint a keresztény egyházakra nézve a szentírást. Valamint a keresztény egyházak a szentírástban bírák tanáinak sarkkövét és forrását s mindenben innen indulnak ki és bár merre s bármily messze távoznak is irányzataikban, mindig ide térnek vissza: ugy az említett két nagy szellem után élt bölcselők is igen soká s még ma is mindent az ő műveikből merítették nézeteiket; az ő tanításait fogadták el sarkpontokul; belőlük indultak ki s végre is hoz-

e) a zárórák meg nem tartása 20 frttól 100 frtig terjedő bírság;

d) a szoba- és szolgálati bérek, ugy fuvardíjak áthágása 2 frttól 10 frtig terjedő bírság;

e) a vendégkönyv bemutatásának elmulasztása 5 frttól 20 frtig terjedő bírság;

f) a vendégkönyv, vagy jelentési lapban tett, hamisításért 2 naptól 14 napig terjedő fogság;

g) a jelentési lap eltitkolásáért vagy felvételének elmulasztásáért 1 naptól 8 napig terjedő fogság;

h) hazárd kártya és szerencsejáték áltérése alkalomadásáért 20 frttól 40 frtig terjedő bírság;

i) közérkölciség elleni tényekre alkalomadásáért 10 frttól — 30 frtig terjedő bírság,

k) a mennyiben a kihágások ismételtlen fordulnának elő, másodszorban a lezmagasabb elmarasztalás, harmad és több esetben mindig az előző elmarasztalás kétszerese mondandó ki.

l) a c, f, g, h, i, pontok alatt elősorolt kihágások 3-szori elővetése, illetőleg az azok miatti 3 szori elmarasztalás egyuttal és eo ipso az üzletnek fél évre való bezárását is vonja maga után 1872. évi VIII. t. cz. 91. §. alapján, mely üzleti tilalom már a 3-ik marasztaló végzésbe felveendő. —

m) a kihágásérti elmarasztalások minden esetben az üzlettulajdonosok ellen hozhatók és azok ellen hajthatók végre a nélkül, hogy ezeknek segéd és szolgaszemélyzetükön viskereseti joguk lenne; ha azonban a kihágást segéd és szolgaszemélyzet külön vagy együttesen követte volna el, a marasztalás ugyanazon mértékig, mint a tulajdonos ellen, külön is kimondandó és ezeken is végrehajtható, csak hogy ez utóbbiaknál ismétlés esetén kirótt bírság fele értékig fogságra változtatatik, mint pénzértékul megváltani nem lehet;

n) ha valamely fél a kiszabott bírságot 8 nap alatt, vagy a marasztaló ítéletben kitett határidőig lefizetni nem tudná, vagy átalan le nem fizetné, vagy azt kikerülendő szökéssel akarna élni, a pénz bírság fogság büntetésére válik, egy napra az üzlettulajdonosoknál 5 frt. — a segéd- és szolgaszemélyzetnél 2 frt 50 kr. számíttatván; 5 frt, illetőleg 2 frt 50 kron alóli bírság is azonban egész napi fogságot von maga után.

16. §. Az üzlettulajdonosok által rendezett balok és nyilvános mulatásokhoz mindig rendőri segédlet kérendő és az alkalmazott rendőr díjptóléka 1 frt előre fizetendőbe — a rendőrnek magának azonban semmit sem szabad adni, valamint, hogy ez mit sem fogadhat el.

17. §. Jelen rendszabály minden vendéglőben, korcsmaiban, kávéházban, étkezdében és nyilvános mulatóhelyeken szembetűnő helyen kifüggesztve tartandó.

Javaslatom egyes részeit nem találom szükségesnek indokolással látni el, — de menteni tartozom, miért látnám szükségesnek a büntetési résznek szigorúságát.

Régi igazság, hogy idült bajok csak hatóságos eljárással, elmérgült sebek vágással gyógyíthatók, laza eljárás hatálytalan gyógyyszer, nem gyógyít, de ront és ha nem szabályozzuk a legkisebb büntetési fokot — helyet adunk a protectionnak, elnézésnek, fraternizálásnak és egyeseknek mások rovására való kedvezményezésének annyival inkább, mert eleinte sok lesz a könyörgés, kunyorálás — látott és titkos rugók

szájok tértek vissza. És valamint a szentírás misztikus tételeit csakis avatottak és hozzátérők értelmezhetik alaposan és helyes irányban: ugy Plato és Aristoteles művei és elveinek beható és helyes értelmezésébe is csak a bölcsélet nem mindennapi tudományával ismeretes s abban jártas, jelesebb elmék bocsátkozhatnak sikeresen.

Magasztos tanáinknak részletes és beható tárgyalását s elveik fejtegetését tehát avatottabbakra hagyva, legyen szabad itt e két nagy szellem bölcselate közt, csakis pusztá tényekből álló rövid összehasonlítást tenni, egy rövid párhuzamot huzni. Minél mélyebb és kimeríthetlenebb tehát a fölvetett tárgy, annál rövidebb és érthetőbb is iparkodom lenni.

Mennyire bir történeti alappal és mennyire nem az, hogy a peripateticus iskolát Arisztoteles alapította, — mely e nevet azon körülmenyből kölcsönözte volna, miszerint bölcselétét meghitt és avatott tanítványai körével a lycaion arnyas helyein, fel és alá lépdelva, tudományos alakban közölte, mielőtt esoterikus tanát népszerűbb előadásaiiban a nagy közönség elé hozta volna, nem czéлом ez utal vitálni. E helyett legyen szabad fentebbi ígéretemnek teljesítésére azonnal áttérni.

Mielőtt én az eredeti helyet csakis aczél vagy tán rézmetszetű másolatokban is szerencsés lehettem volna látni, Róma és nevezetességeinek ismertetői műveiből már olvastam, hogy van a vatikáni palotában, Raphael teremtő ecsete által lehelt egy gyönyörű fresko-festmény, mely az athenai iskola név alatt ismeretes. E képen Plato kezeit az ég, mint eszméi bna felé terjeszti; átszellemült arca, isteni tüzből ragyogó szeméi a mennynek örök azóp azarboltján csüngenek; mig Aristoteles a földre,

megáll, hozzá, lez talán deputatio, petitio és tudja Isten mi még — és ha a hatóság egyszer is gyengéjére enged tapintani, vagy nem az elérendő czélt, hanem az egyéneket veszi figyelembe, semire sem fog menni.

Mindenben a tulajdonost tettem felelősé viszonkereseti igény nélkül, mert csak így kényszeríthetők, hogy ne csak ők tiszteljék a hatóság intéskedéseit, de a tiszteletben tartást önérdékekől otthon is keresztül vigyék, csakak elérésük, figyelmenlenségükért nem akarnak minduntalan zsebükből lyukat vágnani.

Most hát lássuk a medvét! ab.

Helyi hírek.

— A nagy-kantásai polgári iskola igazgatója, Tee-z János ur távoztával, igazgatónak Morgenbesser János tanar urat nevezte ki az iskolának.

— Alkalmunk volt Gáspár Ferenc urnak „Uj-Badacsony” nevezetű bakonaki hegyen levő szőlőjét megtekinteni, mely valóban meglepetést idéz elő, az a makértői szorgalom, tapintatos berendezés, rendszeres kezelés, mely itt tapasztalható, a ritkaságok közé tartozik. Óhajtható, hogy az idei borkiállítás alkalmával a szőlőhegy nemes terménye képviselve legyen, sőt óhajtjuk, hogy a szőlőhegy madártávoli rajza szinte beküldessék az országos gazdasági egyesület által rendezendő esze borkiállítás és borvásár bizottságához, az ország minden részében leendő utazás végett. Az eddig ismert legnemes szőlőfajok feltalálhatók itt, melyet Gáspár ur roppant költség- és fáradsággal hozott meg.

— Blau Pál ur szüreti mulatsága volt az idén is a legnagyobb s leglátogatottabb, melyet mult szerdán tartott meg. Közel 300 vendég jelenléte — elképzelhető — mily élénkséget idéz elő. A szüretes házi ur és családja nem kimélve sem fáradságot, sem költséget, mondhatni lucullusi vendégséget adott. Képviselve volt minden osztály a jókedv zajának reggeli 7 óra vetett véget. Kiemelendőnek tartjuk Györffy János ur pohárköszöntését „Pali bácsira,” és Nucsecs József urét „dr. Blau Simon”-ra, egy jelenlévő „osman követéégi titkár”-ra, melyeket szünni nem akaró éljenzés kísért. Adja ég, hogy Blau ur és családja még sok vig szüretet élhessen!

— A keszthelyi m. kir. gazd. tanintézetben az előadások folyó hó 7-én kezdődtek meg. A hallgató ifjuság száma a mult évit jóval felülmulja. Mi az intézet ügybizgalmas vezetéseéről tanuskodik.

— A szüret a keszthelyi hegyekben mindenütt megkezdett s eddigi tapasztalatok szerint a termés a gazdák várakozását nagyban felülmulja.

— Felhívás. A „keszthelyi járási kör” jegyzőt tiszteletteljesen van szerencsém felkérni, vajjon a folyó évi május hóban Zsiden tartott rendes ülésről felvett jegyzőkönyv fog-e a lapokban közölteni, ugy a „Zalamegyei általános tanítótestület” elnökségéhez beküldetni és mikor? tisztelettel, a kör egy tagja.

— Egy 101 éves ember halt meg legközelebb Keszthelyen. Ez öreg Siny nevű férfiú volt városunkban a legidősebb egyén; jóllehet, a sors nagyon megviselte őt, de azért szemei épek s oly jók voltak, hogy velük szemüveg nélkül bármit is képes volt meglátni. Pár évvel ezelőtt az uradalmi gyümölcsös kertben mint csász volt alkalmazva.

a kutatás hazájára mutat s fürkésző szemével annak mélyébe látszik pillantani.

Egy tekintet e remek műre, megmondja minden, csak valamennyire is hozzáértőnek, miszerint Plato az eszményiség (idealizmus) teremtője és bajnoka volt, a makedoniai Stageirából való, Aristoteles pedig, — ki N. Sándor oktatója is volt Plato tanával szemben, — a realizmust alapította meg.

Mig ugyanis Plato emelkedett, költői szelleme az eszmék világának beláthatlan régióiban lebeg és a bölcselést csupán eszköznek tekinti, mely az érzék tisztulására, a magas és mennyei utáni vágyra serkent: Aristoteles vizsgáló, fürkésző és rostáló szelleme kizárólag a tünemény világra szorítkozik; a különös, — vagyis a természet és tapasztalat (empiria) kölcsönözte térről az általánosra megy át és a tudomány által kivívott igazságot tekinti a bölcsélet czéljának. — Amit tehát Plato kiindulási pontul vesz: — a fogalmat és eszmét; — azt Aristoteles a vizsgálat befejezése és végének tekinti. — Plato tulemelkedik a természet és mennyei körökben, a Spharak honában böngésszi bölcselate tartalmát és tárgyát; Aristoteles kutató eszelleme meghódítja magának a természetet és mindast, mi benne és rajta van; rendezeti a tudás minden anyagát és világos, helyes következtetések által levonja abból az általános törvényeket.

Mint két ellentétes sarkpont mutatkozik e két örök nagy szellem az igazság kutatásának s az emberi vizsgálódásoknak soha be nem futtható tereén s világító tornyokként mutatják az irányt, az e tereén működő bűvárszellemeknek.

(Folytatás köv.)

Múlt pénteken délelőtt a Budáról érkező vonat megkészt, Szántónál a gépnek egy csővérszétrepedt, öt negyedóra késés folytán a vonat nem csatlakozhattak, s az utazóknak pihenniük kellett. Ennek következtében Kodolányi Antal, közgazdasági szakirodalmunk kitűnő bajoka is körünkben időzött, csak szombaton reggel utazhatott tovább.

Keszthelyen egy macska egy a ház padláján lévő tyukfészekbe költözött. A házban, midőn ezt az idegen vendég elfoglalta, egy tyuktojás volt, melyből a folytonos meleg következtében egy csirke kelt ki s midőn a házbéliek a kis macskát a padláról lehozni akarták, nagy meglepetésükre ezek közt találák a kis csirkét is, mely állatka idegen testvéreit a konyhában és mindenütt híven követte.

A Keszthelyt "Amazon" című száladánál az átalakítások nagyban folytak. A vendéglő új tulajdonosa Zsilinszky ur mindent elkövetni látszik, amit a közönség kényelmére tenni jónak lát. A Nieszner-féle kávéház is újul rendeztetett be s mi több, az előbbi magyar pinczér helyett itt egy oly pinczér nyert alkalmazást, ki egyetlen szót sem tud magyarul. Nem tudjuk, ennek okát minek tulajdoníthatni, de megugjuk az illető kávéháznak, hogy e lépésével kávéházának csak kárt okozhatott s sajnáljuk őt, aki maga is csak beszélni tud magyarul (?), de beusóleg úgy látszik, a németögorok táborába tartozik.

A Csáktornya kir. törvényszék felosztása folytán 26 mázsnányi ügyirat szállítotott a kanizsai kir. törvényszékhez s valószínűleg nem kevesebb a zalaezerségi kir. törvényszékhez is; a hátralékok száma nagy, a bírói erő kevesebb, az ország népe elvárja az igazságügy-ministeriumtól, hogy az ügyek gyors-rintezésétől gondoskodják, ezt pedig úgy éri el, ha szakértő bírák neveztetnek ki, a nyugdíjaztatással pedig ha csinján bánt. Tény, hogy minden átalakulás nehézséggel jár, de e nehézség nehezebbé tétetik, ha a practicus bírák munkájukat teljében nyugdíjaztatnak. Furcsa nézet a lakarekosság eszméje iránt!

Az alsó-levél polgári fitanoda V. ik osztálya is megnyitattván, értesítetnek az érdekeltek szülői s gyámok, mikép ez osztályra f. é. október 20 ig felvétetnek a polgári tanoda, realiskola és gymnasium 4 ik osztályát, valamint a felső népiskola 3 ik osztályát sikeresen végzett tanulók. (Az igazgatóság.)

Rövid hírek A bpesti népszínházban okt. 15-én lesz az első előadás. — A "Közlekedés" Rácz Sándor szerkesztése s kiadásába ment át. — Horthi Bpsten irányozható légha-

jót talált fel, melyről Klapka mondá: Korcsakot alkotó egyszerű találmány. — Nemzeti színház pályázatára 20 asznmű küldetett be. — Nagy-Létán oly sok bor lett, hogy itozója 3 kr. — Thaly Kálmán egy ifju mágnás gyámja lett s s így vidékre költözik, lemond ministeriancos állása- és a "Századok" szerkesztéséről. — Pápiranyagból is csinálnak már koporsót. — Farkas Miksa zenetársulata már Európába jött Amerikából. — Párisban oly színházat építenek, melybe 14 ezer ember elférhet. — Trencsénben él egy Jurkó nevű kéményseprő, ki 103 éves s 87 év óta sepi a kéményeket. — Temesmegyében a roncsoló toroklob ismét pusztit. —

Papírszeletek.

(ifj.) Egy szord világnélete miatt a társaságtól izolált fiatal ember erős öngyilkossági szándék- nak adott lelkében helyet, s elkéseredett az élet ridog volta, felett mondván:
— Halál! te vagy az élet legboldogabb időszaka.

(ifj.) Egy kőmivra a háztetőről, melyen dolgozott, leeresztett keresztet est írta:
"E ház előtt járdán senki át ne menjen, mert agyon dobatik."

Szerkesztői üzenet.

1802. Tárakról jött 2 frt. előfizetési pénzt nem tudjuk, ki részére írjuk be; kértünk szives nyilatkozatot.

1803. "Lantot ide...", "Jelenem", "Robantában" nem kösülhetők

1804. K. "Ugy szép a lány..." gyenge vers.

1805. "Hullnak a levelek" öntől jobbakat várunk Micsoda rimek ezek? Virág = ritkák. Szellő = erő. A fa = arca sat. Kosárba hullott levelek biz ezek.

1806. Torontáinak. Köszönet, amint ráértünk, átolvasunk s az idén még talán rákerül a sor.

1807. A nagyobbí főtisztelendő plébánia hivatal részéről 30 db. szent-László-egyházisora-jegyért 15 frtot megkaptuk s rendszeresen a bizottság könyveibe igtatattván, elismerésük mellett — kívánatra — es uton készségegl nyugtázzuk, vajha ezt jelezhet- nök valamennyi plébániáról.

Érték- és váltófolyam október 6.

5%, metaliques 70. —; 5%, nemz. kölcsön 73.55. 1860-ki álladalmi kölcsön 111.50; bank- részv. 918. —; hitelintézeti részvények 210. —; London 112.05; magyar földterhermentési kötvény 81.25; temesvári földterhermentési kötvény 80.75; erdélyi földterhermentési kötvény 79. —; horvát-avon földterhermentési kötvény 84. —; ezüst 101.70; cs. kir. arany 5.33 — Napoleond'or 8.93 1/2.

Heti naptár.

október 10-től október 16-ig 1875.

Hó- és heti- nap	Katholikus nap- tár	Protestáns naptár	Utj
41. XXI. v. pünk. ut. — Kat. ev. Hasonló meny- nyeknek ország egy király emberhez. Máté XVIII. 23-35. — Prot. Ep. Efes. V. 15-21. Ev. Máté XXII. 1-14. — Gör. ev. Máté XV. 21-28.			
10 Vasárnap	C. 21 Borg. Fer.	C 20 Gedő	
11 Hétfő	Filomilla	Burghardt	
12 Kedd	Miksa püsp v.	Szerafin	
13 Szerda	Kálmán	Kálmán	
14 Csütörtök	Kalisz püspök	Szerencs	
15 Péntek	Terézia	Teri	
16 Szombat	Gál, Florent	Florent	

Felelős szerkesztő s kiadó: **Bátori Lajos.**

Nyilttér.*

Minden betegnek erő és egészség gyógyszer és költség nélkül, gyógy- táplálék által.

Revalesciére du Barry

Londonból.

Ez a kellemes egészségi-éteknél 28 év óta semmi betegség sem ellenszegült és jónak bizonyult az felnőttek- és gyermekeknek, gyógyszer és költség nélkül, mind-n gyomor, id-g., mell-, tüdő-, máj-, mirigy-, nyákhártya-, légzői-, hólyag- és vesebajok- ban, gumosodás, aszkór, mellisorulás, köhögés, emest- b tlenség, dugulás, hasmenés, álmatlanság, gyenge- ség, aranyér, vaskórás, lúz, szédülés, vértörődés, fülzuga, emelygés és hányás, még terhesség alatt is czukorvizelés, buskomorság, soványodás, csú, köz- vény, sápkór és egyéb betegségekben; nemkülönben mint táplálék szopogyermekeknek és a dajkatejűl is előnyös-ebb. — Kivonat 80,000 bizonyítványból oly bajok meggyógyulásától, melyek minden gyógyszernek ellentállottak és köztük Dr. Wurser tanár, Beneke F. W. rendes tanár a marburgi orvosi egyetemen, Dr. Angelstein orvosi tanácsos, Dr. Shoreland, Dr. Camp- bei, Dr. Déde tanár, Dr. Ure, Castlestuart grófó, marquise de Brehan és több magasállású egyének bi- zonyítványai kívánásra bérmentesen megküldetnek.

Rövidrevont kivonat 80,000 bizonyít- ványból:

Dr. Wurser orvosi tanácsos bizonyítványa. Bonn, július 10. 1852.

Revalesciére Du Barry számos esetben minden gyógyszerket pótol. A legnagyobb sikerrel használják hasmenéseknél és vérhasnál, vizelési be- tegségekben, vesebajokban sat. köbetegekben, a

*) E rovat alatt kösültéért felelősséget nem vállal a Szerk.

hugycsö-lobos és kóros ingulitágnál, dugulásnál, a vesék beteges összehúzódsánál, húgyhólyag bajok- ban, aranyérbn stb. A legkittűnőbb eredményel használhatni ezen valójában megbecsülhetetlen szert nemcsak nyak- és mell-betegségekben, hanem tüdő- és légszö-sorvadásban is. (P. H.)

Wurser Rudolf, orvosi tanácsos és több tudós társaság tagja.

Winchester (Angolország) dec. 3. 1842. Ön kittűnő Revalesciére gyógyszer a- testi bajok, dugulások, idegbajok és vaskórás hos- szan tartó és komoly jelenségeit eltávolítá. Mint ön gyógyszer legjobb hatásának szemtanuja, azt tel- jes szívemből ajánlhatom.

James Shoreland, 96. exr. sebész.

Dr. Angelstein titkos orvosi tanácsos ta- pasztalata:

Berlin, május 6. 1856.

A Du Barry Revalesciére kedveső eredményét és kittűnő hatását minden tekintetben bizonyíthatom.

Dr. Angelstein, titkos orvosi tanácsos.

76,921. sz. bizonyítvány.

Obergimpenn (Baden), apr. 22. 1872.

Betegem, ki 8 hét óta idült májgyuladásban rémitő fájdalmakat szenvedett a legesekélyebb ételt sem vehetett magához, ön Revalesciére-je használata folytán tökéletesen meggyógyult.

Burkhart Vilmos, seborvos.

Táplálób levén a husnál, 50-szeresen mag- kíméli a gyógyszer árát, felnőtteknél úgy, mint gyermekekénél.

Pléhaselenesékben 1/2, font 1 frt. 60 kr., 1 font 2 frt 50 kr., 2 font 4 frt 50 kr., 5 font 10 frt., 12 font 20 frt., 24 font 36 frt. Revalesciére piakoták szelen- czékben 2 frt 50 és 4 frt 50 krral. Revalesciére Cho- coladé táblákban 12 csészére 1 frt 50 kr., 24-re 2 frt 50 kr., 48-ra 4 frt 50 kr., poralakban 120 csészére 10 frt — 288-ra 20 frt — 576-ra 36 frt. —

Megrendelhető Barry du Barry & Comp által, Wien, Wallfischgasse Nr. 8.

Valamint minden város gyógyszerárában és fűs- kereskedésiben; azonkívül a bécsi ház minden vi- dékre megküldi postai utalvány vagy utánvét mellett. N.-Kanizsán Práger Béla, (ezelőtt Lovák Ká- roly) gyógyszerárában;

Pesten Török Józsefnél; Aradon Tones F. és társánál; Debreczenben Mihálovits István gyógyszerárában a kigyóhoz; Eszéken Dávid Gyula gyógyszerésznél; Kasán Wondraschek Károly gyógyszer., Marosvásárhelyt Fogarasi Dömötörnél; Pozsonyban Pisztori Felixnél és Soltz Rezső gyógyszer., Székes-Fehérvárott Die- balla Györgynél, Sopron Voga A. gyógyszer., Temesvárott Pap József városi gyógyszerésznél; Ujvidék Grossinger C. B. és Ernst János gyógy- szerésznél; Varadon dr. Halter A. gyógyszer., Verseczen Fischer Móricznál, Zágrábon Irgal- masok gyógyszerárában. Tisza-Ujlak: Royko Victor gyógyszerárában.

H I R D E T E S E K:

Szállodai jelentés.

Nagy-Kanizsán az „Arany Szarvas” című vendégfogadó eddigi helyiségeiből f. évi sept. 30-án kiköltözvén,

saját szállodámat

a főpiacson a napokban nyitom meg, mely a kor igényeihez mérten elegans butorozás- sal, műzsléses berendezéssel és kényelemmel ellátva mint eddig, úgy ezentul is kiváló gondot fordítok mindenre, hogy a tisztelt közönség megelégedését kiérdemeljem.

Midőn a n. é. közönség eddigi beces pártfogásáért hálás köszönetemet, szerencsés vagyok kijelenteni, kérem, hogy az eddig tanusított pártfogásukat, beces látogatásukat ezentulra is irányomban megtartani méltóztassanak.

Kiváló tisztelettel

Knortzer Frigyes,

szálloda-tulajdonos

Nagy-Kanizsán.

(1801-3)

Szegedi Képes Naptár

az 1876-iki szökö évre

20,000 példányban

már megjelent

és minden hazai könyvtáros- és könyvkötőnél kapható.

Hogy mily érdeklődés és elismerésben részesülte naptár 1875-iki első évfolyama, tanusítja azon kör- lülmény, hogy a kiadott 10,000 példány teljesen elfogyott. A naptár képekben úgy, mint szövegben tartalmasabb és kiállításra sokkal csinosabb az 1875-ik évinél.

A naptár ára csak 30 krajczár.

Az 1876. évi „Szegedi Képes Naptár” tartalma:

1. A fölséges uralkodóház.
2. Naptári rész.
3. Szeged sz. kir. város köztörvényható- sága és a szegedi kir. törvényszék tiszt- viselőinek névsora.
4. Szeged jövője. Nagy Sándortól.
5. Az 1876. évi országos kiállítás Szeged- en. Bakay Nándortól.
6. Ilona anyja. Elbeszélés Vass Mátyás- tól.
7. Panna néni. Népies elbeszélés versek- ben Kék Hyacinttól.
8. Bezelgetés András bácsi- és családjá- val a babonáról; a szomszédok is részt- vehetnek benne. Ferenczi János- tól.
9. Népdalok. Szeged és vidékéről gyűjté: Ferenczi János.
10. Kukoriczapattogatás. (Képpel.)
11. A mélységben. Egy utazó elbeszélése. (Képpel.)
12. A halál torkában. Angol elbeszélés. (Képpel.)
13. A kuruzslásról. Népies tanulmány. Dr. K. L.
14. A házi ipar az alföldön. Gelléri Mór- tól.
15. Adomák. (6 képpel.)
16. A métermértékekről. Átszámító táb- lázatok.
17. Magyar- és Erdélyhoni országos vá- sárok.
18. Bélyegdíj-mutató.
19. Az új mértékek rövid ismertetése ver- sekben.
20. Üzleti utmutató. (Hirdetések.)

A t. közönség minél számos vásárlásait kérve, vagyok kiváló tisztelettel

Burger Zsigmond özvegye,

kiadó, könyv- és könyvmda-tulajdonos, Szegeden.

(1808-1)

BAAR J. butorraktára BÉCS, I. Bez., Franzensring Nro. 20. ajánlja kész butor-szerelvényeit

különbé formában s minden faneműk- ből, ét- hátszobák, salonok, szállodák, országai lakok, fürdő intézetek berendezésé- re, igen kedvező feltételek s szilárd mun- kának évekre terjedő jótállása mellett.

Butormintarajzokat tartalmazó ár- jegyzékek kívánatra bérmentve szolgál- tatnak.

Óvás. A n. é. helybeli és vidéki vá- sárló közönséget figyelmeztetem, hogy tartózkodják olyan butor-hirdetésektől, melyek országoktól, szállodáktól szár- maznak, állítólag: elutasítás, haláleset, építkezés és t. e. f. fogásos ürügyökön alapszanak, saibárosok részéről. Üzle- tem és készítményeim szilárdaságáról bi- zonyítványokkal szolgálhatok.

Tisztelettel

Baar J.

(1794-3)

Epilepsziát (ok-1991)

(ok-1991)

A legolcsóbb és legjobb zseborákat

következő, még soha nem hallott árak mellett adom el; és pedig: **Csak 3 frtért** kapható egy igen szép, jó járású, igen jó minőségű munkás-óra.

Csak 4 frt 50 kr. egy igen csinos női óra, Alfanid ezüstből, igen pontos járású, a leg-
szébb kiállításal.

Csak 6 frt 50 kr. egy igen díszes Britannia-ezüst
cylinder zseborá, pompás vésett
tokkal, igen pontos járású, amiről kezesesség nyújtatik.

Csak 8 frt az ára egy valódi angol 13 latos ezüst cylan-
der órának, a legfinomabb szab-szerkezettel,
vastag ezüst tokkal, lapos alakban, különösen pontos és helyes
járású, a miről kezeskedem.

Csak 9 frt egy igen szép valódi ezüst női cylinder óra,
igen takarosan alkotva, mely a legfinomabb
rubinokon jár, díszesen kiállítva és percéről-percére pontosan
jár, amiért kezeség adatik.

Csak 13, 14, egész 15 frt egy valódi ezüst an-
ten. 15 rubinra jár, a legfinomabb szerkezettel s a pontos já-
rásért kezeség nyújtatik.

Csak 13 frt 50 kr. egy valódi angol talmi-arany re-
monteur óra, Rooskop-féle ujon
javított rendszerrel, a rugónál kulcsnélküli felhúzás. Ezen órák
egy olcsóságuk, mint azok minőségének jelessége által világhí-
rűek lettek és kezeskedem a pontos és jó járásért.

Minden nálam vásárolt órához, illő talmi-arany lánczot adok
ingyen.

J. Kann-nál,
Bécs, Stadt Wollzeile, Nr. 21.
Levélbeli rendelmények azonnal eszközöltetnek a pénz elő-
leges beküldése vagy utánvét mellett. (1806—1)

A legnagyobb VASBUTORGYÁR
Reichárd és Társa-e, Bécsben.
III. Marxer utca 17. sz. alatt van, honnan képek-
kel ellátott árjegyzék kívánatra ingyen bér-
mentve küldetnek mindenkinek. (1784—20)

Hölgyek számára
igen hasznos a legújabb s legnagyobb hatást előidé-
zett
szépitő-szer
osztr. császári és magyar kir. szabadalmazott
Erzsébet-Creme

Dr. Rosenberg S.-tól az orvosi kar — de különösen dr. Zeissl M.
tanár ur által megvizsgált s tökéletesen czélszerű és ártatlannak
találtatott.

Ezen szer a bőr megőrzése s a legkésőbb korig tartó ifju
frissességbeni tartására szolgál. Eltávolít napszúrás, bőrkülsőge-
ket, foltokat, vörhenyt, sőt a ráncok is a gyakori használat által
eltűnnek. Színésznek a művésznőknek kiváló jó szolgálatot tesz.

Ára 1 tégelylyel 1 frt. 60 kr.
Kapható a fentalálól Fr. Rosenberg özvegyénél Bécsben, VI. Rahl-
gasse 6. Thür 7. — Nagy-Kanizsán, Rosenfeld Adolf urnál. —
Szent „Leopold“-hoz czímz. gyógyszerháznál Neustein Fülöpnel.
Bécs I. Plankengasse 6. — Paul & Társa cs. kir. udvari illat-
szerésznél Bécs, Kärntnering 11. — Ischlben Kreuzplatz 169.
Mazsuki illatszerésznél Kärntnerstrasse 26. — Triestben Kohn
W.-nél „Triestvárosához“ Corso 603. — Budapest Müller J. A.-nál
vácsi ut. — Zágrábban Mittelbach Zejmondnál. Varasdon Hoch-
singer A. gyógyszerésznél. (1800—2)

Iskolai értesítés.

Van szerencsém tudatni a n. é. szülőikkel, hogy a m. k. közokta-
sági — ministerium által nyilvánossági joggal felruházott mindkét
középtanodára előkészítő s elemi iskolát nyitok, mely tanfolyamát az
1875/6-ik évben kezdi meg. Ezen iskolának legfőbb feladata a tanulókat
kiválólag aközéptanodák tantárgyainak f. fogására alaposan előkészíteni.
E cél elérésére minden szükséges taneszközzel fel van szerelve s a pae-
dagogiai követelményeknek is megfelelően lesz szervezve. Felvezek min-
den 6 évet betöltött gyermeket a 10 éves korig, kik lehetnek bentiek,
bejárók és félköztesek. A nem magyar ajkuaknak alkalmat fogok nyuj-
tani a magyar nyelv könnyű elsajátítására. A beiratások tartanak szeptem-
ber 25-től október 15-ig d. e. 9-től 1-óráig. Budapest, Kecskeméti
utca 7. szám, III. em. 9. ajtó.

Vámossy Mihály,
igazgató tanár.
(1805—1)

TEMÓ
fakete és színes
angol és selyem bársony,
Cheviot, Flannel, Ripes, női ru-
ha-posztó, diagonál, linaster, sime és
kockás Panama, Palermo fekete és színes
Fállok, taffa, futó és zoffa-szőnyegek, téli kendő
és Plaidok, vászon, Eráli és chiffonok,
és bármely szinben, flannel terítők,
asztal- és ággyterítők, csemege asztalken-
dők b. árnyalatok, az idő viszonyához mértén,
barchet (1798—3)
szociálatos lezártított,
Weisberger Jakab,
női divatruznál,
Budapest, Bécs-utca, 2. sz. a.
Minták kívánatra
ingyen és bér-
mentve.

(1804—1)

HELL F. P.

Budapest, II. kerület, fő utca, a kereskedelmi bank épületében.
ajánlja nagy választéku raktárát férfi, női s gyermek kész fehérművekben minden „szövött áru“ uri divat
szíkekben legolcsóbb szabott árakon.

Minden megrendelést alábbi árukból s megbízásokat bármely más cikkre utánvétellel azonnal teljesítek.

Urak részére:
Ingek angol Chiffonból:
drbja 1.40, 1.65, 2, 2.40, 3, 3.50, 4.
6 drb 8, 9.50, 11.50, 13, 17, 20, 22.80.
Színes perkalból:
drbja 1.50, 2, 2.25, 2.50.
6 drb 8.50, 11.50, 12.80, 14.20.
Angol oxfordból gallérral, drja 2.25, 6 drb
12.80, 2 külön gallérral, drbja 3.80.
6 drb 21.60.
Ingelek gallérral darabja 60 kr 6 darab
3.25 kr.
Lábravalók vászonból minden formában da-
rabja 1.50, 1.75, 2, 2.25, 2.50, 3.
6 darab 8.50, 10, 11.50, 12.80, 14.20, 17.
Tétre szövött gyapju alsó mellények s alsó
nadragok, vékony vagy vastag darabja 1,
1.30, 1.50, 2, 2.50—5 frt.
Félharisnyák pamutból fehér vagy csikos,
kötéje 8.50, 4, 4.50, 5, 5.50—10 frt.
tétre gyapju-szövet, vékony vagy vastag
szövött kötéje 5, 5.50, 6 egész 12 frt.
Gallér: és készlelek legújabb divatu mintá-
ban, egy köteg szép dobozban gallér
2.50, készle 4, 4.50, 5.25.
Zsebkendők egész fehér vagy színes széllel,
kötéje 2.40, 3.60, 4.20, 5, 5.50—6 frt.
fehér selyem, 90 kr.
Legújabb nyakkötők selyemből keskeny, 14
krtól 1 frt, széles 20 krtól 3 frt, kész
nyakkötők minden formában 40 krtól 5
frt.
Nyakcsalók darabja 80 kr. sálkendők 1.28-
tól 5 frt.
Angol plaidok darabja 7.30, 8, 10, 12, frt,
Fehér árak, Batist, clair vége 2 frt 75 krtól, moll s cre-
pellese 3 frt 75 krtól, tarlatin, tullanglais, illusion, crep, gas stb.
Mindennemű bélelésszövetek, díszítések és rövid árak, orléans,
schirting, chiffon, damis, moulin, organin vége 82 kr.-tól, bél-
léváznak minden csipkék s csipkebetételek, himzett csikok s
betételek, ingmellek 20 krtól entoilage, riche, aprés, selyem
s pamut, rojtok, selyem és bársonyszalagok, vászon és pamutasa-
lagok, minden színór, sujtás és fűsők, varró selyem, varró és
kötészsérna, minden kötő, himső és horgolópamut, valódi potten-
dorfi s 4-szálas kötőpamut gyári áron, szintyur rők, gombok,
csatok, gyűszű, kapocsa, centiméter, lámpából stb.
Továbbá színes kanavások vége 8 frt, 8 frt 50 kr, 9 frt,
15 frt, 30 rőtös fonalvászón vége 8 frt 50 kr, 9 frt, 9 frt 50 kr.
kávé abrosz 2 frt 20 krtól, kávékendő kötéje 2 frt 10 krtól,
csipkefüggöny egy pár egy ablakra 3 frt 50 krtól 15 frt, fűg-
gönyrojtok párja 60 krtól, ággyterítők 5 frt 75 krtól, asztalteri-
tők 4 frt 50 krtól.

plaid-szij 60 kr. Kautschuk-köpenyeg da-
rabja 8, 9 frt.
Keztyűk kitérő glacié párja 1.15, szarvas-
ból 1.20, 1.90, posztó 75, 85 kr, 1.20.
Törökcsuk beszegeve köteje 5—15 frt.
Ruganyos nadragtartók 70, 90 kr, 1.20,
nadrag-szij 25 kr.
Esernyők 2—15 frt.
Mellkészek s galléringombok csont- vagy
bronzból nagy választékban s szép mell-
tők, nyakkendő-gyűrűk, fűsők, fogkefe,
szappan és szmoo illatszerek.
Fluk részére keztyűk, nyakkötők, zseb-
kendők.
Hölgyek részére:
Ingek angol Chiffonból szép mellvárással
és himzéssel:
darabja 2, 2.25, 2.50, 3, 3.50, 4.
6 drb 11.50, 12.80, 14.20, 17, 20, 22, 80.
Corsettek angol Chiffon vagy Barchetből
darabja 1.40, 1.50, 1.60, 1.80, 2, 2.0, 3,
3.50, 4—8 frt
6 drb 8, 8.50, 9, 10, 10.25, 11.50, 13, 17,
20, 22.80, 28.
Lábravalók Chiffon vagy Barchetből: drbja
1.35, 1.50, 1.75, 2, 2.50, 3, 3.50.
6 drb 7.70, 8.50, 10, 11.50, 14.20, 17, 20.
Alésszaknyák Chiffonból szép szegélyek s
fodrokkal:
darabja 2.40, 2.80, 3, 3.50, 4, 4.50, 5, 6,
6 drb 13.75, 16, 17, 20, 22.80, 25.50, 29,
33.50.
Lésszaknyák fodrokkal drbja 3.50, 4,
4.25, 5, 5.50, 6.
Lésszirturmek darabja 1.20, 1.40, 1.60,
2, 2.50.
Chiffon rőfe 22, 25, 28, 30, 34, 40, 42, 48 kr. csikos bar-
het rőfe 34 krtól, piqué parhet rőfe 64 krtól, színes ruhabarhat
rőfe 35 krtól, fatösznyek rőfe 40 krtól, légmentes ajtó és ablak-
tekeres rőfe 5 és 6 kr. pamut és selyembársony f-bér sanel.

Rendelések mindennemű fehérművekre, fehérművek var-
ratásra, névhimzése s minden himzése a legújabb formákban,
szintyur gallér és készlelek tisztítás végett a legolcsóbb árt el-
vállaltatnak s pontosan s gyorsan eszközöltetnek
Minden levél általi rendelés, miután küldeményekre is kü-
lönös figyelmet fordítok, csak személyes összeköttetésem után esz-
közöltök és biztosítom a nagyérdemű vidéki közönséget, midőn
ezzenel becses rendeléseivel szerencsételenül kérem, hogy minden
legcsekélyebb megrendelést is szigorúan kívánság szerint rögtön
a lehető legjobban teljesítik. Megbízásokat is bármely más cikk-
re igen tisztelt vevőimtől szívesen elfogadok s minden díj nélkül
eszközök.

F a - e l a d á s.

Ezennel közhírré tétetik, hogy a pallini kertben Nagy Kanizsa mellett van eladó 1000 db. alma-, 800 db. körte- s
400 db. kajszifa 50 krajczárjával darabját; 300 db. medgyfa 40 krajczárjával darabját; 2,000 db. fekete nyárfa 20 kraj-
czárjával darabját és 2,000 darab 2 éves gledicsia 100 db. egy forintjával. Az oltványoknál minden száz darabnál 10
forint leengedtetik. — Pallin, október 2-án 1875. (1802—2) **A kertészesség.**

A TAKARÉKOSSÁG

jelen korunk divó és igazolt eszméje! Csak az a sajnós dolog, hogy az ezen eszmével élő világ, különösen pedig
a vidék

nem ott fogja fel ezen eszme valódi foganatosításának irányát, a hol ezt leginkább megtalálná. — Vegyük p. o.
a „vidék hölgyeit“,
kik lakhelyük távolsága miatt a fővárosban személyes bevásárlásukban gátolva lévén és levélbeli megrendeléseket tenni utalva
vannak. Szintén a takarékoság eszméjétől elragadtatva meghajolnak azon óriási szédelés szelleműzésére, mely a jelen vál-
ságos idő kezdete óta a magukat „Bazar“-oknak és „27 krajczáros árucserneknek“ kikürtölők részéről tapasztaltatik és a
„27“ krajczár szóval az elámitás áldozataivá lesznek, mert — természetesen — a szükséglet beszerzése itt csekélyebb összeget igé-
nyel, nem számítván azzal, hogy az, az ily helyen megrendelt kelme tisztesen is drágább, mint az olyan, mely egy lelkismeretes
szociálati elvvel párosult kereskedésből vásároltatik; nem tartván továbbá szem előtt a vidék t. hölgyei azt, hogy az ily szédelő
üzletekből hozatott kelmek még az ezekből leendő tárgy elkészítését sem érik tul, — nem számítanak előre azzal, ha p. o. ruha-
kelmét hozatnak ily szédelő „csarnokból“, az a megvárattása és illetőleg a ruha elkészítése előtt már csak rougy. — De a leg-
helytelenebb itt még az, hogy ilyen

A JÓ IZLÉST ÉS DIVATOT

is ezen elragadtatás áldozatává tesszik, pedig ezt nem kellene. — Mi csak kötelességünknek gondoljuk tekinteni, végre ez irány-
ban. — különösen a vidék t. hölgyei érdekében — felszólamlást emelni és ez alkalommal veszerfonalul kiemelni azt, hogy lehet a
szédelő csarnokok mellőzésével is

olcsó, jó és felette izléses és divatos
kelmeket a fővárosban levélbeli megrendelés után vásárolni, ha a mélyen tisztelt közönség
női ruhakelmékbeni szükségleténél

HAMBURGER ADOLF

Budapest, IV. ker. korona-herceg-utca 8. sz. alatt levő a „KORONAHERCEGHEZ“ czimzett legjobb hír-
nevű „Hölgy-divatár-kereskedéséhez“ teljes bizalommal fordul.

E nevezett czég fennállása óta folytonosan oda működött és működik, hogy azon hölgyeket, kiket lakhelyük távolsága a főváros-
bani személyes bevásárlásban gátol, a legzigorubb becsületesség és pontoság szemeltartása s a legolcsóbb árak mellett ellátása
mindazon szükségletekkel, melyeket a jó izlés és divat egyáltalán mindenütt megkövetel. — Ugyanis e czég oda rendelkezett, hogy
a vidék t. hölgyei szükségletük beszerzése tekintetéből teendő megrendeléseik levélbeli eszközítésük könnyebbítése s illetőleg lehe-
tőségük esetén kívánatra szolgál mindenkinek

„ingyen és bérmentve“ a leggyönyörűbb és legdivatosabb
női ruhakelmék

NAGYVÁLASZTÉKU MINTAGYŰJTEMÉNYÉVEL

elfogad továbbá minden a fővárosból meghozható cikkre vonatkozó rendelvényeket, melyeket eredeti árakon ép ugy szolgáltat
ki, mintha a t. vevő személyesen volna jelen. A jutányos árak mellett lelkiismeretes kiszolgálása a kitérő, izléses és divatos
kelmeknek, s-ját az, ami a

„TAKARÉKOSSÁGI ESZMÉNEK“

valóban és teljesen megfelel és szívesen figyelmeltetjük ennél fogva t. olvasóinkat, de különösen

A VIDÉK HÖLGYEIT,

miserint akkor, ha a mai korszakban ugy annyira megkívánt takarékoság eszméjét egészen és valóban foganatosítani és ille-
tőleg követni óhajtják, forduljanak mindennemű női ruhakelmék megrendelésével, nemkülönben bármilyen megbízásokkal teljes
bizalommal

HAMBURGER ADOLF,

hölgy-divatár-raktárhoz,
Budapest, IV. korona-herceg-utca, 8. sz.

(1807—1)

Előfizetési ár:
 egész évre 3 frt.
 fél évre 1 1/2 frt.
 negyed évre 3/4 frt.
Egy szám 10 kr.

Hirdetések
 6 hasábos petitsorban
 1. másodszor 6 s minden
 további sorért 5 kr.
NYILTTÉRHEN
 soronként 10 sorért vá-
 ruzsák fel.
 Kincstári illeték minden
 egyes hirdetésért külön
 30 kr. fizetendő.

ZALAI KÖZLÖNY

A lap szellemi és
 anyagi részét illető köz-
 lemondások, előfizetések,
 reclamációk sat. a szer-
 kesztő-kiadóhoz hor-
 mentve intézendők:
NAGY-KANIZSA
 Takarékpénztári épület,
 földszint.
 Bérmentesen levelek
 csak ismert munkatár-
 saktól fogadhatók el.
 Kéziratok vissza nem
 küldetnek.

előbb: „ZALA-SOMOGYI KÖZLÖNY.”

Nagy-Kanizsa város helyhatóságának, nemkülönböztetve az „első zalai ügyvéd-egylet”, a „nagy kanizsai kereskedelmi és iparbank”, a „nagy-kanizsai takarékpénztár” a „zalamegyei általános tanító-testület”, a „Zala-Somogy” gözhajózási részvénytársulat s több megyei és városi egyesület hivatalos értesítője
Hetenként kétszer, vasárnap- és csütörtökön. megjelenő vegyes tartalmú lap.

Pályázat.

Nagy Kanizsa város államsegélyezett polgári fitanodájában a magyar nyelv és irodalom, történelem és földrajz tanári állomás megüresedett, arra ezennel pályázat hirdettetik.

Fizetése 800 frt és 200 frt. lakbér, összesen 1000 frt.

Felbírtnak tehát mindazok, kik ezen állomást elnyerni óhajtják: szíveskedjenek kellőleg felszerelt kérvényüket alulírt iskolaszéki elnökhöz f. é. október hó 24-ig okvetlenül beküldeni.

Nagy-Kanizsán, 1875. október 8-án.

VÁGNER KÁROLY,
 iskolaszéki elnök.

Pályázat.

Füzfölgyön az elemi községi iskolához egy okleveles tanító kerestetik.

Fizetése: 300 frt készpénz 4 hold szántóföld — melytől az adót a község fizeti — fél telek utáni legelő-használat, tisztességes lakás, mely áll: két padlós szoba, konyha, kamra, s a gazdasághoz istálló és sertés ólakból, ezen épületek cserépszindel alatt állnak.

A pályázni óhajtok f. é. október hó 31-ik napján — délelőtti órákban — személyesen megjelenni kéretnek.

A tanítási nyelv magyar, de előny adatik azoknak, kik a német nyelvben is járatosok.

Füzfölgy, 1875. október 10.

Az iskolaszék.

Városi háztartásunk kilátásai.

— Első közlemény —

A város jövő évi költség előirányzata

a községi törvény értelmében november hóig tárgyalás alá fog kerülni.

Egyeseknek a költségvetés alapjait részletes próba alá venni lehetetlen, mert általános czimek elosztását nem igen találkozik valaki — átfutunk rajta azon hitben, hogy a helyhatóság sem oktalán megszorítást, sem luxuriosus költsékezést javaslatba hozni nem fog és megnyugvásunk biztos alappal bír — jól ismerjük a helyhatóság vezetőit és ha valahol, úgy itt van a bizalom helyén — és én méltánylom e bizalmat leginkább, sőt állítom, hogy e bizalom nélkül a helyhatóság vezetői ellen követünk el bünt és önzetlen eljárásuk a város jólétére bizalmat érdemel.

Van azonban okom a tárgy felvetésére, nem a bizalom kérdése miatt; de mert helyesnek tartom, hogy a jövő kérdése nem csak az év küszöbén, de jó eleve való előre látással évekként előtt tétessék diskussió tárgyává.

Időszerűnek találok pedig azt, mert nézetem szerint a jövőre már az 1876. évi költségelőirányzat is — legalább némi részben tekintettel — sőt megadhatja a kezdeményező lökést részben a háztartási rendszer változtatására, részben némely institúciók módosítására.

Időszerűnek tartom pedig most felszólalni, mert 3—4 évi rendszer fekszik előttem, melyből állandó stagnálást látok és felszólani talán rendszeres évekre terjedő elömlőnként megkezdését eredményezheti.

Hogy mi volt Kanizsaváros költségelőirányzata, arra nem reflectálok, az bizony nem volt semmi; újabb azonban az teljes átalakuláson ment keresztül úgy alak-

jára, mind felosztására és a tárgyalási módra nézve.

A végeredményre azonban sem az újabb, sem a régi rendszer, mely utóbbi sokszor épen nem is létezett, behatással egyáltalán nem volt.

Költségvetésünk az előtt, ha épen ilyet némely évben adtak, tisztán operativum volt adatok nélkül — a községi pótdadó tekintet nélkül, a költségelőirányzat igényeire, majdnem évről-évre állandó százalékban vetttven ki — a kiadásokat ez szabályozta, nem pedig a költségelőirányzat; ma igaz, hogy némileg másképp áll a dolog, a mennyiben a költségvetés alapja nem a sperativum, hanem a múlt évi zárszámadás rideg számai és eredménye csak ugyanaz — állandó százaléku pótlék, a kiadásoknál pedig azon elv: addig nyújtózzunk, meddig a takaró ér.

Arra, hogy a költségvetés tételei betartassanak, mindaddig, míg a költségvetés alapja a zárszámadás egyes tételeiből merítetik, míg a költségvetési főelv csak: z. hogy a szokásos 40—45% pótlékkel megtartassék, gondolni is absurdum.

Költségvetésünk pedig két főelven nyugvó schema egyik évről olyan, mint a másikkól, majdnem így mondhatnék több évre előre elkészített másolat — a múlttól csak alakjára és nagyságára nézve különböző.

Szinte látja az ember azon izgasztó aggodalmát, melylyel a tanács igyekszik a tételeket egyenlő kaptafára szabni, csak hogy a pótlék ne emelkedjék, mert azért elégtelenség lesz a közönségben, vagy hogy ne szálljon, mert akkor meg, ha szorul a kaptafára, felemelni nem lehet.

És ugyanazon aggodalmakat tükrözi vissza a zárszámadás is, melynek világos

eredménye, hogy a háztartást helyes egyensúlyra ily közlemények között gondolni sem lehet. Megjegyezvén, hogy a város háztartási egyensulya alatt nem a pótlék beszüntetését értjük, mert hisz az országos egyensuly sem jelenti az adózás beállítását, hanem értjük ez egyensuly alatt, hogy a költségelőirányzat ordinariuma oly terven alapuljon, mely a város igényeivel, a helyhatósági szükséglettel és a fejlődési képességgel áll arányban és mint ilyen helyes áttekintést ad a közszükséglettről, valamint helyes ellenőre lehet az évi zárszámadás, egyúttal pedig hű képet adja azon feladatnak, melyet úgy a közönség, mint a helyhatóság a fejlődési képességre való tekintettel, kapcsolatos sorozatban megoldani készül.

Ezen eredmények nélkül nem én, sem más, nem helyezhet sulyt a költségelőirányzatra, legfeljebb azon bizalommal teszszük félre, hogy elgazdálkodva egy krajczár sem lett, hogy a kiadások senki megszolgáltatlan zsebébe nem jutottak, hogy a hatóság igyekezett lelkiismeretesen takarékos lenni — és szent meggyőződéssel a hűség iránt megadjuk az absolutoriumot, mit hiszen okos észszel megtagadni nem lehet, a kapott nyomtatványokkal pedig érdek nélkül engedünk befűtteni, vagy egyetmást takargatunk bele.

Nem róható e viszony fel senkinek, hisz az autonóm közigazgatás modern eszméi közt unjonczok vagyunk — legfőbb bizonyíték erre az országos háztartás — ha jó termés van, mi is pazarlunk, ha nincs, mi is sóhajtozunk — közös hibánk — hisz aprókból áll az ország, a kicsi nem lehet jobb azon egésznel, melynek kiegészítő része. ab.

(Folyt. köv.)

TÁRCZA.

Emmához.

— Schiller. —

Táv l a homály ködébe
 Boldogságom elrepült,
 Csak egy csillag van, a melybe
 Lám új fény sugar, derült
 De azt is az éjjel rejtte
 S a homály nem rejtte tőle.

Ha ridog karja a sírnak
 Vitt volna az égbe,
 Meg nem válnának s fájdalomnak
 Elnél meg bús szívembe!
 Rám névne bár meg vagy halva,
 Ah! de élsz te még virulva.

A szív édes érzeménye
 Így tűnik hát Emma el?
 Mi mulandó az lehet-e
 Egy a hű szerelemmel?
 S mit égi tűz gyújtott lángra,
 Elhűl az, mint földi pára?

KÖVÁRY BÉLA.

Hat hét Olaszországban.

Irta: Dr. Laky Kristóf.

(Folytatás.)

G e n u a.

A régi kikötőben a rakpart, ódon raktárak és kereskedelmi czikkok, hordók, ládák, kötelek, kátrány edényekkel tömve, — félmezitelen matrózok és hordároktól hemzseg. Ehhez csak a méhkas, rajzás alkalmával, hasonlítható. Pokoli lármá, kiabálás, átható bús a szemlélet idegesség tessik. Kinek tiszta ruhája van, itt nem tanácsos soká forgolódnia.

Annál szebb az új kikötő, messze terjedő, legalább 30 öl széles márvány terraszszel rakkal, melyek vasrácsozatu kerítéssel foglalják be; — ilyenforma kicsibe a budapesti rakpart a Duna mellett.

Ezután a város felé irányoztuk lépteinket. Sajátságos építési modor! Az utcák kevés kivétellel oly szűkek, hogy az átellenes házak lakosai egymásnak majdnem kezét uyujthatnak, természetesen, hogy itt csak gyalog lehet közlekedni. A kocsijárásnak messze kell elkerülni, mert kevés széles út létezik. Legújabbban azonban a Páris és Bécs által kezdett rombolások és utcaszélesítések divatba kezdenek jönni, a Via nuova és nuovissima sat., erre gyönyörű példák.

A házak rendszeren 6—7 emeletesek, vannak azonban 9—11 emeletesek is s ezen roppant magasságnál s az utcák szűk kiterjedésénél fogva e helyeken a jótékony nap sugarai soha sem képesek behatolni.

Genuának mint említém, fekvése gyönyörű, amiért az olasz „la superba” elnevezéssel dicseri; ez azonban távolról van, mert bent a város tetesűnként nem nyerte meg. Messziről költőknek, közlőktől szatócsoknak való... E napon megnéztük a főutcák és térek nagy részét, s aztán lefeküdtünk.

Május 27-én. Ma igen nagy ünnep, Urnapja van, ugyanazért első sorban megnéztük a templomokat, mint: S. Maria di Carignano, a kupolyából felséges kilátással, — a S. Lorenzo, melynek homlokzata szépen váltakozó fekete-fehér márványból, — egyik kápolnában őriztetnek keresztelő Szent János ereklyéi, a sekrestyében mutogatják azon edényt, melyből Jézus tanítványával a husvéti

barányt elfogyasztotta, további egyéb ereklyéket és ritkaságokat, melyeket a vitéz genuaiak a kereszties háborúk alkalmával hoztak a szent földről, végre S. Ambrógio, melyben Guido Beni „Mária menyemenetele” és Rubens „környülméletés” ugyanattól „Szent Iguác meggyógyít egy ördögöt”, című képeket, látunk.

A Palazzo Brignole-Sale, — Filippo Durazzo, — Balbi, — Reale, — Doria többnyire szép képgyűjteményekkel látvak el, — mi azonban anyira megtellettünk Rómában, s ellettünk kényeztetve e tekintetben, hogy egyet sem néztünk meg.

Csakis némely palotába belépve, az előcsarnokok és lépcső hazakira irányoztuk figyelmünket, — mintha, valamennyiben egy egy hatalmas fejedelem laknék, csupa széles oszlopcsarnokok, méltóságteljes lépcsők, márvány és mozaik talajzat. E paloták vetélykednek a florenciekkel, különösen a Via Nuova némelyek azokat fölül is mulják.

Azonban sietségünk, a kocsis szállodánkban készen vár, az engedély eddig meg van szerelve, hogy Genua környékének legnagyobb nevezettségét, talán a földkerekségének legszebb kertjét, a Villa Pallavicini megtekintsük. Aki ezt látta, elragadtatással beszélt felőle, egy genialis hölgyismerősem még otthon Kanizsán előre úgy nyilatkozott felőle „ez a kertek ideálja, a virágok költészete”. Nagy varakozással és igényekkel voltunk mindnyájan, — ah, de a világosság ezerszeresen túlhaladta képzelődésünket.

Genuának ugyszólván úterén, a kikötők melletti hosszú utcán baladtunk keresztül, a

mely a főindóházhoz vezet, Columbus Kristófnak nagyszerű emlékszobra mellett megállottunk, e szobor a nagy férfinhoz méltó, a közeli házakon felülemelkedő magassága, a középtalazaton vannak a négy ismert világrészek hölgyalakjai, még ezen felüli emelvényen Columbus amint az ötödik világrészt jelképező szép hölgy felé mutat. Legalul ezen felirat: „A Cristoforo Colombo la Patria.” Felséges ez emlék, — kár, hogy hálátlan kortársai azon bilincseit, melyekkel Columbuszt bántalmazták, nem függesztették ki az utódok ezen emlékre!...

Kiérve a városból, a zajgó tenger partján nézegettük a gyermekeket, kik lesték a hullámok visszavonulását, hogy az otthagytott csigákat és kagylókat felszedjék, — hamar elszaladván, a tajtékrő ár visszajöttekor. Roppant erődtiményeket s a zordon sziklára épült elsőrangú világító tornyot mögöttünk hagyva, — jobb felén utunknak a kéjlakok és villák, kertek közepére helyezett nyaralók, narancs ligetek csoportozatai, majd a háttérbe emelkedő szikla börtörek váltakoztak; — migam sok kisebb városok és falvak (melyek a nagy ünnep miatt zöld galyakkal és virágokkal valának díszítve) után, Peglibe értünk.

Siöttünk a Pallavicini villába; — áthaladva egy fényes, családi czimmerrel ellátott, drága vasrácsozatu kerítésen, soká rózsálgasokkal szegélyezett uton mentünk, a felügyelő cainos lakáig, ki engedélyünket nyájasan átvevén, a 80 segéd kertész közül egyiket kalaurul mellénk rendelte.

Mindenekelőtt egy nagy külön bekerített exotikus növények, pálmák kertjét mutatta;

Ismertetés

a magyar pezsgőbor előállításáról.
Az 1872. évben m. kormányunk által kiküldetést nyertem Franciaországba, hogy ott a borkezelést, valamint a pezsgőbortartást tüzesezen tanulmányozzam.

Ez alkalommal gyűjtött tapasztalatom azon meggyőződést szülték bennem, hogy a borhoz nyersanyagunk ép oly jó, mint Franciaországé, a borkezelést illetően azonban még 100 évvel hátrább vagyunk mint a francia. A francia már must korában kezdte idomítani borát s gyakori fejtések és derítések által már két éves korában teljesen érett nevelti. Legnagyobb ügyességet azonban és szakértelmet, több célzatosan összeválasztott borok párosításánál tanusit. Mi ott könnyebb is, mint nálunk, mert a francia szőlőjét nem száz meg száz, hanem a talaj viszonyokhoz jól megválasztott egy bizonyos fajta vesszővel szokta kiültetni; s egyforma szőlőtől határozott jellegű bort szűrve, könnyebb az összeválasztás egy bizonyos cél elérésére. — Nem a nyersanyag jósága, hanem a szorgos kezelés teszi a francia borokat kedvelté s elegánssá a külsőleg is tisztán, csinosan, az illető megrendelő ízléséhez mérten kiállítva, nem csoda, ha elnyerte az egész földgömb piacát.

Legérdekesebb és jövedelmezőbbnek azonban a francia pezsgőbortartást találtam s úgy magas kormányunk, valamint ó excellentiája gróf Zichy Ferencz ur ajánló leveleivel sikerült is több előkelőbb gyárba teljes bemeneti szabadságot nyernem. Különösen sikerült a Jacquesson-féle, még a múlt században alakult s az első közé tartozó gyárba bejutnom, hol az egész gyártás elméleti és gyakorlati részét, reggeltől estig naponta a munkások között lévén a velők dolgozván, a gyakorlat utján tanultam meg. — Ugyanez alkalommal meggyőződtem arról, hogy a francia pezsgőbor is világhírű nem annyira a nyersanyagának, melyből készül, mint inkább azon gondos és okos kezelésnek köszönheti, melyben részesül. Összehasonlításokat téve hazám több fajta borai s francia borokkal, az előbbieket igen sokat találtam, melyekből célszerű kezelés mellett, a legjobb francia pezsgőhöz teljesen hasonló lehet készíteni. — Ugyanezen hazánkbeli borokból egy-néhányat egy francia pezsgőbortartó is bemutatott s az mondott meggyőződésemet osztva, már kétszer szállított általam részére innét borokat s azok egy része multószazel már mint francia pezsgőborok lettek hazánkba küldve s bizonyára már el is fogyasztva.

Azon meggyőződéstől áthatva, hogy mit a francia képes borából előállítani, azt szorgalom és kitartással mi is megtehetjük s meg is fogjuk tenni, elhatároztam magam főtanulmányom tárgyául a francia pezsgőbortartást tűzni ki s kiküldetésem befejezése után, itthon francia módra magyar pezsgőbortartást állítani fel. — Tudtam ugyan, hogy e téren igen erős s részben jogosult előítélettel fog kellenni küzdenem, mert az eddigi magyar pezsgőbor élvezetétől, az, ki francziához volt szokva, vagy egyáltalán jobb izléssel bírt, félelemmel fordult el. De meg voltam győződve arról is, hogy egyaránt jó áruval szolgálva, igen hamar fog sikerülni nemzetem honi gyártmánya iránti előszeretést megnyerni s eleinte legalább hazánkban a francia pezsgőborral sikerrel versenyez-

hetni s itthon elismerésben részesülve, pezsgőborra átdolgozott borainknak később a külföldön is, különösen pedig keleten piacot szerezni.

Hogy pezsgőgyártást szellemi tekintetben is emeljem, keresem már a mult évben társakat, kiket szerencsés valók K o r i z m i c s L á s z l ó, T ü r r I s t v á n, K e n e s e y K á l m á n s F e h é r M i k l ó s urakban feltalálni.

Hogy gyártmányunk iránt általános bizalmat gerjesztünk, szükségesnek látjuk ez alkalommal egyszersmind azon nagy különbséget megismertetni, mely a mi, tehát a francia gyártási módor és a között van, mely szerint az eddigi, fő- és gyomorfájást okozó magyar pezsgőbor készítették és még most is többek által készítették.

Azon magyar pezsgőborok, melyek honi iparunk nevére terepünnyire súlyoztatott s nagyobb részt csak francia-cégek nevei alatt bocsátatnak áruba, szikviz (sodaviz) módjára készülnek s a szénsavas léget, mely a pezsgést okozza, e célra készült gépek segítségével mesterséges módon nyerik. A szénsavas lég erős nyomás folytán vétetik fel a bor által s készülő sósav (Salzsäure) vagy kénsavnak (Schwefelsäure) szénsavas léget tartalmazó sókkal vegyítésével, mely alkalommal a sav a sókkal egyetülve, a szénsavas lég felszabadul s mert igen rohamosan fejlődik, mindig viz magával savrészecskéket is. Noha a szénsavas lég vizen vezetetik át, mégis a sebes fejlődése alkalmával magával felvett kén- vagy sósavrészecskéktől teljesen menten nem állítható elő. — S e savrészecskéket, bár mily csekély mennyiségben, a szénsavas léggel együtt a borba jutván, abban az emberi organumra károsan beható és mérgező vegyi összeköttetéseket hoznak létre. Ebből ered a napokig tartó fő- és gyomor-fájás. Előnye a készítménynek az, hogy 24 óra alatt kész a pezsgőbor a igen csekély költséggel s kevés fáradsággal jár.

A francia pezsgőbor gyártási módor, mely szerint mi készíthetjük borainkat, sokkal hosszadalmasabb és költségesebb, nagy gyakorlati ügyességet, kiterjedt gyári helyiségeket, gondot és fáradságot igényel s röviden előadva a következők:

A bor előleges derítés után kevés cukor hozzáátelével, üvegekre fejtetik és erősen bedugaszolva s léczek közé rakva 2—3 hónapig pincze felett, meleg helyen tartatik addig, míg a bornak cukortartalma a meleg által előidézett utó rjedés alatt teljesen fel nem enyéztetik. — Általán ismert tény, hogy a borerjedést erjesztés és cukor idezi elő s képez ezen erjedés: s z é n s a v a s l é g e t, mely ha a bor zárt helyen erjed, mint az erősen bedugaszolt üvegben, azzal egyesül s a dugó az üvegből kivételén, számtalan gyöngyökben illan el s okozója azon a szemnek és száznak annyira kellemes pezsgés és csipősségnek; továbbá képez s z e s z t, nagy mennyiségű s a l a k o t s t b. — A mi bornak tehát szénsavas légtartalmát nem mesterséges módon, hanem természetes uton utóerjedés által nyeri, mely nem csak egyáltalán főfájást nem idézhet elő, hanem inkább elősegíti az emésztést s az egyetlen egy mód a szénsavas léget nagyobb mennyiségben vegyileg tisztán előállítani.

PETHEÓ IMRE.

(Vége köv.)

melyen alul talán 100 hold kiterjedésben csupa orangeria látszott.

Ezután az uraság palotájába léptünk, csak is a csarnokok valának nyitva, — az emeletről díszes márvány karzatokkal ellátott és mozaikkal kirakott terraszterráza jutottunk, gyönyörű körtávtalattal a tengerre és Gennára. Innen egy felette kedves fasor tárult fel előttünk és pedig olyképp berendezve, hogy minden érett gyümölcsöktől gazdag narancsfa mellett egy virágzó fa állott.

Minden lépten-nyomon más más alakú vizimű és szökőkút, majd magas sugár, majd gomba figurája, majd legyező, majd permutező eső, sat. természetes, mindenik szoborművekből jött elő, — ezen fa- és viziműsor végén fehér márvány diadalív e felirattal (latin nyelven) „Nem irigylem a városiak zajos élvezet és hiu pompáit, — én csak itt vagyok igazán boldog, a természet szent ölében!”

Okos ember ez a Pallavicini, ezért a helyért akárki is elhagyná a várost minden képzelt élvezetével... Én ha itt üthetnék tanyát, akár soha se lássam poros irásaimat...

Következett a legistább eredetiségben alkotott angol park, roppant fákkal, köztük kámfar, para, fahéj, stb. fákkal, melyekről egyléki leveleket vittünk magunkkal. Majd csendes paraszthoz jutottunk, melyben a földműves család butorzata, szükségletei, a falakon felaggatott mázas és cinkorsók s tányérok, sőt ruhaneműk, tulipános ládák szépen elhelyezve valának, perze, minden ideálizálva. Szinte kedves hazánk guyhói jutottak eszünkbe.

Közel ide sötét fenyvesek és czedrusfák árnyas ligete, melyek alatt remek mausoleumra borultak a lombzatok. Nem hiszem, hogy a síhanoni czedrusok ezeknél szebbek lennének.

Valami szomorú s ábrándos az egész környezet. Itt vezetők megkérdezte, vajjon akarunk-e a hegy tetejére felmenni, mely ut meredek s oda vissza harmadfél órát venne igénybe, mi erről (a vezetők nagy öröme) lemondottunk, csak egy részét tekintettük meg, e hegy csupa Camelia, Azalia, Rhododendron, Magnolia erdőből áll. Ennek szépségét leírni lehetetlen, valóságos éden.

Hölgyeinknek nagy szívfájdalmába került e hely elhagyása. — Rövid séta után e tündéri erdőszékből roppant nagy sziklabarlangba jutottunk, mely felülről lilá színű üvegeken át nyervén a világot, mintegy mythoszi regétanya a tünt fel.

(Folytatás köv.)

Plato és Aristoteles tanairól.

(Idealismus, realismus).

Részlet egy nagyobb tanulmányból.

(Folytatás.)

Ezen általános, rövid egybevetés után lássunk tanaikból egyes részleteket is egymásmellette helyezni.

Csak az eszmék az egyedül létezők és maradék Plato szerint; s tünemények világa a létező és változó, mely oly viszonyban áll az eszméhez, mint a látászat a lényhez, a valótlán a valóhoz. Valamennyi létezőnek és létezőlőnek oka és magasabb szabadsága — az Isten, a legmagasabb és legfőbb eszme, mely mind a többi eszmét magában foglalja és minden más eszmében megvagy. Isten eszméjét legistább közvetlenségben emberi ész föl nem foghatja, hanem csak képmásaiban, az igaz, a jó és szép eszmében és ezekben is csak úgy, ha az ember minden cselekvése, gondolata és iparkodása ezekre irányul.

Helyi hírek.

— Erdődy Lajos kir. aljárásbíró Bajoról saját kérelmére hasonló minőségben a n. kanizsai kir. járásbíróhoz helyeztetett át.

— Egy igazságügyminisiteri rendelet érkezett mint halljuk, a m. kir. törvényszékhez, mely arról tesz intézkedést, hogy eszent a törvényszék és a hozzá tartozó járásbírók irodai szükségleteiket a legutolsó darab spárgáig Budapestről tartoznak fedezni. Arról, hogy ezen intézkedés több kereskedőt azt a csekély hasznót halászza el, mely ezen szükségletek szállítása által reájuk háramlott és arról, hogy most drágább és rosszabb lesz a papiros, ténta sat. mind eddig volt, nem is akarunk szólni. Nagyobb baj az, hogy e rendelet az ugy is elég lassu igazságszolgáltatást sok esetben még inkább meg fogja akasztani, mert ha előre nem látott esetekben valamelyik bíróságnál a papiros, ténta, toll, nyomtatvány elfogy; a bíróságnak előbb az elnökhöz, ennek pedig az igazságügyminisiteriumhoz kell fordulni — egy pár koncz papirosért vagy iktatókönyvért, itthon pedig addig nem csinálhatnak semmit! Hiába az igazságszolgáltatás terén, mely a magyar államnak mostoha gyermeke volt, nagyok és kicsinyekben haladunk — hátra felé. Uchatius ügykura 3 millió, a bírónak pedig végzéseit minél rövidebbre kell szabni, hogy félárkura kiterjen és másfél árktul e „pazaroljon!”

— Színészek nagy előkészületeket tesznek a „V i z s z ö n v a g y N o é b á r k á j a” című darab előadására. Mint halljuk, az egyik igazgató Bpestre utazott a szükségesebb kellekek beszerzésére végett. Az előadás napja még nincs meghatározva, de egyelőre annyit mégis jeleshetünk, hogy a jövő héten szinre kerülend. Felhívjuk e helyen is t. olvasóköröségünk figyelmét s ajánljuk az igyekező társaságot becses pártfogásába.

— Meghívás. A nagy-kanizsai fiatalági társaság f. é. október hó 17-én d. u. 3 órakor a városás tanácstermében rendkívüli közgyűlést tart, melynek úgyszorozata jelentőségét tekintőleg a tagoknak teljes számbani megjelenése kéri. Bővebben a jövő számban.

— Jubilaum. N. t. Ivánkovic Márton nyugalmazott lelkész, volt gelsei plébános 10 év óta magyarszerdahelyi lakos, folyó hó 17 ikén, vagyis jövő vasárnap Magyarszerdahelyen tartja áldozarságának 50. évfordulóját. Gratuláljuk az agg lelkész urat, s még fellegetlen sok évet kívánunk neki.

— Értesítés. A nagy-kanizsai nyilvános polgári fiúiskola V dik osztálya is megnyitatik, miről az érdekelt szülők és gyámok értesítettek. Az igazgatószék.

— Gyilkosság. Meszes-Györkön az uradalmi kanász a község kanászat, leendő vőjét egy baltával agyonvágta. A tettes elfogtatván, ellene a vizsgálat megindítatott.

— (Beküldetett.) Dr. J. G. Popp cs. k. udv. fogorvos Bécsben Stadt Boznergasse Nr. 2. husz év óta egy essentiát készít, mely „A n a t h e r i n s z á j v i z” nevezet alatt jött a kereskedésbe s oly annyira elterjedt s oly előnyösen ismertté vált, hogy annak híre méltán megérdemli, hogy európainak nevezessék. Az essentia gyógyítólag s enyhítőleg hat minden fog s szájbetegségre, erősíti a száj puhább részeit, különösen a foghúst, eltávolítja a szivacsokat, da-

Aristoteles az Isten eszméje körül megkísérti az érzék felett, a megfoghatatlant, mit a dolgok lényegének nevez, — lehetőleg áthatni, azaz: — mennyire azt a gondolkodás szabályai lehetségesítik. — Szerinte az istenség a tiszta és örök tevékenység (energia), mely a végtelen örökélet; legkegyesebb jószág és legtökéletesebb boldogság birtokában van, mely eszen a legtökéletesebben szabad s nem a külső benyomásoktól gátolt, vagy vezérelt szellem tevékenységéből áll.

Platonál tehát az istenség eszméje, csak az igaz, jó és szép eszméje folytonos és tartós szemléletének közvetítése által fogható fel; Aristotelesnél pedig e közvetítésről nincs szó, hanem az ó realis gondolkodás az istenség eszméjének megfoghatóságát megengedi, mennyire ez a gondolkodás szabályainál fogva lehetséges.

A Plato felfog az állani és utolérhetlensé tehát Aristotelesnél megközelíthetővé válik a véges emberi gondolkodásra néve is.

Eerkölcstanában Plato az élet céljáról tanítván, azt mondja, hogy ez nem áll egyébből, mint a gonosz hatalmának a tévedések eltávolítása által, az istenek felismerése folytán megtöréséből és azon szakadatlan szorgos törekvésből, hogy bölcsesség és erény által az istennel ismét egyenlővé legyünk. Mert az emberek lelkei teremtetésük után az istenek társaságában az igazság virányaira, az eszmék székhelyére szállván, egyenlők az istenekkel és az innen való eltávozás után testük és további életmódjuk az itt magukba vett emlékezés aránya és minősége szerint határozódik meg. A halál után pedig eszerint, mint valaki az igaz, jó és szép eszméjével volt vagy nem volt elfoglalva; a jutalom vagy büntetés helyére jutnak és 1000 év elteltével új életora választására bocsátatnak s ekkor elkezdődik a lélekvandorlás (me-

ganatokat és a száj kellemetlen büszét, valamint a fogakra lerakodott borkövet s különösen a csontszu és stuly ellen a legfényesebb eredményel használtatik, valamint minden fogfájdalmat eltávolít s egyáltalában a száj minden részének az eredeti frisséget, erőt s egészségét visszaadja s folytatólagos használat után azt maradandólag fenntartja. Nemkülönbö megemlítésre méltó a fővényi fogpor, mely különösen a fogakat a fogköztől megtisztítja s a fogmázának fehérséget s keménységet kölcsönöz.

— Gyászír. Megdőbvenve vettük a következő gyászjelentést. A keszthelyi m. kir. gazdasági tanintézet tanári kara ugyi sajt, mint a boldogultnak édes anyja és testvérei nevében esomorodott szívvel jelentik szeretve tisztelt kartársuk, illetőleg édes fia és testvérjök Belke Tivadar a keszthelyi m. k. gazdasági tanintézet főkeresze és tanárának, 1875. évi október hó 9-én esti 10 órakor, éite 48-ik évében, szélhüdedben történt rögtöni gyászos elhunytát. A boldogultnak hült tetemei f. hó 12-én délelőtti 10 órakor a helybeli Sz. Mihály temetőben tetettek örök nyugalomra. Keszthely, 1875. október 10-én. Áldás és béke hamvaira!

— Csúfolat. A „Zalai Közlöny” 79. számában „Hymen” rovat alatt valami sületlen pletyka szélessyves hetvenkedése következtében Tódor János vasuti tiszt és Kovács Janka k. a. mint jegyesek mutattnak be. — Nem tudjuk, ki lehet e vakmerő s egyuttal vastag udvariatságról tanuskodó vakhír klasszikusa, de anynyi bizonyos, hogy a társadalmi legzentebb szokásokat csekélyre becslő, az illető, mert szegényes ötleivel egy a vidéken általán tisztelt család egyik érdemes tagjának azon kényes oldalát támadta meg, mely fölött észrevételt tenni egyes szétolónak nincs jogában. Ezen contrával tartozom az ügyetlen hír ellenében s kérem szerkesztő urat ennek közlésére, hogy így a mi nevezetes hirharangunk ugyanott kapja ki megérdemelt jutalmát, a hol nevetlenségének oly fényes tanuságát adta. Ha kissé élesebben volna fogalmazva a replika, azt t. szerkesztő ur az alhír következtében a családnál felmerült igen kellemetlen hatás folyamánának legyen szives betudni. Tisztelettel egy jó barát.

— A vata egerszegi polgári iskola ünneplés megnyitása 7-én megtörtént, mint nekünk írják, kevesen vettek abban részt. A derek igazgató-tanár Udvardy Ignác hatásos beszéde lelkesedéssel fogadtatott. A beiratások lassan haladnak, mit a szüreti idénynek lehet tulajdonítani.

— „Életismeretek tárháza” című folyóirat VI-ik füzeté megjelent. Ára 15 kr. Megrendelhető Obermayer Lajos szerkesztőkiadónál Budapest, nagy körut-utca, 16. sz.

— Hymen. Báró Puthéni Ödön szigligeti birtokos Jaakon mult hó 25-én vezette oltárhoz Hodázi Seidel Irma urbölgyet.

— Galambok, 1875. évi október 10-én. Tekintetes szerkesztő ur! Egy kellemetlen, vagy jobban mondva egy szerencsétlen esetet kell ismételve jelentenünk, ugyanis: folyó hó 9-én esti 7 és 8 óra közt a községtől alig 1/2 órányira fekvő szőlőhegyben ismeretlen okból tűz ütött ki, mely alig félórai időt számítva: két pinczét hamvasztott el. Nem szodom, hogy szerencsém; hanem inkább szerencsétlenségemre már több ízben volt alkalmam embereinket a vész helyén látni, de oly erélyts majdnem vak-

tempychosia.) Csak ki háromszor egymásután a bölcsnek életmódját választá és azt ugyanannyiszor szerencsésen is végezte, csak az juthat el 3000 év multán ismét az istenek székhelyére és lesz azokhoz hasonló. Kik pedig nem lehetnek ily szerencsésok, azoknak 10.000 ényi kóborlást szab ki, — különböző emberi testeken át, sőt vannak szerinte olyanok is, kik többé nem választanak emberi testet s így az érzékiség fertőjébe sülyedve, vissza sem juthatnak többé eredetükhöz, az istenséghez.

(Vége köv.)

A szepetki temetőben.

— Okt. 8. 1875. —

Mit jelent e nehéz, fájdalom sülté sóhaj? Mért e süklát indító sokogás? Honnét e szivet rázó panaszos jaj hangok, melyek a légen rezogve szállnak át? Mért e panasz, mért rezogtok kedves gyermekek, ily korban minő bánat érhető bennetek? —

Ah! ott áll a sírnál a bánatos férj s apa, Mellette sírnak árva gyermek; A férj nejét a gyermekét, az árva anyjukat És kis testvért temetni jöttek ki: Ne sírjatok, ne sírjatok árva gyermekek, Jó anyátok az égben is szeret bennetek! —

Jó férj! — Élet pályánkon nem tudod, hogy bánat S keserű osztályrésze az embernek? Té férj vagy, légy erős! — hisz most kétszeresen Kell, hogy támasza légy gyermekidnek. Ne sírjatok, ne sírjatok árva gyermekek, Jó anyátok az égben is szeret bennetek! —

A hü nő s jó anyának égbe szállt szelleme Imánni fog s kéri az ég urat, Hogy küldje el fájdalomtól tört sziveteknek Malasztos-vigaszt nyújtó angyalát. Ne sírjatok, ne sírjatok árva gyermekek, Jó anyátok az égben majd könyörg érteket!

POZSOGÁR GYULA.

merő bátorságot kifejteni, mint most legutóbb kifejtették, csak először voltam szemtanú lát-hatni. Láttam, amint a tető egész lángban, már majd lenem égett, és, hogy a telehordókat meg-menthessék, fejszékkel a pincze oldalát kivág-ván, a lángok között minden hordót borral együtt megmentettek. Tízszázzal maradtam Sz. L.

— **Rövid hírek.** Királyné ő felsége Gödöllőn van. — A hitelsorsjegyek utóbbi főnyereményét egy bonyhádi kereskedő nyerte. — Tavál 8625 védőkötelenek adatott ki házassági engedély. — Thaly Kálmán egészsége helyreállítása miatt távozik Bpestől. — Báró Schneckenszky Pécsort lakásán meggyilkoltatott. — Bécsben „Vándor” című alatt egy második magyar lap indul meg. — Fischer János hadnagy íz. vallásra tért. — Belgrádból csoportosan menekülnek Páncsóra íz. kereskedők. — Garibaldinak a Római tanács érmet veretett. — Kocsi József k. r. tanár Léván meghalt. — Bpsten fogyasztási egyesület alakult. — Milán arájának menyegzői ruhája 38 ezer frtba került.

— **3.** Edelsheim vaskorona rend nagy kereszt-jét kapta. — A közös hadseregnél 1909-től van nyugalmazva. — P. Antónia Brúxben 5-ször hármasokat szült, él 13 gyermek, az apa 26, az anya 23 éves. — A fővárosi népszínháznak 134 működő tagja van, havi díjok 16 ezer frt. — „Vasárnapi Ujság” Rakóci Jenő arczképét hozta. — Gr. Apponyi Albert Franciaországban van. — A házasságról szóló törvényczikk már kész a ministeriumban. — Szombathelyen a vonat egy munkást összeszúrt. — Kletszer Feri gordonka-művész Sopronban van. — A rabbi-seminarium épületének alapköve Bpsten letétele. — A győri állami tanító képezde 83 nő jelentkezett. — A konstantinápolyi tüzoltóság 6 ezer emberből áll. — Perbeten egy héten 500 bírói vég-rehajtás fogantatott. — A marmarosme-grei néptanítók egylete okt. 11-én tanszerkiállítást rendezett. — Bulyovszky Lilla Párisban vendégszerepel. — Királyné ő felsége Mac-Mabon nejt csillagkeresztet palota hölgyévé nevezte ki. — Püspök Ladányban egy jósló cigánylányt a paraszok egyik kezét le-vágták. — A „Hungaria” ban minden csütörtökön társas estély tartatik a csak angolul be-szélnek. — A Bettelheim-testvérek aradi könyv-kereskedése 50 éves jubileumát az idén tartja. — Farkas Miska zenetársulatával Győrbe er-kezett Amerikából. — Takács Mihály szegedi járásbíró agyonlőtte magát. — Erny gyilkosai Galaczbán elfogadták, egyik a börtönben ma-gát megmérgezte. —

Irodalom.

— **Előfizetést felhívás** Sümegi Kál-mán „Boldogok és boldogtalanok” című elbeszéléseket és rajzokat tartalmazó 1 kötetes munká-jára. Bármennyire panaszkodjunk is, hogy ha-nyattik napjainkban a költészet cultusa, el kell ismernünk azt, hogy a modern elbeszélő költé-szet igen nagy tért hódított; mely mivel legza-badabban, közvetlenebbül foglalkozik az élettel, leginkább elegendet lehet a kor követelményeinek. Az ember az élettel küzdelemben áll. Küzd a

szélért, küzd az akadályokkal. A harcban, hol egyik célját éri és boldog lesz, míg a másik fél-uton elbukik boldogtalanul, része van minden-nek, mi csak a világon létezik. Beláthatlan tér, óriási anyag ez a mi régi és mindig új tárgyunk. Az elbeszélő író tehát, ki különböző társadalmi helyzetek és viszonyok közt erkölcsi szemlélet-eket — jellemeket — szerepeket, ki folyvást fi-gyelemmel kíséri az ember örök harcát az élettel s az éle: eszedéves arcán naponként új vonások-kat fedez fel, ezért adhat mindig újat s az olva-só közönség ezért talál a regényekben, elbeszélé-sekben és rajzokban változatosság mellett hü képeket azon körből, hol él és mozog. Csak is ily meggyőződés bátorított arra, hogy első rang-u lapjainkban öszörva megjelent elbeszéléseim és rajzaimat elszörva új és törekvő munkás-ságom kegyes támogatására az igen t. közönsé-gel felkérjem. Munkáim részben a „Fővárosi Lap-”-ban, a „Reform”-ban, a „Magyar Bazar”-ban, a „Családi Kör”-ben láttak napvilágot. Eny-nyit bátorítottam felemlíteni, midőn becses hajla-maikba ajánlom magamat. Sümegi Kálmán. A munka november hóban csinos kiállításban fog megjelenni. Előfizetési ár: füzve 1 frt; diszesen köve 1 frt 60 kr. Az előfizetési pétezek szerzőhöz Sümegre (Zalamegye) kéretnek küldetni. A t. gyűjtőknek minden nyolcz előfizető után egy tiszteletpéldányt szolgálok.

— **Megjelent a „Szegedi Képes Nap-tár” az 1876-iki szökö évre; kiadja Burger Zsigmond özege.** Tartalma a következő: A főléges uralkodóház. Naptári rész. Szeged sz. kir. város köztörvényhatósága és a szegedi kir. törvényeszk tiszviselőinek névsora. Szeged jö-vője. Nagy Sándortól. (3 képpel.) Az 1876. évi országos kiállítás Szegeden. Bakai Nándortól. Ilona anyja. Elbeszélés Vass Mátyástól. Panna-neni. Népies elbeszélés versekben. Kék Hya ut-tól. Beszélgetés András bácsi és családjával a babouáról; a szomszédok is résztvehetnek benne. Ferenczi Jánostól. Népdalok. Szeged és vidéké-ről gyűjté: Ferenczi János. Kukoriczapattogta-tás. (Képpel.) A mélysebben. Egy utazó elbe-szélése. (Képpel.) A halál torkában. Angol el-beszélés. (Képpel.) A kuruzsláról. Népies tanul-mány. Dr. Kleinmann Lipótól. A házi ipar az alföldön. Gelléri Mórtól. Adomák. (6 képpel.) A métermértékekről. Atszámító táblázatok. Magyar- és Erdélyhoni országos vásárok. Bé-lyegdíj-mutató. Az új mértékek rövid ismertetése versekben. Ületi utmutató. (Hirdetések.) — A „Szegedi Képes Naptár”-nak itt között tartal-mal-jegyzéke élénk bizonyítást tesz arról, hogy a nép felvilágosítása, oktatása és a korszerűbb eszmékkel való megbarátkozása lebegett a szer-kesztő és kiadó előtt. Ezenkívül csinos és izléses kiállítás folytán is különösen ajánlatos. Rendki-vül olcsó ára pedig (30 kr.) lehetővé teszi, hogy a szegényebb osztályhoz is eljuthasson. Kap-ható minden hazai könyvtárral és könyvkö-tőnél. Ajánljuk olvasóink figyelmébe e tartal-mas naptárt.

— **As „Apollo”** című zeneműfolyóirat negyedik köteté legújabbban megjelent tizedik számának tartalma: 1) Impromptu Feigler Vik-tortól. 2) Albumlapok Beliczay Gyulától. 3) Szer-lemi dalok Büky Györgytől. 4) Maros vize fo-

lyik csendesen, népdal a „Háromszéki leányok-ból”, ártirta id. Ábrányi Kornél. A borítékon: Seemann József egyház zeneszerző, életrajzi vázlat (képpel). A zenetörténelme Kapi Gyulától. — Vegyes. Zeneműjegyzék. Előfizetési ár egész évre 6 frt, félévre 3 frt. A jelen szám 1 frtért külön is megszerezhető. Az előfizetés vi-dekben legcélszerűbben a postahivataloknál postautalványozás útján eszközölhető, Budán, az „Apollo” kiadóhivatalában iskola-utca 681. sz. a. Minden eddig megjelent szám és kötet folyton kapható.

Magyar színészet.

(M.) Ma egy hete, csütörtökön színészeink egy eredeti, zamatos, mulatótő kis vígjátékot és utána egy még kedvesebb operettet hoztak színre; az első még szinpadunkon nem láttuk, a másodikban, ha még annyiszor halljuk is — gyönyörködünk. Borók Árpád „Közügyek” című egy felvonásos vígjátékában Volgyi Gyula eredetiségével, Arányi szoborburiságával, Vajdai és Priellené asszony folytonos vig kedélyben tartották a kevés számú közönséget. Ha az ezt kö-vető operettre gondolunk, eszükbe jut mindig, egy szinzigazgató, ki „Liliom”-ban az énekeket — melyben ha jól emlékezünk quartett is fordul elő — zene kíséret nélkül dudaltatta el. „Szép Gala-thea”-t karmester nélkül is el lehet játszani. Azaz, hogy Grúnbau uram csak a megmondhatja annak, hogy kijutott nemcsak a karmesterből, hanem a kar-mesterből is, mert a zenekart valóban megillető mérges pillanásokat, melyekben azt az őszahangtalan s ütem nélküli kísérlet Volgyi Gyuláné (Galathea) és Prielle (Pygmalion) röszesítették — mi is észre-vettük. És ezek daczára is elmondhatjuk, hogy szí-nészeink az operettekben kívánságainknak — mert itt a vidéken túlkövetők nem lehetünk — teljesben megfeleltek. Az ifjú Volgyiné kellemes, csengő hang-jával jól sikerült trilláival megmutatta azt, hogy itt-ott merészen, de bátran és biztosan ugrál ama vala-min, melynek neve: hanglajtorja. És a szobor-búszke lehetett mesterére. Prielle urat ma még csak negy-zer láttuk s nem tudjuk megmondani, hogy vajon a drámaiban, vagy a vígjátékban, avagy az operettekben otthonosabb-e? de hogy a vidéki szí-nészet egyik jellemebb tagját üdvözölhetjük benne: azt Pygmalionja után nyilváníthatjuk. A r. a. di (My-dal) méltó részese a sikernek. Sajnáljuk igen, hogy a Kis Ganymed csakugyan kicsiny maradtot tár-sai mellett.

— **Ma idejében, mikor a „Falu roszsa”** című népszimfó irójának a kitűzött 100 arany pá-lyadíj odaítélte — azt írják a fővárosi napi lapjai Tóth Edegről, hogy új esztendő jelent meg a magyar népszimfó irodalom egén, és ezt a vidék, hol az illető darab színre került: szá-zszorosan viaszhangosta. Mi is meggyőződünk szom-baton, f. hó 9-én, mikor a „Falu roszsa” elő-ször adatott szinpadunkon, hogy a magyar népelet ily alakban és természetességben nem volt feldol-gozva. Első este az ujdonság töltötte meg a termet, második este — vasárnap — színészeink élvezetes és jól sikerült játékról elterjedt hír. Egy Kálmán szerencsés darabban nem is mutathatta volna be magát és szép tehetségét. Legtöbben azt mondják, hogy a szerző Gendör Sándor szájába adott kifeje-zésekben tulzott s Egy est még növelte. Így tehát csak egyéni véleményünknek adhatunk kifejezést s azt mondjuk szembe minden ellenkezéssel, hogy Egy ur szerepét helyesen fogta fel s azt sikeresen is ol-dotta meg. Dalait mindkét este többször megtapsol-ták — A ki Galathea-t látta, az meg volt győződve arról, hogy Finum Rózi s jó kezében van. A vir-ginea menyé-ske dalait megújrazták. Prielle (Fejedi) a kesergő apát, Priellené (Boris) kétségbeesett szerel-mes leányt, Aradi (Gonosz) a rafinírozott baktort, Vol-gyi Györgyné (Háti Teresi) imádója ellenében a hideg-séget, Vajdai a gyáva féltékenységet s a két igazgató a két népszinest kitűnőleg szerepeltették. A terem szombaton-egy, mint vasárnap szüfőlőség megtelt. Tóth

Ede tisztelőinek száma sokkal szaporodott, k'vére talán azt az egy emancipált polgártársunkat, ki a játék után ezeket mondá: „Jó paraszt darab!” Vagy ki tudja, nem kettős bizonyítvány-e e kifejezés t. i. egyfelől Tóth Ede, másfelől az illető részere? ...

A mily készséggel regisztráljuk a hatást, melyet a „Falu roszsa” előadása idézett, ép oly akaral-anul kell fellépünk Grúnbau zenekara ellen s ha-tározott megbotrányozásunkat fejezünk ki ama ren-dtelenségért, melyet szombaton este tanusítottak s melylyel magyar népdalainkat elrontani igyekeztek el-annyira, hogy a közönség piszegetni kezdett. Akar-juk hinni, hogy nem rossz akarat volt a reméljük, hogy jövőre fűlértő, Sasze-vissza rángatott czincozásoktól megóvják az olyanhoz nem szokott közönség hallér-zékét!

Kedden, f. hó 12-én „Deborah” adatott. A czimzerebben Volgyi Györgyné mély érzésű, meg-risádó szonvédélylyal játszott. A 3-ik felvonás vé-gén megellettán háromszor hirták ki és éljenesték meg. Mellette Priellené, Prielle, Aradi, Vajdai s a két igazgató tüntek ki. Közönség kevés számmal.

Szombaton, f. hó 16-án fogják adni Shakespeare „Szent-Iván éji álmát”, melyre f. h. h. v. k. ol-vasók figyelmét, mert az eddig előadottak után bá-t-ran elmondhatjuk, hogy szinártsulatunk megállya helyét s az igazgatók mindent elkövetnek, hogy a közönségnek válogatott darabok sikeres előadása ál-tal élvezetes estékét szerezzenek

Papírszeletek.

Egy uri ember ebédre volt hiva egy másikhoz, ki magát kitűnő szónoknak tartá. Ebéd után elaludt a vendég azonnal. A háziurat az bosszantotta és fel-költé vendégét azon biztatással, hogy haligassa meg szónoklatát, azonnal egy új költeményt — de elszaladj, „Közönség” — mondá a vendég — „de én anélkül is jól fogok aludni”

(ifj.) Péter és Pál pitzzálgatással szórakoztak, műveletk hite meggrátlásának szempontjából ma-gukra árt ajánál.

Történet pedig, hogy Péter orrvérre vasok sugarakban lövelt szerzetest ama felszavolt padlóra. — Hamar — gyorsan — gyorsan — szaladj, mert az ökörvér felmoshatatlan foltokat hagy maga után — lázongott Pál, a gyöngéd löketekkel mőkötött közre Péternek udvara erében.

Szerkesztői üzenet.

1808. E. Budapest. Szó sincs róla. 1809. R. Wrbovecz. Évnyegyedre 2 frt. lapunk előfizetési ára.

1810. K. K. Letkésen. Ön részere lapunk megrendeltetvén okt.—decz. évnyegyedre ki is fizet-tetett.

1811. ifj. Oly sietve írja ön, hogy a kézirat olvasását tanulmányoznunk kell; pedig ehhez nem sok kedvünk van.

1812. J. X. J. A 2 frtot közönségetl vettük. Mutatványpéldányt szives készséggel küldünk. Fo-gadj a hazafias üdvözlőket.

1813. U. Közöljük s mielőbb magán levele t irunk.

Érték- és váltófolym október 12.

5%, metaliques 70.05; 5%, nemz. kölcsön 74.05; 1860-ki álladalmi kölcsön 111.80; bank-részv. 920 —; hitelintézetek részvények 200.25; Londou 112.30; magyar földterhermentési köt-vény 84.40; tenevári földterhermentési köt-vény 80.50; erdélyi földterhermentési kötvény 79.—; horvát-szlavon földterhermentési kötvény 83.50; ezüst 102.30; cs. kir. arany 5.33— Napoleon'd'or 8.97—.

Felelős szerkesztő s kiadó: **Bátori Lajos.**

H I R D E T E S E K:

Iskolai értesítés.

Van szerencsém tudatni a n. é. szülőikkel, hogy a m. k. közokta-tásügyi — ministerium által nyilvánossági joggal felruházott mindkét közepianodára előkészítő fu elemi iskolát nyitok, mely tanfolyamát az 1875-6-ik évben kezd meg. Ezen iskolának legfőbb feladta a tanulókat kiválólag a közepianodák tantárgyainak fe fogására alaposan előkészíteni. E cél elérésére minden szükséges taneszközzel fel van szerelve s a pae-dagogiai követelményeknek is megfelelően lesz szervezve. Felveszek min-dén 6 évet betöltött gyermeket a 10 éves korig, kik lehetnek bentlakók, bejárók és félközsétesek. A nem magyar ajkuaknak alkalmas fogok nyuj-tani a magyar nyelv könnyű elsajátítására. A beiratások tartanak szept-ember 25-től október 15-ig d. e. 9-től 1-óráig. Budapest, Kecskeméti utca 7. szám, III. em. 9. ajtó.

Vámosy Mihály,
igazgató tanár.

(1805—2)

A valódi

orsz. szab. legújabbban 5 Felsőge által kiváltság-gal kitűntetett, az orvosi kartól megvizsgált, s sikeresnek talált emberféleképen kipróbált titkos szor a patkányok, házi s mezei ege-erek, vakandok és svábok teljes kiirtására, (melyet sokféle meg-próbáltak hamisan utánolni s árulni.) hamisítlan minőségben

Nagy-Kanizsán

ROSENFELD ADOLF ur

Pécszett Zsolnay Imre és Vilmos urak,

Kaposvárott: POLITZER R. ur

kereskedésében, Pesten SCHNEIDER G. Lipót-utczai kereskedé-sében kapható. (1844—18)

Egy nagy bádóg 1 frt, kis bádóg 80 kr.

Egyes bádóg megrendelése is utánvételt mellett gyorsan teljesítetik.

Hölgyeknek nélkülözhetlen! RAVISSANTE

Dr. Lejosse-tól Párisban.

Csak a hivatalosan meg-vizsgált, mérlegelt, tisztá és teljesen ártalmatlan

RAVISSANTE

bir azon erővel, az emberi bőrt minden sérüléstől megmen-te-ni, utóbajoktól megóvni és szépséget s ifjuságot biztosí-tani. Ha a „Ravissante” na-pontint egyszer az ujhegy-gyel az arczra, vagy más test-

részre dörzsöltetik, már a tö-rülködés után tapasztalható a majdnem csodálatos hatás. Az arczon támadt ráncok és himlőhelyek elsimíthatnak.

A „Ravissante” ifju arcz-szint idéző elő, a bőrt fehériti, frissíti és finomítja; eltávolít legrovidebb idő alatt az apró, májfoltokat, orrvörösséget s a bőr minden tisztátalansá-gait.

Már az első kísérlet után elhatározzák a t. hölgyek, jövőre csupán csak Dr. LEJOSSE világhírű „Ravissante”-ját használni.

Egy üvegtok ára 1 frt 50 és 2 frt. 50. kr.

Postai küldésnél 20 krral több.

Kapható nagyban és kicsinyben Budapestben:

Dr. LEJOSSE főraktárában, SCHWARZ HENRIK-nél;

Kristóffér 1. sz.,

N. Kanizsán: PRÁGER ur gyógyszerárában.

Vidéki rendelvények a legszigorubb titoktartásmel-lett, utánvételt eszközöltenek. (1788—5)

F a - e l a d á s.

Ezennel közhírré tétetik, hogy a pallini kertben Nagy-Kanizsa mellett van eladó 1000 db. alma-, 800 db. körte- s 400 db. kajszifa 50 krajczárjával darabját; 300 db. medgyfa 40 krajczárjával darabját; 2,000 db. fekete nyárfa 20 krajczárjával darabját és 2,000 darab 2 éves gledicsia 100 db. egy forintjával. Az oltványoknál minden száz darabnál 10 forint leengedtetik. — Pallin, október 2-án 1875.

(1802—3)

A kertészség.

A ház építése végett

Rosenfeld Adolf kereskedése ideiglenesen a szomszéd ház ud-varába, a Korona szállodának átellenébe tétetett.

Porcellán edény, üvegemlék, tükrök, lámpák, evőeszköz, china edény, és paklong kanalak, tálcák, moszarak, kávépörkölők, kávédaráló, kávéfőzőgépek, fagyaitkészítő, szodavizkészítő, varró-gépek, vasbutorok, utazó bőröndök gyári áron.

Az építési idényen át a visszahurczolkodás könynyeb-bitése végett folytonos végeladás tartatik lényegesen leszállított árak mellett. (1865—19)

Cukor, kávé, théa, táblaolaj, rum, milli gyertya, petrolium, butella borok és likörök, valódi francia pezsgő és minden fűszerek, kufstelni és valódi Portland cement, paraffin, kocsikenőcs, géptaolaj, gabna-zsók, gyapjuszakók.

A TAKARÉKOSSÁG

Jelen korunk divó és igazolt eszméje! Csak az a sajnos dolog, hogy az ezen eszmével élő világ, különösen pedig

a vidék

nem ott fogja fel ezen eszme valódi fogantatásának irányát, a hol ezt leginkább megtalálná. — Vegyük p. o.

a vidék hölgyeit,

kik lakhelyük távolsága miatt a fővárosbani személyes bevásárlásukban gátolva lévén és levélbeli megrendeléseket tenni utalva vannak. Szintén a takarékos eszméjétől elragadtatva meghajolnak azon óriási szédélges szelvények előtt, mely a jelen városos idő kezdete óta a magukat „Bazar”-oknak és „27 krajczáros árucarnokoknak” kikürtölték részükről tapasztaltatik és a „27” krajczár szóval az elámitás áldozataivá lesznek. — természetesen — a szükséglet beszerzése itt csekélyebb összeget igényel, nem számítván azzal, hogy az, az ily helyen megrendelt kéme tisztosabban és drágább, mint az olyan, mely egy felkiemeretes szolgálati elvvel parosult kereskedésből vásároltatik; nem tartván továbbá szem előtt a vidék t. hölgyei azt, hogy az ily szédélges szelvényekből hozottak meg az ezekből leendő tárgy elkészítését sem érik utal, — nem számítanak előre azzal, ha p. o. ruhakelmét hoztatnak ily szédélges „csarnokból”, ez a megvárattatása és illetőleg a ruha elkészítése előtt már csak rongy. — De a leg-helytelenebb itt még az, hogy ilyen

A JÓ IZLÉST ÉS DIVATOT

is ezen elragadtatás áldozatává teszik, pedig ezt nem kellene. — Mi csak kötelességünknek gondoljuk tekinteni, végre ez irányban, — különösen a vidék t. hölgyei érdekében — felszólítást emelni és ez alkalommal vezérfonalul kiemelni azt, hogy lehet a szédélges csarnokok mellözésével is

olcsó, jó és felette izléses és divatos
kelméket a fővárosban levélbeli megrendelés útján vásárolni, ha a mélyen tisztelt közönség
női ruhakelmékbeni szükségleténél

HAMBURGER ADOLF

Budapest, IV. ker. korona-herceg-utca 8. sz. alatt levő a „KORONAHERCEGHEZ” czimzett legjobb hírnévű „Hölgy-divatáru-kereskedéséhez” teljes bizalommal fordul.

E nevezett cég fennállása óta folytonosan oda működött és működik, hogy azon hölgyeket, kiket lakhelyük távolsága a fővárosbani személyes bevásárlásban gátol, a legszigorubb becsületesség és pontoság szemmel tartása s a legolcsóbb árak mellett ellátása mindazon szükségletikkel, melyeket a jó izlés és divat egyáltalán mindenütt megkövetel. — Ugyanis e cég oda rendelkezett, hogy a vidék t. hölgyei szükségletük beszerzése tekintetéből történő megrendelések levélbeni eszközösnek könnyebbitése s illetőleg lehetősítése céljából kívánatra szolgál mindenkinek

„ingyen és bérmentve” a leggyönyörűbb és legdivatosabb

NAGYVÁLASZTÉKU MINTAGYŰJTEMÉNYÉVEL

elfogad továbbá minden a fővárosból meghozható cikkre vonatkozó rendelvényeket, melyeket eredeti árakon ép úgy szolgáltat ki, mintha a t. vevő személyesen volna jelen. A jutányos árak mellett felkiemeretes kiszolgálása a kitűnő, izléses és divatos kelméknek, tehát az, ami a

„TAKARÉKOSÁGI ESZMÉNEK”

valóban és teljesen megfelel és szívesen figyelemztetjük „nélfogva t. olvasóinkat, de különösen

A VIDÉK HÖLGYEIT,

miszerint akkor, ha a mai korszakban úgy annyira mekkivánt takarékos eszméjét egészen és valóban fogantatani és illetőleg követni óhajtják, forduljanak mindennemű női ruhakelmék megrendelésével, nemkülönböztetve bármennyű megbízásokkal teljes bizalommal

HAMBURGER ADOLF,

hölgy-divatáru-raktárhoz,

Budapest, IV. korona-herceg-utca, 8. sz.

(1807—2)

A legnagyobb VASBUTORGYÁR

Reichárd és Társa-é, Bécsben,

III. Marxer utca 17. sz. alatt van, honnan képekkel ellátott árjegyzék kívánatra ingyen bérmentve küldetnek mindenkinek. (1734—2)

BRITANNIA EZÜST

az egyetlen fém,

amely mindig fehér marad, mint az ezüst;

Angolországban csaknem mindig előbbkelő háznál található, mert oly jó, mint az ezüst, ára pedig a valódi ezüst árának húszadrésze. A valódi britannia ezüst az alább kimutatott árakban kapható csakis

M. Bressler angol fémárúktárában,
Bécs, belsőváros Schottengasse 9. sz.:

Kávékanál darabja 10, 15, 20, 25, 30, 40, 45 kr. — 1/2 tuczat 60, 80 kr. 1, 1.20, 1.50, 2, 2.50, 3 frt.	Kézi gyertyatartó 60, 70 kr. 1, 1.50 kr.
Evőkanál darabja 30, 35, 40, 45, 50, 60 kr. — 1/2 tuczat 2, 2.50, 3, 3.50, 4, 4.50, 5 frt.	Gyertyatartók finom, nagy párja 3, 3.50, 4, 4.50, 5 frt.
Kés és villa párja csak 80 kr. (ezüstnyelű). — 1/2 tuczat belőle csa k 4 frt.	Csésze (dessert) evőeszköz 1/2 tuczat 3 frt 50 kr.
Theasziró darabja 30, 40, 50, 60, 80 kr. 1 frt nyéllel vagy nyél nélkül.	Gyermekkanál 1/2 tuczat 1.50, 2, 2.50 kr.
Támaszkák evőeszköz alá 1/2 tuczat csa k 2 frt 50 kr.	Tejmerő darabja 60, 80 kr. 1, 1.20, 1.50 kr.
Tojástartó pohárkák 1/2 tuc. 2 frt.	Levesmerő darabja 1.20, 1.50, 1.80, 2, 2.50, 3 frt.
Asztalkendő tartók 1/2 tuczat 2 frt 50 kr.	Feszületek valódi aranyozással és ezüsttel kirakva darabja 12, 15, 18, 20 frt. talapszáttal.
Borszőró darabja 60, 80 kr. 1, 1.20 kr.	Tálca darabja 8* 90 kr, 10* 1.20, 12* 1.50 14* 2, 16* 2.50, 18* 3, 20* 3.50 kr. (kerekek, tojásdad, vagy négyzetlelt).
Csukorháló darabja 80, 90 kr. 1 frt.	Theateriték 2 személyre 15, 4 személyre 18, 6 személyre 21, 8 személyre 26 frt.

Valamennyi ezikk hámalatos olcsó.

Megrendelések a vidékről czimzendők:

(1699—18) M. Bressler,
angol fémárúktára,
Bécs, Stadt Schottengasse Nr. 9.

Megrendelések a vidékről postafordultával utánvétellel eszközösítetnek. Ha valaki úgy kívánja, egyes darabokat is küldhetünk, hogy áruink kitűnőségéről mindenki előre is meggyőződhessek. 100 frt értékű áru vételénél 10% árléngedés.

Tanulók számára.

A közelgő iskola-idényre ajánlom bámulatos legolcsóbb árakon és a legnagyobb választékban a következő iskolai szereket, u. m.:

Rajzeszközök, író- és rajz-tárczák, rajzpapírok, rajz-tablák, rajzvonalzók, rajz- és színes írónok, toll- és vakaró-kések, könyvtáskák, téntatartók- festékládák, számolótáblák stb. stb. s egyéb szükséges iskolai eszközöket.

Ajánlom továbbá dúsan berendezett iskolafelszerelési eszközeimet, u. m. íróeszközök, levélpapír és levélborítékaimat, czéggel nyomva vagy színes monogrammal, irodai és boríték-papírjaimat, üzleti könyveimet stb. stb. szintén bámulatos legjutányosabb árakon. (1796—3)

KANITZ C.
Buda-Pest,
Dorottya-utca, 12. szám.

Keller Ignác

Nagy-Kanizsán.

Ajánlja gazdagon felszerelt urak-, hölgyek, és gyermekek számára való topánraktárát a legjobb minőségűeket a lehető jutányos áron.

Ugyazinté figyelmébe ajánlani bátor vagyok a cs. k. katonaság s t. közönségnek, hogy megrendeléseket a legjobb bel és külföldi bőrből elfogadok és készítek, az árt legjutányosabban számítom.

Az én raktáromban vásároltakat kijavításra elfogadom.

Empfehl sein reich assortirt. Lager aller Gattungen Herren-, Damen- und Kinder-Stifletten von bester Qualität und zu möglichst billigen Preisen.

Ferner mache ich das k. k. Militär und verehrungswürdiges Publikum aufmerksam, dass ich alle Bestellungen vom besten In- und Ausländer-Leder verfertige und prompt und billigt berechne.

Auch wird von mir gekaufte Waare zu reparieren angenommen.

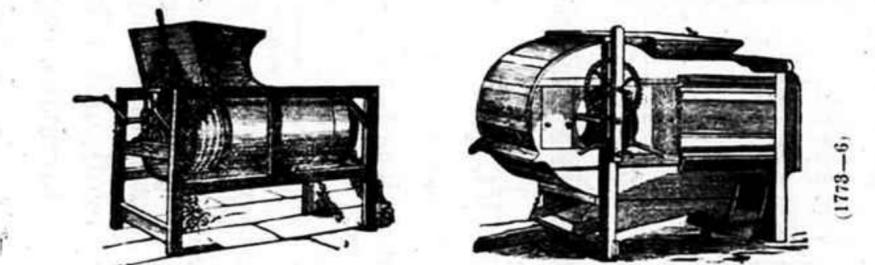
FEHÉR MIKLÓS, angol, francia, amerikai és német gépgyárak vezérügynöke,

ajánlja:
JOHN BAKER világírű egyszerű és kettős rostát gabnatisztítás és piaci áru készítésére; a kettős rosta magári szelelő, üszögválasztó és mint törekiszeselelő használható.
BENJ KITMER kettős rostát alsó rázó rostával szintén e célra.
R. HORNSBY & Sons üskés hengerrel ellátott rostát, különösen a n. é. gazdaközönségnek, kik csupán egyszerű járgány cséplőkkel dolgoznak, hogy a gabót törek stb.-től tisztithassák; továbbá:
Jh. TEPPAZ választógépeit, melyek szabaddalmazott javításainknál, két állító készülék, ismétlődő munkáló és befolyó szabályozójuknál fogva a legjelesebbeknek ismertettek el, két fajtában készülnek, egyszerű működésű konkoly, vadborsó és búkköny kiválasztására; kettős működésű konkoly, vadborsó, búkköny, zab és árpa kiválasztására minden nagyságban.

Iroda és raktár

BÉCSBEN: III. Pragerstrasse 13. „Hotel Hungaria.” BUDAPESTEN: IX. út 12. sz. „Köztelek” „Orsz. gazd. egyesület.”

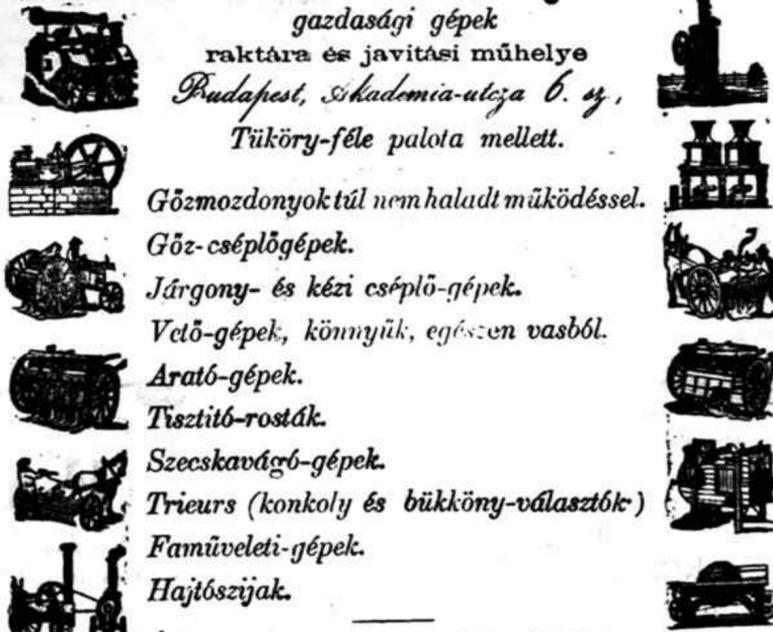
Wajdits József lap- és nyomdatulajdonos gyorsajtó nyomása, Nagy-Kanizsán.

CHARLES BURRELL
St. Nicholas Works, Thetford, Norfolk, Anglia
képviselősege.

Pirnitzer Alajos

gazdasági gépek
raktára és javítási műhelye
Budapest, Akadémia-utca 6. sz.,
Tüköry-féle palota mellett.

Gőzmozdonyoktól nem haladt működéssel.
Gőz-cséplőgépek.
Járgony- és kézi cséplő-gépek.
Vető-gépek, könnyűk, egészen vasból.
Arató-gépek.
Tisztító-rosták.
Szecskavágó-gépek.
Trieurs (konkoly és búkköny-választók)
Faműveleti-gépek.
Hajtószíjak.

Árjegyzékek kívánatra postafordultával küldetnek.

Előzetes ár:
 egész évre 8 fr.
 fél évre 4 fr.
 negyed évre 2 fr.
 Egy szám 10 kr.

Hirdetések
 6 hasábos petitorban
 7. masodszor 6 s minden
 további sorért 5 kr.

NYILTTÉRKÉN
 soronként 10 kr-ért vé-
 zettek fel-
 Kincstári illeték minden
 egyes hirdetésért külön
 30 kr. fizetendő.

ZALAI KÖZLÖNY

A lap szellemi és anyagi részét illető közlemények, előfizetések, reklamációk sat. a szerkesztő-kiadóhoz bérmeveve intézendők:
 NAGY-KANIZSA
 Takarékpénztári épület, földszint.
 Bérmentesen levelek csak ismert munkatársaktól fogadhatók el.
 Késiratok vissza nem küldetnek.

előbb: „ZALA-SOMOGYI KÖZLÖNY.”

Nagy-Kanizsa város helyhatóságának, nemkülönben az „első zalai ügyvéd-egylet”, a „nagy-kanizsai kereskedelmi s iparbank”, a „nagy-kanizsai takarékpénztár” a „zalamegyei általános tanító-testület”, a „Zala-Somogy” gőzhajózási részvénytársulat s több megyei és városi egyesület hivatalos értesítője.
Hetenkint kétszer, vasárnap- s csütörtökön, megjelenő vegyes tartalmu lap.

Pályázat.

Nagy-Kanizsa város államsegélyezett polgári fitanodájában a magyar nyelv és irodalom, történelem és földrajz tanári állomás megüresedett, arra ezennel pályázat hirdettetik.

Fizetése 800 frt és 200 frt. lakbér, összesen 1000 frt.

Főhivatnak tehát mindazok, kik ezen állomást elnyerni óhajtják: sziveskedjenek kellőleg fölszerelt kérvényüket alulírt iskolaszéki elnökhöz f. é. október hó 24-ig okvetlenül beküldeni.

Nagy-Kanizsán. 1875. október 8-án.

VÁGNER KÁROLY,
 iskolaszéki elnök.

Pályázat.

Füzyölgyön az elemi községi iskolához egy okleveles tanító keresettik.

Fizetése: 300 frt készpénz 4 hold szántóföld — melytől az adót a község fizeti — fél telek utáni legelő-használat, tisztességes lakás, mely áll: két padlós szoba, konyha, kamra, s a gazdasághoz istálló és sertvéss ólakból, ezen épületek cserépszindel alatt állnak.

A pályázni óhajtók f. é. október hó 31-ik napján — délelőtti órákban — személyesen megjelenni kéretnek.

A tanítási nyelv magyar, de előny adatik azoknak, kik a német nyelvben is jártasok.

Füzyölgy, 1875. október 10.

Az iskolaszék.

Városi háztartásunk kilátásai.

— Második közlemény. —

Lehet, hogy a jelen költségeloirányzati

rendszer jellemzésénél némi tévedésbe jutottam, foroghatnak fenn más körülmények is, de csak újabbán jutván alkalmam a város ügyei tanulmányozására, annak belügyeit talán nem teljes részleteiben látom. A való viszonyok és nézetem közt azonban sok eltérés, legalább lényeges nem lehet, mert ítéletem a kész munkákra és tényleges eredményekre levén fektetve, több év egyenlő körülményeinek bírálásában nagyot és alapjában nem igen hibázhattam.

A költségeloirányzat rendszerint két részre osztható; megállapított fizetésekre és a közigazgatási egyéb kiadásokra.

Az első állandósítottak levén, maradnak mindig egyenlők, de hogy ez utóbbiakban stagnálás lehessen — gondolhatlan dolog; a közigazgatás egyik másik ága évről-évre nyer terjedékében, mások szűnnek és apadnak, egyenlő és következetes igények nincsenek — bármely ágát tekintjük; legváltozóbbak pedig a köztisztasági, középítkezési — általában a forgalom és kereskedés, úgy a csinosodás igényei.

Midezeknek lehetnek pillanatnyi és sürgősebb igényei, de ezeknél a költségvetés a körülményeket figyelembe nem veheti — gondoskodhatik rólok rezervált összegek által, de annak, mi a költségvetés keretébe jön, ismert dolognak, lánczolatosan összefüggő tervnek kell lennie.

Közigazgatásunk, szükségleteink és előhaladásunk tényezőit nem lehet a pillanat adta lendület eshetőségére bízni — ily hirtelen tervek felmerülése, selejtességet, kapcsolást ide-oda és sokszor alapjában elhibázott munkát okoz, melynél a siker oktalan pénzparálásba és háromszoros munkába kerül.

Vegyük csak a mai viszonyokat szemügyre.

Mondja meg nekem valaki, tudjuk-e, hová törekszünk, van-e közigazgatásunknak kitűzött célja, de csak ismerjük-e önnönmagunkat — látható-e új közigazgatási rendszerünknek vezető, teremtő keze a kereskedelmi, ipar és értelmi fejlesztésben — van-e befolyása a szociális élet szükséges nemesítésére, átalakítására. Látunk-e törekvést a város szellemi és anyagi erejének azon tevékenységre való vezetésére, hogy megtalálja benne mindenki azon helyet, a hová való és azt ott nem csak értékesíteni tudja, de vezettessék oda, hogy azt értékesíteni akarja is.

Azon felfogáshoz, melyben a közigazgatás eszméje nálunk eddig részesül, — én hozzájárulni nem tudok; ma még úgy látszik, hogy a közigazgatást nálunk a hatósági tényezők: tanács és képviselő egyaránt, törvényes formákhoz kötött apparatusnak tekintik, mely a szociális életben csak épen azért van, mert a természet törvénye szerint, mint tényleg létező dolog — a külvilághoz tartoznia kell — és e külső jelentkezésében, valamint törvényes meghatározásai miatt fenn kell tartania először létét, másodszor fenn kell tartania, mint törvényes dolognak a közönséggel szemben rehabilitációját és harmadszor el kell járnia a törvény által kivüle eredő és hozzá utalt dolgok teljesítésében.

Azon fogalom azonban, hogy az autonóm közigazgatás az egy helyen létező összes társadalmi erők gyupontja, tényleges jelentkezése és ennélfogva ezek nemcsak köréhez tartoznak, de e kérdések összege a közigazgatás és hogy ily formán a közigaz-

gatási hatóság egy ponton teljesen kikerekített egész, melynek önnönmagában élnie és mozognia kell, ítéletében önnönmagát vizsgálja és kihatása is csak önnönmagára van, hogy az autonóm közigazgatás, kicsinyben úgy, mint nagyban egyenlő, maga-magában egy nép, saját viszonyainak ura, igényeinek megteremtője, intézője és saját magának reformatora, vagy enyészője, ezen fogalom mondom, nálunk még nem látszik meghonosultnak.

Pedig e nélkül a közigazgatás csak sőtétben tapogat, szemét domban kapar és ha néha aranyat is talál, csak a véletlen szüleménye, ha jól tesz, nem az öntudat, de az ösztön vezeti, ha eredményre jut, azt bizonyítja, hogy néha a kapanyél is elsül, vak is talál garast.

Lássuk illusztrációval igazunk van-e? Nagy-Kanizsavárost a külsőség, miben sok érdem épen nincsen, bizonyos tekintélyre emelte, mert a természet, a forgalom és közlekedés csomópontjába dobta; ösztön az mindenütt, hogy a kinek jó helye van, könnyen neveti a másikat és kevesebb fáradsággal, törődéssel a kedvező hely minden előnyt inkább megad; a lovas lépésben is elhagyja azt, a ki vele tudószakadásig fut.

Mondjuk meg igazán, a város társadalmi viszonyai azon magaslaton állanak-e, mint a mily önérzettel tekint tőle el nem vonható forgalmi magaslatáról futó-fáradó szomszédaira és valljuk meg, vajjon van-e akkora szavunk a társadalom mezején, mekkora lehetne és vajjon minden természeti, vagyoni, értelmi és más előnyeink, vívmányaink mellett nem-e csak elismerik előnyünket — de befolyásunk önnönmagunkban sem kint, sem bent nincsen, téli szép

TÁRCZA.

Változás.

(Knorr Josefina bárónő után németből.)

Száraz kőrök ott a porban,
 Lombotoktól megfosztottan
 Mik valátok egykoron ti?
 „Búsza rózsák, friss levélkék,
 Völgyet, halmot ékesíték.”

Multak emlékből támadt
 Keserűség, néma bánat,
 Mik valátok egykoron ti?
 „Zöld reménynek friss hajtása,
 A szívnek hő lobogása.”

Hat hét Olaszországban.

Írta: Dr. Jaky Kristóf.

(Folytatás.)

G e n u a.

A meszerü benyomást növelte, hogy a barlang-kövei óriások, törpék, manók, sárkányok, lidérczek, csodaállatok alakjaivá valának durván kifaragva, melyek a sajátságos színű világitáson át élni látszottak. Szűk barlangi-kátorok és tömkelegyek után csillogó fényt vetünk észre, — es egy tündér tő, a sziklák alatt a barlangban, melyen több aranyos csónakok himbálózván, vezetők elbucsuott, szerencsés utat kívánt s mi egy hatyu fejű la-dikba beültünk s mintegy 10 percig csónakoztunk félhomályban a búvós tükren.

Egyszer csak kiveztünk a barlangból s egy nyílt tavon találtuk magunkat. Oh de minő tavon! Az elragadtatás, bámulat hangos fel-

kiáltást csalt ki ajkainkról. Örömnömbé tapsoltunk és ugráltunk, erősen kitéve magunkat a felborulás veszélyének. A Libussa és Lorelei — a Scherezade tündérmesék hazájának közepén voltunk.

A tó körös-körül ezüst levelű lecsüngő lombozatu fákkal szegélyezve, több helyen rohanó patakok szakadnak bele, csattogó vizeseket képezve, melyeken chinai pagodokkal ellátott s egyéb szeszélyes alakú hidak, a legmerészebb ivezetekkel vezetnek keresztül.

A tó közepéből vakító fehér carrarai márványból készült, 8 oszlopon nyugvó, közepén Diana szobrával ékeskedő gloriott emelkedett ki, előtte körül a vízben 4 nymphával, bizarr tengeri csodákon ülve, — majd lotusz és egyéb ritka vizivirágok usztak a tó tükren gyönyörű kelyheikkel.

Az egyik hid alá csónakázva, onnan dicő látvány tárult fel: u. m. Genua és a tenger egész szépségében.

Mikor már megittasodott szemünk és lelünk, egy eddig alig észrevett benyuló partnál kikötöttünk s egy igen sűrű bokros ligetben voltunk. A kis ösvényen haladva, ismét nyílt helyre jutottunk, hol a barlangba elhagyott vezetők mosolyogva üdvözölt bennünk. Csakhamar egy csupa márvány — szines üveg — és a legpompásabb virágokból álló ugynevezett „Flóra templomában” találtuk magunkat.

Ez egy jókora gömbölyü tér, közepén Flóra szobrával, roppant kosárral tele az elképzelhető legszebb virággal, csupa szőnyegker-tészet, a virágok eszei és eszei, művészi, sőt köl-tői csoportosatokba.

Nehés a választás, mit bámuljon a láto-

gató, valljon a különféle virágok üde eszimpompáját, vagy azok öszerakását?! A pavillon az elképzelhető legnagyobb kényelemmel van berendezve festő műteremmé, urbölygek számára.

Oh mint szeretném önöknek kedves olvasóim csak egy pillanatra megmutatni e tündérvilágot, hiszen toll, tinta, papiros még nem készült olyan melylyel magát az egyszerű természetet visszaadni lehetne; hát még mikor a természet és művészet karöltve és versenyezve remekelnek!

De minő csintalan divajkodás, sikogítás és vidám kacagás háborít bennünk? Közel a Flóra templomhoz van egy kínai hinta, körül azékek és padok s egy kerti házacska; — 10—15 tagból, különösen vidám leánykákból álló társaság foglalt ott helyet, abban a pillanatban megeredtek a rejtett viziművek, permetező finom eső, majd vizsugár üldözé őket, a merre mentek, mindenütt csupa fecskendezés. . . Mignem az elbűjt rendező megelégedvén a tréfát, elzárta a főcsapokat s a nagy sivalkodás is megszűnt.

Van egy elzárt része is e kertnek, (mint fentebb már említém) melyben kávé, vanília, fahéj, bors, csukornád, kámför, pálmafák és cserjék a legnagyobb költséggel és olyan eredménytel tenyésztetnek, hogy távol vidéki botanicusok eljönnek ide tanulmányokat tenni. Sokat irtgató kertből, de igen sokat nem győztem megemliteni.

Vidám és jó ebéd után (finom francia konyha volt) iparkodtunk vissza Genuába. A világitó toronynál L. Gyula és én kiszállottunk a kocsiból, hogy oda felmenjünk; a társaság többi tagjai pedig szállodánkba mentek.

E torony roppant magas, uralg messze-messze a látkörön, a maga nemében remek és fényűző pazarlással van kiállítva, — az ór a legnagyobb előékenységgel vezetett bennünk.

Tűrhetően belevoltunk edzve a toronymászásba, de itt az összerogadás kifáradtunk, a lépcsők márványból vannak ugyan, de meredek és magasok s ez nagy különbséget tesz. Gyenge ember erre ne vállalkozzék. A „laterna” előtt van az ór lakása kényelmesen berendezve, (még vízvezetke is van fenn,) itt előbb jót pihentünk s azután léptünk a lámpa termébe. Egész utunknak egyik legzobozóbb és legérdekesebb tapasztalatát szereztük itt.

Méltóztatassék egy másfél magas üveg-hengert, legalább egy öles ötméterrel, 24 végtelenül pontosan készült óriási üveglenccével s annak megfelelő tükrökkel képzeln, az egészek fele bevan elsötétítő tárggyal borítva.

Közepén van egy roppant nagy petroleum-lámpa készülék, fokozatosan kisebb 12 körű lámpa belekkel, melyek meggyujtva, vakító fényt sugároznak már magukba, hát még az üveglenccék és tükrök minő reflexiókat támasztanak! Az ór állítja, hogy a mi mértékünk szerint minden éjjel másfél akó petroleum ég el a lámpában. Ez az óriási cylinder egy elmés óramű gépezete által körforgásba hozzatik s mivel az üvegek fele bevan fedve, bizonyos idő tartamra a világitás megszűnik, míg ismét előtér.

E fény mértékekről kikötőbe vezérlő a hajósokat sőtét éjjele. Belementünk a gépezet közepébe s onnan magyarástattuk meg annak alkatrészeit és működését.

Sajnos, hogy géptani gyarlóságunk folytán sokat nem értettünk meg. Esután a külső karzatra mentünk, — előtünk terült el a már

nap lehetünk, de melegeket adni nem tudunk, mert tévesztett uton járunk.

(Folyt. köv.)

Ismertetés

a magyar pezsgőbor előállításáról.

(Vége.)

Technikai nehezebb része a gyártásnak a bort az erjedés által támadt nagy mennyiségű salakotól megszabadítani. Mely végből az üvegek pinczébe vitetnek s állványokra jönnek úgy, hogy az üveg szája lefelé áll, — ezen helyzetben az üvegek a pincze rászívásán, 2—3 hó lefolyásig maradnak addig, míg a pincze teljesen a dugóra száll. Ez megtörténvén, következnek az ugynevezett degorgement, mely műtét abból áll, hogy az üveg vízirányos helyzetben tartatván, a dugó egy erre alkalmas állólal kirántatik s azon perczen, midőn a dugó a rajta összpontosult piszokkal együtt nagy erő durranással kimegy, az üveg a vízirányos helyzetből egyenesen állítatik fel. A piszokkal mindig ömlik ki egy kevés bor is, mely ily állapotban annyira nyers és csípős, hogy alig ilyható s hogy kellemes sima legyen, kapja az ugynevezett dogagot, mely jegeczezett cukorból (candia) és igen jó öbörből álló folyadék; s másodsor bedugaszoltatván, spagettel, dróttal lekötetik, nyeri a külső felszerelést és áruba bocsátatik.

A dogage mennyisége a gyáros akaratától függ s a megrendelő kívánsághoz képest készítheti edesebb és kevésbé edesen is.

A legelővőbb idő, mely után az így készített pezsgőbor áruba bocsátható, üvegre fejtéstől számítva hat hó. S ezen idő alatt minden egyes üveg legkevesebb 350 szer jön a munkás kezébe s annál jobb a bor, mennél tovább fekszik a degorgement előtt. A nagyobb tökékel rendelkező gyárosok, mint Cliquot, Roederer, Jacquesson sat. 3—4 évnél előbb nem bocsátják boráikat áruba. Igen emeli a pezsgőbor árát azon körülmény, hogy az erjedés alkalmával sokszor 5—8, néha 10 száztöli is eldurran.

Az ily modoru pezsgőgyártáshoz csak is természetes módon szállólébbly nyert valódi bort lehet használni. Holmi megromlott, vagy mesterségesen készített s agyon kénezett bort teljes lehetetlenség e célra feldolgozni, mert erjedni, de megtisztulni sem fog. S a franciaia modor szerint utóerjedéssel egybekötött pezsgőbor készítés a legbiztosabb garancia arra, hogy a bor, mely arra használtatott, csakugyan szállólébbly nyert és tisztán kezelt bor volt.

Ezek a gyártás fő momentumai s kit t. olvasóink közül az közelebből érdekelt, ha szerencsétlenül gyárunkat látogatásával, bár mikor a legnagyobb készséggel megmutatjuk a részletebb képeket is, mert gyárunk bár kinek nyitva áll; ott sehol sincs ily „tilos a bemenet”, nem vagyunk irigyek, mert célunk és törekvésünk nem egyedül anyagi érdekeink, hanem hazánk borászatának emelése, s e pezsgőgyártási modornak itt is meghonosítása. Szerencséseknél tartatjuk magunkat, ha tisztán tartott s egészséges gyártmányunk által azon több millióra menő összegeket, melyek évente hazánkban pezsgőborokért Franciaországba szivárognak, legalább részben hazánkban visszaharthatjuk. Munkálatainkat nem vagyunk kény-

telenek elszárat, setét helyen titok'eljesen végezni, mert azok látása nem visszariasztás, hanem a legjobb ajánlat boraink élvezetére.

Azon kegyes elismerés folytán, melyben boraink már most is országazerte részeseülnek a azon szép eredmény következtében, melyet borainkkal a bécsi világiállításon, továbbá az angol és amerikai piacokon is szerencsések valánk elérni: elhatároztuk gyárunkat nagyobbítani s jelenleg már teljesen kiegyenlített s sokkal tökéletesb árúval szolgálhatunk, mint eddig.

Végül ujjal jelemlitve, hogy gyárunk alakításának főcélja nem anyagi érdekeink emelése, hanem a franciaia pezsgőborgyártásnak hazánkban meghonosítása és ez által egy új jövedelmi forrásnak megnyitása; egyszerűsággal körjük t. olvasóink tovább pártolását részünkör mindenkorra a legpontosabb és lekiismeretesebb szolgálatot ígérve, kijelentjük, hogy semmiféle franciaia czéget nem utánzunk, hanem csak is magunk czége alatt bocsátjuk áruba jelenleg három fajta borainkat és pedig *Grandeur*, *Carte Blanche* és *Nemzeti pezsgőbor* elnevezés alatt.

Velenze, szeptember hóban 1875.

PETHEÓ IMRE és TÁRSAI.

Helyi hírek.

— **Király** ő felsége Eichberg Adolf nagy-kanizsai izraelita tanodai igazgatónak közel 50 évi sikeres működése elismerésül a koronás ezüst érdemkeresztet adományozta.

— **Emléktettük**, hogy a kisednevelő egyesület javára felsőbbileg engedélyezett sorolás útján egy divánpárna fog kijátszatni, mivel a 200 szám megtevére, sőt az összeg már az egyesületi pénztárba be is adatott, a sorolás ma vasárnap délután 3 órakor a városháza nagytermében hatósági ellenőrzés mellett eszközöltetni fog; miről az érdekeltek értesítettek.

— **A kisednevelő** tegnap, szombaton, okt. 16-án megnyitott. Kedves köteletségünket teljesítjük, midőn a „Kisednevelő-egyesület” magasztos feladatának ez egyik nemes irányu intézménye életbe lép, szives elismerésünknek adunk őszinte kifejezést; lengjen Isten áldása ez új intézményen, melynek horderejét ismeri mindaz, ki az emberiség boldogságát — bár kis körben, nemes önértéssel előmozdítani készkedik, tiszteli ez intézmény lelkes létrehozóit, a nemesért annyi lángbuzgalommal viseltető hölgykoszorút, a honleányi erények e szerény, de nagybecsű koronáját. Adja a Teremtő, hogy jó szívök édes érzetének magasztos gyönyörében folyton lelkesedve a nemes ügyért, minél tovább élvezhessék ez intézmény feletti örömeiket, árasztva jóletet az összeműködésre, ápolva a kisednek ártatlan szivében a munkaszeretetet, a műveltség alapfogalmát, szereve annyi jó szülőnek páratlan édes örömet. . . Ismételt elismerésünk kifejezésével a „Kisednevelő egyesület” iránt, kívánjuk, hogy Nagy-Kanizsa város lelkes közönsége minél nagyobb örömet lelje számos humanus intézetének egyik szerény, de nemes s itt egészen új tagja a *Kisednevelő* névnek létesítése és virágzó fennállásában!

— **A n.-kanizsai** iskolások a polgári iskolai nyelvészeti tanszékre Hoffmann Mór urat választotta meg.

Az a hitnak, imának, vallásos érzületnek szikráját sem tapasztaltam.

Nagy visszataszítást szült bennünk ezen inkább maskaradenak, mint vallási cselekménynek nevezhető jelenet, — nálunk az Urnap méltóságát teljes ünnep — még Olaszországban, eh de hagyjuk ezt. . .

(Folytatás köv.)

Plato és Aristoteles tanairól.

(Idealismus, Realismus)

Részlet egy nagyobb tanulmányból.

(Vége.)

Az élet céljának a győze és gyarló érzéki ember által csak ily megfuthatlan uton leendő elérését Aristoteles nem ismeri. Ő ethikájában az említettekkel szemben azt tanúsítja, hogy boldogság csak az észszerű és akaratsabadságtól vezérelt, tökéletes erény cselekedetekből foly és az erény — szerinte — a lélek észszerű tevékenysége, mely egyedüli szülőanyja e boldogságnak, mit ő az élet céljául ismer és tanít.

De az előbbinél még megvalósíthatatlanabb ideát alkot magának Plato és nevez államnak, miről Phaidros című művében így nyilatkozik: „A világ harmonia a lelki életben, mint tiszta erkölcsiség; az emberi életben pedig, mint tökéletes állam jelenkezik;” vagyis az állam nem egyéb, mint az igazság, tőkél teesség és harmonia örök törvényeit az erkölcsi szabadság országában azon módon hozni működésbe, miként a teremtő azt a mindenségben valósággal létesítette, de ez csak akkor állhat be, ha a királyok bölcselkedők, vagy a bölcsök királyokká lesznek, kiket a földi uralom illet. „Mert vala-

— **Meghívás.** A nagy-kanizsai fiatalági társaság id. igazgató választmányának f. év október hó 9-én tartott ülésének határozatából van szerencsénk az érdekelteket a folyó hó 17-én, azaz vasárnap d. u. 3 órakor a város-ház tanácstermében tartandó rendkívüli közgyűlésre, melynek tárgyszorai: a) az évi költségvetés megállapítása; b) a választmányok jelentése a kör helyiségének megszerzéséről; c) a helyiség felszerelésének költség előirányzata s a fedezet módzatának meghatározása — leendő, tisztelettel meghívni. Jegyzet. Miután az alapszabályok VI. szakasza a) R. 2. pontja a közgyűlést határozatképesnek mondja ki, ha a tagok fele jelen van, ennél fogva úgy a kitűzött tárgyak fontosságát, mind az ezen tárgyak érdemében hozandó határozatok jogi következményeit tekintőleg, tisztelettel kérjük a t. tagokat, hogy a közgyűlésen teljes számban jelenjenek meg. Nagy-Kanizsa, 1875. október 10-én. Karczag István, elnök. Varga Lajos, jegyző.

— **A „Somogy”** írja: A két Völgyi színtársulata jelenleg N.-Kanizsán tartja előadásait, s mint fájdalommal halljuk, Kanizsa lakosságának számaránya és vagyoni állásához mérve, nem látogatják elég számban a legjobb előadásokat sem; pedig a Völgyi társulatban vannak olyan erők, hogy a legmiveltebb publikumot is kielégíthetik játékukkal. Kanizsa egy időben kitért magáért a német színészek előadásain és miért nem most? Gutman Vilmos s a fiatalság több tagja, kik a nemzeti ügyet szívökön viselik, — hol vannak? Pécs! Kanizsa! mindkét városban a magyar érzelmei rovására dédelgetik sokan a német szellemet! Meddig tart ez így? vagy minden előbbre való nálunk, hoptaszasa, cylinder, vattermörder, kalucsi s csak ezután jön a magyar nyelv az aczolás buzát, jó borokat élvező jó dunántúli „sógörök” ajkain? Szerkesztőségünkhez már két színtársulattól jött levél, hogy a teli sainszorra jöbessenek ajánlatunk folytán; mi azonban Völgyi társulatát minden tekintetben előnyösebbnek tartjuk az eddig jelentkezők között; csak arra kérjük azután említett igazgató társakat, hogy tiszta vizet öntsenek a pohárba, s őszintén tudassák, akarnak-e jönni, vagy nem? egy kis pihenést adva a kaposvári lelkes közönségnek, ismerni fogja mindazon köteleit, melyeket eddig is teljesített a jó társulatok irányában.

— **A t. ügyvéd urakhoz!** Van szerencsém értesíteni, hogy tiszteletben az ujonnan berendezett ügyvédi és mutató beirókönyvek, a megszabott budapesti árért nagyobb számban előlétben vannak, becses rendeléseiket kérve, tisztelettel Wajdits József N.-Kanizsán.

— **Veszekedés.** Két 14 éves fiu f. hó 12-én a sáncai irtásban összevesztett, egyik a nála levő kést a másiknak úgy mellébe szarta, hogy felgyógyulása kétséges.

— **Egyik** éjjel a városháza átellenében levő boltot kirabolták.

— **Zalamegye** évnegyedes közgyűlését nov. 3-án, kedden tartja. Ugyanaz nap a „Gazdasági egyesület” is megtartja közgyűlését, melyben tárgyalás alá jö az egylet központjának Keszthelyre való áttevése, nemkülönben a Kanizsán tartandó ló- s szarvasmarhakiállítás ügye.

— **A Tolnamegyei Közlöny**-ben olvassuk: Tolnának kellemes esztészerzett a batterszéki polgári zenekar, mely Müller János kar-

mint ők a lélek négy alapereje, u. m. bölcsesség, bátorság, józanság és igazságosság által támogatva, ez erkölcsösség és erény biztos utját járják s ez által a legmagasabb boldogságnak válnak részeseivé: úgy az általok vezérelt és ugyanazon alaperökön nyugvó államnak is a boldogság, rend és harmonia legközelebbi állapotban kell lennie.

Plato állama tehát ismét csak lángképzelmének, sárgolyónkon és fajunk közt megvalósíthatatlan eszményi működése, mint napjainkban — igen sokban hasonlólóg — a socialisticus tervek és törekvések, melyek ép úgy, mint Plato, az egyedi szabadságot, ha teljesen meg nem semmisítik is, de azt oly szoros békókba szorítják, melyek közt csaknem egyenlő lesz a — semmivel —

Ezen eszméinek kivihetlenségét azonban nem csak a későbbi nemzedék, sőt maga Plato is beismerni látszott, midőn az arkadiaiak és kyreneiek azon ajánlatát, hogy számunkra új állam szerkezetet készítsen, el nem fogadta.

Aristoteles ezen eszme körül is gyakorlatokban gondolkodik és jár el. Őt itt is csak a földön létezők és találhatók s azokból meríthetőknél marad és azokat vesszi kiindulási pontjául. — Előbb megvizsgálja ugyanis és áttanulmányozza a világon, — korában létező alkotmányok legtöbb- és legjelesebbjeit s azután tárja fel a tárgyan nézeteit egy észszerűség és tapasztalatlan alapuló államról.

Az állam alapja Aristoteles szerint a család; családdal közösségek alakulnak, közösségek pedig államok, vagyis polgári társaságok. — Minden tökéletes polgári társaság célja: — valamennyi tagjainak boldogsága; mivel pedig ez a boldogság egyedül az erényen alapszik, midőn az állam a polgári erények fejlesztésén, mint egyik főfeladatának megoldásán működik,

mestere vezetése alatt Pestre, Székes-Fehérvárra és Nagy-Kanizsára mutatása a indulván, itt hétfőn este hangversenyt adott, válogatott tizenkét darabnak szabatos eljátszásával; a tagok mind a fuvó, mind a vonó-hangszereken kitűnően játsván, az egész társaságot vidám kedélyre villanyozták és azon általános benyomást tettek, hogy büszke lehet Batterszék ezen karára, melynek mind a 15 tagja csinos huszári egyenruhát visel és az irigység érzete csak anynyiban nyert enyhülést, hogy ők is tolnamegyiek lévén megérdemelték hírnevét szépen emelendik. Jó sikert kívánunk művészuksuknak!

— **Löv Lápót** szegedi főrabbi, ki hosszabb ideig Nagy-Kanizsán is köztisztviselőben részesülve működött, Szegeden október 13-án elhunyt. Temetése a közbeszó izr. ünnepek miatt, ma, vasárnap, okt. 17-én délután tartatik meg. Aldás emlékeztető!

— **Halálozás.** Folyó hó 9-én esti 10 órakor rémülve futá át a leverő hír a város minden utcáját, hogy t. i. Belke Tivadar a keszthelyi m. kir. gazdasági tanintézet tanára és főkeresze, kit 10 percczel ezelőtt még sétálni láttak, szélbűdés következtében hirtelen elhalt. Sokan a gyászos eszt színhelyére siettek, személyesen akarván meggyőződni a borzadályt gerjesztő hírről. A boldogultnak hült tetemei ugyan e hó 12-én d. e. 10 órakor a volt lakásának szomszédosságában tetettek örök nyugalomra. A végtisztviselő alkalmával az elhunyt ravatala körül megjelentek tanártársai, a gymnasium tanárkara, a polgári-, felső-, nép- és elemi iskolák tanítói, a kir. járásbíró, a járási szolgabíró, a városi tanács-, a m. kir. adóhivatal- és cs. kir. 4-ik huszárezred tisztikara teljes diszruhában; az uradalmi tisztesség, a m. kir. gazdasági tanintézet hallgatói és a „keszthelyi női dalkör” működő urhölgyeinek nőknőjük kíséretében, ezen kívül számos tisztelője a jobblétre szenderültnek. Nagyon csudálkozunk azon, hogy a dalárdát, jölehet felkértett, miszerint a végtisztviselő alkalmával testületileg sziveskedjék részt venni, nem láthatuk ott. A veszteség, melyet a kérelhetetlen halál okozott, nemcsak a gazdasági tanintézet tanárkara, ennek hallgatói s az elhunyt jó barátaira hat leverőleg, hanem a „keszthelyi női dalkör”-re is. Ő volt az, ki 1873. év január havában a női dalkör megalakítása céljából egy aláírási ívet bocsátott Keszthely hölgyeire; ő volt az, kinek fáradsatlan buzgalma és önfeláldozása következtében a női dalkör, melynek mindez ideig ügybuzgó karmestere volt, fenállott. S most, elhunyt bár e tevékeny tagja a társadalomnak, de emléke élni fog örökké. Nyugodjanak békében hamvai!!!

— **A budapesti** kereskedelmi akadémiánál a vasuti szaktanfolyam november 3-án veszi kezdetét. A beiratások okt. 20—27-ig, a felvételi vizsgák 28—30-ig tartanak. Bővebb értesítést a keresk. tudomási igazgatósága ad.

— **Szives tudomásul!** — Ajánlom közreműködésemet mindenféle köz és magán-könyvtárak kiegészítésére. — Könyvtári s irodalmi ügyekben kérdésekre szivesen válaszlok s egyes kívánt művet is megküldök. — Eladó könyvek, könyvtárak jegyzékét „Könyvtári közlemények” című füzetekben közlöm. — Budapest, (ujvilág-utca 6. szám.) Demjén József.

egyszersmind polgári boldogságának fejlesztésén munkál. Hogy az állam jóllétének örvendhessen, az egyesek érdekeinek, a közérdeknek alárendelve kell lennie stb. még napjainkban is a legközelebbi alkotmányos szabad államoknak is csak diszere való, örök, szép nézetei voltak néki az államról.

Mig tehát Plato az állam eszméje, annak erénye és célja körül is örök és utólrhetetlen eszméi honának beláthatatlan terein lebeg s nem ismeri fel az ember egyenlő méltóságát; a hajlamot és működés körül különfeleségét: addig Aristoteles az állam, valamint polgártársainak erényeiről is csak a mérsékletet és közepét, vagyis a szélsőségek közti bölcs közep utat kívánja, anélkül, hogy az államban, mint Plato, vagy az állam polgáiraiban valami eszménykepet — tehát elérhetlent állítana fel.

Mert még Plato szerint — csak a magasb rendűek — javaik, feleségeik és gyermekeik közössége által képzett társaságban, neveltetnek bölcseségre és erényre s lehetnek ez által képesítve az uralomra s megtüri a szolgálót: e két végtel helyett Aristotelesnek nézete odairányul, hogy a különböző államalkotók vegyülete, — ha a tulnyomó hatalom a közeprend kezében összpontosul, — képezi a legjobb alkotmányt. —

Bölcséleti tanuk egyéb részleteinek összehasonlításával nem szándékom tovább is fárastani a figyelmet, hanem ha ezen rövid és talán rendszernélküli párhuzam által sikerült csak valamennyire is kiemelnem Plato eszméjét és Aristoteles gyakorlati és tapasztalatiességét: csödomat értem.

BARTHA IGNÁCZ.

Rövid hírek. Radvánszky Antal főispán báróságot nyert. — A philadelphiai köztársasági hazánkban 130 kiállító jelentkezett. — A műcsarnok sorsjáték húzása okt. 24 én lesz. — Hauser Miksa hegedűművész Zágrábban hangversenyez. — Andrássy gróf betegeskedik. — Az új népszínház 400,000 frtig van biztosítva. — A posonyi vámbházban 14 nap óta több hivatalnok állásától fel van függesztve. — Bécsben egy két emeletes új ház összeomlott. — Farkas Miska népzeneész agybántalmakban szenved. — Az iskolai nagy szünet 1876-ban július 1 én veszi kezdetét. — Bécsben oly sörcsarnok nyitott meg, hol egy pohár sör 3 krajczár. — Dr. Pauler Tivadar elfoglalta az egyetemi tanszéket. — A főváros 100 frtot utalványozott Batthyány mauzóleumának halottak estjén történő kivilágítására. — Aszász gymnasiumokban kötelezve lett a magyar nyelv tanítása. —

Vegyes hírek.

Egy bárónő meggyilkoltatása. E hó harmadikán megrázó esemény fölindulásba hozta Pécs lakosságát. Nevezett nap reggelén ugyanis Schwehen Sofia bárónőt megfojtva, élet nélkül találták hálószobájában. Az ablakok be voltak zúzva; az ismeretlen tettes valószínűleg azokat át jutott a bárónő szobájába. A gyilkosság okát még nem tudhatni. A meggyilkolt ékszeréből, ezüst és más értékes tárgyaiból mi sem hiányzik, csak irományai voltak összehányva és a végrendelt hiányzik. A szörnyű tett okai még ismeretlenek. A vizsgálat a legnagyobb szigorral megindított.

Nyolcz éves gyilkos hűségéből. A „Posta”-nak írják Dirschauból. Egy nyolcz éves leányka a napokban egy kis két éves zsidólánykát a Visztula partjára csal, hogy csinos köténytől és klárisnyaklánczától megfossa és a folyóba taszítsa. Egy halásznak azonban sikerült a kis leányt, miután már a mélységbenszélű volt, megmenteni és nagynehezen eszméletre hozni. A nyolcz éves gyilkosócské szándékolt büntetőtér kérdésre vonatván, azt felelé, hogy ő a kis zsidólányt csak megakartá keresztelni.

Papírszeletek.

Szerelmi lyra. Egyik helyi kávéház tulajdonosa csinos hölgyecskét vett fel pénztárnoknőnek. — Mindjárt találkoztott rajongó, ki belésergett. Szerelmének aztán következő versében ad kifejezést:

A szép cassirnőhöz
Ragyogó szép szem,
Peciny piros ajka
Szivem elbájolja.
Segítsen hát rajta.

Avagy, ha nem szeret,
Nem szán meg engemet.
Ha máról holnapra
Gond nélkül elfeled:

Főzessen számomra
Egy nagy pohár kávé,
8 cukor helyett bele
Tegyen — ciankálót.

A. Miért nincs a kanizsai gőzfürdőnek dividendája?
B. Mert a dividendások a dividendának a dividendáját is eldividendálják — a kucsinálással. —

(ifj.) Egy süket öreg urat inasa szokása szerint kicsufolta. Egy alkalommal a természetnek az öreg ur iránti mostohaaságát nagyobb fokuknak képviselte, igen hangosan csufolódott. A jószívű öreg ur meghallotta, s néhány nyakontással jutalmazta.

— Isz már többször mondtam, épen most kellett meghallani; mostegőrdék arcát kezeivel nyomogatva a szavába jött inas.

(ifj.) Festői dinnyegereszdékek kintálta a hegyen egybegyűlt társaságot a háziasszony. X urra került a sor. Ut hidegen hagyta a dinnye csabos mósolya. — nem evett, mi hangos bámulatra készítette a társaságot.

— Es az én barátom nem szereti a dinnyét, csak tökkel él. — jegyzé meg hangsúlyljal.
Akkor fejedtet már régen megettem volna. — válaszolt X. ur, még nagyobb nyomatékkal.

Történelmi naptár.

- Oktober 16. 322. Kr. e. Demosthenes halála. — 1793. Mária Antoinette királyné kivégeztetése. — 1848. Ferdinánd császár nyilatkozványa Olmützből népeihes.
- 17. 1663. Zrinyi Péter Zrinvár mellett 2 ezer emberrel megveri Csenkics pasa 7 ezer emberét. — 1740. Dugonics András születésnapja. 1803. Deák Ferencz, Magyarország Aris tidje született Sajtörön. — 1848. Perczel meggyözi a horvátokat. Letyeny és Kottorinál.
- 18. 1448. A rigómezei csata kezdete. — 1813. A lipcei csata. — 1847. Kossuth pestmegyei követé választatik. — 1848. Perczel győzelme a horvátokon Domboru és Csaktornya mellett. — 1848. Kis-enyedi mészárlás az oláhok által.
- 19. 1448. A rigómezei csatavesztés. — 1848. Az oláh nemzeti bizottság iró háborut hirdet a magyarok ellen. — 1866. A velencei királyság Olaszországba kebelezetik.
- 20. 1823. Ipolyi Arnold születésnapja. — 1848. Windischgrätz Bécsot ostromállapotba helyezi. — 1860. Magyarország alkotmányának némely része visszaállitatik.
- 21. 1668. Cserei Mihály születésnapja. 1849. Sok magyar menekült Vidinből visszatér. — 1860. Ferencz József császár Varsóban Sándor csárral találkozik.
- 22. 1809. Horváth Mihály történész — s 1811. Liszt Ferencz születésnapja.

Érték- és váltófolym október 15.

5%, metaliques 70.05; 5%, nemz. kölcsön 74.10; 1860-ki álladalmi kölcsön 111.70; bankrészv. 925 —; hitelintézeti részvények 206.60; London 112.45; magyar földtehermentési kötvény 81.50; temesvári földtehermentési kötvény 80.50; erdélyi földtehermentési kötvény 83.75; ezüst 103.15; cs. kir. arany 5.33 1/2; Napoleond'or 8.98 1/2.

Lotózáras.
Buda, okt. 9-án: 87, 31, 88, 41, 74.

Piaczi árak.

Hivatalosan jegyzett piaciárak Nagy-Kanizsaváros piaci biztosi könyvéből: 1875 évi október hó 13-án.

Gabonanelemek: egy alsó auzt. m. szerint. Buzsa — 88 fontos 5 frt. 40 kr., — 84 fontos 4 frt 80 kr. — fontos — frt. — kr. Rossz 77—80 fontos 3 frt 26 kr. Árpa serfőzésre 68—75 fontos 3 frt 20 kr. etetőre való 2 frt. 90 kr. Zab 2 frt. 10 kr. Közepszerű 1 frt 85 kr. Lisztnelemek: egy bécsi mássa szerint. Liszt legfinomabb 14 frt. — kr. Zsemleli 12 frt. — kr. Fehér kenyérliszt 8 frt. — kr. Fekete kenyérliszt 6 frt. — kr. Buzadara 14 frt. — kr. Árpakása 16 frt. — kr. Rizz 16 frt 50 kr. — Helyesek: egy alsó auzt. mérő szerint. Borsó 9 frt. — kr. Bab 4 frt. 50 kr. Lencse 8 frt. — kr. Kőles 5 frt. 50 kr. Hajdina (pohanka) 2 frt. 70 kr. Kukorica 2 frt 50 kr. Burgonya 1 frt. 20 kr. Hus: egy bécsi font szerint. Marhabus 24 kr. Disznóhus 30 kr. Juhhus — kr. Borjúhus 30 kr. Zsírfelek: Disznózsír 50 kr. Marhabúsir 60 kr. Szalonna 45 kr. Szappan 24 kr. Petroleum pintje 70 kr. Stearin-gyertya 50 kr. Faggyu-gyertya 32 kr. Bor: egy alsó auzt. akó 40 pint szerint. Óbor 6 frt 50 kr. Ujbor 3 frt 50 kr. Sör: egy alsó auzt. sörakó 42 pint szerint. Közepszerű 8 frt. — kr. Legalacsonyabb — frt. — kr. Tüszifa: 1 bécsi 81 3/8 hüvelyk hosszú. Bükfa 12 frt. 50 kr. Tölgyfa 8 frt. 50 kr. Kőszén egy bécsi mássa — kr. Faszén egy mérő — kr. Széna egy bécsi mássa szerint 1 frt. 50 kr. Szalma — frt. — kr. Napasám: Élelmezéssel egy férfi 70 kr. Élelmezés nélkül 1 frt. — kr. Élelmezéssel egy nő 50 kr. Élelmezés nélkül 70 kr. Élelmezéssel egy gyermek 30 kr. Élelmezés nélkül 50 kr. Kiadta: (P. h.) Maninger József, v. aljegyző.

Sümege, okt. 11. Buzsa 4.20—40 kr. — Rossz 2.50—3 frt. — Árpa 2.20—40 kr. — Zab 1.70 kr. — Kukorica 2.20—30 kr. — Burgonya 50—60 kr. — Marhabus fontja 18 kr. — Burjué 24 kr. — Sertvése 24 kr. — Birkák 14 kr. — Óbor — frt. — Ujbor — frt. — Keményfa ble 10—12 frt. — Bab 2.80 kr.—3 frt.

Heti naptár.

október 17-től október 23-ig 1875.

Hó- és heti-nap	Katholikus naptár	Protestáns naptár	Ün
17 Vasárnap	C 22 Hedviga	C 21 Hedvig	未定
18 Hétfő	Lukács ev.	Lukács	未定
19 Kedd	Alkanti Péter	Ágnes	未定
20 Szerda	Vendel pásztor	Vendel	未定
21 Csütörtök	Oroszla szűz	Vidor	未定
22 Péntek	Mór püspök	Mór	未定
23 Szombat	Kapisztr. Janos	Kapisztr. János	未定

Kelelős szerkesztő s kiadó: Bátorfi Lajos.

Nyiltér.*

Minden betegnek erő és egészség gyógyszer és költség nélkül, gyógytáplálék által.

Revalescière du Barry

Londonból.

Ezen kellemes egészség-étekek 28 év óta semmi betegség sem ellenszegült és jönnek bizonyult
* E rovat alatt közzétért felelősséget nem vállal a Szerk.

H I R D E T E S E K:

F a - e l a d á s.

Ezennel közhírré tétetik, hogy a pallini kertben Nagy-Kanizsa mellett van eladó 1000 db. alma-, 800 db. körte- s 400 db. kajszifa 50 krajczárjával darabját; 300 db. medgyfa 40 krajczárjával darabját; 2,000 db. fekete nyárfa 20 krajczárjával darabját és 2,000 darab 2 éves gledicia 100 db. egy forintjával. Az oltványoknak minden száz darabnál 10 forint leengedtetik.

Pallin, október 2-án 1875.

(1802—4)

A kertészeg.

Üres fogak kitérésére
sincs hatályosabb és jobb szer, mint dr. Pepp J. G. udv. fogorvos (Bécsváros, Bognergasse Nr. 2.) fogonja, melyet mindenki könnyen és fájdalom nélkül behelyezhet odvas fogába, mely után a fogrészeket és foghúszalékot teljesen elszűnteti, s a fogakat a további elromlásától ólja s a fájdalomtól csillapítja.

Anatherin-Szájvíz
Dr. POPP J. G. cs. kir. udv. fogorvosól Bécsben, Stadt Bognergasse, Nr. 2.
Evegekben 1 frt 40 kr., a legkisebb eser a csúszos fogfájalmakban, gyulladáskor, a foghús dagasztás, és sebedés; foltozást, a lényeg fogtörést és megakadályozza annak új képződését; az ingó fogakat a foghús erősítése által szilárdítja; a midőn a fogakat és foghúst minden ártalmas anyagoktól megtisztítja, a szájaknak kellemes frisseséget kölcsönöz és már rövid használat után előlívítja a kellemetlen szagot. (1540—23)

Anatherin-IOBASTA
Dr. POPP J. G. cs. kir. udv. fogorvosól Bécsben.
Ezen készítmény a lehellet frissességét és tisztaságát fenntartja, azonkívül a fogaknak hófélséget kölcsönöz azók romlását megakadályozza és foghúst erősíti.

Dr. Popp J. G. nővény-fogpora.
A fogakat oly szépen tisztítja, hogy annak napokénti használata által nemcsak a közbizonyos fogkő elváltatódik, hanem a fogak sománya és énomaga is mindinkább tökéletesbül.

Kaphatók: Nagy-Kanizsán: Helus József gyógyszerész, Rosenbergr. Rosenfeld, Wellsch, J. és Fesselhoffner J. kereskedésében. — Bápón: Teubner J., Kesztelyen: Pfisterer gyógyszerész, Singer M. Weis A. Zala-Egeresen: Isó F. gyógyszerész. Kápolnán: Werli gyógyszerész. Várpadon: Falter gyógyszerész. Sümegyen: Horner Károl. Szentbáthelyen: Pillich Ferenc és Rudolf gyógyszer. Hainföldi St.-Győr: Gyöb. Wibe E. C. Veszprémenben: Meyr Tusán, uty Östhard Tivadar és társai. — Sárközben: Legmann A. Braun J. gyógyszer. Lovas-Berényben: Heiler gyógyszer. Kálcsán: Horváth K. gyógyszerész. Kecskeméten: Mihófer és Machleit gyógyszer. Pakson: Florin J. gyógyszer. Kőrmenden: Horváth J. Somsszentpályi gyógyszer. Kapuvárt: Kohn J. Bogni, Belus és Schöbder gyógyszer. Szegecskén: Brázy gyógyszer. — Bonyhádon: Kramolin J. Szigetváron: Barwarth, Salamon gyógyszer. — Balján: Michlitsch St. és Herold fűz, uty Herold Ignacsnál. — Pécsen: Zselény W. és K. Zách, Sípóc gyógyszer. Kárdon: Zádánássy gyógyszer. Marosiban: Kün gyógyszer. — Tolnában: Graf gyógyszer. — Dunaföldváron: Lukács gyógyszer. — Szent-Györgyön: Nöthig. — Alad-Lendván: Klein gyógyszer. — Kobáncsán: Simon gyógyszerész uraknál.

Figyelmeztetés.

Steiner L. és társa prágai, ugyazintén értesülésem szerint néhány budapesti, szegedi és brászói cég az általam már évek során át gyártott s jó sikerrel forgalomba hozott **gyógyerejű sós-borszeszt** (üveg-mintáim és nevem felhasználása s aláírásom hamisítása mellett) utánozza. Az illetők ezen valóban nemtelen eljárásuknak elejét veendő: **üvegjeim hátsó részére 1876. január hó 1-től fogva**

„Brázy Kálmán nagykereskedő Budapesten”

köriatu ezimemet nyomattatom be.
Ha felsoroltak készítménye csak némileg is megfelelne a czélnek, nem volna szükségük arra, hogy azt idegen cég alá burkolva, nevemet oly módon használják, mintha készítményük tőlem származnék. Kijelentem tehát ismételtlen, hogy a t. közönség csak azon **sós-borszeszt ismerje el tőlem** származottnak, melyhez a használati utasításom aláírásom szerepel s az üvegre ragasztott ezimlap nem „mint” vagy „nach” Brázy van ellátva, mert a kérdéses sós-borszeszt részben vidéki kereskedők készítményem helyett hozzák a forgalomba.
Budapestben, 1875. október hó 1-én.

BRÁZAY KÁLMÁN, nagykereskedő,
IV. országot 24. szám.

ÉLET-ITAL,

kitünő háziszer

váltó- és mocsárlás, bél- és gyomorgörce, epe-inger, hányás, tengeri betegség, vizeletzavarulás, álmatlanság, stb. ellen.

Ára egy nagy üvegnek 65 kr., kisebb 50 kr.

Sós-borszesz,

mint háziszer.

Mr. William Lee utasítása szerint. Gyors hatást eszközöl: Rheuma, csúz, szagattás, fagyás, fog-, fejt- és fülfájalmak, szomgyultadás, rákfekély, bémulások stb. stb. ellen; sőt fogtisztító szerül is igen ajánlható, mennyiben a fogak fonyót elősegíti, a foghúst erősíti, és a száj tisztá szagtalan liz nyer a szesz elpárolgása után.

Ára egy nagy üvegnek 80 kr., kisebb 40 kr.

Használati utasítás magyar vagy német nyelven jelentékeny orvosi s egyéb elismerő bizonyítványokkal, valamint bizományosaim névsorával, minden üveghes mellékeltek. (1812—1)

Hirdetmény.

Asz alulirt m. k. lottoigazgatóság megindítja az V-ik magyar királyi államsorsjátékot, melynek tiszta jövedelme Ó Felsőnek l. f. elhatározása folytán a m. k. állandó kincstári munkások árvaí számára emelendő menházak felállítására fog fordítani.

Ezen sorjáték 3334 nyerőszámot tartalmaz; a nyeremények főösszege:

200.000 forint o. é., köztük: (1809—1)

Az I ső nyeremény	100000 frttal.
a II-ik	20000 "
2 nyeremény	5000 "
10	1000 "
20	500 "
100	100 "
200	50 "
3000	10 "

A húzás visszavonhatlanul 1875. évi december hó 20-án Budapestben az alulirt lottoigazgatóság által fog eszközöltetni.

Egy sorajegy ára: 2 frt. o. é.

Sorajegyek kaphatók: az alulirt m. k. lottoigazgatóságnál, a lotto-gyűjtőknel, a lotto-, adó-, ső- és postahivataloknál és minden nagyobb városban létező egyéb sorajegyáruló közegeknél.

A m. k. lottoigazgatóság államsorsjátéki osztálya Budapestben, 1875. évi október hó 1-én.

Motusz Alajos,

m. k. p. ő. minist. osztálytanácsos és lottoigazgató.

A legolcsóbb és legjobb

Zsebórákat

következő, még soha nem hallott árak mellett adom el; és pedig:

Csak 3 frtért kapható egy igen szép, jó járású, igen jó minőségű munkás-óra.

Csak 4 frt 50 kr. egy igen csinos női óra, Alföld ezüstből, igen pontos járású, a legszébb kiállítással.

Csak 6 frt 50 kr. egy igen díszes Britania-ezüst tokkal, igen pontos járással, amiről kezeség nyújtatik.

Csak 8 frt az ára egy valódi angol 13 latos ezüst cylinder órának, a legfinomabb szab-szerkezettel, vastag ezüst tokkal, lapos alakban, különösen pontos és helyes járással, a miről kezeskedem.

Csak 9 frt egy igen szép valódi ezüst női cylinder óra, igen tükörszerűen alkotva, mely a legfinomabb rubinokon jár, díszesen kiállítva és percéről-perczerre pontosan jár, amiért kezeség adatik.

Csak 13, 14, egész 15 frt egy valódi ezüst anker óra nehéz ezüstben, 15 rubinra jár, a legfinomabb szerkezettel s a pontos járáért kezeség nyújtatik.

Csak 13 frt 50 kr. egy valódi angol talmi-arany remonteir óra, Roszkopf-féle ujon javított rendszerrel, a rugónál kulcs nélküli felhúzás. Ezen órák úgy olcsóságuk, mint azok minőségének jelessége által világhírűek lettek és kezeskedem a pontos és jó járásért.

Minden nálam vásárolt órához, illő talmi-arany lánczot adok ingyen.

J. Kann-nál,

Bécs, Stadt Wollzeile, Nr. 21.

Levélbeli rendelmények azonnal eszközöltetnek a pénz előleges beküldése vagy utánvét mellett. (1800—2)

Birtok-eladás vagy haszonbérlet.

Nemes-Vid, somogy megyei mezőváros határában, mely a buda-kanizsai vasutvonal komárvárosi állomásához 1 mértföldnyi távolságra 500 hold tagosított birtok, nagyobb részint első osztályú szántóföldekből álló, mégis abban 120 hold erejéig jó minőségű kaszalórért is foglaltatik; mindenemű gazdasági téglából készült, cseréppel fedett épületekkel, urilakkal, s több zsellér-házal is ellátva van, szabadkézből örök áron el, vagy 1876. év január hó 1-sőtől kezdve haszonbérbe kifogva adatik. A tisztelt vállalkozni kívánók V. B. Pest, Sándor-utca 26. ajtó 6 sz. vagy Nagy-Kanizsán H. B. ügyvédnél (Széchényi tér 455. sz.) nemkülönböztve András hidán, utolsó (vasutállomás. Zala-szent-Iván) N. K. családi közös megbízott uraknál, a föltételek iránt bővebben értekezhetnek. (1813—1)

Hölgyek számára

igen hasznos a legújabb s legnagyobb hatást előidéző

szépitő-szer

osztr. császári és magyar kir. szabadalmazott.

Erzsébet-Creme

Dr. Rosenberg S.-tól az orvosi kar — de különösen dr. Zeissl M. tanár ur által megvizsgált s tökéletesen czél szerű és ártatlannak találtatott.

Ezen szer a bőr megőrzése s a legkésőbb korig tartó ifju frissességben tartására szolgál. Eltávolít napszúrás, bőrküldtegeket, foltokat, vörhenyt, sőt a ránczok is a gyakori használat által eltűnnek. Színésznek s művésznőknek kiváló jó szolgálót tesz.

Ára 1 tégelylyel 1 frt. 60 kr.

Kapható a fenttalál Fr. Rosenberg özvegyénél Bécsben, VI. Rahl-gasse 6. Thür 7. — Nagy-Kanizsán, Rosenfeld Adolf urnál. — Szent „Leopold“-hoz czims. gyógyszerárban Neustein Filippnál, Bécs I. Plankengasse 6. — Paul & Tarsal ca. kir. udvari illatszerésznél, Kärntnering 11. — Ischlben Kreuzplatz 169. — Mezőségi illatszerésznél Kärntnerstrasse 26. — Triestben Kohn W.-nél „Tricest városában“ Corso 603. — Budapestben Müller J. A.-nál Váci ut. — Zágrábban Mittelbach Zsigmondnál. Varasdon Hoch-singer A. gyógyszerészénél. (1800—3)

A TAKARÉKOSSÁG

jelen korunk divó és igazolt eszméje! Csak az a sajnós dolog, hogy az ezen eszmével élő világ, különösen pedig a vidék

nem ott fogja fel ezen eszme valódi foganatosításának irányát, a hol ezt leginkább megtalálná. — Vegyük p. o.

a „vidék hölgyeit,”

kik lakhelyük távolsága miatt a fővárosban személyes bevásárlásukban gátolva lévén és levélbeli megrendeléseket tenni utalva vannak. Szintén a takarékoság eszméjétől elragadtatva, meghajolnak azon óriási szédelés szellemétől, mely a jelen világos idő kezdete óta a magukat „Bazar“-oknak és „27 krajczáros árucserékeknek“ kikürtölők részéről tapasztaltatik és a „27“ krajczár szóval az elkészítés áldozataivá lesznek, mert — természetesen — a szükséglet beszerzése itt csekélyebb összeget igényel, nem számítván azzal, hogy az, az ily helyen megrendelt kelme tisztesen is drágább, mint az olyan, mely egy lelkismeretes szolgálati elvvel párosult kereskedésből vásároltatik; nem tartván továbbá szem előtt a vidék t. hölgyei azt, hogy az ily szédelő üzletekből hozott kelmek még az ezekből leendő tárgy elkészítését sem érik tul, — nem számítanak előre azzal, há p. o. ruhakelmét hozhatnak ily szédelő „csarnokból,” ez a megvárattatása és illetőleg a ruha elkészítése előtt már csak rongy. — De a helytelenebb itt még az, hogy ilyetén

A JÓ IZLÉST ÉS DIVATOT

is ezen elragadtatás áldozatává tessik, pedig ezt nem kellene. — Mi csak kötelességünknek gondoljuk tekinteni, végre ez irányban, — különösen a vidék t. hölgyei érdekében — felajánlást emelni és az alkalommal vesérfonalul kiemelni azt, hogy lehet a szédelő csarnokok mellőzésével is

olcsó, jó és felette izléses és divatos

kelmeket a fővárosban levélbeli megrendelés után vásárolni, ha a mélyen tisztelt közönség női ruhakelmékbeni szükségleténél

HAMBURGER ADOLF

Budapest, IV. ker. korona-herceg-utca 8. sz. alatt levő a „KORONAHERCEGHEZ“ czimzett legjobb hírnévű „Hölgy-divatárú-kereskedéshez“ teljes bizalommal fordul.

E nevezett czég fennállása óta folytonosan oda működött és működik, kiket lakhelyük távolsága a fővárosbani személyes bevásárlásban gátol, a legszigorubb becsületesség és pontoság szemmel tartása s a legolcsóbb árak mellett ellátása mindazon szükségletekkel, melyeket a jó izlés és divat egyáltalán mindenttul megkövetel. — Ugyanis e czég oda rendelkezett, hogy a vidék t. hölgyei szükségletük beszerzése tekintetéből teendő megrendeléseik levélbeni eszközösük könnyebbítése s illetőleg lehetővézése czéljából kívánatra szolgál mindenkinek

„ingyen és bérmentve“ a leggyönyörűbb és legdivatosabb női ruhakelmék

NAGYVÁLASZTÉKU MINTAGYÜJTEMÉNYÉVEL

elfogad továbbá minden a fővárosból megkapható czikkekre vonatkozó rendelvényeket, melyeket eredeti árakon ép úgy szolgáltat ki, mintha a t. vevő személyesen volna jelen. A jutányos árak mellett lelkismeretes kiszolgálása a kitűnő, izléses és divatos

„TAKARÉKOSSÁGI ESZMÉNEK“

valóban és teljesen megfelel és szívesen figyelmesteljük ennél fogva t. olvasóinkat, de különösen

A VIDÉK HÖLGYEIT,

miszerint akkor, ha a mai korszakban úgy annyira megkívánt takarékoság eszméjét egészen és valóban foganatosítani és illetőleg követni óhajják, forduljanak mindennemű női ruhakelmék megrendelésével, nemkülönböztve bármint megfizetéssel teljes bizalommal

HAMBURGER ADOLF,

hölgy-divatárú-raktárához,

Budapest, IV. koronaherceg-utca, 8. sz.

(1807—3)

A legnagyobb VASBUTORGYÁR

Reichard és Társa-é, Bécsben,

III. Marxer utca 17. sz. alatt van, honnan képekkel ellátott árjegyzék kívánatra ingyen bérmentve küldetnek mindenkinek. (1734—22)

Epilepsiát

(eskört) gyógyít levélben
dr. Küllisch specialista
Drezda, Wilhelmsplatz 4 (ezelött Berlinben).
Sok száz sikeres eredmény!

(1804—2)

HELL F. P.

Budapest, II. kerület, fő utca, a kereskedelmi bank épületében.

ajánlja nagy választéku raktárát férfi, női s gyermek kézzel készített ruhákban minden szövött áru s uri divat cikkekben legolcsóbb szabott árakon.

Minden megrendelést alábbi áruból s megfizetéseket bármely más cikkekre utánvétellel azonnal teljesítik.

- Urak részére:
- plaid-szif 60 kr. Kautschuk-köpenyeg darabja 8, 9 frt.
 - Kesztyűk kitűnő glacié párja 1.15, szarvasbő 1.20, 1.90, posztó 75, 85 kr, 1.20.
 - Törülközők beszerzőe kötegye 5—15 frt.
 - Ruganyos nadrágtartók 70, 90 kr, 1.20, nadrágszif 25 kr.
 - Eszernyők 2—15 frt.
 - Mellkötő s gallérgombok csont- vagy bronzból nagy választékban s szép mell-tűk, nyakkendő-gyűrűk, fésűk, fogkefe, szappan és fém illatszerek.
 - Fiuk részére kesztyűk, nyakkötők, zsebkendők.
- Hölgyek részére:
- ingek angol Chiffonból szép mellvarrással és himzéssel: darabja 2, 2.25, 2.50, 3, 3.50, 4, 6 drb. 11.50, 12.80, 14.20, 17.20, 22.80.
 - Corsettek angol Chiffon vagy Barchetből darabja 1.40, 1.50, 1.60, 1.80, 2, 2.50, 3, 3.50, 4—5 frt.
 - 6 drb. 8, 8.50, 9, 10, 10.25, 11.50, 13, 17, 20, 22.80, 28.
 - Lábraválók Chiffon vagy Barchetből: drbja 1.35, 1.50, 1.75, 2, 2.50, 3, 3.50.
 - 6 drb 7.70, 8.50, 10, 11.50, 14.20, 17, 20.
 - Alsőszoknyák Chiffonból szép szegélyek s fodrokkal: darabja 2.40, 2.80, 3, 3.50, 4, 4.50, 5, 6, 6 drb 13.75, 16, 17, 20, 22.80, 25.50, 29, 33.50.
 - Lézőszoknyák fodrokkal drbja 3.50, 4, 4.25, 5, 5.50, 6.
 - Lézőturbanok darabja 1.20, 1.40, 1.60, 2, 2.50.
- Derekfűzők (Mieder) darabja 1, 1.25, 1.50, 1.80, 2.50, 3, 3.50, 4 frt.

Disszittet kötények Chiffonból fehér 1 frt, 1.40, szines 1.40 fekete moirból 1.30 kr, 1.60, 2.20 kr.

Zsebkendők egész fehér vagy szines szállel darabja 20 krtól, himzett 30 krtól.

Szövött pamut harisnyák kötegye 2.40, 3.60, 4.20, 5, egész 12 frt.

Tőre szövött párja 8 krtól 2 frt, szövött kamaszl 1.25, 2 frt, gombos női kesztyűk kitűnő glacié párja 1.15, szarvasbő 1.20, 1.80, posztó 65, 75, 1, 1.30.

Mollgallérok s ujjak legújabb gallér s kézelők richfordok s kalaptápolok, selyemrecrez főköttők (Netzhaube) 17 krtól.

Ponyvola főköttők fehér 70 krtól, szalaggal 85 krtól, posztó himzett baschlikok 2 frt-től 3 frt.

Berlini szövött kendők feire 1.35, 1.75, nyakra 1.75, 3, 3.25, selyem nyakkendők 20 krtól 3 frt.

Női derekfűzők 25 krtól 2.50-ig. Mindenféle fogkefe, szappan és illatszerek.

Léányok részére fehér és szines Chiffon s fekete moirkötények, gallér és kézelők posztó baschlikok, berlini szövött-kendők, nyakkötők, kesztyűk és kerek fejfűzők.

Ujjon szűit gyermekek részére ingocskák, szövött, horgolt s kötött rokokó s főköttők, szakállak, vászon és horgolt pólyaszalag, hosszuvánkos, piqué s levarott paplankák, vászon- és gamipelenkák, horgolt csipőcske, harisnyák, téli berlini szubonyok s szoknyácskák s fejkötők a legolcsóbb áron.

Chiffon rőfe 22, 25, 26, 30, 34, 40, 42, 48 kr. csikos barbet rőfe 34 krtól, piqué parhet rőfe 64 krtól, szines ruhabarbet rőfe 35 krtól, futószőnyek rőfe 40 krtól, légmentes ajtó s ablaktekercs rőfe 5 és 6 kr. pamut s selyembárony fehér fanel.

Rendelések mindennemű fehérművekre, fehérművekre varratásra, névhímzésre s minden hímzésre a legújabb formákban, szintegy gallér és kézelők tisztítás végett a legolcsóbb árért elvállaltatnak s pontosan és gyorsan eszközöltetnek.

Minden levél általi rendelés, mintán küldeményre is különös figyelmet fordítok, csak személyes összejáratásom után eszközöltetik s biztosítom a nagyérdemű vidéki közönséget, midőn ezenen becses rendelésével szerezteszteteni kérem, hogy minden legcsekélyebb megrendelést is szigoruan kívánás szerint rögtön a lehető legjobban teljesítik. Megfizetéseket is bármely más czikkre igen tisztelt vevőimtul szívesen elfogadok s minden díj nélkü eszközök.

Előzetes ár:
 egész evre . . . 8 frt
 fél evre . . . 4
 negyed evre . . . 2
 Egy szám 16 kr.

Hirdetések
 6 hasábos petitorban
 7. másodosor 6 s minden
 további sorért 5 kr.

NYILTTÉRBEN
 soronként 10 kr-ért vé-
 tetnek fel.
 Kincstári illeték minden
 egyes hirdetésért külön
 30 kr. füzendős.

ZALAI KÖZLÖNY

A lap szellemi és anyagi részét illető kérés-lemények, előfizetések, reklamációk sat. a szerkesztő-kiadóhoz bérmentve intézendők:
NAGY-KANIZSA
 Takarékpénztári épület,
 Bidasint.
 Bérmentetlen levelek csak ismert munkatársaktól fogadhatók el.
 Késiratok vissza nem küldetnek.

előbb: „ZALA-SOMOGYI KÖZLÖNY.”

Nagy-Kanizsa város helyhatóságának, nemkülönb az „első zalai ügyvéd-egylet”, a „nagy-kanizsai kereskedelmi s iparbank”, a „nagy-kanizsai takarékpénztár” a „zalamegyei általános tanító-testület”, a „Zala-Somogy” gőzhajózási részvénytársulat s több megyei és városi egyesület hivatalos értesítője.

Hetenként kétszer, vasárnap- s csütörtökön, megjelenő vegyes tartalmu lap.

Két gazdasági tanár emlékezetéről.

Külföldön valék, midőn Engelbrecht Károly elhunytáról értesültem. Most Belke Tivadar követé őt.

Bennük két kitűnő bajnokot veszített a magyar mezőgazdaság. Bajnokot, nehéz feladat — tanárnak lenni. És éppen a hazai gazdaság ügyeért, mely nagy uttörést követel, s csaknem százados parlagra helyezi a tanárt: „Élj az ügynek bölcs kintartással, ha nevednek megfelelni akarsz.”

A nemzet nevelőinek működésétől egy generáció érdeke, az ország jobb sorsa függ. Független tehát a magyar mezőgazdaság szebb kora — első sorban a tanároktól. É hitemben fölemel a tudat, hogy a nemzet hálájára érdemesült két tanférfinak emlékeztetése néhány sort szentelhetek — s e lapban: e megye előtt, mely látta, hallotta őket, s kegyelettel tiszteli nevüket, mint a gazdaság maradandó díszét. Igen! nevükkel tetteik ragyognak, közel ezer tanítvány haladása örökíti meg. Nevükhöz az irodalom és gyakorlati tér gazdag eredményeket fűz.

Előbbit Engelbrecht negyedszázados és európai tapasztalatokból épült szaktermékei képezik, utóbbit Belke ama sikerdus kultiválása, mely a gyakorlati térre a képesség és okosság terjedtebb irányát ültette.

Mi fájd érzetemben büszkeségemet sem hallgathatom el, — kik tanítványai voltunk, hazafiai hálával gondolunk a helyre, hol a fáradhatatlan tanárok pályánk alapját megveték és benső tisztelettel a városra Keszthelyre, mely keblében oly intézetet emelve, s nevében oly tanárokkal kitűnve, nekünk alkalmat és előnyt nyújtottak az alap meg-

szerezésére — édes hazánknak ma már csekély szolgálatot tehetve.

De, gyöngye toll az óhajtott vonásokra. Csak engedjék nekem, hogy még egy szóval kísérletet tegyek és én hódolattal sietek önök kegyeletéhez. A méltó kegyelethez, mely a „gazdasági tanárok” érdemeit is tisztelteti az utókorral: az épülő nemzedék előtt ünnepies emlékpéldát — habár csak egy követ emel, hogy annak jelképében a munka és tudomány dicsőült férfinak tetteire lelkesült ihlettel gondoljanak; ez ifju nemzedék előtt, mely őket már nem hallhatja, de kétszeresen hivatva van az ország gazdasági fejlődését előmozdítani.

És ha Keszthely ez emlékkövet emeli, engedjék meg nekünk e napon önékhöz csatlakozni; csak ebben lehet még óhajítás: a szeretett önfeláldozó tanárok és lelkes hazafiának magasztos emlékeztetést szentelni.

Budapest, október hó 1875.

RÁCZ VILMOS.

Városi háztartásunk kilátásai.

— Harmadik közzemély. —

Közigazgatásunknak nincs mozgalma, kezdeményezése, a haladást a véletlenre bizza és hogy most az országos viszonyok egy kissé rosszabbak, megállt a gépezet és semmivel sem megy előre, minek nem lehet más az oka, mint hogy a szociális igények nincsenek benne életre ébredve, a városi hatóság úgy, amint van, a szociális fejlődést az egyénekre bizza, nem tévén különbséget, hogy a szociális igények két részre oszlanak: szükségessékre és hasznosakra; az elsőket nem szabad tisztán a magán tevékenységre bízni, ezekben a kezdeményezés, vezetés, szellem és életadás a hatóságot illeti, az utó-

bit pedig akkor elvégzi a hatóság által versenyre hívott egyéni működés, így lesz meg a szociális kérdésben a legfőbb mozgató erő, a concurrentia, a hasznos igény concurrálni fog a szükségessé; de ezt a hatóságnak kell megnyitni; ebben culminál az autonóm közigazgatás fogalma.

Szokás hivatkozni az amerikai egyesült államokra, hol látszólag az egyéni működés oly széles teret nyert és ebből akarják bizonyítani, hogy a szociális kérdések az egyéni társulás által oldandók meg — igaz, ott az egyesülés végtelen nagy hatalomná fejlődött, a szociális kérdések majd minden ága az egyesületek kezében van, vallás, jótékonyosság, munka, oltalom, mind egyesületek által vezetettik, de csalódik, ki azt hiszi, hogy a szükségletek ki vannak véve az autonóm közigazgatás kezéből, a tanügyi, szegényügyi, egészség és gazdasági mozzalmak — természetesen csak a helyhatárait szorítkozva, nincsenek a társulás eszméjére bízva, hanem ezeket kezdemény és kivitelben a közigazgatás teljesíti, mert mellözhetlen szükségletek és valamennyi társadalmi erő összműködését igénylik — valamennyi erő pedig a hatóságban összpontosul, mert ott helyes fogalom van az autonóm közigazgatásra nézve.

Általános viszonyainkban rejlik az ok, miért nincs határozott tanügyi tervünk, miért nincs szabályozásunk, csatornarendszerünk, szépészeti és építészeti tervezetünk — és miért nem birunk megküzdeni a porral, sárral, utcái szeméttel: a jövőnek előtűnk képe nincs — toldás-foldás egész munkánk: itt egy iskolaszoba, ott egy darab járda, itt egy kis csatorna, amott egy kis öntözés, itt-ott egy pár ház sarkának fer-

ditése, amott egy hasznavehetlen kutépités, faiskola három vármegye számára akác és jegenyével, mindenütt pedig fa nélküli kútsótutak; kertész felfogadás, üvegház építés és a városi faültetések drágábbba kerülnek három kertésznél és mégis kivesznek, az iskolás gyermekek pedig tanulnak a kertészetből — semmit; a fanemesítésből — semmit, a disznóvénzet homoszodik — Berényben, meg másutt — nem nálunk.

Ki lát ezekből kibontakozást? ki mondja meg ebben, vagy amabban, mikor lesz a munka befejezve?

Addig, míg működésünk toldás-foldás, nem pedig a jövőre kiterjedő terv — nem ad választ senki.

És csakis a költségeloirányzat mutatja meg, van-e a jövőre terv, vagy nincs. Eddigi költségeloirányzataink nyíltan mutatják, hogy terv nincs és nem is volt szándékban és hogy e miatt egyensúlyunk soha sem lesz.

Mik a kilátásaink a jelen mód további megtartása mellett?

A lakosság folyton nő és szaporodik, értelmileg fejlődik, művelődik; a tanköteles gyermekek iskolákat kívánnak; az alsó iskola rozzant és a vasutara menő fiákker és teherkocsik miatt ott tanítani alig lehet, alacson sötét bolthajtásai iskolaképtelenségre kárhoztatják — majd tódozzuk, amit egyik felén építettünk, a másik felén ledöntjük — majd így lesz a főgymnasiummal — középiskolai épületünk nincsen: az iskola bérben lesz — 45 évi hurczkódás ide-oda, pad és más tárgyak törnek, zuznak.

Tanítóink száma folyton szaporodik, a fizetési rendszer nincs behozva, az érdemesb a kevésbé érdemesbellel egyenlő díjazásban ró-

TÁRCZA.

Lengyel anya fiához.

(Sopron, 1863-ik évben.)

Az óhajtott idő eljött valahára: Itt a tavasz s virul reményem szép fája; Fa, te vagy gyermekem s tavasz ifju élted Örvendj anyáddal, hogy es időt megörösd.

Neved napja van ma és ez örömnapot Élted egyik legszebb napjának mondhatod, Mert emléket hagyok — nagyszerű emléket E napon: — almodom, mi kötelességed.

Lángoló már szived s fogakony a kebel, Hisz tavasz fildben a mag szépen kikel; Már megfogamzanak anyádnak szavai: „Valódi lengyel légy, igazi hazafi.”

Lelked gondolatja, szived dobbanása Ne mára csólozzon, hanem a hazára. Kebled templom legyen s a haza oltára, Égő szived pedig az oltár fátylaja.

Imádkozsál bungsón, hanem ne magadért: Hazád jóléteért, árva nemzetodért, Már a nemzet boldog s virágzik a haza, Jólét honol ottan, boldog minden fia.

S ne az bizonyítsa hazaszereteted, Nincs igazabb tanu, mint a véghez vitt tett. Tetteid hirdessék hazasáfágodat, Mert a szó elrepül, de a tett megmarad.

Tűz, szenvedj szótlanul, megérdemli a hon, Mely éltet s hantjával eltakar egykoron. Áldoz érte mindent, ha kell szerszemetet S mi szerelmeddel egy drága életedet.

A ki honjádért hal, nem lesz elfeledve, Halhatatlan lesz az: — a haza védszentje, Lelked a lengyel Kocsiuskó nevén, Kinek lelke fényes csillag a hon égén!

Voltak e nemzetnek lángoló fiai, Kiknek égő lelke a hon csillagai, Kiknek mindgyike a hon martíra lett, Mivel érte drágán: — hővével füzett.

Honf volt atyád is, bár te nem ismeréd, Ki szabadság harcán végezte életét. Méltó gyermeke légy, valódi utóda, Hogy kötelességed hűn legyen leróva.

Mert míg a hazának hű fiai lesznek, Addig a nemzet él s honja elnem vesztet; Mert ha alkonyult is s elsötétült az ég, Nem lankad, — ébren áll az égő honf még.

A dicsőült hősek lelkei csillagként Ragyognak előtte és nyujtnak neki fényt; A setét jelenről néz a fényes multra, S ez élteti őt míg felélt a hon napja.

A nap feljöttével minden ébred s éléd, A haza kebelén feldobog az élet, A hősek mirjain nyílik olyan virág, Mely beillatosza az egész szép hazát.

És az illat átjár minden érző keblét, Tőle tette busdul az ébredő nemzet, Melyet a nemzet tett nagygyá, dicsővé tesz, S dicsősége híre messze szárnyaló lesz.

A lengyel nemzetre e nap még felvirad, Csak remélni tudjon s legyenek hű fiak, Kik keblükben hordják a hon s ennek sorát, Kik őrei lesznek setét éjein át.

Ásért ne másnak éj, hanem a hazának, Melyért oly sok dicső éltet áldozának. Én nem neveltelek másnak, de csak neki, Lengyel anya fiát a honnak szavai.

DAXNER J.

Hat hét Olaszországban.

Írta: Dr. Laky Kristóf.

(Folytatás.)

GENUA.

A Campo Santohoz (temető) érve, alig juthattunk be, mert beakarták zárni, azonban néhány estét lyra meglágyítá az örök sziveit. A bolognai temető gyönyörű, a pisai is szép, de a genuainak fekvése, kiterjedése, a csarnokkivesetek nagyszerűsége, nemes izlése mindeniket jóval felülmúlja; dacára annak, hogy az egész csak 12 éve kezdett meg. A közlebbi leírást mellözöm, méltó tisztelettel a bolognai temető leírására visszahelyezem. — Különösen a főcsarnok közepén levő kupola templom feléje.

A sok száz szoboremlék között leginkább kitűnt egy Mausoleum, melynek ércszajján egy fehér márvány hölgy alak látszott kilépni a sírboltból, oly természetes vala, hogy szinte megdöbbenünk.

Innen felköcsikástunk az „Aqua Soli” mulató helyhez, ennek tulajdos híre van, — csatlakoztunk a nagyon dicsőrt aszkókatutárlételeg, eméll Rómában sok szebbet és művészebbeket láttunk.

Késő este értünk szállodánkba, estebéd után az öbölbe csónakázni mentünk. Jó félóraig tartott még a gőzösök utcajából ki, s az 5 arcbosos vitorlásokéba bevezetünk. Caendes, kissé holdvilágos éj, — a hajók lámpái visszatükröződtek a suttogó hullámokba, evezőlegényünk magyarásta folyvást: most indul a hajó Amerikába, amas Brasiiliába, amas Chinába, — Indiába sat. Érestük, hogy a világ és tengeri forgalom

közepén vagyunk. Valami csábító szellem mint ha bistatott volna, menj el evvel a hajóval a földgolyó másik felére . . .

Közebe közebe új hajók érkeztek s hogonyt vetve, körülök nagy élénkség támadott. Szóval e roppant kikötőben nem volt egy percnyi nyugalom.

A zárlovések ábrándítottak ki bennünk s e jól felhasznál, de fárasztó nap után aludni mentünk . . .

TURIN.

Május 28. Mint a ködfátyolképek tüneményei úgy vonultak el lelki szemünk előtt Genua gyönyörű vidékei, a midőn elhagyva e várost, Turin felé rohantunk a gyorsvonattal. Utunk nagy részét már megtettük s azon gondolat, hogy imádtott hazánkhöz mindinkább közeledünk, új életet varázsol belénk! Az óriási hidak, átvezetetek és alagutak a vasuti építészeti remekei valának. Egy ideig láttuk a tengert, s midőn mögöttünk maradt, mint egy kedves jó baráttól, bizonyos fájó érzettel bucsustunk el . . . Déli 12 óra lehetett, a midőn a pompás turini indóházba megérkeztünk s a „grand Hotel Bonne Femmebe” megálltunk.

A 180,000 lakóssal bíró s a Pó partján épült város, egyike a legújabbaknak. Talán Amerikában lehetnek ily kimért s a mérnöki pedanteria szélső határáig szabályozott városok. Végtelennék látszó s keresztül eselt utcái egyenesek, mint a nyíl, szépségesek s a házak egyenlő magasak, sőt (legalább nekem úgy tetszett) azok külső díszítési is egészen egyformák.

A főutcák roppant tágas terekre nyílnak, mindenütt sétányokkal és nagyszerű emlékszobrokkal. De épen ezen tulajdos szabályosság és egyformaság, az utazás untatólag hat.

szeszit; míg nem gondoskodtak, hogy a segédantó előléphessen elődjének halála nélkül is, nincs fokozat a szolgálati évekre való tekintetből, a közönség pedig nemeselelkű, majd időnkint jutalmakat ad, építünk utat, hidat, járdát, csatornát, amint a felek kéri jönnek, féltecsa megcsinálja, mikor a másik fele elkezdé, az elsőké már elromlott.

Ezenkívül előttünk fekszik a temető kérdés, kórház építés; hiszem, hogy senki sem gondolt arra, miként az utépítést befejezve lenne, valamikor még a mellékutczák állapotain is kell segíteni; közbizáhidat építeni.

A szolgazemélyzet fizetése aránytalan, ha szabályozzuk, legkisebb arány mellett is emelkedik, ezeknek még nincs nyugdíj, pedig arra is kell gondolni.

Egy szédig bármely tárgy felé nézünk, látjuk, hogy erre-arra is rendszeres terv kell.

Van aztán a városnak nemzeti feladata; vasúti csomópont, költsékező nép, fényűzés mind idegen jellegű — kereskedőink még szívesebben beszélinek németül, a magyar muzsa csak koldulni jár hozzánk, a német meg brilléroz — az is lenne tehát a helyhatóság feladata, hogy a magyarosodás iránti feladatból leröjjon valamit, a magyar színészet kérdése nem az egyesületeké, hanem valamennyünké és valamennyien vagyunk a városi hatóság.

Mind ez csak zsebünket ijeszti, de nem tudjuk, miként a költségelirányzat nem nyujt erre alapot, nem mutatja meg, mit és hogyan akarunk — bizva van a véletlenre, jó gubacs és makktermésre, várjuk a sült verebet, de nem teszünk érte semmit.

Azt azonban bizvást láthatja belőle mindenki, hogy ily módon csak a falnak megyünk, eladósodunk és terhes a pótlék, mert nem nyujt sem kilátást, sem vigasztalást — fizeti és megszavazza a közönség mint kényszert, mert elismeri, hogy a mit fizet, lelkiismeretesen kezelte.

Oh mi más volna a megszavazás, ha tudnók, hogy évenként ezer forinttal emelkedett is a teher, de 10—20—30, vagy 50 év múlva gyermekeink, unokáink egészséges, portalan uton, jó iskolába, hozzánk méltó színházba mennek és lelkesülnek nemzetiségükért. Ilyen teherviselésnek van rá-tiója.

(Vége köv.)

Jegyzőkönyv,

mely 1875. évi szeptember hó 26-án Keszthelyen az 1848/9-iki honvéd egyleti gyűlés tanácskozmánya felett felvétellett:

Jelen voltak: Kerkápolj Mór elnök, Gaál Endre alelnök, Gerzso János, Kugler Nándor, Baán Sándor, Szilágyi János, Sipos

Elmentünk egy szerfelett ajánlott étkezébe — tisztelet, becsület, de ennél gonoszabb ebéddel még soha sem birkóztam meg!... Deák koromban volt az ideje, hogy az iskolába bezárattatván; egyetlen ós perc képezte a déli lakomát, de százszor inkább ezt választanám, mint a turini ebédet...

Lyképen tehát könnyű szívvel és még könnyebb gyomorral kezdtünk meg vándorlásunkat. A folyón áthaladva, a közel lévő Cápuczinus zárdához (mely jó magas hegyen fekszik) hatoltunk fel. Az ör jó távcsővel szolgált a egyike felső Olaszország legszebb kilátásainak tárult fel előttünk. Közel mindjárt a Pósa város, távolabb egy síkság, míg a háttérben Monte Rosa, Aiguille, Mont Iséran, Mont Cenis és Viso ütötték fel havas fejeiket.

Innen a Giardino publico bamentünk, ez kis sétány a folyam partján; látszik, hogy nagy költséggel iparkodik a város kertet igen széppé tenni, eddigelé csak a jövő kifejlődés van előkészítve.

Több templomot is megtekintettünk, de az eddigiekhez képest semmi feltűnő jeleset sem találtunk bennünk. Gyönyörűek azonban a királyi várhoz közel eső főutcák arkádjai, fényesen kivilágítva, gazdag kirakatokkal. Sok kereskedésben tudakoztunk, itt igazán potom pénzen lehetett volna bevásárlásokat tenni gyönyörű ékszer — ruha — díszar neműekből.

Feltűnt kiválólag a Galleria Vittore Emanuele, mely 3 emelet magasú üveggel fedett felsőes áruccsarnok, a falak szép új freskókkal, vakító világlással. Itt van egy nagy és elegans kávéház, hol zene, hangverseny és egyéb előadások mulattatják a közönséget. Egy ideig fagyalt mellett hallgattuk a zenét s astán lefeküdtünk.

Imre, Szép László, Lipsics Samu, Trsztyánszky Lajos 1848/9-iki honvédek. Tekintetes Király Lajos azolgabíró ur a politikai hatóság részéről.

Elnök ur a jelenlevőket melegen üdvözli és sajnálkozását fejezi ki a felett, hogy daczára a mai gyűlés határnapjának, kellő lapokbani közléstét és az imert megyei honvéd bajtársaknak egyenkinti meghívásának ily kevés számban jelenek meg.

Mindenek előtt a mult gyűlés jegyzőkönyve felolvastatván, az hitelesítettett.

Ezután felolvastatott a f. évi június hó 29-én tartott gyűlés alkalmakor a központi honvéd egyesület titkárához Mikár Zeigmond urhoz intézett távstúrgönyre adott válasz, mi örvendetes tudomásul vétetett.

Skublics István volt salamegyei honvéd egyleti elnök ur a f. évi június hó 29-én hozott határozatra adott válassza felolvastatván; abból kitetszőleg a honvéd egyletnek vagyona csak egy részéről ad felvilágosítást; mivel pedig annak teljes tisztába hozása a teendők leg-sürgösbike, határozatott, hogy Kerkápolj Mór elnök ur, ki Egerasztoghez közel lakik, Skublics István urat ismételve, Csokonai János, Besseney György és Königmayer János urakat pedig minél előbb a volt honvéd egylet vagyoni felül megkérdezve, azt tisztára hozni, minden a honvéd egylettel illeto irományok, számadásokat, kötelezvényeket és pénzüsségeket az illetők részére kiállítandó szabályszerű nyugta mellett átvenni sziveskedjék. Ezen határozatról az illetők is jegyzőkönyvnek részükre leendő megküldésével értesítettnek.

Az 1848/9-iki honvédek erkölcai elismerése végett a központi bizottsághoz intézendő felirat elkészítésével alelnök és jegyző urak bizattak meg.

Olvasatott Gáspár András tábornok ur levele, melynek tartalma jövőbeni alkalmazkodás végett tudomásul vétetett.

Az 1848/9-iki rokkant honvédek összeírása segély adományok gyűjtése céljából nyomtatott ivatek alelnök ur bemutatja, mely célszertinek találtatván, elfogadtatott. Azokból a jelen voltoknak egy-egy példány kiadatott, a megválasztott bizottsági tagoknak pedig megküldetni határozatott.

A munkaképtelen honvédek közül a leginkább kijelölhető, az összeírás megtörténtével összehívandó gyűlés alkalmakor fognak a menházbai felvitelre vagy segélyezésre ajánlatni.

Ezután a kitűzött tárgysorozat bevezerve lévén, elnök ur a jelen voltakat felhívta: nincsen-e valami előterjesztésük? mire Gerzso János bajtárs előadja, hogy a Nagy-Kanizsán megjelenő „Zalai Közlöny“-nek 59-ik és 65-ik számaiban közölt cikkek által Vértési Iván ur Gaál Endre bajtárs és alelnök urat annyira megéértette, hogy azt nem csak mint volt 1848/9 ki honvéd századosnak, hanem mint egyszerű honpolgárnak tűrnie nem lehet, nem szabad; Gaál Endre ur ötlet és Kerkápolj Mór urat felkérte, hogy Vértési Iván urat kellő elégtétel adásra felhívják, mit ők készséggel teljesítették és Vértési Iván urat elégtelre és segédjei megnevezésére felhívták, Vértési ur azonban először mindenféle kitérő válasszal az ügynek elintézését elodárta és segédeket nem nevezett, utóbb pedig Kerkápolj Mór urhoz intézett levelében nemcsak a kellő elégtétel adását tagadta meg, hanem a sérelemnek bekés utoni kiegyenlítésére tett ajánlatot, sőt mindennemű

Május 29. Ma mindenekelőtt a királyi palotát tekintettük meg, szép az udvari kápolna, a többi arany — bársony — tükör — gobelin sat semmi más, — ennél a nápolyi sokkal kü-lönb. Innen Turin fő nevezetességébe, a királyi fe gy v e r t á r b a mentünk. Ah, ez igazán nagyszerű és érdekes, csupa jeles történeti emlékek, vagy e nembeli nagy remekek vannak ide elhelyezve.

A sok között megemlitem I. Napoleon azon kardját, melyet a marengói ütközetben viselt, — V. Károly császár nyergét, Benvenuto Cellini diszkardját, a sok szép ajándékot, melyet az olasz egyesülés alkalmával Victor Emanuel az új tartományoktól kapott.

Megtekintettük a volt parlament üléstermet, hol Cavour gróf helyét kegyelettel mutogatják.

Ezután az akademia tairait, a képtárban néhány Veronese Pál, Murillo, Van Dyck, Rubens, Sasseferato, Potter képre akadunk.

Turin városán nagyon meglátszik a hanyatlás, mióta megszűnt főváros lenni, a polgárok sáhajtozva emlegetik az eltűnt aranjeszi szép napokat, sok a nyugalmazott ur benne, — valószínűleg Turin az Olaszországban, ami Graz Ausztriának. A fő látványosságokat befejezván, az estéli vonattal tovább utaztunk.

(Folytatása köv.)

Sétabotorkálások.

VI.

A városzás sarkánál kezdődik a városzás-utca épen oly módon, mint a takarékpénztár-háza sarkánál a takarékpénztár-utca és egyenes folytatása a városzás-utczának a Kasiney-utca, épen úgy, mint atakarékpenz-

közbizáhidat visszautasított. A honvéd egylet általában, de kivált újra alakulások hajnalán nem tűrheti, hogy köztük olyan foglaljon helyet, ki a honvéd tiszti becsület bemoakolással az egylet erkölcai erejét önkre teszi. Mintán Kerkápolj Mór ur is a Gerzso János ur által előadottakat igazolta és a honvéd bajtársak együttesen kijelentették, hogy a sértő féllal egy testületben nem lehetnek, egyhangulag határozatott: hogy Vértési Iván mindaddig, még a közönség eléle hozott aljas bántalmazásért Gaál Endre urnak kellő elégtelést nem ad, a honvéd egylet kobeleből kizaratik és erről a nagy közönség is a jegyzőkönyvnek hirlapokbani közlésével értesítettik.

A jegyzőkönyv hitelesítésére Kugler Nándor és Szép László urak választattak.

TRSZTYÁNSZKY LAJOS,

jegyző.

KUGLER NÁNDOR.

SZÉP LÁSZLÓ.

Szent-György-völgye, okt. hóban.

Tekintetes Szerkesztő ur!

Itt vagyok a szüretéről szóló referádával! A szedés mult hét első napjaiban vette kezdetét a rédicsi, dedesi, gosztojai és lenti hegyekben. Volt öröm, volt kedv, volt vigáság, volt minden, ami szüret alkalmával csak lehet, hanem egynek a hiányát mégis nagyon éreztük: a bor hiányát a dedesi és rédicsi hegyen; pedig bor nélkül ilyen öröm napon mulatni, igen bajos! De e felett épen nem lehet csodálkozni; hiszen a szegény nép már néhán év óta a mezei munka után csak a mindennapi kenyerét szerezhetette meg, a így borát kénytelen volt eladni, hogy az adot, községi költségeket fizethesse; mert hát az executiótól nagyon fél és jelenleg is csak borában bizik, hogy ez évben valahogy csak megél!

A termést véve, azt jó középserűnek lehet mondani, kivéve azon helyeket, hol a téli fagy érzékeny károkat okozott; mert a nedves fagy következtében egész tőkék elszáradtak: de eltekintve ettől, a jelenlegi termés is jobb lehetett volna, ha a harmadik, vagyis éres alá való kapálás elmarad; mert vannak birtokosok, kik azt állítják, hogy ha est elmulasztják, 20—30 akóval többet remélhettek volna.

Vevő a dedesi hegyen kevés mutatkozott, 6 frtért kínálták, 4-ért kérték, de az alkut megkötni nem tudták; míg a lenti hegyen az edények tulságos hiánya miatt 3 frtért, sőt még azon alul is elkelt. Ime, ha borcsarnokunk volna a közelben, nem kellene ily megvetni való árért a boron tudatni!

Bor less e vidéken elég, de minősége is megfogja ütni a mértéket; mert mustméréssel próbát tevén, azt 12—13 fokunak találtuk.

Lehetetlen, hogy e helyen egy rendkívüli magas szőlőtőkéről említést ne tegyek; mintegy 8 ölnyi magas fának tetejébe kapakodtak a vesezők; azt látván, önkénytelenül eszembe jutott, mit Plinius mondott, midőn egy 600 éves szőlőtökéről tesz említést; Stabo pedig egy olyan szőlőtököt ír le, melynek törzsét két ember is alig volt képe átkarolni! de minek a multból idézgetnem, hisz itt a mi hegyeinkben is vannak őkék, melyekről a mostan élő öregeink azt állítják, hogy még az öregapjoknak az öreg-apja plántálta, ültette, a mi különben lehetetlennek épen nem látszik, ha a fent említett töké vastagságát és magasságát tekintetbe vesszük.

tár-utczának a Csengery-utca. Mindkét esetben az utczakeresztelő bizottmány magának és nekem is, de főkép a póstásoknak nevezetesen könynyitette volna a dolgot, ha nem csinált volna annyira hosszú nevet és annyira rövid utczát. A városzás és a takarékpénztár háza bizony semmi-vel sem ér többet, ha saját utczájában fekszik és a város ügyis elég nagy, még a neve is Nagy, azért szükségtelen, hogy nagy házak és nagy férfiak nagy és hosszú neveinek az utczasarkokra függesztése által nagyobbítások, nem annyira a város, mint a benne különben is ural kodó bábeli nyelvzavar. Nem elég, hogy magyarul, németül és horvátul beszélünk, nem elég, hogy minden utczának három nyelven van ré-gibb, újabb és legújabb neve: most még ezenfelül az utca két végének ismét külön nevet adnak. Nem csuda így, ha nemcsak egyet nem értünk, hanem utóbb még meg sem értjük egymást.

Végig sétáltam a városzás utczáján, úgy találtam, hogy az rövid is, szűk is, görbe is. Ház mindössze csak 8 darab van benne, görbület azonban van több is, mert nem elég, hogy minden ház saját szabadalmazott szabályozási vonalát követi, hanem némelyik még külön egyéni görbülettel is ékeskedik. A házak külalakja is megfelelően változatos, mert van föld-sintes, emeletes, kétemeletes, sőt még torony is a 8 ház között. Nevezetes e mellett, hogy majdnem valamennyi földszinti padló alantabb fekszik, mint a járdá: és es legbiztosabb jele a város emelkedésének — vagy süljedésének — a szerint, amint vagy az utca teszi a várost, vagy a ház, mert világos, hogy vagy az utca emelkedett, vagy a ház süljedett: azt semmikép fel nem tehetjük, hogy így építették eredetileg műértő építések és mérnökök akár a házakat — akár az utczát.

Kalendris az is, hogy a tőkék itt mind igen magasan kiemelkednek a földből, egész ember magasságnyira szerek — mint mondják — a legjobb a legtöbb termő tőkék.

Befojtasnál pedig abboli megjelölésének is adok bizonyítást, midőn itt háza: — vulgo pin-cseház mellélt láttam szakadatlan láncolatban, mit igen kevés hegyen lehet ily rendben fel találhatni.

Végre pedig azt sem hallgathatom el, hogy itt e hegyekben a sept. 26-iki fagnak semmi nyoma sem látható, hanem a szőlővesszőknek valamint a fákak még megvan a szép zöld ru házatok; ellenben a lapos helyeken fekvő szőlőkben az őzi szél hideg fuválna a vesszőket már az ékességétől megfosztotta. Itt csakugyan baldokol a természet.

TORONTALÍ.

Helyi hírek.

— Örömnünap a Ferencziéknél.

Mult szombaton, azaz folyó hó 16-án tette le az ünneplés szerzetesi fogadalmat fű Harmath Hilarius a fűd tartományi főnök kezébe — Hilarius atya született 1820, a pécsi egyezménybe felvétetvén, áldozásra felszenteltetett 1843. dombovári p'ebános volt 1851—1864, ettől egész 1871 majd Spiritualis a pécsi papneveldeben, majd segéd-lelkész Szakcsón — míg 1871. szeptember 27. a Szent-Ferenc rendbe lépett és az első próba évet Nagy-Kanizsán betöltvén, 1872. az egyszerű fogadalmat letetvé és a próba év után a törvényszerűleg szükségelt három évet betöltvén, szombaton, azaz folyó hó 16-án reggeli 9 órakor ünneplésen letetvé a szerzetesi fogadalmak fűd Letlinger Kelemen tartományi főnök ur kezébe az egész szerzetesi társulat jelenlétében. Nekünk szerzeteseknek ez eset annál nagyobb mérvű: mert vajmi fiatalokat fogadunk be a szerzetbe, 2—5 éven át tartjuk, ruházzuk, tanítjuk őket és a csukla s korda védelme alatt a katonáskodástól felmentetnek, midőn már majd kész áldozásra avatnánk őket, hűten itt hagyják minket és a szomszéd egyházmegyékbe vétetnek fel, fűd Hilarius atyát megnyerve a szerzetnek, kárpótolva érezzük magunkat. Ó közszeretben van és ismeretes mint jó lelkész és faradhatatlan gyümölcs-tenyésztő. Éljen soká! Egy rendtárs.

— *Lapunk* f. évi 61. 67. 69. 73. 75. 76. 77. 79. 81. 82 és 83 számai teljesen elfogyván, igen kérjük szives visszaküldését, a 82. számokért készséggel fizetünk darabjéért 10 krt.

— A „Közegészségi Lapok“ 20-ik számában dr. Schreyer Lajos salamegyei t. főorvos ur a német orvosok és természetvizsgálók Grácban tartott gyűlésének közegészségi szakosztályából igen érdekes cikksorozatát indított meg.

— *Egy ügyes és megbízható* munkás ember akár mint bolti, házi vagy bérszolga, akár más hason minőségű szolgálatra ajánlikozik és azonnal alkalmazásba vehető. Megbízhatóságáról bizonyítványal is bir. Közelebb e Közlöny szerkesztőségénél.

— *Löv Lópót* főrabbi temetésére, hol 10 eszernél több volt jelen, a nagy-kanizsai hitközség küldöttséget nevezett ki a Szegedre elutastak: Valbach Mór, Veiss Samu és Blau Lásár előjárásági tagok.

— *A kisorsolt* divánpárnát Tarródy József ur nyerte meg 33-ik számmal.

Pedig ezen emelkedés és süljedés tovább is terjed a Kazinczy-utczába és fő fokát éri el künn a vasut felé a sörházon túl, hol a nagy műgondal kitervezett klinkerut egy jó magas dombra kapakodik fel és az egész vidék úgy néz ki, mintha kézakarva töltötték volna fel az utat, hogy jobban lefolyjon róla a víz, vagy hogy szebb legyen a kilátás elannyira, hogy magasabb pontot már e tájon találni sem lehet és félt, hogyha valami katasztralis mérnökök ide vetődnek, azok épen az ut közepén, mint legmagasabb ponton állítanak egy fix pontot fel és általa sokáig gátolják a közlekedést. Nagyobb világhosság kedvéért még egy mélyeséges gödör is ott van köztelen az ut legmagasabb pontja mellett: és nehézes volna elhítenni avval, a ki nem látta, hogy e gödörből a vasuti és nem a klinkeruti töltést készítették.

Belke Tivadar emlékére.

Mint a földnek szép névényi,
Melyek mestere te valál,
Egőtén, hogy ha letörnek,
Ugy ért téged, el a halál.

Mindig földet tartad, ástád,
Az volt kedved, a mig éltél,
Ott nyugoszol most, szegény, mályen,
Te, ki ettől soh' se féltél.

A német jó tulajdonit
Párosítád magyarával,
Hé barát és vigtárs valál,
Kedvencsed volt zene és dal.

Sok barátod szívvel sirat,
Te, ki nekünk pótolhatlan,
Örök emléketünkben
A te képed kiolthatlan.

— **Eichberg Adolf** urnak a koronás ezüst érdemkeresztet Nucecz József tanfelügyelő ur többek jelenlétében a kitüntetett bejegyzése folytan lakásán okt. 18-án délelőtt szívesreható üdvözléssel adta át. Jelen voltak: Belső József polgármester, Gelsei Gutmann H. lakóközégi elnök, Vágner Károly iskolaosztályi elnök, Weiss Manó városi tanácsos stb.

— **Alsó-Lendván** és vidékén amint már említettük, e hó 4-én kezdődött meg a szüret, most már vége felé jár, mindez ideig a legkedvezőbb időjárás volt, szőlősgazdáink megelégedésére; s e szüret bősége is nagyban felel meg az azok várakozását; — több helyen vig mulatságokat rendeztek, azok közül megemlítjük Tomka György urét, hol a lendvai intelligens nagyobb része jelen volt, természetesen, a vig pohárköszöntések sem maradtak el. Ugyazinté Kovács János ügyvéd urnál, hol nem csak Lendva, de a vidék is volt képviselve vendégekkel; — ott láttuk Kovács Lajosné urhölgyet Nagykanizsáról, Keselyű Ferenczné Vöröskőről, Rusznayak Imréné Bellatinczról, Lendvai Mátyásné, Hajós Mihályné és Kelcz Gyuláné urhölgyeket; — dacára a már bekövetkezett esős időnek, a kedv a legmagasabb fokra emelkedett, toszok és pohárköszöntések közt, a kedélyes mulatságnak éjféli utáni 2 óra vetett véget. — A szüretes háziur és kedves neje, nem kimélve semmi taradást, mindebben igyekeztek vendégeik kedvét és kényelmét megadni. B.

— **Sümeghen** a Szentesi Akos ur által rendezett gyémekszini előadás 103 frt. bevételt eredményezett, a tiszta jövedelem 36 frt, melyből 25 frt. a sümeghi ovoda javára adatott át.

— **Hymen.** Schloss Gottlieb frankfurti bankár Béc. ben október 14 én ünneppélyesen eljegyezte magának a bájos Halphen Leopoldine kisasszonyt. — Székesfejervárott pedig Babos Odon vaspályai tiszt október 16 án vezette oltárhoz a szép és műveltlek Vallenfels Waldenfeld Anna kisasszonyt. Kísérje boldogság frigyüket!

— **Rövid hírek.** A városigeti artési kut furásával 386 öl mélységre hatottak már. — Micske táján aszfaltbányák fedeztetek fel. — Stanley Henrik Nyancza tenger mellett a Nilus forrását felfedezte. — Angolországban f. évi július havában 70 hajója süllyedt el. — A lefejezett Enyingi Török Jánosné szül. Balassa Borbála szontváza feltalálattott. — Garibaldi a hercegovinai telkelőkhez buzdító levelet intézett. — Jassiban Ghika Gergely román fejedelemnek, kit a török lefejeztetett, emlékünnepele tartatik meg. — Temesvárott a nócélédek csak nappalra szegődnek el. — A fővárosi új népszínház roppant érdekelttség közt nyitattott meg. — A mississippi államban fehérék és feketék közt véres lázadás ütött ki. — Korigos herceg, kit az eriváni örmények királynak kiáltottak ki, Milanóban 7 gyermekével nagy nyomorban él. — Gothában fényűzés ellen nagy nögyülés tartott. — Jászksíráren 84 ház egett el. — Pest-megyében eddig már 10 ezer frtnál többet jövedelmezett a vadászati adó. — Marich Szógyényi László kamarási méltóságot nyert. — A Garabonciái Deák" című élelapp megszűnt. — Nagy-Kikindán német lap indult meg. — A sugáron templomot szándékoznak építeni. — A "Vasárnapi Ujság" az első vasut építőinek arcképeit közlé. — A "Közletken" gyümölcskiál-

ítás volt. — Bolla János posonyi tanító nemességét nyert. — Berlinben a híres "Kaiserhof" vendéglő leégett. — Aradmegyei Elek helységben az idén nem kell községi adót fizetni. — Az első gőshajó a Körösön okt. 2-án indult meg. — Endrődi Kupricz Sándor Veszprémben meghalt. — Pápa a házankénti kol-dulást bészűntetik. — Pálffy István honvéddad-nagy Pápa nőül vette Oswald Ida kisasszonyt. — Temesvárott okt. 13-án égődrgés volt. — 330 tábornok van nyugalmazva. — Deregyón 130 ház égett el. — A török állam csődbe jutott. — Bécsben a lazarista barátok templomát kirabol-ták. — Az öngyilkosok száma megdöbentőleg szaporodik. — Korcsinszky, kit Rydel Erny gyilkosának vallott, Bukarestben elfogatott. — Szinnyey Felix főispán meghalt. — Mátyás király neje Beatrixnek imakönyve a mólchi apátságban őristetik. — Hazánkban 230 szesz-gyár bukott meg tavál s az idén. — Csiky Geor-gely "Jóslat" című pályanyertes műve a nemzeti színházban sikerrel adatott. — Erdélyben január 1-én a csendőrség-intézmény megszűnik. — Darás Miska zenetársulata külföldről vissza-érkezett. —

Irodalom.

— **Megjelent** Kolozsvárt "Gazda-sági szemle a bécsi közkiál-lítás" című nagyérdemű mű. Írták Bar-kassy Kálmán, Tormay Béla, Vörös Sándor és Gamauf Vilmos gazdasági tanintézeti tanárok. A mű 22 ivre terjed s tüztesen tárgyalja mind-azon szakosztályi kiállításokat, melyek a gazda-szat ágaihoz tartoznak, azért a gazdaközönség pártfogásába melegen ajánljuk. Ára 1 frt 20 kr.

— **Franklin-Társulat** magy. irod. intézet által Budapesten következő közkedves-ségben rézesülő, csinosan és pontosan kiállított, s a legnagyobb gondal szerkesztett 1876-iki aszkőévre kiadott naptárak küldettek be szer-kesztőségünknek: István bácsi naptára, számos képpel, alapítá Majer István, szerkeszti Kö-halmi K. József XXI-ik évfolyam. Ára 50 kr. Protestans új képes naptár. Szerkesztette Duza Sándor, tanár. Ára 50 kr. Falusi gazda naptára. Entz Ferenc, Galgóczy Károly, Grubiczy Géza, Kenessey Kálmán, Lavay Jenő, Lukácsy Sándor, Nyáry Gyula báró, Nyáry Ferenc, Rodiczky Jenő, Tormay Béla s többek közremű-ködésével szerkeszti Máday Izidor, a földmive-lés, ipar és keresk. ügyi ministeriumban titkár. XII-évfolyam. Ára füzve 80 kr. Lidércz-naptár, kalandok, bűnesetek, tündérregék, csodás tüne-mények stb. gyűjteménye. XV-ik évfolyam. Ára 60 kr. Új honvéd-naptár. (Egyuttal kato-nai naptár.) Szerkeszti Áldor Imre. IX-ik év-folyam. Ára 60 kr. "Nép zászlója" naptára. A magyar nép számára. Szerkeszti Áldor Imre. VIII-ik évfolyam. Ára 40 kr. Kossuth-naptár. Szerkeszti Honfi Tihamér. VI-ik évfolyam. Szá-mos, a szöveg közé nyomott képpel. Ára 40 kr. Szabadalvöl párti naptár. Szerkeszti Deák Kál-mán. Számos képpel. I-ső évfolyam. Ára 50 kr. Nemzeti nagy képes naptár. Szépirodalmi és ismeretterjesztő tartalommal, számos képpel s egy nagy címképpel. Magyar birodalmi köz-igazgatási tisztai címűtárral. Szerkeszti Áldor Imre. VIII-ik évfolyam. Ára 1 frt. A magyar

nők házi naptára. Szerkeszti Beniczky Irma. Naptárjegyzetekkel ellátva. VIII-ik évfolyam. Ára 60 kr. Zsidó évkönyv. 5636 (1875—1876.) Acsády J., Dr. Ágai A., Dr. Bacher V., Dr. Dux A., Deutsch J., Dr. Goldschieher J., Gelléri M., Dr. Gross K., Dr. Kármán M., Klein H., Dr. Kohn S., Körösi J., Dr. Hirschler F., Löw L., Dr. Löw T., Dr. Löw S., Dr. Nordau M., Dr. Silberstein A., Dr. Simon F., Schnitzer F., Son-nenfeld Zs. Svarcs A., Viharos (Sturm) A., Dr. Weisz B. és mások közreműködésével szerkeszti Kis József (Szentsei Rudolf) I-ső évfolyam. Ára 1 frt. 50 kr. Borászati naptár. Szerkeszti dr. Nyáry Ferenc, a tarzali vinczellér-tanoda igaz-gatója. A földmivelési ministerium megbízása folytan. III-ik évfolyam. Ára 80 kr. Községi jegyzők naptára és évkönyve. Tartalom: I. Poli-tikai és közigazgatási rész. Dr. Fésüs György, tanár. A szegény-ügy és a szegény-ügyi tör-vényhozás Magyarországon. — A magyarorszá-gi városok eredete és fejlődésének első korszaka. II. Jog- és törvényismertetési rész. Dr. Dárday Sándor. A kézbesítőkről. — A polgári házasság-ról. Zlinszky Imre. A család-tanács és annak jövője hazánkban. — Végrendelkezések felvé-tel. III. Gazdasági rész. Kacziány Nándor. A spárga-növény (nyulárnyék, vajna) okaszerű ter-mesztése. Szerkeszti Dr. Dárday S. II-ik év-folyam. Ára 1 frt. Iparos naptár. Szerkeszti Gal-leri Mór, az "Alföldi iparlap" szerkesztője. Szá-mot fametszettel I-ső évfolyam. Ára 50 kr. Ne-vevünk. Új humorisztikus és mulattató naptár, számos képpel illusztrálva. VII-ik évfolyam. Ára 40 kr. A magyar nép naptára. Képes ka-lendárium, sokféle hasznos és mulattató olya-mánnyal ellátva. Szerkeszti Tatar Péter, a ma-gyar nép számára. Ára 25 kr. Kis nemzeti nap-tár. A magyar nép számára. Szerkeszti Tatar Péter. Ára 20 kr. Neuer illustrirter Volkska-lender für Ungarn und Siebenbürgen. Számos képpel. Ára 50 kr. Új fali naptár. Egész iv. Ára 20 kr. Mindezen naptárak Wajdits József könyvkereskedésében előlétben vannak.

Magyar színeszet.

Okt. 14-én: "A pörül járt én ne komizárius" vigjáték adatott, melyben Bogárdiné kintőnőleg alakított.

Okt. 16-án: "Szent Iván éji álom" Shakespeare-től. Arany János remek fordítása szerint jól esett hal-lanunk a gördülékeny versék pattogását, mely körül-mény arra mutat, hogy a társulat gondot szeret fordítani a szerepek kellő betanulására is. Közönség nagy számmal.

Okt. 17-én: "Falu rosza" harmadszor is telt színház előtt.

A bérlet gyengén sikerült, sajnáljuk e leverő kö-zönytanúsítást akkor, midőn oly társulat van körünkben, mely a pártolást megérdemli s oly színdényben, mely a színeszetre néve egész évben a legkedvezőbb szokott lenni.

Papírszeletek.

Egy esküdtésék elnöke, ki ifjkorában az egyetemi életben fölmerülni szokott kihágó testületnek volt tagja, egyszer egy ember fölött volt ítéltelet mon-dandó, ki utcai rablással volt vádolva. Az elnök meg-ismerte az embert, de nem hitte, hogy az is ismerje őt és kíváncsiságból kérdé a bűnöstől: "kik voltak az ön cimborái?" Ez mélyen meghajta magát fe-lele: bizony elnök uron és rajtam kívül már minden cimborám börtönben ül!"

Zala megyének egyik kisebb városában lakik egy mindenkoros tudományosság látszani akaró suszter-legény, ki, mellesleg legyen mondva — csak abban különbözik Adopistól, hogy szemmi ébrándosak, mint a Holdkörös macskái.

Bizonyos társaságban, hol esetleg suszterünk is jelen volt, a műművek, operák, drámák stb. felett folyt az eszmecsere.

Egyike a társaság tagjának e következő br-dul a mellette ülő legényhez:

"Ismeri ön a "szamárhörst"?"
"Nem, kérem — lén a válasz — nem ismerem, én csak serge és borju bőrből szoktam dolgozni."

Lottehozás.

Triest, okt. 9-én: 12, 55, 32, 70, 27.
Lincz, " 21, 12, 63, 32, 40.
Prága, " 13-án: 26, 41, 66, 36, 40.
Lemberg, " 11, 2, 19, 58, 10.
Innsbruck, " 86, 6-67, 39, 30.

Érték- és váltófolyam október 19.

5%, metaliques 69.95; 5%, nemz. kölcsön 73.95; 1860-ki álladalmi kölcsön 111.50; bank-réasv. 927 —; hitelintézeti réasvények 204.40; London 112.75; magyar földtehermentési kötvény 81.55; temesvári földtehermentési kötvény 80.80; erdélyi földtehermentési kötvény 78.50; horvát-alavon földtehermentési kötvény 84.—; ezüst 104.10; cs. kir. arany 5.35—Napoleon'd'or 9.02—

Felelős szerkesztő s kiadó: **Bátorfi Lajos.**

Nyilttér.)

Nyilatkozat.

Vörtesi Iván keszthelyi ügyvéd urnak a Nagy-Kanizsán megjelent "Zalai Közöny" f. é. 56. évf. 18-ik számában közölt cikkéire, mind a mellé: is, hogy nem akarok polemizálni, magyartul korpa kössé kive-redni; félreértések elkerülése végett mégis egy pár ész-revételt teszek.

Ugyan is rendre kell utasítanom azon otromba kohlományt, melyet a tőrvénysszókok székelyi kér-désében ellenem felhoz; s est annál inkább: mint-hogy a Nagy Károly tisztelt barátom a cikkében volt képviselő társam által már egy iabon kellően felvilá-gosítva lett: mikép a törvénysszókok székelyi alá ker-ültek, a mi nincs is es. estály vagy országos ülésben nem; — csakis egy külön e célra kiküldött bizottság által, de melynek én tagja nem voltam, tárgyalván; s a székelyek kitérő országyűlési határozat által a minsterre bizattván; akár Keszthely, vagy Sümeg mellett, vagy egy általam még csak szavaznom is teljes lehetetlen volt, — az tehát a szemtelen rágalmazás, hogy e tudva kohlományt, nem pirnit, mint vadat alkö-zönség elé hozozolni.

A többire néve, mellőve a választásokra von-natkozó időtlen nyelvekéskedést, az a megjegyzésem, hogyha igaz volna is az, amit megsértétek érdem-ben állít, melynek közöltételét ha akarja: tegye maga, az nemcsak általam, hanem különösen mult-ját tekintve reá néve nem lehetne sértés, de ha az volna is, azon követelménye, miszerint ő maga vett elögtételt magának, t. i. sértetetés és piszkolás ál-tal, az e miatt követelt illetékeselégletelt pedig meg-tagadta. — Ezzel csak saját nevelétségéről a pbi-zakodottságáról, mégis arról szolgáltatott bizonyít-ványt, hogy a gyáva csak szájjával barcol, fégyvere pedig a betyárság s rágalmazás, melyekre ugy támadá-sai és sértetéseit ellen nem lehet más védelem vagy elégtétel, mint a suhogó vagy cizmatalpa: — ily em-berrel a mivel világ nem érintkezhetik s eszentul vele semmi dolgom.

Keszthely, 1875. október 15-én.

GAÁL ENDRE.

*) E rovat alatt közlöttért felelősséget nem vállal a szerk.

H I R D E T E S E K:

CHARLES BURRELL
St. Nicholas Works, Theiford, Norfolk, Anglia
képviselősege.

Pirnitzer Alajos
gazdasági gépek
raktára és javítási műhelye
Budapest, Akadémia-utca 6. sz.
Tüköry-féle palota mellett.

Gőzmozdonyok túl nem haladt működéssel.
Gőz-cséplőgépek.
Járgony- és kézi cséplő gépek.
Vető-gépek, könnyűk, egészen vasból.
Arató-gépek.
Tisztító-rosták.
Szecskaváró-gépek.
Trieurs (konkoly és búklöny-választók)
Faműveleti gépek.
Hajtószijak.

Arjegyzőknek kio inatra postafordultóval küldetnek.

A legnagyobb **VASBUTORGYÁR**
Reichárd és Társa-é, Béc. ben,
III. Marxer utca 17. sz. alatt van, honnan képek-
kel ellátott árjegyzék kívánatra ingyen bér-
mentve küldetnek mindenkinek. (1784—23)

Tanulók számára.

A közelgő iskola-idényre ajánlom bámulatos legolcsóbb áron és a legnagyobb választékban a következő iskolai szereket, u. m.:

Rajzeszközök, író- és rajz-tárczák, rajzpapírok, rajz-tablák, rajzvonalzók, rajz- és színes írónok, toll- és vakaró-kések, könyvtáskák, téntatartók- festékládák, számolótablek stb. stb. s egyéb szükséges iskolai eszközöket.

Ajánlom továbbá dúsan berendezett iskolafelszerelési eszközeimet, u. m. írőeszközök, levélpapír és levélborítékaimat, cséglő nyomva vagy színes mono-grammal, irodai és boríték-papírjaimat, tiszleti könyveimet stb. stb. szintén bámu-latos legjutányosabb áron. (1796—4)

KANITZ C.
Buda-Pest,
Dorottya-utca, 28. szám.

A legnagyobb fontosságn
mindenki szeméire nézve
a valódi Dr. Weite-féle szemviz
Erhardt Traugottnál, Grossbreitenbach-
ban Thüringiában, 1822. óta világhírű.

A megrendeléseket, üvegcséje 1 o. é. forintjával csakközi:
B. Prager gyógyszerész ur Nagy-Kanizsán.

(October.) Erhardt Traugott urnak Grossbreitenbachban, Thüringiában. Nagyon örülök önnel közölhetni, hogy az ön valódi Dr. Weite-féle szemvize nekem igen jó szolgálatokat tett stb. Erichs feld b. Lobsens, október 11-én, 1874. C. Zimmermann. Továbbá fölkérem önt, küldjön nekem oly becses valódi Dr. Weite-féle szemvizet, melyből (következik a megrendelés), mivel egyes egyedül csak ez szolgál beteg szemem gyógyítására. Halberstadt, 1874. október 4-én. Hoffmann F., aknamester. Továbbá: Legyen szives nekem amellékelt összegért (következik a megrendelés) valódi Dr. Weite-féle szemvizet 51 küldeni. Azt a tapasztalást tettem, hogy az minden esetben rendkívül kedvező eredményre vezet. Osnabrück, 1874. október 22-én. ifj. C. R. Schlütter. (1818-1)

Nagy-Kanizsán az „Arany Szarvas” című vendégfogadó eddigi helyiségeiből teljesen kiköltözvén,

saját szállodámat
a főpiacon megnyitottam,
mely a [kor igényeihez mérten elegáns
butorozással, műizléses berendezéssel és
kényelemmel ellátva van, mint eddig,
ugy ezentúl is kiváló gondot fordítok
mindenre, hogy a tisztelt közönség meg-
elégedését kiérdemeljem.

Knortzer Frigyes,
(1819-1) szálloda-tulajdonos

Pályázat.

Sümeghre (Zala m.) egy oly okleveles tanítóra van szükség, a ki a főelemi I. fosztályt, valamint a tornászatot is felelőssége mellett tanítani képes, — továbbá ki a kis miséket, lytániát és a temetéseket is kellőleg elvégezni tudja.

Mindezen teendőikért évi fizetése 320 frt, továbbá a főtanítónál szállás és tartás. Butor ugyan lesz; de ágynemű nem adatik. Jövődelemre és számíthat, azonnal jöhet.

(1815-1) EXNER ALAJOS,
főtanító.

BRITANNIA EZÜST

az egyetlen fém,
amely mindig fehér marad, mint az ezüst;
Angolországban csaknem minden előbbkelő háznál található, mert oly jó, mint az ezüst, ára pedig a valódi ezüst árának huszadrésze. A valódi britannia ezüst az alább kimutatott árakban kapható csakis

M. Bressler angol fémárúktárában,
Bécs, belsőváros Schottengasse 9. sz.:

Kávéskanalé darabja 10, 15, 20, 25, 30, 40, 45 kr. — 1/2 tucsat 60, 80 kr. 1, 1.20, 1.50, 2, 2.50, 3 frt.	Kézi gyertyatartó 60, 80 kr. 1, 1.50 kr.
Evőkanál darabja 30, 35, 40, 45, 50, 60 kr. — 1/2 tucsat 2, 2.50, 3, 3.50, 4, 4.50, 5 frt.	Gyertyatartók finom, nagy párja 3, 3.50, 4, 4.50, 5 frt.
Kés- és villa párja csak 80 kr. (ezüstnyelű). — 1/2 tucsat belőle csak 4 frt.	Csemege (dessert) evőeszköz 1/2 tucsat 3 frt 50 kr.
Teaszelet darabja 30, 40, 50, 60, 80 kr. 1 frt nyéllel vagy nyél nélkül.	Gyermekkanál 1/2 tucsat 1.50, 2, 2.50 kr.
Támaszkák evőeszköz alá 1/2 tucsat csak 2 frt 50 kr.	Tejmerő darabja 60, 80 kr. 1, 1.20, 1.50 kr.
Teljes tárt pohárkák 1/2 tucsat 2 ft.	Levesmerő darabja 1.20, 1.50, 1.80, 2, 2.50, 3 frt.
Asztalkendő tartók 1/2 tucsat 2 frt 50 kr.	Feszítetek valódi aranyozással és ezüsteel kirakva darabja 12, 15, 18, 20 frt. talapszállal.
Borsosérő darabja 60, 80 kr. 1, 1.20 kr.	Tétele darabja 8-90 kr. 10-1.20, 12-1.50, 14-2, 16-2.50, 18-3, 20-3.50 kr. (kerék, tojásdarab, vagy négyzetgölgö).
Csukerháló darabja 80, 90 kr. 1 frt.	Tejaterítők 2 személyre 1b, 4 személyre 18, 6 személyre 21, 8 személyre 26 frt.

Valamennyi ezikk bántalmazás előző.
Megrendelések a vidékről czimszendők:
(1699-19) M. Bressler,
angol fémárúktára,
Bécs, Stadt Schottengasse Nr. 9.
Megrendelések a vidékről postafordultával utánvéttel csakközítetnek.
Ha valaki úgy kívánja, egyes darabokat is küldhetünk, hogy árunk kitérősségéről mindenki előre is meggyőződhesse.
100 frt értékű áru vételénél 10% árleengedés.

Egy gőzgép

(Locomobile)

cséplőszekrényvel és minden hozzá tartozó eszközökkel, valamint egészen új tengelyvel együtt megfelelő ár mellett eladó; közelebbi értesítés Laczkovics özvegyénél Nagy-Kanizsán, Kereszt-utca, Marónics-féle házban 13. sz. alatt nyerhető. (1817-1)

RAVISSANTE

Dr. Lejosse-tól Párisban

hölgyeknek nélkülözhetlen!

Csak a hivatalosan megvizsgált, mérlegmentes, tiszta és teljesen ártalmatlan, valódi

RAVISSANTE

bir azon erővel, az emberi bőrt minden sérüléstől megmenteni, utóbajoktól megóvni és szépséget s ifúságot biztosítani. Ha a „Ravissante” napokig egyszer az ujjhegyével az arcra, vagy más test-

részre dörzsöltetik, már a törülközős után tapasztalható a majdnem csodálatos hatás. Az arcon támadt ráncok és himlőhelyek elsimítanak.

A „Ravissante” ifjú arcra szint idéz elő, a bőrt fehériti, frissíti és finomítja; eltávolít legrovidebb idő alatt szeplőt, májfoltokat, orrvörösséget s a bőr minden tisztálanságát.

Már az első kísérlet után elhatározzák a t. hölgyek, jövőre csupán csak a Dr. LEJOSSE-féle világhírű „Ravissante” szépségért használni. Hamisítatlannal kapható nagyban és kicsinyben valódi minőségben: Dr. Lejosse-féle „Ravissante” fő- és szétküldési raktárban, Ausztria Magyarország számára.

(1788-1) Schwarz Henrik-nél,

Budapest, Kristóftér 1 sz.

Egy üvegtok ára 1 frt 50 és 2 frt. 50. kr.
Postai küldésnél 20 krral több.

Óvás hamisítás ellen!

Óva intem mind a t. raktártartó urakat, mind a kicsinyben vásárlókat az ugynevezett: „La Ravissante Perfectionné” vételestől, mely a valódi párisi Dr. Lejosse-féle „RAVISSANTE”-nak hat-szék Miksa ur által rosszul utánozott hamisítványa.

A dr. Lejosse-féle „RAVISSANTE” e téren a legtökéletesebb és egyáltalán nem kíván többé javítást, mint ezt a nálam található számos elismerő irat kielégítő módon bizonyítja.

Dr. Lejosse-féle párisi „RAVISSANTE” nagyban és kicsinyben egyedül és csak valódi minőségben csupán nálam kapható s annak üvegtokjában a használati utasításom kívül francia nyelven még a következő szavak is állanak: „EXCITATION DE LA BEAUTÉ RAVISSANTE!” Dr. LEJOSSE A PARIS.

A t. raktártartó urak a vidéken tehát a valódi hamisítatlant „RAVISSANTE” megrendelése czéljából szíveskedjenek úgy mint ezelőtt, ezután is mindig csak egyenesen hozzám fordulni.

SCHWARZ HENRIK,

a Dr. Lejosse-féle „Ravissante” fő- és szétküldési raktárnoka Ausztria-Magyarország számára,
Budapest, Kristóftér 1-ső szám.

N.-Kanizsán kapható: PRÁGER ur gyógyszerárúháza.

Vidéki rendelvények a legszigorubb titoktartás biztosítása mellett, utánvéttel eszközöltnék.

Terno
fekete és színes
angol és helyem báronny,
Cheviot, Flannel, Ripst, női ru-
ha-posztó, diagonál, hussar, sima és
koca káé Panama, Palermo fekete és színes
Faillók, tálfa, fűtő és zoffa-szőnyegek, téli kendő
és Plaidok, vászon, grátli és chiffonok,
asztal- és ággyeterítők, csemege asztalken-
dők bármely színben, flannel terítők,
(1793-4)
barchet az idő viszonyához mérten,
csodálatos leiszálított
Weiszberger Jakab,
áron egyedül kapható:
női divatárúsnál,
Budapest, Belső-utca, 2. sz. a.
Minták kiváratra
idgyen és bér-
mentve.

Birtok-eladás vagy haszonbérlet.

Nemes-Vid. somogy megyei mezőváros határában, mely a buda-kanizsai vasutvonal komárvárosi állomásához 1 mértföldnyi távolságra 500 hold tagosított birtok, nagyobb részint első osztályú szántóföldekből álló, mégis abban 120 hold erejeig jó minőségű kaszalórét is foglaltatik; mindenemű gazdasági téglából készült, cseréppel fedett épületekkel, urilakkal, s több zsellér- házzal is ellátva van, szabadkézből örök áron el, vagy 1876. év január hó 1-sőtől kezdve haszonbérbe kifogva adatni. A tisztelt vállalkozni kívánók V. B. Pest, Sándor-utca 26. ajtó 6 sz. vagy Nagy-Kanizsán H. B. ügyvédnél (Széchenyi tér 455. sz.) nemkülönben Andrásidán, utolsó (vasutállomás. Zala-szent-Iván) N. K. családi közös megbízott uraknál, a föltételek iránt bővebben értekezhetnek. (1813-2)

Birtok-bérbeadás elleni czáfolat.

Fenti nemes-vidi birtok bérbeadása iránti hirdetményt, melyre vonatkozólag alólírott által sem V. B., sem pedig N. K. uraknak meghatalmazás nem, s csakis örökáron leendő eladás (vagy felosztás) iránti beleegyezés adatott, ezenel megczáfoltatik.

Vida Gizella,
férj. Zrinyi Józsefné,
mint törv. nkoru örökös.

(1816-1)

A TAKARÉKOSSÁG

jelen korunk divó és igazolt eszméje! Csak az a sajnós dolog, hogy az ezen eszmével élő világ, különösen pedig a vidék

nem ott fogja fel ezen eszme valódi fogantatásának irányát, a hol ezt leginkább megtalálná. — Vegyük p. o. a „vidék hölgyeit,”

kik lakhelyük távolsága miatt a fővárosbani személyes bevásárlásukban gátolva lévén és levélbeli megrendeléseket tenni utalva vannak. Szintén a takarékoság eszméjétől elragadtatva, meghajolnak azon óriási szédelés szellőztetése előtt, mely a jelen világosság idő kezdete óta a magukat „Bazar”-oknak és „27 krajczáros árucarnokoknak” kikürtölők részéről tapasztaltatik és a „27” krajczár szóval az előállítás áldozataivá lesznek, mert — természetes — a szükséglet beszerzése itt csekélyebb összeget igényel, nem számítván azzal, hogy az, az ily helyen megrendelt kelme tisztesen is drágább, mint az olyan, mely egy lelkiismeretes szolgálati elvvel párosult kereskedésből vásároltatik; nem tartván továbbá szem előtt a vidék t. hölgyei azt, hogy az ily szédelő üzletekből hozott kelmek még az ezekből leendő tárgy elkészítését sem érik tul, — nem számítanak előre azzal, ha p. o. ruhakelmét hoztatnak ily szédelő „csarnokból,” ez a megvárattás és illetőleg a ruha elkészítése előtt már csak rongy. — De a leg-helytelenebb itt még az, hogy ilyetén

A JÓ IZLÉST ÉS DIVATOT

is ezen elragadtatás áldozatává tessik, pedig ezt nem kellene. — Mi csak kötelességünknek gondoljuk tekinteni, végre ez irányban, — különösen a vidék t. hölgyei érdekében — felszólamlást emelni és ez alkalommal vezérfonalul kijemelni azt, hogy lehet a szédelő csarnokok mellőzésével is

olcsó, jó és felette izléses és divatos
kelmeket a fővárosban levélbeli megrendelés után vásárolni, ha a mélyen tisztelt közönség
női ruhakelmékbeni szükségleténél

HAMBURGER ADOLF

Budapest, IV. ker. korona-herceg-utca 8. sz. alatt levő a „KORONAHERCZEGHEZ” címzett legjobb hírnévű „Hölgy-divatárú-kereskedéséhez” teljes bizalommal fordul.

E nevezett cég fennállása óta folytonosan oda működött és működik, hogy azon hölgyeket, kiket lakhelyük távolsága a fővárosbani személyes bevásárlásban gátol, a legszigorubb becsületesség és pontoság szemmelirtása s a legolcsóbb árak mellett ellátása mindazon szükségletekkel, melyeket a jó izlés és divat egyáltalán mindenütt megkövetel. — Ugyanis e cég oda rendelkezett, hogy a vidék t. hölgyei szükségletük beszerzése tekintetéből teendő megrendeléseik levélbeli eszközésük könnyebbitése s illetőleg lehetősítése czéljából kívánatra szolgál mindenkinek

„ingyen és bérmentve” a leggyönyörűbb és legdivatosabb női ruhakelmék

NAGYVÁLASZTÉKU MINTAGYÜJTEMÉNYÉVEL

elfogad továbbá minden a fővárosból meghozatható czikkre vonatkozó rendelvényeket, melyeket eredeti árakon ép úgy szolgáltat ki, mintha a t. vevő személyesen volna jelen. A jutányos árak mellett a lelkiismeretes kiszolgálása a kitűnő, izléses és divatos kelmeknek, tehát az, ami a

„TAKARÉKOSSÁGI ESZMÉNEK”

valóban és teljesen megfelel és szívesen figyelmzettetjük ennél fogva t. olvasóinkat, de különösen

A VIDÉK HÖLGYEIT,

miszerint akkor, ha a mai korzakban úgy annyira megkívánt takarékoság eszméjét egészen és valóban fogantatani és illetőleg követni óhajtják, forduljanak mindösszön női ruhakelmék megrendelésével, nemkülönben bármennyű megbízásokkal teljes bizalommal

HAMBURGER ADOLF,

hölgy-divatárú-raktárhoz,
Budapest, IV. korona-herceg-utca, 8. sz.

(1807-4)

Előzetes ár:
 Egy szám 10 kr.
 Hirdetésnek
 6 hasábos petitsorban
 1. másodosor 6 a minden
 további sorért 5 kr.
 NYILTTÉRREN
 soronként 10 kr-ért va-
 sznak fel
 Kincstári illeték minden
 egyes hirdetésért külön
 30 kr. fizetendő.

ZALAI KÖZLÖNY

A lap szellemi és anyagi részét illető közlemények, előzetesek, reclamatiók sat. a szerkesztő-kiadóhoz bérmenve intézendők:
 NAGY-KANIZSA
 Takarékpénztári épület, földszint.
 Bérmentelen levelek csak ismert munkatársaktól fogadhatók el.
 Készítők vissza nem küldetnek.

előbb: „ZALA-SOMOGYI KÖZLÖNY.”

Nagy-Kanizsa város helyhatóságának. nemkülönböztetve az „első zalai ügyvéd-egylet”, a „nagy-kanizsai kereskedelmi s iparbank”, a „nagy-kanizsai takarékpénztár” a „zalamegyei általános tanító-testület”, a „Zala-Somogy” gőzhajózási részvénytársulat s több megyei és városi egyesület hivatalos értesítője.
Hetenként kétszer, vasárnap- s csütörtökön, megjelenő vegyes tartalmu lap.

Városi háztartásunk kilátásai.

(Negyedik közlemény és vége.)

A költségvetés bármely rovatánál kezdetik is meg a terv, keveset határoz, csak a kezdés, a lökés adassék meg, minden nehézség nélkül fog költségelőirányzatunk azzá átalakulni, a mivé lennie kell, nem bosszorkányság kell hozzá, csak cselekvési öntudat.

Nem lehet jelen alkalommal feladatom részszzerű tervvel lépni fel — én csak általánosságban mozgok meg, hogy a hiányra figyelemztessék és a kezdésre adjak alkalmat, de ennek könnyítésére némi gyakorlati elősorolást nem látok szükségesnek, azért néhány példát veszek tárgyalás alá, talán abból intencióm jobban kiviláglik.

Háromféle irányban fogok példát venni: művelődési, fejlődési és gazdasági irányban; mindhárom szükségképi igénye a társadalomnak — tehát csak a közhatóság lehet a mozgalom indítója és vezetője.

Tanügyi viszonyaink tudvalevőleg rendezetlenek, hiányosak, ha a tankötelesek mind az iskolába szorítottak, míg egymásmellé rakva mint a fababák sem férnek el a tanhelyiségekben.

Ugyhiszem, hogy a törvény nem azért törvény, hogy csak írott malaszt legyen, még kényszer nélkül is tetemesen szaporodik a tanulók száma, ha pedig a hatóság utána is néz, ez évről-évre még emelkedni fog, pedig a mi kevés van, abból is egy rész bérben biratik.

Most még nem szégyen, hogy a tanügy árendában jár, de egy pár év múlva már az lenne, akkor a mai rendszer szerint egyszerre mászunk nyakig a kiadásba; ennek tehát előre kell tervezetnie és a felme-

rülő költségeknek több évre arányosan felosztlanok; a Teleky-utcai iskolánál a tanítói lak ma-holnap a város nyakába dül, akkor majd egyszerre könyékig kell nyulni az üres zsebbe; a kisdiednevelés ugyan társulás kezén van, de tisztában kell lennünk az iránt, hogy ezt előbb-utóbb magunknak kell átvenni és a műtársulást a hasznos kérdések közé csoportosítani.

Lassan, terv szerint elhárítható az egyszerre kiadás és mégis tudni fogjuk több évre előre a törekvés célját, a fizetés értékét.

A város csinosodása, az egészségi viszonyok javítása nem lehet egyesek feladata; ma a csatornát, járdát, jelentkezés szerint építik szétszórtan egymással, nem összekapcsolva, itt-ott megszakad a vonal és közben sárban járunk.

A fő közlekedési vonalak sorrendben állapítassanak meg — és még ez terv szerint el nem készült, a mellék vonalaknak háttérbe szorítani kell; úgy lesz egyöntetű és valamit mutató munka, de lesz igen sok megtakarítás, díj-viszonyokra alapítassék a csatorna, utépítési rendszer, tétesék inkább hosszabb időre való elosztás, de haladjunk biztosan és tudjuk a célt — ne hogy a mit ma a többire való tekintet nélkül tettünk, az pár év múlva, midőn a közbeeső készül, mint rosztat felszednünk kellessék.

Miért marad el a piac építés, csinosodás, mert nincs a dologban természetes sorrend.

Gazdasági viszonyaink hiányain panaszkodunk, de e panaszon túl menni még senkisé tudott, mert nem szoktuk meg a jövőbe nézni akkor, ha minden halomra dől,

sokkal több a kár, mint az előrelátás mestersege mellett.

Rendszer és terv mellett a munka könnyebb, gyorsabb és olcsóbb, ma minden hivatalnok panaszkodik, hogy sok a dolog, mert ha valamit tenni kell, az hirtelen kell és a kapkodás háromszoros idővesztés; a rendszer behozatalával néhány egyén is meggazdálkodhat, mégis több lesz az eredmény, jobb, gyorsabb és olcsóbb.

De ha mindezen dolgoknak más jelentősége nem volna is, mint az, hogy a közönség az actióba vonatik, kényszerül előre számítani és teendőit több évre elosztani és azt előre megfontolni, a legnagyobb szociális eredmény el van érve, a lakosság közvetett uton saját sorsának öntudatos intézője leendő; hozzászokik az okszerű gazdálkodáshoz, fejlődik értelme és az eléje tett kérdések látókörén minden bizonyonyal túlterjeszkedni fog, a szociális mozgalom terén megindul a kezdeményezés, de az okszerű és megfontolt kezdeményezés — behat az a hatóságba és más hová.

Egyelőre befejezem. Amit felhoztam, tájékozásnak elég, ha most tovább mennék, csak Jókai „Jövő század regénye” nyomán mehetnék, hol a társadalom culminációja intézi és vezeti a társadalom erőit — ide pedig még messze vagyunk — sok fáradság kell hozzá — ily jövő leírással csak aranyos képet rajzol, merengő lesz pedig Vörösmartynk szerint:

„A merengő kancsalul festett egekbe néz.” ab.

Az öngyilkosságról.

A kötelességtan- vagyis a gyakorlati aethicának első és fő kérdése: mit kell az ember-

nek tennie, hogy saját erkölcsi rendeltetési célját elérje; vagyis hogyan kell az általános erkölcsstanban kifejtett elveket az életre alkalmazni; minő viszonyba juthat az ember állami létezésében, egy szóval, minő kötelmei vannak?

Ha az egész kötelességtan rendszeresen akarnám e helyen fejtegetni: akkor az ember kötelmeit osztályoznom kellene, mert hiszen tudjuk, hogy vannak kötelességeink mind magunk iránt; és ismét kötelességeink, melyek a társadalom iránt birnak kötelező erővel; de én az utóbbiakról ez alkalommal nem akarok értekezni, hanem csak az előbbiekről, mert mint a mindennapi tapasztalat elég sajnosan bizonyítja, különösen most vétenek e kötelmek ellen, vagy azért, mivel nem tudjuk emeerkölcs-törvényt, vagy nem akarják tudni. És e kérdést nem is vallás erkölcsi szempontból akarom megvilágítani, hanem tisztán észbeli következtetések alapján, tisztán bölcseseti szempontból; e szerint pedig az erkölcsstan nem más, mint az öntörvényhozó ész által a belső szabadság rendszabásaként megállapított törvény, tehát oly törvény, mely nem külső tekintélyen alapszik, hanem függetlenül mindentől az emberi természetben, az emberi lényegben gyökerezik, melyet az emberi ész saját élete számára állít fel. Mivel az ember legközelebb áll önmagához, lássuk, minő kötelmei vannak önmagára iránt?

A legelső kötelesség, mely a többiek alapja s mely nélkül ezekről szó sem lehet, az élelfentartási ösztön; azaz életemet minden lehető erkölcsi módon fentartani tartozom, mert hát élet nélkül nem lehetnek az embernek kötelességei; mivel ezek csak addig és azért vannak, meddig és mert ember vagyok és épen az oknál fogva az ész követeli tőlünk, hogy testi életünket fentartani szent kötelességünknek tartjuk, mert a testi élet főtényezője a szellemnek és erkölcsről a nélkül szó sem lehet. A kettő az emberben annyira össze van forrva — noha alárendeltségi viszony van köztük, — hogy egyiket a másik nélkül képzelnem sem lehet. És ezen elismerés, hogy a szellemi élet célját csak a testi élet alapján érhetjük el, teszi szigorú kötelességünkkel, hogy életünket még a vesztélyek ellen, — melyek amugy is rövidék —

TÁRCZA.

Vágyam.

Ugy szeretném, ha egy égő Csókot adna piros ajkad; Oh de félek, — azt hiszem, hogy Nagyon hideg csókot adhat.

S ugy szeretném csókszaporban Fűrészeni piros ajkad, — De nálam nem gyerekkéjtek... Szíveim könnyen belehalhat!

UJVÁRI ELEK.

Hat hét Olaszországban.

Írta: Dr. Iaky Kristóf.
(Folytatás.)

Milano.

Eddig az éjjeli vonatokat a lehetőségig elkerültük, hogy a vidékekbe gyönyörködhesünk; — de most, iparkodván a felső tavakhoz, ezt is igénybe kellett vennünk. Sajnálom tehát, hogy Turin — Milano közti utazás leírásával, mivel abból semmit sem láttam, nem szólhatok. A programot nagy alvásban állapítottuk meg, azonban részemről hiába!

Ugyanis waggonunkban beszállott egy magas, közép korbeli szellemű arcakifejezésű uri ember, ki egymásközi beszélgetésünket meghallva, kíváncsian közeledett hozzánk, beszédet kezdett velünk, kijelenté, hogy végtelenül szereti, mikép magyarokra talált, mert ő e nemzetet könyvekből rég tanulmányozza.

Következett a kölcsönös bemutatás; nagy lett a meglepetés és öröm, collegára akadtam; ugyanis az említett utazás poroszországi

államügyész vala. Soha idő gyorsabban és mulatságosabban nem telt el, mint e 7 óra. Mint a villám, oly gyorsan keresztek kérdéseink és válaszaink, a két birodalom minden néven nevezendő viszonyai; politikai, társadalmi, köz- és magánjogi, különösen büntető törvénykezési intézményei, — bírói — államügyészi — büntetőügyi szervezetei, közigazgatása, rendőrségi beosztása sat. sat. szóba kerültek.

A mikor egyik a másikkal az intézményeket megismertette, következett azok bonczolgatása, bírálása s a legelőkelőbb vitatkozás, kölcsönös kapacitáció fejlődött ki köztünk. Ez estén, mintha az ellenmondás, és nemzetii hiúság 77 ördögei szállottak volna meg, olyan voltam. Collegám arca szinte kipirult, szemei szikrástak amikor nemzetei intézményeiről értekezett, — no német, gondolám magamban, most emberedre akadtál...

Azon kérdésre, vajlon minek köszönheti a csak nemrég jelentéktelen kis ország, roppant vívmányait, győzelmeit s elsőrangú tekintélyes állását az európai concertbe, beneső meggyőződéssel válaszolá: „népnevelésünknek és jó közigazgatási rendszerünknek, — mert a mivelt nép képes egyedül lelkészni békében a munkáért, háboruban a hazáért, — jó közigazgatásunk teszi lehetővé a gyors mozgósítást és összpontosítást, hogy mindig tulnyomó erővel lévén, győzhessünk.”

Erre szörnyű megvetéssel válaszolám: „nálunk nem holmi iskolákban, drága tanítókkal, fokozatosan neveltetjük az ifjúságot (pro forma vannak ugyan iskoláink és a koplálásban virtuos tanítóink), hanem a magas nevelést azon kezdjük és végzük, hogy szenge cseme-

teinket az országgyűlésre küldjük s még önkönél a helyesírást és számtan elemeit tanulják, addig nálunk a dicő fiuk a vámszövetés és bankkészek szövevényes ügyeit döntik el, ugy ám! A mi nemzetünk született lángész.

On előbb azt fejtegette, hogy közigazgatásuk élén csak hosszú tanulmány, gyakorlat és jellem által megedzett férfiak állanak, — nálunk lángész, vagy atyafiságos összeköttetés mindent pótol. Az önök pedanteriaja igen megnehezíti a hivatalra vágyakodók előrehaladását; nálunk, elég grádus, ha valaki nőtelen ember, mert belehazásodván az irányadó családba, csakhamar a legdiszesebb állásban találja magát.”

Elleufelem e-udákozott s azon kérdést kockáztatá, vajlon a fényes főispáni hivatalra minő kellékek kívántatnak, mert náluk egy politikai kerület főnökebe nagy tudomány — érdem és közbizalom igényeltetik fel- és lefelé.

„Uram, helyre igazítom önt, nálunk ez állás méltóság, és nem hivatal, (ámbar a nemzet e jó uraknak évenként 4000 frót fizet), hogy valaki elnyerhesse, oda fő kellék: miszerint a gyűlésre megjelent tagokat fényesen megvendégelje, jó 4 lovon járjon, szóval ur legyen, megkívántatván ezen kívül, hogy a közigazgatásba valahogyan bele ne avatkozzék, mert miként néhány példa szomoruan igazolta, ugyan csak megégetné ujjait.”

Ezután elismeréssel nyilatkozott néhány évvel ezelőtt megalkotott bírói szervezeti törvényeiről, bízott, hogy maholnap hozzájuk hasonló jeles, szakképzett, teljesen független bíránk lesznek, hiszen az élethossziglani kinevezés, áthelyezhetlenség erre elég biztosítékot nyújtanak. —

Hogyan állhattam volna meg, hogy e

szarvas tévedéséből ki ne ábrándítsam a jámbort?! „Kedves collega ur, válaszolám, ön ismét téved, — mert az általa említett törvények hiányosságát belátván bölcs törvényhozásunk; e napokban változtatta meg azokat olykép, hogy a kormány tetszése szerint áthelyezheti és nyugdíjazhatja a bírakat. És az nagyon jól van, — mertamig számtalan eddig rejtőzködő és nem fedezett jeleseknek megnyitattik ismét a pályá, addig a bírak netáni fellvalkodottságát gyökerébe előli, s a magas kormány iránti ragaszkodást (exofficio) a legnagyobb mértékbe növeli!...

Ebbe aztán a német is megnyugodott; és kérdezé, hogyan állunk codexainkkal? Most mellemet büszkén kidülesztve válaszolám. „Már e téren versenyeznünk bármely nemzettel, készített egy tudós egyetemi tanárunk: a polgári törvénykönyv általános részére nézve oly jeles tervezetet, hogy senki sem értette meg, mit is ér olyan törvény, a mit akárci megérthet?!...”

Áttértünk a bűnvádi eljárásra, dicsekedett a sógor, hogy náluk nagyon hamar véget érnek a bünaperek. Én felvilágosítottam, hogy az elég nem jól van; lám nálunk minden bíróság, sőt bíró tetszése szerint mindenki más eljárást követ, s a szegény bűnös emberek mig végre elítélteknek, 11 szer fellebezhetnek!...

Most megütözte kérdé, önkönl újabb időben oly sok törvényt hoztak, bizony helytelen, hogy a bűnvádi eljárást most sem szabályozza törvény.”

Oho, kedves collegám az igaz, hogy sok törvényt hoztak, válaszolám én, de egyuttal ünnepélyesen arról is biztosítottam, hogy mindes Hunnia szabad polgárait keveset generissza! Törvény van elég, hanem ha végrehajtják-e

megővük. Eszerint éme kötelesség kettőt foglal magában: hogy életünket el ne vegyük és azt veszélynek ki ne tegyük. E kötelesség egyenes megszegése az öngyilkosság (antochiria, caedes sui ipsius), vagy az élet bármilyen meg rövidítése. Az öngyilkosság tehát vagy saját életünknek rögtön elverésében, vagy szándékos meg rövidítésében áll. Egyike a leghorderejűbb vétkeknek; hiszen ekkor az ember önmaga ellen vétkezik a leg súlyosban s e mellett helyrehozhatatlanul megfosztja magát ama lehetőségtől is, hogy tettet kijavíthassa, megfosztván magát a javítás nélkülözhetetlen feltételétől — az élettől, melylyel bármilyen hiba is helyrehozható; és épen azért az öngyilkosság a legerhelebb büntények közé számítandó s helytelen azon érvelés, melylyel némelyek azt kimenteni szeretik, érveket hozván fel a mellett, hogy az öngyilkosság bűnnek, vagy legalább súlyos bűnnek nem is tekinthető. Vizsgáljuk tehát éme érveket!

Elő érve, melyre leginkább hivatkozni szoknak az: hogy az öngyilkosság lélekerőre mutat, már pedig a lélekerő bűnt nem eredményezhet, tehát az öngyilkosság bűnös tettek nem mondható. De ez téves felfogáson alapszik; feltéve, de meg nem engedve, hogy az öngyilkosság lélekerőre mutat, még akkor sem állhat meg a ki hozott következtetés; mert a pusztá lélekerő még nem erény, mely nem egyéb, mint az erkölcsi törvény alapján ke letkezett szabad cselekvés; ugyanczint a bűn sem áll pusztán lelki erő hiányában s így a legnagyobb gonoszságok erényesek volnának, vagy legalább nem lennének a bűn nevével megbélyegzendők; mert bizonyos, hogy ezeknek a legnagyobb akaratú tetterő szükséges. Hogy valamely tettet erényes — vagy vétkesnek mondjunk, akkor annak általános jellegét kell tekintenünk. De az sem mondható, hogy az öngyilkosság lélekerőre mutatna, mert tapasztalat szerint a legfőbb öngyilkos azért vét véget életének, mivel többé az élet terheit, a sors csapásait elviselni, eltűrni nem tudja; már ha ez így van, a mint csakugyan így is van — világos példa erre az a hirneves K r a c h — akkor az öngyilkosság nem lelkierőre, hanem épen ellenkezőleg gyávaságra mutat; mert bizonyára nem lelkierőt akar az öngyilkos elárulni, midőn életétől fosztja meg, hanem mivel nincs ereje nyugton tűrni.

Teljesen igaz van Aristotelesnek, midőn erre nézve azt mondja: hogy az öngyilkos csak azért választja a halált, mert nincs ereje a sors csapásainak elviselésére, ugy szintén Martialisanak, midőn mondja: „Rebus in adversis facile est contemnere vitam, fortiter ille facit, qui miser este potest“. Ezen erő tehát semmit sem bizonyít, mert alapjában téves. Ezt a stoicuskok állítják először és bizonyos körülmények közt, t. i. megengedték az öngyilkosságot, ek-kép okoskodván: hogyha valaki belátja, miszerint ő már sem magának, sem a társadalomnak hasznára nem válhatik, akkor szabad; de ezen okadás sem állja ki a sarut s melyre Kant igen helyesen azt jegyzi meg: hogyha az öngyilkosság lélekerőre mutat, mint azt a stoicuskok állítják, úgy akkor meg kell tartani az életet, hiszen nagy injuria a társadalmat megfosz-

tani ily lélekerő egyénéktől, melyek bármit is lelki erejüknél fogva kivinni képesek volnának.

A második érve, melyre azonban most már nem igen hivatkozunk, abban áll, hogy az ember csak lelkére nézve halhatatlan s hogy célja a szellemi élet, ki tehát testi életének véget vet, közelebb jut rendeltetési céljához s ennél fogva az öngyilkosságot bűnnek tekinteni nem lehet. De ez sem áll; mert nem igaz, hogy: finis sanctificat media; a halhatatlanság megelőbbi céljára ily erkölcsi telenség által nem esz-közölhető, mert az ember célja, hogy a földi élet körén belül érje el rendeltetését és ne életének megsemmisítésével, az ilyen a természet rendjét zavarja, ezt pedig tenni nem szabad, a legnagyobb bűn ez.

Némelyek azon esetben is megengedhetőnek vélik az öngyilkosságot, midőn az ember látja, hogy másoknak alkalmat szolgáltat a bűn elkövetésére; de ezen érve sem fogadható el, mert az embernek bölcsészeti szempontból nem azt lehet és kell beszámítani, mit szenved, hanem amit cselekszik és tessz; ha tehát cselekvés alkalmat szolgáltat mások botrányára, bűnre, ha ez különben nem rossz, úgy, hogy saját hibámon kívül adok erre okot, akkor ésszerűleg nincs, nem lehet bűnöm s így nincs ésszerűség abban, hogy mivel másoknak alkalmat szolgáltatnék a bűnre, azért megfosztom magamat életemtől. — Az öngyilkosság tehát ily esetben nem engedhető meg; pl. történhetik, hogy előre látom, miszerint engem valami szerencsétlenség fog érní, minek azonban én oka nem vagyok s tudom, hogy ezen mások örülni, tehát vétkezni fognak, az öngyilkosság meg nem engedhető s hogy így mintegy anticipáljam a bűn elkövetését, melyre Fichte azt mondja: hogy nem azért öngyilkosok, mikép másokat megövjának a bűn elkövetésétől, hanem mivel gyávák, félnek a bekövetkezendő szerencsétlenségtől.

Mások pedig így okoskodnak. Ha meg van engedve, hogy a test egyes tagjait — ha az egésznek az egészsége úgy kívánja — elvágatasson orvosi műtét által: akkor az iz meg van engedve, hogy az ember saját testi életétől fossza meg magát, ha a szellemi élet ezt így követelnie, ha pl. belátjuk, hogy további életünk ugyis csak bűnre adna alkalmat a szellem kárára. De ez sem ésszerű érve, mert a mily helytelen a felvett hasonlat, ép oly jogosulatlan a belőle vont következtetés; mert midőn az ember egyes tagjait vágatja el, nem e az egész testi élet fentartása miatt teszi-e ezt, az életfentartási kötelességtől? de ezt a szellemi életre nem lehet alkalmazni, mert szellemi célomat csak a testi élet mellett érhetem el, ezt tehát feláldozni, mely bűnre szolgáltat alkalmat, nem szabad, hiszen van szabad akaratom, melylyel a bűn körülményeinek és magának a bűnnek is ellentállhatok; nem szellemi életének kedvez az, ki ily okból veszi életét, sőt szellemi életének kifejtését mulasztja el, mi már bűn.

Lehetnek azonban oly esetek, midőn valamely szellemi cél eszközli az élet meg rövidítését, pl. valaki kötelessége teljesítésében annyira táradhatatlan, hogy azt a test rovására is elvégzi, ez különösen lelkészknél és orvosoknál fordul elő, kik hivatásuknál fogva oly köteles-

séget teljesítenek, mely az életnek nem kedvez, sőt ártalmára van; ez nem is esik a fennebbi pont alá, sőt inkább vétkezének, ha a betegekhez nem sietnének.

Életét fentartani minden embernek kötelességében áll; ki ez ellen vét, az ésszerűleg nem cselekszik, hisz az erkölcsiség fő elve így hangzik: cselekedjél mindenkor és mindenben ésszerűleg, ebben minden meg van, mit a cselekvések megítélésénél számba kell venni, ebben van az erkölcsiség criteriuma kifejezve. Már Socrates, a híres bölcs, az aethica első mívelője, azt mondá: hogy ésszerűen kell cselekedni. Azután Volf, a német bölcsész, ily elvet állított fel: hogy az ember folytonosan úgy cselekedjék, hogy mind ő, mind mások ez által tökéletesebbek legyenek. Mivel a tökéletesedés az ész munkája, mert azt az emberi ész jelöli ki akkor, midőn ezen elvet állítja fel, azt mondja, hogy úgy cselekedjék az ember, mint az ész követeli. Kant pedig, a híres moralista, az erkölcs-törvényt e szavakba foglalta: Ugy cselekedjél, hogy akaratodnak egyenlő szabálya — élet maxima — egyetemes törvényhozás elvűl szolgálhasson. Eszerint az embernek csak olyasmit szabad tennie, ami senki jogkörébe nem vág; másként ez azt fejezi ki, hogy oly valamit ne tegyünk, miről nem akarjuk, hogy mások nekünk tegyék. Ha e szerint cselekszem, csak ésszerűen cselekedhetem; mert olyast nem tehetek ésszerűen, ami nekem káromra van. Ha életemet elvesszem, az bizonyára káromra van, mert elütöm magamat rendeltetési célom elérésétől, mely elem van tűzve s ha életemtől fosztom meg magam, ez soha sem mutat erős lélekre, mert a ki erős lelkű, az soha el nem csügged, az el nem csüggedő nyugton tűrni tudja, azt semmi viaszly meg nem rendítheti. Az öngyilkosságot, akár minő érveket hozzanak fel mellette, semmikép sem lehet menteni; csak azt kell tekintetbe venni, hogy mindaz, ki életétől fosztja meg magát, a természet rendjét zavarja meg; a természet parancsa pedig ez, hogy a szellemi élet célja a földi élet körén belül mozdíttassék elő.

Azonban, midőn így kimondjuk, hogy az életfentartani az embernek kötelességében áll, nem akarjuk azt mondani, hogy ez feltétlen és általános kötelesség, tehát mindenkor s mindenkire nézve kötelesség volna, hanem csak azt, hogy igenis kötelessége minden embernek egész életét fentartani, hanem lehetnek és vannak esetek, melyekben e kötelesség megszűnik, midőn ezt magasrendű kötelesség váltja fel s életfentartási kötelességünknek daczára életünk fel kell áldozni. És általános elvűl szolgálhat az: valahányszor magasabb rendű kötelesség fordul elő az életben, nemcsak nem kötelessége életét fentartani az embernek, sőt mi több, azt feláldozni tartozik és tudjuk, hogy a szellemi élet céljának elérésére nélkülözhetetlen eszköz az élet, azonban a szellemi jó elérésnek eszköze, tényezője, bizonyos esetekben az élet feláldozása, midőn oly jó forog kérdésben, mely életünk feláldozása nélkül nem volna elérhető; pl. ily általános magas jó: az egész emberiség, a háza üdve, melynek elérhetésénél az egyesek élete nem jó tekintetbe; ilyenkor tartozom életemet feláldozni, mert az egyetemes csólnál az

egyéni ezelt nem lehet tekintetbe venni; ezt az ész követeli így.

Az életfentartási kötelesség az embernek nemcsak testi, hanem szellemi életére is vonatkozik. Miután pedig a szellem élete az elme, kedély és akarat összhangzó kifejtésében áll, azért az embernek kötelessége ezeket nemesíteni, harmonice kifejteni.

Tartozom tehát az elmét lehetőleg kímélni; mi az ismeretek megszerzése — és az erkölcsi törvény alapos megismerése által történhetik; ki ezt elhanyagolja, noha alkalma volna, vétkezik e kötelesség ellen.

Kötelességünk továbbá a kedélyt nemesíteni, ennek érzelmeit, vágyait és szenvedélyeit — melyek tetteink legfőbb motorai — szabályozni és megfékezni; mert bizonyos, kinek kedélye megromlott, az minden jóra képtelen, az étellel ugyazólván nem is bír.

Vége tartozunk akaratunkat szilárdítani, mert e nélkül magasb ténykedés nem képzelhető, lehetetlen; kinek nincs szilárd jelleme és csak változó indulatoknak és szenvedélyeknek hódol, ezeknek enged, erkölcsösen nem cselekedhetik — mivel az ember szellemi élete erkölcsös cselekvésben áll — azért vétkezik az életfentartási kötelesség ellen. Innen a lelki tehetőségek kifejtésének elhanyagolása vagy ferde irányban való kifejtése mindmennyi vétkek e kötelesség ellen.

TORONTÁLI.

N.-Kanzsa, 1875. okt. 22.

A nagy-kanzsai fiatalági társaság f. é. október 21-én tartott közgyűlésében Bogay Ödön, Bozó Imre, Farkas László, Hány István, Hencz Antal, Karozag István, Koch Adolf, dr. Laky Krisztof, Lovák Ede, Varga Lajos és Wassics Gyula nevében Varga Lajos jegyző a következő határozati javaslatot terjesztette be:

„Jólehet a f. é. október hó 17-ére összehívott közgyűlés határozatképes nem volt, mégis a megjelentek előzetes tájékoztatásul ezen közgyűlés napi rendjén volt tárgyakra nézve előterjesztette a választmány álláspontját. E közben nyilatkozatok tettek, hogy a tagságra vonatkozólag tett aláírást kötelezőnek venni nem lehet. Megtörténhetik, hogy ezen irányzatnak a távolvoltage körében is vannak követői és mivel egyesek már a 20 forintnyi tagsági díj ellen is nyilatkoztak, annál kevésbé remélhető, hogy az eddig aláírt tagok a nélkülözhetlen rendkívüli fedezetre vállalkozzanak. Nehogy tehát a tagsági kötelezettség kérdésében a kör egyes tagjaival surlódás idézzék elő: ezen határozati javaslatot benyújtók nevében azt indítványozom, hogy változtassék meg az aialkuló közgyűlés azon határozata, mely az eddigi aláírást a tagságra vonatkozólag kötelezőnek mondta ki és határozassék el, hogy az eddigi aláírást nem kötelező.“

Ezen határozati javaslat egyhangulag elfogadtatván, elnök kimondá a határozatot, hogy a fiatalági társaság tagságára vonatkozólag ez ideig tett előírás nem kötelező.

Ennek megtörténte után előbb nevezett szülő a határozati javaslatot benyújtók nevében a következő indítványt terjesztette elő:

őket, az más kérdés; nem elég, hogy a törvénykönyveket oly szépen belehet kötetni, (a mi a hazai ipart fejleszt), — — nálunk nagy a dicső szabadság s a szent nép nem arra való, hogy nemes hajlamai zaboláztassanak. „Virtus nescia freni!“

Megfoghatlan kíváncsiságra oda vitte collegátam, miszerint azt kérdezte tőlem, minő szerves összefüggés van önkénél a község — megye és kormány, mint közigazgatási fokozatos organumok között? E nyere adta németje, e kérdéssel ugyan zavarba hozott, soká gondolkodtam, hogy mit feleljek, (mert köztünk legyen mondva, nálunk ezek között nehéz az összefüggést feltalálni) hanem feltaláltam magamat, mondván: „Uram, ön okos ember léte, tudhatja, miszerint a kör négyesegítése lehetetlenség; ne keressem tehát összefüggést felelős központi és senkinek sem felelős organumok között!“

„Miként kormányoznak tehát önkénél? kérdé tovább; — „Igen szépen, válaszolám én, — a közigazgatás minden ágazatára kettős organumaink vannak, az ugynevezett megyeiek, övék a tisztesség; — s a kormány exponált közegei kik (a mennyiben az első nem akadályozzák) elvégezik a teendőket.“ — Németem elég együgyű volt megjegyezni, „biz ez sok b a kerülhet!“

Érdeklődött rendőri intézményünk iránt is, — nem mulasztottam el kijelenteni, hogy ez negative nagy szolgálatot tehet az egész civilizált világnak; ugyanis a mienkről megtanulhatja mindenki, hogy „milyen ne legyen.“ Ámbar több rendbeli bokros érdemeit nem lehet elhallgatnom, például: hogy tagjai közé az üldözött ártatlanságot befogadja, hogy a pedanteriára egy hajszálnyi hajlamot sem mutat, hogy semmi néven nevezendő mulatságát az embereknek nem gátolja sat.

Attértünk az ő viszonyaira tüzetesen,

közigazgatásuk, igazságszolgáltatásuk, egész szervezetük sok tekintetbe nagyon tetszett nekem, — de nem szeretném minden intézményeiket hazám földébe átláptálni; — Nagy on k a s z á r n y a s z a g a v a n .

7 óra folyása alatt azon meggyőződésre jutottam, hogy ok is, mi is helytelen irányt követünk, a kettő között van az igazság, ki a valódi alkotmányos szabadságot, polgári érdeklődést a közügyek iránt; a gyors, helyes, szigorú felelősséggel egybekötött, jó adminisztrációval egyeztetni bírna, a bölcsek követ találná fel.

Nálunk most indult meg a gyökeres átalakulás — Adja Isten, hogy a porosz Scyllát, s ez eddigi magyar Charybdiszt, államhajónk elkerülje! Ejtélután egy órakor Milánoba megérkezünk s elbucsuva collegámtól, nyugalomra hajtottuk fejünket a nagy szellemi csata után!

(Folytatása köv.)

V hoz !

Jól tudom én, mint suttogják
Füledbe az emberek,
Hogy feledés helyett lányka
Majd imádlak tégedet;
Azt hiszik a balgák, hogy te
Megtöltöd szerelmemet,
Feledik, hogy a szerelmet
Megtöltani nem lehet.

Tiltod le a fát, hogy ne hozzon
Virágot és lombokat,
Hogyha reá a tavasszak
Éltető sugara hat, —
Vagy a dalos kis madárkát,
Hogy ne zengjen éneket,
Ha a tél hótakarója
Elhagyja a bérceket.

Mond a csergő kis patakknak,
Hogy folyják hegyre fel,
Vagy a napnak, hogy nyugodjék
Ép midőn az ég re kel.

Mond a tűznek, hogy fagyasszon
S jég olvasson érzeket,
Vagy simítsd az oceanát, ha
Rajta szánt a fergeget.

Ha meglátz, te elkerülz, — én
Nem kerüllek tégedet,
Ugy foglak követni, miként
Árny a futó felleget;
Hidd el lányka, soha sem volt
Bűn a tisztá szerelmem,
Virág a szív, — kikeletkor
Virítani kénytelen.“

ZALAY LAJOS.

Sétabotorkálások.

VII.

Ugy veszem észre: a Kazinczy-utca általános emelkedése nagyon is elragadtott, vissza kell tehát térnem annak legmagasabb, keltetnél mindenesetre magasabb, végéről alacsony kezdetére, hol észrevétlenül a Városház-utczából Kazinczy-utczává lesz. Itt még az utca szélessége nem nagy, hanem azért kerékvótnak már jutott hely, tehát óvatosan kell sétálni és még óvatosabban kocskázni; pár öllel odább az utca kitágul ugyan, de a kerékvótnak nem tágitanak; ezek szabályszerűen és következetesen vannak elültetve s azon helyes elvet követik, hogy ha már szűk az utca, vége hát legyen szűk az egész végétől végig: mert ily módon a kocsisok és lovak a hosszabb uton okvetlen jobban beletanulnak a kerülés és fordulás mesterségébe. Azonban a gyalogut egyre szélesedik és az ágosbogas telegráf-duczok árnyékában pompás sétahely van — mikor a nap nem süt. Es találatnak itt városi nevezetességek: például azon ketelemeles ház, mely még soha nem volt meszelve, vagy a vele szemben álló, hajdan földszintes, most már földssin alatti ház, melynek ablakai épen egy arasznyira állnak a járdától. Következik eszentul a legeslegujabb utca nyílása, melynek kimerésakor hi-

zonyosan azon kerékvótnak szolgált fix pont gyanánt, mely maig is illően tisztelgetben tartva, ott ágaskodik az új utca kellő közepén. Ez a tuskó megérdemli, hogy olvasó közönségünknek legkiválóbb figyelmébe ajánjam nemcsak azért, mivel nem minden nap lehet párját találni — t. i. egy kerékvótnak a kocsiut közepén — hanem inkább azért, hogyha valakinek kedve jönne holdvilágos éjén sétát tenni az új uton, vagy sötétben arra találna kocsi-kázni: tudja magát mihez tartani és ne vádolja a „Zalai Közlönyt“, ha netalántan maga, vagy lova lábát kitöri, vagy kocsija darabokra zúzik. Ugyan e tuskót ajánlom a városi szépművészeti bizottságnak becses jóakarátába, hogy ha már azt helyből elmozdítani nem lehet — mivelhogy nagybecsű mernöki czéger — legalább állítson melléje egy új divatú háromágú lámpát és néhány megbízható éjjeli őrt, nehogy a hosszú sötét téli éjszakákon valami kárt szenvedjen akár a tuskó, akár a városi közönség. — Találatik pedig e kerékvótnak mellett még egy figyelemre méltó tárgy, csakhogy ez már nem annyira közérdektű és inkább csak a kövérebb ökrök és lovak figyelmére érdemes: van ott szinte az új utca közepén ugyanis egy csatornatisztító lyuk, melynek gyenge födele előbb-utóbb valamely természet oktan állat lábái alatt okvetlen be fog szakadni.

Eanyi veszélyes akadály láttára elment kedvem az új utcában tovább sétálni, hanem vele szemben találtam igazi sétatérnek való helyet. Van itt egy tér a templom előtt, bekerítve kopott, vásott kőfallal és vannak rajta gyalogutak a gyepon és gyp a gyalogutakon; csak a szádases hárs és vadgesztenyekék hiányoznak, asokat majd el is iltetik unokáink — addig tehát csak sétáljunk a gyepon, hisz aki épen árnyéket keres, azt is találhat a templom torony árnyékában.

A közgyűlés előbb hozott határozata következtében a körnek egyetlenegy kötelezett tagja sincs, vagyis helyesebben a kör e pillanatban tagok nélkül van; minthogy azonban indítványozók annak czéljaitól és szűkelegességéről meggyőződve, tehát a kört elejteni nem akarják, ennél fogva új alálirás ívet nyitnak, de azon kikötéssel, hogy ezen az alálírás már kötelező és nemcsak a tagsági díj felvétel 20 frt, hanem a rendkívüli szükségletek fedezésére fordítandó, még esetleg 20 frtnyi díj erejéig.

Ezen alálirás ív ezennel közre bocsátatik és f. é. október hó 25. d. e. 12 óráig nyitva áll, tehát az alálírók szándékaihoz ezen az ív határidőig alulírtnak jelentkezzenek.

Ezeket a távolvókat tájékoztatásul közrebocsátja megbízás folytán

VARGA LAJOS.

Helyi hírek.

— **Ö felsége** Tisza Kálmán belügyministert ezen tarca megtartása mellett okt. 21-én miniszterelnökké nevezte ki.

— **Házvetel.** A kisdudoványi egyesület háztulajdonos lett, ugyanis mult csütörtökön árverés útján kisdudovány részére a Kőlcsey-utczában levő Huszár féle házat 3000 forintért megvette.

— **Egészen** új autograph-gép teljes felszereléssel eladásra készen áll; ára jutányos, megtekinthető a lap szerkesztőségi irodájában.

— **Egy két éves gyermek** Kanizsán öreganyja által magára hagyatva, a tüzhely mellett edény felborulás folytán forróvízzel leforrztatott, néhány óra alatt iszonyu kínok közt halt meg. A vigyázatlan öreganya felelősségre vonatott.

— **A Petőfi** utcában egy asszony bolond gombát evett, azaz tulajdonképen nem a gomba volt bolond, hanem az asszony, hogy kábító mérget tartalmazó gombát evett, minek következtében nyolcz óráig eszméletlenül feküdt és csak erélyes orvosi segítség által sikerült életét megmenteni.

— **Gyászír.** Krajner Imréné szül. Ásbóth Terézia úgy saját, mint leányai; Laura férjhez Dr. Plósz Lajosné, Cornelia férj. Dr. Takács Jánosné, Iphigenia férj Szűcs Pálné, Mária özv. August Károlyné, Helén férj. Fontaine Antalné, — fia: Dr. Krajner Emil, illetőleg unokái Dr. Plósz Pál, Dr. Plósz Sándor, Plósz Irma és Béla, Takács Zsigmond, Jenő, Károly és Laura, Szűcs Magda férj. Dr. Plósz Pálné és Szűcs Miklós, Angusz Ilona férj. Gaal Ödön és August Zsigmond, Fontaine Emil és Andor, Krajner Margit és Imre s végül dedunokái: Gaal Margit és Plósz Lóránd nevében fájdalomtelt szívvel jelenti szeretett férjének, illetőleg atyjának, nagyatyjainak s dédanyjainak Krajner Imre hitese ügyvéd, földbirtokos, nyugalmazott jászágazgató s a m. tud. akadémia volt levelező tagjának 1875. évi október hó 5-én reggeli 3 1/2 órakor életének 85-ik, boldog házasságának 57 ik évében tüdőszélhűdés következtében történt gyászos elhunytát. A boldogultnak hűlt tetemei f. hó 7-én Alsó-Fakoson beszenteltettek s Sümegre szállítatván f. hó 8-án az ottani közsírterbe örök nyugalomra tetettek. Béke hamvaira!!

— **Az újbor** megtermi fanyar gyümölcsöt. Ugyanis Szajkon (Letenye mellett) a szőlőhegyen veredekes volt, egy ottani Belső József nevű családapa kapott sertesek következtében meghalt és szomszédja súlyos sertesek miatt fekszik. A törvényszéki vizsgálat rögtön megtétele. Feneki pusztán szinte embergyonútés történt a napokban.

— **Mernye** községben (Somogym.) az idén nov. 1-ére esett országos vásár nov. 3-án tartatik meg.

— **Kaposvárról** Kunfi Adolf 200 frtot küldött a nagy-kanizsai izr. hitközséghez, hogy ez összeget Eichberg Adolf-alapítványképp kezelve, kamatát szegény tanulónak adja ki; ez által hálijának ad kifejezést, miután Eichberg urnak egykor tanítványa volt.

— **Alsó-Lendván** nov. 8-án a tűzoltóegylet táncvizsgálat rendez, melynek jövedelmé mászatorony építésére fordítatik. Belépti díj 1 forint. Felülfizetésekközzönnettel vétetnek, s hírlapilag nyugtáztatnak.

— **Csáktornyan** e hó végén fényes menyegző lesz, Dr. Krassovecz Ignác vezeti oltárhoz Muraköz egyik gyöngyét, a bájos Ziegler Etelka kisasszonyt.

— **A „Danica”** című horvát évkönyv mult évi alakjában ismét megjelent; Magyarország benne még mindig mint provincia szerepel.

— **Aigner Lajos** tevékeny hazai könyvkiadónál újban megjelentek a következők: **Közhasznú könyvek:** 1) „A v e g y t a n a l a p v o n a l a i” felsőbb nép-, polgári-, gazdasági- és ipartanodák használatára írta Molnár István tanár. Ára 40 kr. 2) „V i l g t ö r t é n e l e m” polgári iskolák és képezdek számára írta Sebesthári Károly képezd. tanár. Ára 80 kr. 3) „N e m s o t g a s d a s á g i S t a t i s t i k a” tanodai s magánhasználatra írta egyik széptehetőségű ifju írónk: Kubinyi Lajos. Ára 1 frt.

— **Meghívás.** A „Zala Szt. Gróth-járási tanító-kör” f. évi október hó 28-án tartandja Túrján, a népiskola helyiségében félévi rendes közgyűlést. Tárgyai lesznek: 1. A legutóbbi gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése. 2. Elnöki jelentések. 3. Pénztári kimutatás. 4. Tiszti lemondás, — s az ezek helyébe leendő újbóli választás. 5. Módszertani előadások. 6. Pozsgár Gyula „Mi a ponyvairódlom? — Minő akadályok gördülnek ennek terjesztése útja a helyes értelemben vett népnövelés útja elé? Vannak-e eszközök a tanító birtokában, melyek által a fenti akadályok elháríthatók, — s melyek azok?” című tétel felett fog értekezni. 7. Indítványok, — észrevételek s netáni előterjesztések. Felhivatnak a t. tag urak — ugyanevű minden tanúgy barát, — hogy a fent jelzett napon és helyen 8 és 1/2 órára minél számosabban megjelenni sziveskedjenek. Szt.-Gróth, 1875. okt. 10-én. Glázer József, járásköri elnök.

— **Rövid hírek.** Szűcs Imre orsz. képviselő, a „Kecskeméti Lapok” volt szerkesztője meghalt. — A királyi udvar Karácsonig Bpsten lesz. — Tisza Kálmán miniszterelnöksége mellett a belügyi tárcsát is megtartja. — A boszniai kivándorlók száma igen nagy, — kik részére Strossmayer püspök 10 ezer frtot adott. — Soldosné (Blaháné) visszatért a szinpadhoz. — Bpsten egy héten 72 törvénytelen gyermek született. — „Charivari” élelőpot indit meg a „Magyar Állam”. — Sallai Imre félegyházi dísznőkereskedőtől a vasut és város közt 3986 frtot raboltak el. — Élesen állandó műkedvelői társulat alakult. — Aradon a magyar színtársulat bukik. — Több helyütt bezárták az iskolákat a gyermekek közt kiütött vörheny miatt. — Bartal miniszter Faddon betegén fekszik. — Ungváry Gedeon ügyvéd, humoráról messze vidéken ismert — Szirákon meghalt. — A gyetvai pap 50 akó bort vett s mikor megnézte, vizet talált a hordókban. — A győri kir. ügyesség hivatalába betörtök, csak egy irodai kabátot vihettek el. — Czigány Gyula a „Szabad Polgár” szerkesztésétől visszalépett. — Kozal helységben veszett ebek több egyént megmártak. — Európa hadi ereje 73 millió emberből áll, 15 ezer agyu s 1250.000 lóval. — Okt. 17-én ment végbe Milan fejedelem esküvéje. — Szász Károly befejezte „Salamon” című történeti költeményét. — Budapestet egyik lapársunk „Svabkolonának” nevezi. — Csákvárott egy koldushagyatka 1500 frt volt csupa krajczárból. — Brassai Samu a kolozsvári egyetemen a szász-krit nyelvből tart előadásokat.

Vegyes hírek.

— **Szivarvég-gyűjtők Párisban.** A világ egy városában sem annyira igaz e szójárás: „A pénz az uton hever,” mint Párisban. E világváros utcáin és téerein semmi sem vesz karba, az élelmes párisi mindent felvesz, mindenből pénzt csinál. Statistiailag ki van mutatva, hogy a párisi szivarvég-gyűjtők évenként 250.000 francot szereznek; nem is említve a más talált és felveszett tárgyakból nyert összegeket. A gyűjtő a nappal két fél, s estig befutja Páris minden utcáját, terét, kávéházát; este a Szajján uszó bódéba siet, zsebeit kiüríti, a szivarvégeket osztályozza, a londres, upmans, 5 centimes stb. szivarok végei, mind külön-különemű dohányt adnak; — aztán előszedi dohányvágóját, felvágja a végeket és eladja tontját átlag 2 franc 50 ctmmel. Rendesen munkások, utcaszaprók, patkányfogdosók veszik meg. Egy-egy gyűjtő naponként átlag 3 fr. 50 ctm-től 5 francig keres, s minthogy összesen mintegy 200-ra rug a gyűjtők száma, évi keresetük több, mint 250.000 franc.

— **A káromkodás** San-Francisco (Californiában) utcáin és nyilvános térein azigoran tiltva van; senki sem bocsáthat ki egy „teremtett” száján anélkül, hogy elfogatásnak és néhez pénzbírságnak ne tenné ki magát „aljas beszédért.” E város egyik rendőrbírájáról azt beszélik, hogy a gyakori káromkodásért ráment pénzbírságokra egész fizetése rámege és ily módon visszakerül a város pénztárába. A tilalom életbelépeése óta a négy fal közötti káromkodás nagy mértékben lábra kapott, mert mindenki, aki szűkségét érzi, mielőtt az utcára lépne, előbb otthon derekasan kikáromkodja magát.

— **Kihisi?** Egy new-yorki lap írja: California leggazdagabb embereinek egyike, aki mintegy 25 millió dollárt ér, ezeltől négy évvel még napazamos volt, most fekete kávéját vizahólyag helyett drága gyógygyel tisztálja.

Papirszeletek.

A bündgyi végtárgyalásnál elnök a védőtől kitanitván, a fellebbezési jogra nézve, midőn hozzá azon kérdés intétetett: nyilatkozzék: akarja-e az ítéletet fellebbezni; védőtől azon feleletet adta, hogy ísten menten fellebbeznék, hisz ez a büntetés is sok, én inkább kérem csam lebbezek.

(Magas hadiszállás.) Melyik esredbe tartozik én? kérdé egy pap az utközben eltalált katonát. — Én a 22. huszárszredbe — volt a válasz. — És az ur miféle esred embere? kérdé viszont a katona utitársát. — Én az ur hadseregébe* tartozom, — válaszolá a pap.

No ugy az ur ugyan jó messze van főhadiszállásától.

Ah! igen örvendek, mondá egy ábrándos leányka egy öreg urnak, hogy én is kedvelni a madarakat. A madaraknak melyik nemét kedveli én inkább? — No* válaszolá az öreg ur, — én azt hiszem, egy hiszti liba épen olyan jó, mint a madarak bármelyike!

Egy uri ember borral kínálta meg a hozzá jött lelkéss. Borozás közben kérdé az ur: „hogy iszik?” Azonban a felelettel késlekedő lelkésznek rögtön azon ajánlatot is tevő: „küldök tisztelendő urnak egy kis hordó bort ajándékba!” „Ebből?” kérdé a megrémült lelkész. „Miért nem?” válaszolá az ur. „Engedje meg uram megkérdeznem, mit ad ön a hordóért, ha a bort kiöntöttem belőle?”

Felolvassa a bíró az ítéletet, s kérdi a vesztés féltől, ki már egész délelőtt álldogált.

— Nos, megnyugszik ön?

— Igenis kérem ártossan, leülök egy kicsinyt, mert igen elfáradtam.

Érték- és váltófolyam október 22.

5%, metaliques 69.40; 5%, nemz. kölcsön 73.90; 1860-ki álladalmi kölcsön 111.75; bankrészv. 928 —; hitelintézeti részvények 203.50; London 113.80; magyar földtehermentési kötvény 81.50; temesvári földtehermentési kötvény 81 —; erdélyi földtehermentési kötvény 78.75; horvát-slavon földtehermentési kötvény 84. —; ezüst 104.95; cs. kir. arany 5.31 — Napoleond'or 9.11 —.

Vasuti menetrend

Érvényes november 15-től 1874.

A kanizsai időmutató óra szerint,

indul Kanizsáról

Kanizsai vaspályán az órák pontosan a helyi időt mutatják.)

Vonat szám	hova:	Ora	Perc.	Idő
205	Eszék, Mohács, Dombóvár s Fiuméba	5	2	reggel
215	Mohács, Zágráb és Dombóvárra	2	32	délut.
212	Budára	6	17	reggel
202	„	1	52	délut.
204	„	10	37	estve
313	Szombathelyre (innét délután 5 óra 25 perccor Bécsbe)	5	37	reggel
301	Bécsbe (Szombathely, Bécsujh felé)	2	7	délut.
311	„	10	47	estve
203	Pragerhof felé Triesztbe	4	42	reggel
201	„	2	22	délut.
213	„	11	37	estve

Erkezik Kanizsára

Vonat szám	honnan:	Ora	Perc.	Idő
216	Mohács és Zágrábról	4	8	reggel
206	Eszék, Mohács, Fiume s Dombóvárról	1	23	délut.
218	Fiume és Dombóvárról	9	46	estve
203	Budáról	4	17	reggel
201	„	1	51	délut.
211	„	9	23	estve
314	Szombathelyről	10	25	reggel
302	Bécsből (Bécsujh. Szombath. felől)	4	29	reggel
312	„	10	10	estve
214	„ Grácsból, (Pragerhof felől)	4	44	reggel
202	Trieszt-Bécs Grácsból	1	13	délut.
204	„	10	18	estve

Heti naptár.

október 24-től október 30-ig 1875.

Hó- és heti-nap	Katholikus naptár	Protestáns naptár	Dátum
43. XXIII. v. pünk. ut. — Kat. ev. „Midőn Jézus a sereghez szökött Máty IX. 18-26. — Prot. Ep. Filipp I. 3-11. Ev. Máty XVIII. 23-25. — Gör. ev. Luk. VI. 31-36.			
24	Vasárnap	C 23 Ráfael f.	C 22 Ráfael
25	Hétfő	Kriszant	Kriszant
26	Kedd	Dömötör	Döme
27	Szerda	Sabina szűz	Szabina
28	Csütörtök	Simon és Juda	Simon, Juda
29	Péntek	Zenobius	Zenobius
30	Szombat	Alfonz, Klaud.	Klaudia

Felelős szerkesztő s kiadó: Bátorfi Lajos.

Nyiltter.)

Minden betegnek erő és egészség gyógyszer és költség nélkül, gyógytáplálék által.

Revalescière du Barry

Londonból.

Ezen kellemes egészségi-étkek 28 év óta semmi betegség sem ellenazegült és jónak bizonyult az felnöttek- és gyermekekül, gyógyszer és költség nélkül, minden gyomor-, ideg-, mell-, tüdő-, máj-, mirigy-, nyákhártya-, légzéris-, hólyag- és vesebajokban, gumósodás, aszkór, mellszorulás, köhögés, emésztéltlenség, dugulás, hasmenés, álmatlanság, gyengeség, aranyér, vizkórás, láz, szédülés, vértörődés, fülzugás, émelység és hányás, még terheség alatt is czukorrizelés, buskomorság, soványodás, csúsz, köhögés, sápkór és egyéb betegségekben; nemkülömben mint táplálék szoptógyermeknek és a dajkatejnél is előnyösebb. — Kivonat 80,000 bizonyítványból oly bajok meggyógyulásától, melyek minden gyógyszernek ellentállottak és köztük Dr. Wurzer tanár, Beneke F. W. rendes tanár a marburgi orvosi egyetemen, Dr. Angelstein orvosi tanácsos, Dr. Shoreland, Dr. Campbell, Dr. Déde tanár, Dr. Ure. Castlestuart gróf, marquis de Brehan és több magasállású egyének bizonyítványai kívánságra bérmentesen megküldetnek.

Rövidrevont kivonat 80,000 bizonyítványból:

Dr. Wurzer orvosi tanácsos bizonyítványa. Bonn, július 10. 1852.

Revalescière du Barry számos esetben

*) E rovat alatt közzétett felelősséget nem vállal a Szerk.

minden gyógyszerket pótol. A legnagyobb sikerrel használtatik hasmenésnél és vérhasnál, vizelési betegségekben, vesebajokban sat. köbetegekben, a huycecs lobos és kóros izgultságánál, dugulásoknál, a vesék beteges deszehezódásánál, hngyhólyag bajokban, aranyérben stb. A legkittünőbb eredménnyel használhatni ezen valójában megbecsülhetetlen szer nemcsak nyak- és mell-betegségekben, hanem tüdő- és légszű-sorvadásban is. (P. H.)

Wurzer Rudolf, orvosi tanácsos és több tudós társaság tagja.

Winchester (Angolország) dec. 3. 1842.

Ön kittünő Revalescière gyógyszerre altesti bajok, dugulások, idegbajok és vizkórás hosszsan tartó és komoly jelenségeit eltávolította. Mint ön gyógyszer legjobb hatásának szemtanuja, azt teljes szívemből ajánlhatom.

James Shoreland, 96. esz. sebész.

Dr. Angelstein titkos orvosi tanácsos tapasztalata:

Berlin, május 6. 1856.

A Du Barry Revalescière kedves eredményét és kittünő hatását minden tekintetben bizonyíthatom.

Dr. Angelstein, titkos orvosi tanácsos.

76,921. sz. bizonyítvány.

Obergimpenn (Baden), apr. 22. 1872. Betegem, ki 8 hét óta idült májgyulladásban rémitő fájdalmakat szenvedett a legesekélyebb éltől sem vehetett magához, ön Revalescière-je használata folytán tskéletlenül meggyógyult.

Burkhart Vilmos, seb orvos.

Táplálék levén a husndl, 50-aszeresen megkíméli a gyógyszer árát, felnötteknél ugy, mint gyermekekénél.

Pléhszelenészekben 1/2 font 1 frt. 50 kr., 1 font 2 frt 50 kr., 2 font 4 frt 50 kr., 5 font 10 frt., 12 font 20 frt., 24 font 36 frt. Revalescière pikoták szelenészekben 2 frt 50 és 4 frt 50 krral. Revalescière Cholodá táblákban 12 csészére 1 frt 50 kr., 24-re 2 frt 50 kr., 48-ra 4 frt 50 kr., poralakban 120 csészére 10 frt — 288-ra 20 frt — 576-ra 36 frt.

Megrendelhető Barry du Barry & Comp által, Wien, Wallfischgasse Nr. 8.

Valamint minden város gyógyszerártaiban és fűszerkereskedésiben; azonkívül a bécsi ház minden vidékre megküldi postai utalvány vagy utánvét mellett. N.-Kanizsán Prager Béla, (ezeltől Lovák Károly) gyógyszerártaiban;

Pesten Török Józsefnél; Aradon Tones F. és társánál; Debreczenben Mihálovits István gyógyszerártaiban a kigyóhoz; Eszéken Dávid Gyula gyógyszerésznel; Kassán Wondraschek Károly gyógyszer., Marosvásárhelyt Fogarasi Dömötörnél; Pozsonyban Piasztori Felixnél és Söltz Rezső gyógyszer., Székes-Fehérvárott Dieballa Györgynél, Sopron Voga A. gyógyszer., Temesvárott Pap József városi gyógyszerésznel; Ujvidék Grossinger C. B. és Ernst János gyógyszerésznel; Varsádon dr. Halter A. gyógyszer., Verseczen Fischer Móricznál, Zágrábon Irgalmasok gyógyszerártaiban. Tisza-Ujlak: Royko Victor gyógyszerártaiban.

Mindenkinek különös figyelmébe ajánlatik

Dr. Forty-féle általános

SEB-TAPASZ,

mely rendkívüli gyógyereje, elválasztó, érlelő és fájdalomt csillapító hatása által leggyorsabb, legbiztosabb s egyszerűbb gyógyulást eszközöl különemű bajokban. — Ily bajok a torokgyulladás, légszűhurut, b f r k é s - b a r s á g, hártágyagik (Croup-angina) mindenemű megsértekek, harapás, szúrás, vágás vagy égés által támadhatók s e b e k. megforrázások, darázs- vagy méhszúrások, konok-fekélyek, szuszatok (contosiók) — meglepő gyors fájdalom csillapításal — rögzött daganatok, gümők, tályogok, pokolvar (carbunculus pustula maligna), megkeményedések, genyvedések, vérkelések, minnen mirigybetegségek, görvényes fekélyek, fagydagánat, ujjféreg, körömméreg, vadulás, tagszivacs, csontszűz, kifacsamítás és megrándulások, helyi csúsz; továbbá a szűlés folytán láb-felfakadások és sebek, fájós fekélyzet vagy már genyes úti mell. — Sok úr már csirában volt emlőráktól, — a különben elkerülhetlen életveszélyes sebészi műtétnek mellőzésevel — egyedül ezen jeles sebtapasz használata által menekült meg.

Végre a testbe teljesen bemélyedt bármimű szálla, vagy darázs- és méhfűlankja csupán ezen tpusznak rövid idei használata folytán annyira előtűnik, hogy azután a testből közönségesen szabad kézzel, sebészi műtét és fájdalom nélkül könnyen kihusható, mire a seb gyógyulása nemsokára bekövetkezik.

Ezen megbecsülhetlen gyógyszer, melynek jelesége eghitelesebb egyének számos a különös kívánatra bármikor felmutatható bizonyítványai által már régen a legfényesebben elismertetett — rendkívüli s legkittünőbb esetekben megtebált hatásánál s feltűnő sikerűs eredményeinél fogva, melyek használata által még elavult bajokban is eléretnek, jól megalapított és elterjedett híret kétségbevonhatlanul igazolja.

Egy csomag ára 50 kr., nagyobb csomag 1 frt, használati utasítással együtt, postán küldve 10 krral több. — Egy frtnyi csomagnál kisebb szállítmány nem teljesíttetik.

Központi küldeményes raktár: Pesten Török József gyógyszerész urnál király-utca 7-ik szám alatt. Továbbá kaphatók: Nagy-Kanizsán: WAJDIS JÓZSEF urnál. Pakson: Malatinsky S. — Pécsen: Sipőcz J. — Sümegyen: Stamborsky. — Sz.-Fehérvárott: Braun J. — Szombathelyen: Pillich F. — Veszprémben: Ferenczy K. — Zágrábban: Miubach Zs. Sepszenben: Bock J.

A t. cs. gyógyszerész és kereskedő urak, kik raktárt elvállalni hajlandók lennének, felszólítatnak, miszerint a részbeni ajánlataikat ezen gyógyszer közzétjéhez FORTY LÁSZLOVZ csimre: Budára, (Rács-város, fűtcsza, 590. szám) beküldeni sziveskedjenek, ki megrendeléseket is pontosan teljesít.

Vidéki bérmentes levelek általi megrendelések az árak késszűsbeni bektűdése, vagy postautalvány vagy utánvét mellett tüstént és legpontosabban teljesíttetnek.

Nem szinlelt vegelés!

Minthogy az üzlet rossz menete miatt
chínai ezüst-áru gyárunkkal

egészen felhagyunk, kénytelenek vagyunk pompás china-ezüst gyártmányaink roppant készletét melyen az előállítási árakon alól gyorsan eladni. Bizonyítékul szolgáljon a következő kivonat nagy árjegyzékünkéből, melyet kívánságra bérmentve bárkinek megküldünk.

Leszállított árak:		(1824-1)	
előbb	most csak	előbb	most csak
6 drb. kávéskanál 3.50 kr.	140 kr.	1 drb. vajtartó	5. — kr. 2 — kr.
6 „ evőkanál 7.50 „	2.70 „	1 pár gyertyatartó	8. — „ 3 — „
6 „ „ kés 7.50 „	2.70 „	6 „ „ kóstámasztó	5. — „ 2.50 „
6 „ „ villa 7.50 „	2.70 „	1 drb. csukorforgó	2.50 „ 1 — „
1 „ levosmerő	5. — „ 2.30 „	1 „ theaszűrő	1.50 „ 60 „
1 „ tejmerő	3.50 „ 1.50 „	6 „ csemegéző kés	6. — „ 2.50 „
1 „ sárható csukortartó	14. — „ 8. — „	6 „ „ villa	6. — „ 2.50 „

Továbbá pompás tálcák, kávé- és theás kannák, asztal-diszítók, ágas gyertyatartók, csukorforgók, tojástartók, fogpiszkálótartók, ecetes és olajos edények és még számos más cikk stb. stb. épen ily bámulatos olcsó áron.

Különösen megjegyzendő.

6 darab evőkanál (mind a 24 darab együtt diszes tokban 24 ft helyett csak 9.50 kr.)
6 „ „ villa
6 „ „ kés
6 „ „ kávéskanál
Ugyanaz brittania-ezüstből diszes tokban, mind a 24 darab csak 6 ft 50 kr.

Megrendelések a vidékről utánvétel mellett gyorsan és lelkiismeretesen teljesítetnek.

Czím:

E. Preis,

Bécsben, Rothenthurmstrasse, Nr. 16.

Jelentés.

Az eddig Nagy-Kanizsán „ARANY SZARVAS“ elnevezés alatt ismert vendégfogadót kibérelvén,

„OROSZLÁN“

czím alatt nyitottam meg, a kényelmes és egészséges, kiszáradt szobákat elegans vasbutorokkal láttam el, minden igénynek megfelelő berendezés mellett kitünő jó ételek- s finom italokkal szolgálók, a jó hírnévnek örvendett fumei szállodám vezetéséről messze vidék tudja készségemet s t. vendégeim iránti előzékenységemet s azért e minden kényelemmel ellátott s ujonan elegansan berendezett szállodát ajánlom a t. közönség figyelmébe. Megjegyezvén, hogy gondoskodni fogok, miszerint tengeri halak friss minőségben, izletes konyhában kaphatók legyenek.

Teljes tisztelettel

Gschaidner A.,

(1821-1) az „OROSZLÁN“ szálloda bérloje.

Nagy-Kanizsán az „Arany Szarvas“ czimű vendégfogadó eddigi helyeiből teljesen kiköltözvén,

saját szállodámat

a főpiacon megnyitottam, mely a kor igényeihez mérten elegans butorozással, műzsléses berendezéssel és kényelemmel ellátva van, mint eddig, ugy ezentul is kiváló gondot fordítok mindenre, hogy a tisztelt közönség megelégedését kiérdemeljem.

Knortzer Frigyes,

(1819-2)

szálloda-tulajdonos

A legolcsóbb és legjobb

zsebórákat

következő, még soha nem hallott árak mellett adom el; és pedig:

Csak 3 frtért kapható egy igen szép, jó járásu, igen jó minőségű munkás-óra.

Csak 4 frt 50 kr. egy igen csinos női óra, Alfennid ezüsthől, igen pontos járásu, a legszébb kiállítással.

Csak 6 frt 50 kr. egy igen diszes Britannia-ezüst tokkal, igen pontos járással, amiről kezesség nyújtatik.

Csak 8 frt az ára egy valódi angol 13 latos ezüst cylinder órának, a legfinomabb szab-szerkezettel, vastag ezüst tokkal, lapos alakban, különösen pontos és helyes járással, a miről kezesskedem.

Csak 9 frt egy igen szép valódi ezüst női cylinder óra, igen takarosan alkotva, mely a legfinomabb rubinokon jár, diszesen kiállítva és perczről-perczre pontosan jár, amiért kezesség adatik.

Csak 13, 14, egész 15 frt egy valódi ezüst anker óra nehéz ezüstben, 15 rubinra jár, a legfinomabb szerkezettel s a pontos járáért kezesség nyújtatik.

Csak 13 frt 50 kr. egy valódi angol talmi-arany re-javitott rendszerrel, a rugónál kulcs nélküli felhuzás. Ezen órák ugy olcsóságuk, mint azok minőségének jelesége által világhírűek lettek és kezeskedem a pontos és jó járásért.

Minden nálam vásárolt órához, illő talmi-arany lánczat adok ingyen kapható

J. Kann-nál,

Bécs, Stadt Wollzelle, Nr. 21.

Levélbeli rendelmények azonnal eszközöltetnek a pénz előleges beklődése vagy utánvétel mellett. (1806-8)

Altesti-sérvben szenvedők

a legjobb hatásnak bizonyult sérvekences által Sturzenegger G. találmánya által Herisau-ben Schweitaból, meglepő gyors segínyt nyerhetnek. Egy tégely ára 8 frt 20 kr. o. é. Minden utánzásra, mely a közönség félrevezetésére czéloz, ovatosság kéretik. Semiféle analízis titkokat fel nem fedezheti. Bizonyítványok és hálairatok a teljes felgyógyultaktól itt e helyütt nem közöltetnek, mert a használati utasításban több benn foglaltatik. Kapható magánál Sturzenegger G.-nél, valamint a következő raktárakban: Pesten: Formágyi F. gyógyszer-tár a „Szent-Máriához.“ Zágrábban: Mittelbach Zsigmond gyógyszer-tárában. Temesvárott: Pecher J. E. „Mária segits“ gyógyszer-tárában. (1814-1)

Hölgyek számára

igen hasznos a legujabb s legnagyobb hatást előidé-

szépitő-szer

osztr. császári és magyar kir. szabadalmazott

Erzsébet-Creme

Dr. Rosenberg S.-tól az orvosi kar — de különösen dr. Zeissl M. tanár ur által megvizsgált s tökéletesen czél szerű és ártatlannak találtatott.

Ezen szer a bőr megőrzése s a legkésőbb korig tartó ifju frissességbeni tartására szolgál. Eltávolít napszúrás, bőrküütegeket, foltokat, vörhenyt, sőt a ránczok is a gyakori használat által eltűnnek. Színésznek s művésznőknek kiváló jó szolgálatot tesz.

Ára 1 tégelylyel 1 frt. 60 kr.

Kapható a feltaláló Fr. Rosenberg özvegyénél Bécsben, VI. Rahl-gasse 6. Thür 7. — Nagy-Kanizsán, Rosenfeld Adolf urnál. — Szent „Leopold“-hoz czíma. gyógyszer-tárban Neustein Fülöp-nél, Bécs I. Plankengasse 6. — Paul & Társai ca. kir. udvari illat-szerésznél Bécs, Kärntnering 11. — Ischiben Kreuzplatz 169. Macozsuki illatszerezésnél Kärntnerstrasse 26. — Triestben Kohn W.-nél „Triest városánál“ Corso 603. — Budapesten Müller J. A.-nál váci ut. — Zágrábban Mittelbach Zsigmondnál. Varasdon Hoch-singer A. gyógyszerésznél. (1800-4)

Egy gőzgép

(Locomobile)

cséplőszekrényvel és minden hozzá tartozó eszközökkel, valamint egészen uj tengelylyel együtt megfelelő ár mellett eladó; közelebbi értesítés Laczkovics özvegyénél Nagy-Kanizsán, Kereszt-utca, Maronics-féle házban 13. sz. alatt nyerhető. (1817-2)

Egy fiatal okleveles jegyző-segéd,

ki már 4-5 év óta folyton mint segédjegyző működik, — f. évi november 1-től hasonminőségben uj alkalmazást nyerni óhajt, — a megkeresvényeket B. J. E. betük alatt czimezve, Alsó-Kraljevecz, muraközi járás, postrestant küldeni kéri. (1823-1)

Figyelmeztetés.

Steiner L. és társa pragai, ugyszintén értesülésem szerint néhány budapesti, szegedi és braszó czég az általam már évek során át gyártott s jó sikerrel forgalomba hozott sós-borszeszt (üveg-mintáim és nevem felhasználása s aláírásom hamisítása mellett) utánzózza. Az illetők ezen valóban nemtelen eljárásuknak elejét veendő: üvegeim hársó részére 1876. január hó 1-től fogva

„Brázay Kálmán nagykereskedő Budapestent“

köriratú czímemet nyomattatom be. Ha felsoroltak készítménye csak némileg is megfelelne a czélnak, nem volna szükseégük arra, hogy azt idegen czég alá burkolva, nevémet oly módon használják, mintha készítményük tőlem származnék. Kijelentem tehát ismételtlen, hogy a t. közönség csak azon sós-borszeszt ismerje el tőlem származottnak, melyhez a használati utasításom aláírásom szerepel s az üvegre ragasztott czímleap nem „mint“ vagy „nach“ Brázay van ellátva, mert a kérdéses sós-borszeszt részben vidéki kereskedők készítményem helyett hozzák a forgalomba. Budapestent, 1876. október hó 1-én.

BRÁZAY KÁLMÁN, nagykereskedő,
IV. országút 24. szám.

ÉLET-ITAL,

kitünő háziszser

váltó- és mocsárláz, bél- és gyomorgöcs, epe-inger, hányás, tengeri betegség, vizeletzavarulás, álmatlanság, stb. ellen.

Ára egy nagy üvegnek 65 kr., kisebb 50 kr.

Sós-borszesz,

mint háziszser.

Mr. William Leo utasítása szerint. Gyors hatást eszközöl: Rheuma, csúz, szagatás, fagyás, fog-, fej- és tüdőfájdalmak, szomgyultadás, rákfekély, bennúások stb. stb. ellen; sőt fogtiszttó szerül is igen ajánlható, mennyiben a fogak fényt elősegíti, a foghust erősíti, és a száj tiszta szagtalan lzt nyer a szesz elpárolgása után.

Ára egy nagy üvegnek 80 kr., kisebb 40 kr.

Használati utasítás magyar vagy német nyelven jelentékeny orvosi s egyéb elismerő bizonyítványokkal, valamint bizományosaim névsorával, minden üveghez mellékeltek. (1812-2)

A legnagyobb VASBUTORGYÁR

Reichárd és Társa-e, Bécsben.

III. Marxer utca 17. sz. alatt van, honnan képekkel ellátott árjegyzék kívánatra ingyen bérmentve küldetnek mindenkinek. (1734-24)

Epilepsiát

(eskört) gyógyít levélben dr. Küllsch speczialista Drezda, Wilhelmsplatz 4 (ezelött Berlinben). Sok száz sikeres eredmény!

Üres fogak kitöltésére

nincs hatályosabb és jobb szer, mint dr. Popp J. G. üdv. fogorvos úr (Bécsváros, Bognergasse Nr. 2.) fogonja, melyet mindenki könnyen és fájdalom nélkül behelyezhet odvas fogába, mely astán a fogrészekkel és foghússal teljesen egyesül, s a fogakat a további elromlástól óvja s a fájdalomat csillapítja.

Anatherin-szájvíz

Dr. POPP J. G. cs. kir. üdv. fogorvosától Bécsben, Stadt Bognergasse, Nr. 2.

Üvegekben 1 frt 40 kr., a legkitünőbb szer a cücsöz fogfájdalmakban, gyuladéskanál, a foghúsgyulladások és sebeknél; fölolvastva a léteső fogkövet és megakadályozza annak uj képződését; az ingó fogakat a foghúsrészre által aszírálja; a midőn a fogakat és foghúst minden ártalmas anyagoktól megtisztítja, a szájnak kellemes frisseséget kölcsönöz és már rövid használat után eltávolítja a keltomelien anyagot. (1540-24)

Anatherin-jozspasta

Dr. POPP J. G. cs. kir. üdv. fogorvosától Bécsben.

Ezen készítmény a lohelet frissességét és tisztaságát fenntartja, azonkivül a fogaknak hófehérséget kölcsönöz azok romlását megakadályozza és foghust erősíti.

Dr. Popp J. G. növény-fogpora.

A fogakat oly aszpen tisztítja, hogy annak napokonkénti használata által nemcsak a kósbűszes fogok eltávolitnak, hanem a fogak sománcza és fúomása is mindinkább tökéletesébbül.

Kaphatók: Nagy-Kanizsán: Belus József gyógyszer, Rosenbergr. Rosenfeld, Wellsch, J. és Fesselhoffer J. kereskedésben. — Pápan: Techen J., Keszthelyen: Pfisterer gyógyszerés, Singer M. Weiss A. Zala-Egeresen: Iató F. gyógyszerés. Kapronczán: Worli gyógyszerés. Varasdon: Halter gyógyszerés. Sömegben: Dörner Kajet. Som-bahelyen: Pillich Ferenc és Rudolf gyógyszer. Határvidéki Sz.-Győr-gyón: Fbics E. C. Veszprémben: Mör Tuuskan, ugy Guthard Tivadár és fainál. — Székelyfehérvárott: Legmann A. Braun J. gyógyszer. Lovas-Berényben: Heiler gyógyszer. Kaloocán: Horváth K. gyógyszer. Kecskeméten: Milhofer és Machold gyógyszer. Pákon: Florian J. gyógyszer. Kérmedben: Horváth J. Somsonend gyógyszer. Kaposvárott: Kohn J. Bogl, Belus és Schrüder gyógyszer. Szegecsárd: Brahasy gyógyszer. Bonyhádon: Kramolin J. Szigetvárott: Barwarth, Salomon gyógyszer. Baján: Michitsch St. és Horváth fiai, ugy Horzog Ignác. — Pécsnél: Zeolnay W. és E. Zách, Sipöcs gyógyszer. Kárádon: Zádubánsky gyógyszer. — Maroszállban: Kiss gyógyszer. — Tolnában: Graf gyógyszer. — Dunaföldvár: Márton Lankás gyógyszer. — Szent-Györgyön: Nöthig. — Alkó-Lentván: Kiss gyógyszer. — Roboncon: Simon gyógyszerész utraknál.

Előfizetési ár:
 egész évre . . . 8 frt.
 fél évre . . . 4
 negyed évre . . . 2
 Egy szám 10 kr.

Hirdetések
 6 hasábos petisorsban
 7, másodsor 6 s minden
 további sorért 5 kr.

NYILTTÉRBE
 soronként 10 kr-ért vé-
 tetnek fel.

Kincstári illeték minden
 egyes hirdetésért külön
 30 kr. fizetendő.

ZALAI KÖZLÖNY

előbb: „ZALA-SOMOGYI KÖZLÖNY.”

A lap szerkesztésére és anyagi részét illető közlemények, előfizetések, reklamációk sat. a szerkesztő-kiadóhoz bérmenve intézendők:
NAGY-KANIZSA
 Takarékpénztári épület, földszint.
 Bérmentesen levelek csak ismert munkatársaktól fogadhatók el.
 Kéziratok vissza nem küldetnek.

Nagy-Kanizsa város helyhatóságának, nemkülönb az „első zalai ügyvéd-egylet”, a „nagy-kanizsai kereskedelmi s iparbank”, a „nagy-kanizsai takarékpénztár” a „zalamegyei általános tanító-testület”, a „Zala-Somogy” gőzhajózási részvénytársulat s több megyei és városi egyesület hivatalos értesítője.
Hetenkint kétszer, vasárnap- s csütörtökön, megjelenő vegyes tartalmu lap.

Muraköz igényei.

Az országos pénzügyi és államháztartási súlyos viszonyok a csáktornyai törvénynek feloszlatását is maguk után vonták.

A horvátajku nép, Muraköz majd 80,000-nyi lakossága, melyből sláv rokonai közt talán egyedül mondhatjuk, hogy a közhaza igaz és magyarbarát polgára, a nagykanizsai törvényszékhez csatolhatott.

Mintán ezen vidék közlekedése, kereskedelme és forgalma Nagy-Kanizsa felé irányul, a beosztás észszerűleg máshová nem is történhetett.

A míg tehát e tekintetben helyes érzék és tapintatot látunk, ép oly tévesztetnek kell kijelentünk a szervezés azon eljárási módját, hogy a muraközi lakosság nyelvi eltérésére még a legkisebb figyelem sem lett fordítva ugyanannyira, hogy még a nagy-kanizsai törvényszék egyetlen a népnyelvét értő bírása is nyugdíjazva lón, holott az ujonnan áthelyezett bírák a régiekkel együtt a nép nyelvét legkevésbé ismerik; nem hogy értenék — és e körülmény ép oly hibás, mint a mily veszélyes a magyar állam egységére nézve.

A horvát-slávón tartományok százados ellenszenvé, pressiója a Dakoromania és Dél-slávia fanatikus agitatorai. az absolutismus szétmállasztásra törekvő eszközei és munkálkodásai közt Muraköz népe magyar érzelmű maradt és 1861-ben Zalamegyéhez történt visszacsatolásakor a nép megjelent fiaik könyveztek az anyaországhoz történt csatolásuk felett és a magyar igazságministerium ma a leghathatósabb feyvert adja az államellenes ágitorok kezébe, a magyarfaj gyűlölése élesztésére akkor, mi-

dőn elzárja a népet, hogy bírásaival nyelvén még érintkezhessek is.

Nem vádaskodási viszketegeből szólunk fel e kérdés körül, csak hazafiai aggodalomból, mert szorult kedélyvel látunk a jövőbe, hol e jó magyar érzelmű népet, mely már ugyis a délszlávia legfüggőbb feyvere, a Zágrábhöz tartozó plébánosok (kivéve a kiveendőket) vizsgatásai és a csáktornyai ma már erőstől illér klubb államellenes agitatioja által terrorizáltatik, elveszthetjük az államkötelék alól érzelme- és törekvéseiben.

Ma még barátja, de fia e nép Magyar-szágnak; őrizkedjünk tehát oly baklővésektől, melyekkel keserűség támasztása által ez egyetlen igaz és biztos ponton is elvesztjük lábunk alól a magyar földet és nemzetiséget!

Mi is elfogadjuk a pereknek az állam hivatalos nyelvén való vitelét, hisz a törvényszéki, polgári perek, ügyvédek, magyarajkuak képviselete által történik, sőt e törvény fentartását nemzetiségi szempontjából követeljük is, de elidegenítjük a népet, ha bírásaival nem érintkezhetik másképp, mint tolmácsok közbejöttével; melynek bünygyi és tanuzási kérdésekbeni végtelen hiányait vitatnunk sem szükséges, hol a bírói vallomásvételek töredezetek, össze kevésbé függek, a szavak értelme már szépitett és nem a lélektani, nem a jogi viszonyok fedezítésére kellő világot nem, vehet és csak azt eredményezi, hogy a nép és felek magukat eléggé megértetni nem tudják, mert a tolmács sem a kihallgató, sem a kihallgatott eszmemenetét nem követheti, vagy többet, vagy kevesebbet mond a tolmácsnál — de a felet, ha csak egy félreértés támad is,

vagy bírása, vagy tolmácsától idegeníti el is mindkettő iránt bizalmatlan gyanuskodó, végre tapasztalva nyelvi elhagyottságát, oda fog törekedni, hol bár eddigi állameszméi ellenére is, sorsosokat, kedvezőket és nyilatkozatokat talál, mert peres és vizsályos nép ezekbeni rövidülése miatt lesz legnagyobb ellenséggé.

Ajánljuk e kérdést az igazságügyministerium figyelmébe; nem oly nagy és hatalmas a magyar, hogy magunk csináljunk barátainkból is ellenséget; vegyék fenn a központban fontolóra Muraköz baráti és rokonzérlemeit, vegyék fontolóra, hogy Muraköz az egyetlen idegen ajku néppel bíró föld, hová a magyar magyarnak mehet, hol igazi, bár idegen ajku honfiakat talál a nagy urtól a kondásig a nép minden rétegében; és tegyék meg legalább azt, hogy adjanak e barátaink részére a n.-kanizsai törvényszéknek oly bíró, ki velők saját anyanyelvükön érintkezni tud.

Bizony mondom, hogy ez igen nagy hazafiai kötelességünk és ha nem tesszük, a magyarföld egy szép darabját rugjuk el talpaink alól és a hazafiai botlás a jövőben semmi hazafiai erény helyre nem hozhatja.

Mi felszólalunk. — „Videant consules”.

Zalamegye

törvényhatósági bizottságának folyó 1875. évi november hó 2-án tartandó rendes évnegyedes közgyűlésében felveendő tárgyak sorozata:

A nm. m. k. belügyminister ur leirata, melyben értesíti a megye közönségét, miszerint 6 cs. és apostoli kir. felsége f. é. augusztus hó 15-én kelt legfelsőbb határozványával Hertelendy

Kálmánt főispáni állásától saját kérelmére legkegyelmesebben felmenteni méltóztatott.

Alispáni évnegyedes jelentés a törvényhatóság állapotáról.

A nm. m. kir. belügyminister ur leirata, Kovács János alsó-lendvai lakosnak Nagy József lendvai járási szolgabíró ur ellen a nagy palinai községi kocsmaházra a képviselő választási mozgalmak alkalmával kitesztett pártszálló törvénytelen eltávolítása miatt indított panaszos ügyében hozott a fellebbezett közgyűlési határozat tárgyában.

A nm. m. kir. belügyministerium leirata, mely mellett az 1874. évi megyei pénztári számadást felülvizsgálva leküldi.

A magas m. k. belügyministerium leirata, melylyel a katonaság beszállásolása tárgyában f. é. július 21-én 26843. sz. a. kibocsájtott rendeletét fenntartva, a megye közönségét a törvényhozás e részbeni intézkedésének türelmes bevárására ujabban felhívja.

A magas m. kir. honvédelmi ministerium leirata, melyben az 1876 ik évi ujonczozás elö-munkálatait elrendeli.

Czukelter Lajos megyei 3-ad aljegyzőnek folyamodása, melyben a véderőről szóló törvény értelmében f. év október 1-vel megkezdett egy évi önkéntes tényleges sorhadí szolgálatának tartamára magát ideiglenesen helyettesítettnek annak lefolyta után megyei aljegyzői állásának ismét leendő elfoglalhatóságát megengedtetni kéri.

Káptalanfa község képviselő testületének folyamodványa, a káptalanfai határban részükre kihasított erdőrezsben a még meglevő és fent álló fák eladhatása érdemében.

Szigethy Lajos szolgabíró ur jelentése, mely mellett a letenyei erdő és legelő területéről elarusítani szándékolt fákra vonatkozó iratokat kiegészítve bemutatja.

Nagy-Kanizsaváros tanácsának jelentése, melylyel beterjeszti Nagy- és Kis-Kanizsaváros közönségének iskolaépítése céljából igényelt 4600 frunyi költsönvételt tárgyzó határozatát, törvényhatósági jóváhagyás végett.

Csaszák János pusztamagyaródi lakosnak felfolyamodása, az ellene Pusztamagyaródi

TÁRCZA.

Csendes óra.

— Werne. —

Tó kélik ott a bércs tövében,
 Ringó csónakkal hívós habjain; —
 Fehér falakkal közelében
 Kis lak tekint át füzek árnyain.
 Körül, körül kert van a parton,
 Meglátnak itt a gondos kés nyoma;
 Harmat rezeg nyíló virágon,
 Ez tán az éden! boldogság hona!

Kicsiny a csónak s nem ül más benn:
 Oszkár csupán s a gyermekeg Clorind
 Gyönyörű pár, tanum; az Isten!
 Nem látható az ilyen szácsaként. —
 Ketten evernek s olykor-olykor
 Pihen a víz, pihen az evező;
 Csókot-cseréinek forrót akkor,
 Ha az idő s pillantás kedves.

A parton im két tisztos agg áll,
 Boldog mosolyival gondos arcukon; —
 Mindkettő hatvan évet számlál
 S szemök pihen a kedves ifjakon; —
 Atya s anya a két öreg ott
 S ifju jegyes-pár Oszkár és Clorind
 Parthoz kötve a kis csónakot,
 A négy boldog im együtt áll megint.

KÓVÁRY BÉLA.

Hat hét Olaszországban.

Irta: Dr. Laky Kristóf.

(Folytatás.)

M I L A N O.

Május 30. Azt hiszem, hogy semmit sem nagyított, ha Milánót a leggazdagabb, legrendezettebb viszonyoknak örvendő városnak nevezem egész Olaszországban, a selyemgyáripár

nagyszerű telepekkal bir itt, s 265,000-nyi népessége a legvirágzóbb jólétnak, magas kulturának jeles színvonalán áll.

Körös-körül termékeny, csatornákkal átszelt öntözhető rizsöldek, melyek eperfakkal szegélyesvők mindenütt. A mezői gazdaszat emancipálva az időjárás szeszélyes uralma alól, bámulatos eredményeket mutat fel.

A koldusnak, szegénynek nyoma sem látható, mert a gazdag város ezekről bőségesen gondoskodik. Mindenütt a legpédásabb rend; — valóságos minta város! . . .

Ha Turin a tulságig kimért egyenlő házakkal, utcákkal és térekkel bir, — Milano ennek ellenkezője, mert az ósrégi történelmileg annyira nevezetes város egyenlőtlen építkezésű, utcsái görbék s igen könnyű az eltévedés — a mi rajtunk néhányszor megeseett.

Reggel mindjárt szállodánkából a „Trois Suisses”-ből, a főpostára mentünk, nagy vágyakodással kérdesze, a poste restante jelesen berendezett osztályába „v a n e l e v e l ű n k ?” Oh öröm volt! Egy hónapi távollét után az első levél imádott kedves hazánkából! Lehetetlen leirnom, minő roszkedő kíváncsisággal olvastuk át a levelet! E percz óta mintha kicsorélték volna, legyőzhetlen honvágy szállott meg bennünket, a gazdag, fényes műkincsekkel dúsz külföldről — szegény hazánk látása után epedtünk. Minden percosen eszünkbe jutván: „a nagy világon e kívül, nincsen számodra hely.”

Szép virágcsokrokkal ajándékoztak meg bennünk vidám gyermekeg leánykák; ne vessenek ki bennünk kedves olvasóim, ha megvallom: miszerint egyikünk azon savára „o h bár hazánk leggygyserűbb réti

virágja volna ez”, szomorú szívvel ábrándozunk a hazai virányokról.

Onthon mily könyelműen emeletjük sokszor a haza szent nevét, menj el magyar külföldre, megfogod látni, hogy előbb el lehet a madár levegő, a hal víz nélkül, mint te őseid vérvél áztatott hazád nélkül.

Ezembem jutott ama dal „most, hogy távol vagyok tőled, most szeretlek igazán. Azt a bércset, azt a völgyet soha sem feledhetem. S kél szívemben titkos érzet, hogy nyugodjam kebleden!”

Ilyen elmélkedések között a milánóiak főbüszkeségéhez s általuk a világ 8-ik csodájának nevezett Domhoz értünk. Azt gondoltam Róma után, hogy nem létezik több oly templom, mely meglepne, de csalatkoztam, mert e felséges épület előtt a bámulás és elragadtatás felkiáltása tört ki ajkainkról.

Képzseljen az olvasó egy szép, nagy térség közepére helyezett óriási hófóhér márványból alkotott templomot, a 68 m. magas kapolya fölött még 110 m. magasságu fő- s e mellett 98 kisebb toronyot, ezeken kívül mintegy 2000 toronyocskát mindeniken szoborral — s végtelenül finom faragványokkal ékesítve.

E Dom a szüzanya tisztelőtére emeltetett, — a vakító fehér márványból toronyok s faragványok kimondataatlanul gyengéd, nőies, hogy ugy fejesszem ki magamat, csipkeszerű alakot vesznek fel. Ez az építésszet költői eszménye, méltó az anyagiok királynéjához!

Sokat okoskodtak már az absolut szép fogalma és megtéstemtől — hiszem, hogy es épület a szépek-esépe! Ennyi torony, oszlop s faragvány, egész reneteg — s mégis a tul-

terheltségnek árnya sincs, ellenkezőleg a harmonicus izlés külön és öszevéve.

Bélpve a Domba (Sz. Péter és a Szevilai után legnagyobb a világon.) hossza 145 m. szélessége, 56 m. térfogata 8406 m. Legjobban tetszetek az ablakbani üveg festmények (az egész ó és új szövetség szentírás ábrázolva) e nembem páratlan tökéletességgel kiállítva.

Lehetetlen a részletekbe mélyebben belebocsátkoznom, mert az igen messze vezetne. Megtekinettük Boromei szent Károly földalatti sarkápolnáját, a drága, vert ezüst lapgépézzel eltávolítottatván, a krystall koporsóban láttuk az érsek tetemeit, ruházata s a mellette lévő díszjelek egy ország kincseivel felérnek. Kíváncsiságunkért 5 lyrát fizettünk. . . .

Felmentünk a tetőzetre, a tornyok erdejébe jutottunk s ott a világ legelső művészeinek szobraiban gyönyörködtünk. Ott van Michel Angelo Adám és Évája, ott L. Napoleon szobra.

A fő toronyra is felhágtam, állítólag egyike a legjutalmazóbb kilátásoknak van itt, de roszszul találtam elő az időt, mert ködös lévén a látkör, igen keveset láttam. Megjegyzem, hogy a szobrászat e nagy csodáján mindig 50—60 egyén dolgozik és javitgatja az idő pusztításait.

Ebédután a Maria delle Grazie templománál lévő kolostor rectoriumába Lionardo da Vinci világhírű „utolsó vacsoráját” néstük meg. Minden alak a lángész diadala. Sajnos, hogy a nedves falon e remekek remeke mindjobban kopik és elhalványul.

Innen a S. Lorenzo templomba hajtottunk, esép a templom porticusában lévő 16 emlék korinthisz oszlop. Esután még 4 tem-

közégek képviselő testülete által székeértés miatt hozott elmarasztaló határozat ellen.

Szolgabírói jelentés, Hahót község több lakósi által az ottani plébániai erdőben panaszolt állítólagos fapuszítás iránt teljesített helyszíni vizsgálat tárgyában.

Vranics Károly szolgabíró ur, hivatkozva a f. é. május 3-án 2327/98. jk. sz. a. kelt közgyűlési határozatra, beterjeszti a pribizslaveczi községek erdő megvizsgálása és zár alá vétele tárgyában felvett jegyzőkönyvet.

Pakod község képviselő testületének folyamodványa, melyben a Zala folyón rosz karban lévő hidjuknak felállítására megrendelt töltesüknek helyreállítására az 1876. évi közmunka erőt természetben és váltásban átengedni a Dők községek ezek fentartására kötelezni kéri.

Folyamodványa több alsó hahóti lakósnak, melyben a Miskey-féle hagyatékból a község számára megvásárolt ingatlan iránt hozott képviselői testületi határozatot jóváhagyani kéri.

Keszthely mezőváros tanácsának folyamodása, a keszthelyi uradalomtól megvásárlandó helypénzesedési jog vételének s a díjazás felemelésének jóváhagyása tárgyában.

Ifju Fischel János és érdektársai szepetneki lakósnak panaszos folyamodása, melyben Kovács János kanizsai járási szolgabíró urat az országgyűlési képviselő választási mozgalmak alkalmával elkövetett hivatalos hatalommal visszaélésekről vádolván, állítólagos sérelmeik orvoslását kéri.

Muik Ferencz s érdektársai szepetneki lakósnak folyamodása, melyben Kovács János szolgabíró ur által a képviselő választási mozgalmak alatt ellenük alkalmazott katonai karhatalom elszállásolása folytán eredt kárai megterítését kéri.

Pretsinczy Pál megyei főmérnök ur, Gyűrűs és a szomszéd községek által Zala-Istvándtól Kapornakra vezető községek utnak közmunka erővel leendő helyreállítását kérelmező folyamodványukra, véleményes jelentését bemutatja.

Verhotai és andráshidai réteken lévő sánc és az andráshidai hosszuhidi malomnál lévő zugó megvizsgálására kirendelt küldöttség jelentését bemutatja.

Vranics Károly szolgabíró ur jelentése, melylyel a f. é. augusztus 2-án 4693/177. jk. számú közgyűlési határozat folytán beterjeszti Molnár Elek csáktornyai uradalmi ügyvédnek, mint Gróf Festetics György jogi képviselőjének nyilatkozatát, a stridói kozmetető megnagyobbítására igényelt földbirtok átengedése tárgyában.

A f. é. augusztus 2-án 6007/169. jk. sz. a. kelt közgyűlési végzéssel Kovács János alsó-levendvai lakósnak Nagy József járási szolgabíró ur ellen emelt panasz tárgyában vizsgálat teljesítése végett kirendelt küldöttség jelentése, teljesített eljárásról.

Vranics Károly szolgabíró ur a folyó évi augusztus 2-án 6419/189. jk. sz. a. kelt közgyűlési végzés folytán beterjeszti jelentését, a dráskoveci iskolában rendez tanító nem alkalmazásának és a tanítás szünetelésének okai iránt teljesített vizsgálat tárgyában.

Csutor Imre alispán ur jelentése a budafai malom hitelesítése végett kirendelt küldöttség eljárásáról.

Borsod vmegye közönségének átírata, mely mellett a lóállítási próbakísérelt tárgyában ki-

plomot néztünk meg, semmi megjegyzésre méltót sem taláva.

Most sietünk a Galleria Vittorio Emanuele jeles csarnokhoz, — mely a fedett áruccsarnokok közt Európában a legszébb és legnagyobb szerűbb s kereszt alakú, 195 m. hosszú, 14 m. széles, 26 m. magas, — de a közép fő kupolya 56 m. magas. Mindenütt szép freskók és történelmi szobrok, Milano multjából.

Este ez üveggel fedett csarnokot 2000 légszusz láng nappali világossággal diámiti. — Lent a kupolyában este 8 órakor több százból álló embertömeg nézett fel mereven a tetőzetre, amint az egész csarnok már egybeült fényárban uszott, a kupolya felső köréből előjött egy kicsike locomotiv, melynek kéményében szesz égett, ezt elmé éramú hajtván, megindult roppan sebességgel s a kupolya temérédek légszusz-lámpáit 1 1/2 perc alatt mind meggyújtogatta.

Volt öröm a néző publicumban . . . Szó, ami szó, ezt a kis gyerekséget mi is háromszor megnéztük.

Ami kereskedelmi, különösen fényűzési czik létezik a világon, azt itt árulják, a kirakatok gyönyörűek. Roppant nagy és jó kávéházak, este zenével a fészekleteken, hol olcsón és uri módon lehet étkezni. Lámpagyújtás után az elegans világ itt tanyáz. Este „a ngot” előadásába derekasan unatkozunk.

Május 31. Ma elsőkorban a Brera gyűjteményeibe mentünk. Elsőrangú műveket foglal magába. Ha ezen dolgokat már meg nem unatkozna Nápoly-, Florencz-, Romába, itt nagy élvezetünk leendő, de így csak a képtár gyönyögeit érdemesítettük nyelmünkre.

Valamennyi közül kimagaslak Raphael

bocsájtott ministeri rendelet ellen, az országgyűléshez intézett feliratát pártolás végett megküldi.

Ungmege közönségének megkeresése, melyben az ungvári kir. törvényszék felosztása végett a nagyméltóságú magyar kir. igazságügyi ministeriumhoz intézett felterjesztését pártolás végett megküldi.

Kivonat

a soproni kereskedelmi s iparkamara jegyzőkönyvéből.

Kamarai elnök, lovag Flandorffer Ignác urnak indítványa, a nagym. m. kir. földművelési, ipar- és kereskedelmi ministeriumhoz intézendő felterjesztés végett, a „phylloxera vestatrix” rovarról illetőleg.

Ezen beadvány következőleg indítványoztatik:

Azon veszély, mely a „phylloxera vestatrix” elterjedésével mind Németország, mind Osztrák-Magyarország szőlőit érni, minden körökben figyelmet és gondot kellett.

A kormányok halás elismerése melő lépéseket tettek, hogy ezen rovar távol tartassék, vagy ott, hol mutatkozik, kiirtasson.

Fájdalom, de e rovar már nagyon elterjedt úgy, hogy a kezemben levő kimutatások szerint Franciaország szőlőhegyeinek közel egy harmadát, 750,000 hektárt, vagyis 1 1/2 millió holdat részint ellepte, részint elpusztította.

Ezenkívül e rovar Schweiczban Genf mellett, Austeriában, Klosterneuburgban és Bonuvidéken Németországban, valamint Lisszabonban és Görögországban is mutatkozott.

Továbbá mutatkozott e rovar, miután Klosterneuburgban a legerélyesebb intézkedések tetettek kiirtására — Nussdorfban és már magyar területén is — Pancsován, hol szinte pusztításokat tett.

Ennélfogva a magas ministeriumhoz intézendő felterjesztést indítványozok, melyben az a „phylloxera” mutatkozása és elterjedéséből következhető károka figyelmeztetve — megkérjük, miszerint a községeknek utasítás adassék az iránt, miként kelljen eljárniok, ha ezen felette veszélyes rovar valahol jelentkeznék.

Austeriában és pedig törvény szerint, azon földbirtokosok, kik a phylloxera által ellepett szőlőöknek kiirtása által kárt szenvednek, az országos alaphól nyerne kárpótlást és pedig fizetetik:

Fiatal szőlőökt: Egy évesekért □ ölenként egy évre 20 kr, két évesekért 30 kr, három évesekért 40 kr. Teljes termésű szőlőökt: 4—10 évesekért □ ölenként 50 kr. 8 évi kárpótlással, 10—20 évesekért 50 kr. 6 évi kárpótlással, 20—40 évesekért 50 kr. 5 évi kárpótlással.

A szőlők mindenkor állapotuk szerint böcsültetnek.

Hasonló eljárás Magyarországra nézve is czél szerű és a kormány ez érdemben megkérendő lenne.

Határozatot ily értelemben felterjesztést tenni.

Helyi hírek.

— **Lapunk** mai számához nagy-kanizsai t előfizetőink, úgy Nagy-Kanizsaváros képviselő-testületének tagjai számára egy ivnyi melléklet van csatolva, melyen a városi tanács által kiadott 3 hirdetés, a cselédügy s cselédszerzés

„Sposzaliája” (az eljegyzés) című remekműve. Melyen a szent szűz szende alázatossága, József jámbor nyugalma, a főpap áhitatos ihlete a nagymesterhez méltón kifejezvék, ámbar a vatikáni művekben ugyan ó sokkal nagyobb.

Igen szépek: Tizián „S. Jeromosa,” van Dyck „Madonnaja,” Rubens „Szt. vascorája,” Veronese Pál „A bölcsék imádása,” Lionardo da Vinci „tanulmány- Krisztus főhöz,” Rembrandt „női arc képe,” Guido Reni „Péter és Pálja,” Bonifazio „Mózes feltalálása,” Salvator Rosa „erdei táj képe” sat. sat.

A szoborművek közt Canova és Thorwaldsen néhány jeles műveit láttuk. Az új iskolák festményei között sok hatásos mű található. Aftuta az érc- és régiséggyűjteményen, a méltóság teljes udvart remek csarnokai-val bámultuk, itt van ennek közepén Canova legjobb műve: I. Napoleon római Imperator alakja szobra, kezében jogarral, bűszkén, parancsolólag, uralkodó merészéggel ábrázolva bronzból.

Kiknek körülményeik nem engedik Olaszországba meleyekben behatolni csak Milanoig jutnak; a legmelegebben ajánlom a Brera gyűjteményeinek szorgalmas tanulmányozását.

Ebédután kényelmes kocsiokon az Arénához hajtottunk, ez régi római nyilvános előadások és játékok színhelye volt, oly nagy kiterjedésben, hogy lovascsaták, sőt vízzel elborít-

rendesése, nemkülönbön kávéházak, szállodák sat. részére szóló szabályok foglaltatnak. Üdvözljük a nemes tanács ebbeli közörséget szülő intézkedését, a t. közönséget pedig felkérjük, hogy lehetőleg segítse elő ezen intézkedések keresztülvitelét, melynek kívántaikere nagymérvű elégedettséget, nyugalmat és jólétet terem.

— **Ujnapár.** Wajdits József ur könyvkiadó hivatalában tömött tartalommal megjelent az általa szerkesztett „Nagy képes népnapár” melynek ára 50, 40 vagy 20 kr. s eszerint a szegényebb soru is megveheti.

— **Völgyi Györgynének,** a városunkban működő színházalatt kiváló tagjának jutalomjátéka szombaton, f. hó 30-án leend, mely alkalommal Toldy István ismert drámája, „Kornélia” kerül itt először színre. Felhívjuk a t. közönség figyelmét előre és ajánljuk a jutalmazandó kegyes pártfogásába.

— **Múlt szombaton** nyitattott meg az ujonan földiasított s kicsinosított „Oroszlán”-hoz czimzett szálloda, a terem szufolaiság tömve volt s Kovács Gábor hírneves zenésztársulata újabb győzelmet aratott jeles játékaival.

— **A szélvihar,** mely vasárnap sűgva, rohanva lepett meg, tetemes kárt okozott nemcsak egyeseknek, hanem a városnak és az államnak is. Deszkakorlátokat terített földre, gyümölcsfákat s a város majdani díszére szolgáló utazegélyző fiatal csemetéket csavart ki, sőt pusztító dühöngése meg a „Narancs-liget” sem hagyta érintetlenül; avatallan kezekkel ragadta meg a plébánia templom előtt levő kőkereszt-oszlopot s a földre sújtván: darabokra törte. Csőrömpölő cserépdarabok, melyek a házfödelekről potyogtak alá, veszélyessé tették volna a járást, ha csakugyan lett volna kedve valakinek ily pokoli időben — sétálni. A szőlőhegyeken s mindenütt meglátszik, hogy az orkán „ránk viharozta dühét”, sőt — mint halljuk — a távirdavetésekkben, itt ott nagyobb mennyiségű oszlopot kidöntvén — oly roppant kárt tett, hogy a helyreállítás — amugy is szegény pénzügyünk rovására — az államnak több ezer forintba fog kerülni.

— **Elismeréssel** emlitjük meg, hogy a városi tanács a régi közóhajnak tess eleget akkor, midőn a kath. plébánia templomhoz vezető téren mindkét utca végén magas és minden igénynek megfelelő járda-ut készíttetését rendelé el, melyre nézve a városi mérnök urat utasítá, hogy ez érdemben tervet és költségvetést terjesszen elő.

— **Sajátságos** a ministeriumban a jutalmazási ügy. Ugyanis azon jegyzők, kik szorgalmasan évről-évre rendezen beszedik s pontosan beadják az adóhivatalba a községek mindennemű adóit, figyelembe sem vétetnek, míg azok, kik egyik évben hanyagok s adóhátralékot kimutatva, a következő évben a hátralékot törlesztik, renumeratiót kapnak. Ajánljuk e viszszes körülményt a fiatal s körültekinteni szerető pénzügyminister ur figyelmébe.

— **Uj zeneművek.** Taborzsky és Parach nemzeti zeneműkereskedésében Budapeston, njonan megjelentek: Blaháné és Tamásy legkedveltebb dalai. „A falu rosszából” és „A rípacos Pista dolmányából.” 1. Itt vagyok, ragyogok. 2. Sárján virágnak a repce. 3. Alig virrad, alig alkonyul. 4. Húzzad csak, húzzad keservesen. 5. Zeuzka lelkem csak egy szóra. 6. Cifra szűröm szegre van akasztva. 7. Halod-e rózsám, hallod-e? Énekhangra zongora kísérettel (vagy zongorára magán) alkalmazta Erkel Gyula. Ára 1 frt.

tatván tengeri ütközetek is lettek a nagyszámú közönségnek bemutatva.

Innen az Arco della Pace világhírű diadalívhez mentünk, melyet I. Napoleon kezdett és Ferencz császár végeztetett be, egészen fehér márványkocská köbököl készült, tetején a béke Isten asszonya diadalkocsiján hat ércz ló által huzva, szélről Victoriák lovon. Alább szép baerlifek.

Van Milanonak két remek nyilvános szoboremléke, egyik a Galleria mellett, Leonárdo da Vinci-é, a nagymester mély gondolatokban elmerülve látatik lenni, a középtalapsaton négy legjelesebb tanítványa.

A másik Covour emléke, mely az új városrészt legszébb terén van felállítva, amint Itália a babérkoszorut legnagyobb fiának feje fölé emeli, — egy másik nemő pedig Covour nevét a történelem márvány lapjára vési.

Egészen közel van ide a Giardino Pubblico, mely Olaszország nyilvános kertjei között bizonyára egyik elsőrangú helyet foglalja el. Szép gesztenye fasorok alatt a kocsiók, lovaglók és sétálók számára jól öntözött pálya köríti az egész kert.

Ezen belül az angolpark tekervényes utjai és ligetei majd rohanó csermelyhez viszesekkel, tóhoz abban szigethes hattyukkal és egyéb vízimadarakkal veszetnek.

Köze-köze nemes stýlben épült mulatóhelyek, kávéházak, étkezdék kacsingatnak ki a lombok közül. Legujabban állatkertet is alapítottak, ez azonban még a kezdet nehézségeivel küzd.

(Folytatás köv.)

— **Bővid hírek.** Párisban a 15, 16, 17 és 18-ik számban tündökölt himzeit selyem ruhák fogtak e télen divatozni. (Valjon hölgyeink fogják-e utánozni?) — Verseczen a városi pénztár üres, a tisztviselőket nem fizethetik. — A Körös árad. — Debráczenben chinai és amerikai erőművészek tartanak mutatványokat. — Oroszásan egy nap három gada ember akasztotta fel magát, a negyedik meg 5 hasát hasította fel. — Berzete községben 5 frtra less büntetve az, ki vasárnap hétköznap munkát teljesít. — Péccett mult vasárnap földrengést észleltek. — A galiczi tartománygyűlés 5 frttal bünteti azokat, kiket részegen találunk. — A kolozsvári hóhér egy cigány hegedűs-orozva meggyilkolt s aligha akasztófára nem kerül. (Ritka eset.) — Az európai államok között aránylag Magyarország fizeti a legnagyobb térséges adót. — Thaly Kalmánt a történelmi társulat választmányára arca ép albummal tiszteli meg. — Ofenheim, a híres pénzkirály posonymgyei bósi uradalmat 400 ezer frtért vette meg. — A győri akademia tanárai 4 havi szünetet kérnek. — Csik-Szent Márton környékén a farkasok egész falkákban támadják meg a nyájakat. — A világ legnagyobb ágyuja Angliában van 3620, mézást nyom. — Ágai színművet irt, melyben a „Boraszemjankó” összes alakjait aszerpelteti. — Simonyi Ernő Angliába költözködik. — A sárospataki főiskola pénztárából 800 frtot raboltak el. — A zenekademia nev. 7 én nyitattik meg. — Lipót herceg s fenséges neje Gizella a telet Afrikában töltendi. — Losonczy László nyomorban élő költőnek 6 felsego segélyt rendelt. — Bartal György meghalt. — A delegáció okt. 17-én befejezte működését, ugyanaz nap a horvát országgyűlés megnyit. — Soldosné egy évre szerződött a népszínházhoz. — Az István-téri Miklósy féle színházat 1251 frtért vették meg épületfakereskedők. — Herceg Eszterházy Pál a Lipótrend közép keresztjét kapta. —

Vegyes hírek.

— **Csak alkalmazás legyen.** Egy savannaki lapban közelebből következő hirdetés volt olvasható: „Egy fiatal ember alkalmazást keres. Elfogadná az állam kormányzó állását is; de ha ezt meg nem kaphatja, megelégszik egy vezető állással is valamely lovonatu vasutnál.”

— **Találó felelet.** József főherceg jelenleg Marosvásárhelyt idözik, az ott concentrált erdélyi honvéd zászlóaljok vezetésére. Szabó János honvédszerekes ott rövid idő előtt deszkasátorokat építtetett és az e czélra előirányzott összegből 18.000 forintot takarított meg az államnak, ami tudvalevőleg nem mindennap történik meg. A főherceg erre vonatkozólag következő tréfás kérdést intézte az ezredeshez: „Talan lopta ezredes ur a szüksegeket, hogy ily olcsón birt építtetni? Épen csak azért, mert nem lopta m fenséges uram, voltam képes ily olcsón építtetni.” Volt a találó felelet.

— **Érdemes per** foly jelenleg Debreczenben. Egy ottani szőlőbirtokos pénzüszükségben levén, még jóval a szüret előtt eladta egész bortermését, még pedig akóját két forinttal olcsóbban, mint a milyen drága szüretkor lesz. A mustnak ára azonban az illető hegyben ez idén épen két forint. Most már az a kérdés, hogy a szőlőbirtokosnak a felvett pénz visszafizetése mellett át kell-e engednie egész termését ingyen a vevőnek?

Búcsu.

Sejtelmem hát valóságba lépett, Széttépve a remény végszála is; Ne verj szivom oly hangosan: e képet Felejtse el, emlékével szakíts.

Tőprenkedésem vesztésésem anyja S a vesztésed szültette fájdalom, Mely keblemet mint vádó megrohanja S a fegyver ellenébe csak dalom.

De oh dalom most szárnyasgett madárka, Mely csüggedetten, kénytelen szűkell; Magasra felrepülni égve vágya: S göröngyök közt leverve téved el.

Oh lány! dalom ha bistató szerelmed Szárnyán emelkedhetnék aszivedig; Megállna, mint örökemlékre termett Csillag, az ővnek egén évekig.

Isten veled! Hissem, hogy boldogitva Leszsz s önsésemnek talán e fáj; De hadd legyen e kin megokosoritva: Mert így boldogágotdól szeng a táj.

S e boldogság szája bűnnek hangja Zavart éltedbe jó, ha nem idés; S az orvos, az idő tán meghosondja A várt vigaszt, mit várni oly nehéz!

Élj boldogul! — Feledni?! — Nem! Remélnem Ha már nem volt egy percse sem szabad: Maradhas bár az emléken te vélem Örökre mig szűm érszétől dagad!

VÉGH LAJOS.

Magyar színészet.

(M.) Kedden, okt. 19-én Jámor Pál „Törvénytelen vér” című 5 felvonásos történelmi drámája adatott. A darabról röviden csak azt jegyezzük meg, hogy történelmi színezetén s egy pár itt-ott felcillamló magasabb eszenvedély zamatos kifejezésén kívül semmi jó tulajdonsággal nem bír, a figyelmet nem tudja sakkban tartani; nem lelkesít, sőt több helyen hozzászadalmas, untató. Hiában! Az érdekesítő, gyors menetű, eseménydus, csattanós francia vigjáték korazakat éljük. Ha zainoros palástot, czitra mentét, dolmányt, kalpagot, sárga caizmát látunk: el sem hisszük, hogy őseink horvátok hasonlók, olyan furcsának, olyan különösnek tetzik az előttünk. El is ítélték színészeinket a nevezett darab színrehozataláért, van is valami a dologban, hanem mi az okot abban találjuk, hogy a társaság egyik kiváló tagját — kit mint népszínmű-ének kedvel a közönség — Egri Kálmánt szándékozta a drámában is bemutatni, Egri ur szerepét telfogta, tanulmányozta, átértézte s a legszebb sikerrel oldotta meg. Ki kell emelnünk még a többi szereplő közül: Prielle és Vajdafi urakat, továbbá Priellené és Völgyi Györgyné asszonyokat — közönség csekély számmal.

Csütörtökön, okt. 21-én. „Királyi csók” francia vigjáték került színre. A kevés számú közönség jól mulatott. Prielle, Völgyi Gyula, Egri jói alakítottak, Priellené, Völgyi Györgyné és Bogardiné játékaival és izléses öltözékkel — mi az igazgatók ruhatarának bárhol is dícséretére válik — emelték a hatást.

Szombaton, okt. 23-án „Ilona, a havasi bolond” című s az erdélyi roman népeleiből merített hatalmas és a gyakori változások miatt farsztó látványos drámában, eltekintve a darab hiányaitól, az egyhanguság és hatás nélküliségétől: kiemeljük Völgyi Györgynét, Priellenét, Völgyi Gyulánét. Prielle ur ez este is olyanok matatta be magát, ki a szó legtellesebb értelmében alakít és játszik s kinek játéka az élethűséget annyira ábrázolja, hogy senkinek eszébe nem jutna, hogy szereplése csak játék. Egri ur sem mond-

hatunk egyebet. Szép tehetségét komoly igyekezettel használja fel. Rá bairól is kell szólnunk az alkalommal, mert a ki az erdélyi havasok között járt, több P a v e l u -féle „ficsor”-t lathatott, kit mindenki nevet és ki viszont mindeneket kinevet s Rábay ez egyszer jó személyesítője volt a bárgyuságnak.

Ami azonban ez estén kivétel nélkül mindenkinek a legnagyobb élvezetet nyújtotta, az Egri Kálmánnak a második felvonás elején lejtett „Hátság-vidéki csörgős olántáncz”-a volt. A nemcsak jó színész, de kütönő tánczost megtapsolták, megújrásták. Csak azon csodálkozunk, hogy elég türelme volt a lábai után séntikáló zenére végig tánczolni s nem kiáltott bossúsággal amugy hátságiesen a h a n g á s z urakra.

Vasárnap, okt. 24-én Sziligetnek még mindig mulattató „Nagy apó vagy a szerelmes diák”-jat az eső és szélvihar elverte. Mar a hogy vesszük, közönség 0, a színészek játéka kedve 0, az együtt kétszer 0 és annyit jelent, mint — lapos — üres pénztár. Völgyi Gyulának (Nagy Jancsi) kevesen nagyokat nevetünk, nemkülönben kedves életpáranak. Völgyi György (nagy apó) Prielle (Bojű.) Egri (Gyula), Vajdafi, Priellené és Bogardiné a nagy zajban is, melyet a szélvihar okozott, élénken játszottak.

Kedden, okt. 26-án Sardon vigjátéka, az „Idegesek, vagy Két bolond egy háznál” majdnem idegessé tette a kevés számú közönséget s hogy e szerencsétlenség nem történt meg: az ama pár i d e g t e l e n ideges játékaának köszönhető, kik i d e g t e l e n s é g ű k k e l ellenhatást gyakoroltak. Neveiket esuttal elhallgatjuk. Azok között, kiktől félni lehet, hogy eredeti és természetes játékkal egy másodsori alkalomnál képesek lennének a nézőket idegesekké tenni: első helyen mindenesetre Prielle ur áll, kinek alakítása hatást nem téveszt. Utána Völgyi Gyula, Egri és Arányi következnek; ez utóbbi szegletességét szépen megtartotta a harmadik felvonás közepeig, hanem ott elvesztve azt, a grimásookba csapott át. A nők közül Priellené és Bogardiné játszottak jól.

Tegnap „Valburg éjszakája, vagy a bűvös tulipán” adatott Völgyi Gyuláné jutalmával, melyről jövő számunkban.

Papírszeletek.

Egy jeles ütközetről volt szó bizonyos vig társaságban, s egy obsitos baka nagyot akarván mondani, megjegyzé: „a támadás oly heves volt, hogy a Duna vize is feltört a sok tüzeléstől!” „De aztán volt is ám nagy boldogság! — hirtelen közbe vágott egy elmés kis diák!”

Midőn a halak egészen megfőve ugráltak ki a partra az éhes katonák szájaiba!

„No ezt senkinek tovább ne mondjam! — viszonsz komolyan a baka — mert nem szeretném, ha azt mondána valaki, hogy egy kis diák még nálammal is nagyobb tudott süllenteni!”

Egy inycenzségéről ismert magas rangú férfit ment egy isben X. grófnak, ki épen ebédjénél ült. Az uriember orrát igen erősen izgatta az ízelet ékek szaga; de X. gróf csak tolytatta ékesését a nélkül, hogy vendégét megkínálta volna. Az uriember nem állhatja tovább s megszólalt: „excellentiad nem is mondja, hogy tegyek úgy miként excellentiad?” „Tehát tegyen úgy, miként én... menjen haza, és költse el saját ebédjét!”

(ifj.) Marhavész alkalmával a p. határon őrtálló pandur tehenét valami szileptomaniás felebarát eltinkálta.

Egy beteges paraszt az őrház előtt bemásolt tehenét hajtott el. A pandur jószágára ismert benne a részint kötelességből megállította a parasztot, marhalevelet kért tőle. A szerencsétlen saját ulevélet nyújtotta neki.

— E marhalevél szerint keed marhája beteg, azt letartóztatom, gazdáját pedig szabadon bocsátom — mondá a pandur s a tolvajt megkötözte, saját tehenét pedig a legelőre ereszté.

Szerkesztői üzenet.

1814. U. Bécs. Előbb olvasnunk kell.
1815. D. G. Budapest. Nem lehet.
1816. T. E. Orvendünk is, sajnáljuk is.
1816. P. Kőszönet!
1818. B. Alsó-Lendva. Fogadjá köszönetünket.
1819. R. Bpest. Megérkeztek?
1820. X. Nincs okunk megtagadni, csak ide vale. Ha jó, megindul a h-űjő.

Érték- és váltófelnyam oktober 26.

5% metaliques 69.45; 5% nems. kölcsön 73.90; 1860-ki álladalmi kölcsön 111.10; bankrészv. 9 34—; hitelintézeti részvények 215.50; London 112.70; magyar földtehermentési kötvény 81.75; temesvári földtehermentési kötvény 81.—; erdélyi földtehermentési kötvény 78.80; horvát-slavon földtehermentési kötvény 84.25; osztr. 104.10; cs. kir. arany 5.38— Napoleond'or 903.—

Vasuti menetrend

Ervényes november 15-től 1874.

A kanizsai időtmutató óra szerint,

Indul Kanizsáról

Kanizsai vaspályán az órák pontosan a helyi időt mutatják.)

Vonat szám	hova:	Óra	Perc.	Idő
205	Eszék, Mohács, Dombóvár s Fiuméba	5	2	reggel
215	Mohács, Zágráb és Dombóvár	2	32	délut.
212	Budára	6	17	reggel
202		1	52	délut.
204		10	37	este
218	Szombathelyre (innét délután 5 óra 25 perccor Bécsbe)	5	37	reggel
301	Bécsbe (Szombathely, Bécsjnh. felé)	2	7	délut.
311		10	47	este
208	Pragerhof felé Triesztbe	4	42	reggel
201		3	23	délut.
213		11	37	este

Érkezik Kanizsára

Vonat szám	honnet:	Óra	Perc.	Idő
216	Mohács és Zágrábról	4	8	reggel
206	Eszék, Mohács, Fiume s Dombóvárról	1	23	délut.
218	Fiume és Dombóvárról	9	46	este
203	Budáról	4	17	reggel
201		1	51	délut.
211		9	23	este
314	Szombathelyről	10	25	reggel
302	Bécsből (Bécsjnh. Szombath. felé)	4	29	reggel
312		10	10	este
214	Grácsból, (Pragerhof felé)	4	44	reggel
202	Trieszt-Bécs Grácsból	1	13	délut.
204		10	18	este

Felelős szerkesztő s kiadó: Bátorfi Lajos.

H I R D E T E S E K:

A legnagyobb VASBUTORGYÁR

Reichárd és Társa-é, Bécsben,

III. Marxer utca 17. sz. alatt van, honnan képekkel ellátott árjegyzék kívánatra ingyen bérmentve küldetnek mindenkinek. (1734—25)

Tanulók számára.

A közlő iskola-idényre ajánlom bámulatos legolcsóbb árakon és a legnagyobb választékban a következő iskolai szereket, u. m.:

Rajzeszközök, író- és rajz-tárczák, rajzpapírok, rajz-tablák, rajzvonalzók, rajz- és színés írónok, toll- és vakaró-kécek, könyvtáskák, téntatartók- festékládák, számolótblák stb. stb. s egyéb szükséges iskolai eszközöket.

Ajánlom továbbá dusan berendezett iskolafelzerelési eszközeimet, u. m. íróeszközök, levélpapír és levélborítékaimat, czéggel nyomva vagy szines monogrammal, irodai és boríték-papírjaimat, üzleti könyveimet stb. stb. szintén bámulatos legjutányosabb árakon. (1796—5)

KANITZ C.

Buda-Pest,
Dorottya-utca, 12. szám.

Csak öt napig látható!

Első előadás: ma, vasárnap. Az egyetlen eddig élő szájművész, ki kezek nélkül született, tisztelettel tudatja a n. é. közönséggel, miszerint elutazás előtt szencseje leend e városban magát mindennemű a szájjal végzendő női kézimunkával, u. m. varrás, himzés, gyöngy- és virágmunkákkal, valamint írással is bemutatni. Látható „Deák Ferencz-ter”-en, Wajdits József ur könyvkereskedése mellett. Naponként 9-től esti 8 óráig.

Beléptidij 10 kr.

(1826—1)

Számos látogatásért esd
Guder Katalin, szül. Pulvermacher,
szájművészné.

A ház építése végett

Rosenfeld Adolf kereskedése ideiglenesen a szomszéd ház udvarába, a Korona szállodának átellenébe tétetett.

Ozukur, kávé, thea,
rum, mili gyertya, petroleum, táblaolaj,
butella borok
és likörök, valódi francia pezsgő és minden
fűszerek,
kufsteini és valódi Portland cement,
paraffin, kocsikenocs, gépfalaj, gabna-
zsakok, gyapjuszakok.

Porcellán edény,
üvegneműek, tükrök, lámpák, evőszerek,
china ezüst
és paktong kanalak, tálcák, mozsarak,
kávéporkölök, kávédaralók, kávéfőzőgépek,
fagyialtkészítő, szodavizkészítő, varró-
gépek, vasbutorok,
utazó bőröndök gyári áron.

Az építési idényen át a visszahurczolkodás könnyebbitése végett folytonos végeladás tartatik lényegesen leszállított árak mellett. (1665—20)

CHARLES BURRELL

St. Nicholas Works, Thetford, Norfolk, Anglia
képviselősege.

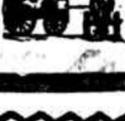
Pirnitzer Alajos

gazdasági gépek

raktára és javítási műhelye

Budapest, Akadémia-utca 6. sz.

Tüköry-féle palota mellett.

Gőzmozdonyok túl nem haladt működéssel.

Gőz-cséplőgépek.

Járgony- és kézi cséplő-gépek.

Vető-gépek, könnyűk, egészen vasból.

Arató-gépek.

Tisztító-rosták.

Szecekvágró-gépek.

Trieurs (konkoly és bükköny-választók)

Famüveleti-gépek.

Hajlósziyak.

Árjegyzékek kívánatra postafordultóval küldetnek.

ZALAI KÖZLÖNY

előbb: „ZALA-SOMOGYI KÖZLÖNY.”

Előzetes ár:
 egész evre . . . 8 frt.
 fél evre 4
 negyed evre . . . 2
 Egy szám 10 kr.
Hirdetések
 6 hasábos petisorban
 7. másodosor 6 s minden
 további sorért 5 kr.
NYILTTÉRBE
 soronként 10 kr-ért vé-
 zettek fel.
 Kincstári illeték minden
 egyes hirdetésért külön
 30 kr. fizetendő.

A lap szellemi és anyagi részét illető kör-
 lemenyek, előzetesek,
 reclamatiók sat. a szer-
 kesztő-kiadóhoz ber-
 mentve intéseendők:
NAGY-KANIZSA
 Takarékpénztári épület,
 földszint.
 Bérmentelen levelek
 csak ismert munkatár-
 aaktól fogadhatók el.
 Késiratok vissza nem
 küldetnek.

Nagy-Kanizsa város helyhatóságának. nemkülönb az „első zalai ügyvéd-egylet“, a „nagy-kanizsai kereskedelmi s iparbank“, a „nagy-kanizsai takarékpénztár“ a „zalamegyei általános tanító-testület“, a „Zala-Somogy“ gőzhajózási részvénytársulat s több megyei és városi egyesület hivatalos értesítője.

Hetenként kétszer, vasárnap- s csütörtökön, megjelenő vegyes tartalmu lap.

Halottak emlékezete.

Jertek velem a csend országába, hol az egyenlőség magasztos eszméjét a természet maga viszi keresztül, melyet a gyarló emberiségnek kellene ismerni, de mert gyarló, nincs okunk ezért megróni.

Im a csend országában fent mily sürgős-forgás van, míg alatt néma csend honol, mi fáradunk, ők pihennek, ha náluk pihenés a feloszlás, az átalakulás leirhatlan képe, s ha fáradság nálunk minden, mi szervezeteinket igénybe veszi.

Mi tiporjuk a sírokat, mert utánzóik vagyunk társaink, az embereknek, pedig kár nehezitenünk a porladó hamvak feletti hantokat, de hát mit tegyünk? a temető utja mint az életé oly keskeny, mások elől ki kell térnünk, avagy nem mindegy-e, ha mások térnek ki előlünk, s tiporják helyettünk a nyugvók sírját?!

Nézd azt a szegényes pislogó mécszet, mily kísértetiesen világítja meg a derengő homályos nézd e fénygúllakat, mily szakadatlan fénylánczot képeznek körülöttünk, amaz, a szegénység szerény sugára küzd a sötétség ördögével, emez még fényerdejében is lánczozal illet bennünket, pedig mindkét helyen csak egyes kialvó szívek porlanak.

Menjünk tovább.

Szegény nő, ne térdelj férjed sírjánál, hisz a mult csak ködfátyolkép, jer velünk, mosolyogj a többivel.... de ő imádkozik: Istenem! adj nyugalmat a hitvesnek, ki életében boldogságot óhajta, nemes életének folytatását add szívverünk drága gyümölcsének, gyermekünknek....

Mint a letört virág hajlik a sirra, ott egy ifjú leány, ah jer hozzánk, vesd meg e helyet, élvezd a jelent, neves és ne sírj....

zokog, zokogása leirhatlan, fájdalmas lehet. még a hervadó fűszál is meghajol előtte, alkalmasint könnyeivel áztatja, vagy a sír sőhaja vonza magához?

Menjünk tovább.

Apró gyermekek szokatlan lassúsággal tipegnek a bozót között, egyiknek kezében dölt gyertyát magában rejtő kormos lámpás, másik vékony viaszgyertyaszálát tart, melyet az irigy szellő eloltani igyekszik. Itt van édes anyánk sírja, kiállt egyik, míg az okosabb, felsőhajt: dehogyan van itt, oh bár itt volna, — a lámpás üvege sötét lett, a vékony viaszgyertya elégett s a gyermekek óhajtott czéljukat elnem érve, sűrű könyhullatás közt visszatérnek, a kandi közönség közé vegyülnek ismét.

Nézd mily cifra ez a kereszt!

De a másik szebb!

Menjünk tovább....

Virágok virágokat érnek....

Koszorukon koszoruk fekszenek....

Fény a fényt vakítja....

Közönség a közönséget neveti, de a sirdomb földje egyforma: por, vagy sár... fedje bár a hideg márvány, vagy csókolja a lengő szellő — mindegy.

Jertek vissza, menjünk haza! Haza menjünk? hisz itt van örökös országunk, az élet csak ennek számára készít bennünket, növeszt, hogy nagyobb tért foglaljunk el alant. S más számunkra nincs? de igen, ez a megjelenés itt: a temetőben az emlékezet megújító temploma, a kegyelet oltára, hol a szeretet alvó szikrája meg-megujul, fel-fel lángol, melyet hitnek nevezünk s fényével körül vesz bennünket, melyet a remény hálójának ismerünk... S ha ezeket félre nem ismerjük, félve nem vándorolha-

tunk semmi körülmény között sem a sikamlós élet zajában, mert előttünk van ugyanis a pihenés helye, a csend országa, az egyenlőség eszméjének megvalósulása.

Jó éjt!

BÁTORFI.

A borszesz hatásáról.

A borszesz, — athylalkohol, — az egy párnyu alkoholok közé tartozik, készül szőlőcukor- és ezt tartalmazó anyagokból erjedés útján, mely folyamatnál két rész borszesz és 4 rész szénasav képződik; előállítható még kemnye — amyllum, — nád- és tejzucorból is, de ez anyagok előbb szőlőcukorra változtatandók át.

A borszesz több ipari czélra használtatik; a társadalmi életben, ezenkívül nem kisebb szerep jut neki, mint a szesz italok alkotórészeként, — különös bizonyítékul szolgálhatnának erre az angolok, éjszakamerikaiak, kiknél nem legritkább dolog egy-egy üdvözült állapotú delnót is látni nagyobb lakomáknál, (mint ezt nekem egy öreg angol beszéle) a szlávok, — ezek közt nem kis mérvben a horvátok bílikoma, az — éjszakkémetek stb. — na mi magyarok nem egészen, mert mi csak (mint mondjuk) büfelejtésért iszunk s néha, — míg az előbbieket elterjedt szokás szerint isznak nagyokat és gyakran.

A borszesz, ha nem nagy mérvben, vagy higitva jut a gyomorba, úgy ott az emésztő mirigyeket ingerel, az étvágyat növeli, — mint ezt jól tudják az ebéd előtt papramorgozók; a szívökés gyorsul, — tehát szerelmes embernek nem ajánlatos, az egyén fokozott (testi) munkaképességgel bír, mert az akaratit idegsejtekre hatván, — a reflex hatására fogékonyabb lesz; némelyek szerint a szellemi működést is elősegítene — ezt már kötve hiszem. — A bőr veriték mirigyait ingerli ép így a veséket, mi által kiválasztásuk növekszik, mint a hogy ezt a sörivők praxisból tudják, sör után pedig nagyobb a vizelet elválasztása, mert egyszerre több viz is nyújtatik kiválasztási anyagul.

Ha nagyobb mérvben élveztetik, úgy a borszesz mérgezési tünetei állnak be (részegség):

eleintén az elmebeli idegsejtek szenvednek, mi a felfogás, gondolkodás, itélés hanyatlásában nyilvánul, s az egyén megdöbbent benyomásoknak engedve megdöbbent, összefüggés nélküli cselekvésre hajtatik, s a beszélet dadogás váltja fel; helybelileg a gyomor idegeit ingerli és annak izomzatát erőszakos összehúzódásra készítetvén — hányás áll be: — utóbb a szív-ökés és légvétel gyérül, az akaratit idegeket el-tompítván — bénítván az egyén nem képes magán uralkodni — botorkál, támolog, végre izmai teljesen elernyedvén, összerogy. De szerencsére ez állapot sokáig nem tart, mert bár meny-nyire halmozódott is fel az agyban a borszesz, — a szervezetből legkésőbb 24 óra alatt kiürül, — kis mérvben ugyanis elég (élelyül) nagyobb mérvben azonban változatlanul mint borszesz ürítetik ki a tüdők és vesék által. — A borszesz nehezíti a vér élelyülését, — kísérletileg bebi-zonyítható, ha pl. kakast lerészegítünk, úgy annak taréja egész fekete, vagy ha kutyák, nyulak koponyája trepanáltatik (lékhis kör alakú fűrészszel a koponya csontból egyes darabka ki-vágatik), s ez illetők lerészegítetnek — úgy agyvér edényeik — mint a kakas taréja — feketék lesznek a szénasav felhalmozódás miatt.

Mint fentebb említett, a heveny mérgezés tünetei gyorsan elmúlnak, de ha a mérgezés gyakori, mindennapi, akkor általános tünetek lépnek fel, s a legszomorubb következményeket vonja maga után: a gyomor- s bél nyakhátyáján a vérbőség — utóbb hurut folytonosság lesz, az étvágy csökken, sőt majd teljesen megszűn, gyakran hány inger, hányás és a bél hurutos állapota miatt hasmenés lép fel, ez utóbbi a fehér bor után. A máj először megnagyobbodik a vérbőség miatt, — alkotó sejteit elzáródnak, utóbb elégnék (a zsír élelyül), mi által kötözö-vete levén tulnyomó — sorvadása áll be; ez alkalommal a máj verőczere — vena portac — (visszér) különösen ennek elágazódásai megszü-külvén, a lép és belekben a vér felhalmozódik, pangásba jő és savós — visszadmány létre jö-tére szolgál okul, — mi hasi vizkórt hoz létre; sőt e szomorú állapot még tovább is haladhat t. i. a vesék is ép úgy, mint a májnal említettet, el-zsirosodván, alkotó sejteik elégnék s kötözövetük

TÁRCZA.

Részvét hangjai

(egy övvegy anyához.)

Eltemették hideg, néma sírba,
 Eltemették a kedves jó hűlyget —
 — Mint a bérczöl ömlő hó-zuhatag
 Betakarja liljomot s a völgyet.
 De liljom s a völgy ujra hajt, ujra él!
 Ám a zárt ajk többé nem virul, nem beszél.

Beszélt egykor, — oly édesen zenge
 A küzdő, — majd elárult hazáról,
 Minden egy hang, egy-egy felhőt csokolt —
 El a honfi borús homlokáról
 S midőn kigyúlt lelkünk vérszö honszerelme,
 Megszelídült től a búszke zsarnok elme.

Hát midőn szűs, tiszta gondolattal
 Szíve ábrándképét átlélelte
 S lelkével, mint tavaszfény bokorról
 Bűvös érzemény bimbókat kelte! — ...
 Vajh! koporsójában-e a száradt mell-ék?!
 Száműzött honvédőtől szerény, édes emlék.

Mert a hűség vánkosán nyugodni,
 Elaludni örökre is édes.
 — Hisz' a hűség Isten gondolatja,
 Mely az üdvöt biztosítni képes.
 S így e zárt koporsó hűlgye csak tetes-halott,
 Szelleme miut csillag az égen fenn ragyog.

S be száll hozsád reszketeg szárnyain
 Árva anya — kinok feldúlt ronja —
 S ki égett kebled rózsafátylát vonja.
 Hű szerelme összafátylást vonja.
 Gyermekek gyönyörűlten nézd, nézd mint remeg,
 A bucsusó hajnal sugárban ismerd meg....

Vesd le hát bánatod gyász-ruháját!
 Hisz gyermekek boldogb, mint itt alant,
 Mert az éden kies csarnokában

Egy-egyönöröttől zeng az ajk s a lant.
 Hiu reményeink és a merész álmak
 Dícsőülés fényén valóságga válnak! —

Oh! de a sírt hova temették
 Ne hagyód, ne hagyód hideg, látogatlan,
 — Mert mint kiátkozott fű arca,
 Oly rideg a sír, a pusztas virágtalan.
 Ültesd keresztjéhez a szomorú ágót,
 Mit élted fájáról végzetted levágot!
 Lázás szerelmét a beteg anya-szívnek,
 Vidd oda imáját csüggedő lelkednek,
 S míg a hűlt poron nyíl szerelmed virága
 Hite daz árnyán megter lelked boldogsága.

GUOTH GYULA.

Hat hét Olaszországban.

Irta: **Dr. Laky Kristóf.**

(Folytatás.)

Pávia és Certosa.

Junius 1. A mai napra egy kis kirándulás tervezetett Páviába, a híres és egyetemi városba; ezt megelőzőleg azonban az „O s p e d a l e M a g g i o r e t“, vagyis a nagy kórház épületet szemléljük meg. Óriási épület 9 udvarral, a legnemesebb arcvonalal az utcára s belül az udvaron igen diszes oszlopos arkádokkal. Berendezése a tudomány — emberi-ség — jótékonyaság legteljesebb követelmé-nyeinek is megfelel. Ki ne olvasta volna Manzoni gyönyörű regényét, „a jegyeseket“, ott a borszesztó milánói pestis leírásánál, ez épület nagyban szerepel.

Ohajtottuk volna a „Scala“ színházat megtekinteni, de belső javítások és átalakítások történnék akkor benne, ez meg nem engedtetett. A páviai kirándulásra L. Gyulával ketten vállalkostunk, mert társaságunk többi tagjai

(különösen hűlgyeink) örömebb maradtak Milanóban, hogy apróbb bevásárlásokat tegy-
 nek. Kedves, verőfényes nap mosolygott a szép sikságra, melyet százai a kisebb-nagyobb csatornáknak szeltek át, — egész mezőségek valának mesterségesen viz alá borítva, melyeken a vidám munkások hangosan dalolva foglalatoskodtak; — minő nemével a munkának, azt nem tudom; — annyi bizonyos, hogy különösen a szépnem mentől kevésbé iparkodott bajait elrejtteni ezen vízi dolognál, sőt pajkosan integettek és csókokat vetettek az elrobogó vonat felé.

Öt negyed óra után megérkeztünk Páviába s hamar kocsit fogadva, azon bejártuk a várost, mely a középkori ódon színezetet hordta magán, úgy utczáinak szűk tekervényessége, mint bizarr tornyokkal és szeszélyes erkélyekkel ellátott házainál fogva. Megtekintettük a Cattedralet, belül érdekes, de a nagyszerűnek tervezett homlokzat befajezetlen maradt.

Az egyetem egyike a legrégebbeknek, szép csarnokos udvarai, néhai jeles tanársainak és tanítványainak emlékeivel felékesítvék. Elhagyva e csendes ódon várost, kocsin tettük meg az utat Certosába, mely világhírű karthausi kolostoráról és templomáról nevezetes. Művészeleg épített hajókázható csatorna mellett haladtunk folyvást, — utunk a mezei és kerti cultura legnagyobb fokát feltűntető vidékeken át vezetett, közébe közébe roppant gyárak maradtak el jobbról-balról. E n I s t e n e m, m i k o r f o g a m i h a z á n k e z e n f o k r a e m e l k e d n i!

Alig vettük észre beszélgetés között s már a kolostor felséges épület négyszögében állapodtunk meg. E tartomány legjelesebb és leg-

gazdagabb családjától, a Viscontiaktól építet-
 tett e kolostor. A templom homlokzata a korai renaissancestil és márvány díszítészet leg-s z e b b r e m e k e, — 30 világhírű művész csodaalkotása sugárzik alá e falakról. A bas-relierek cararai márványból faragvák, melyek-nek tárgya az ó- és ujszövetségi szentírásból van véve.

Belépve a templomba — a főhajótól két oldalt 14 pompás kápolnát láttunk, ezek min-denike önálló nagy remeke a festészet és szob-rászatnak. De legnagyobb bámulatunkat a kar-zat fa-faragványai idézték elő — az emberi ügyesség és türelem non plus ultrái ezek.

Egyik oldalon Beatrice d'Este felséges síremléke. A főoltár lapja elefántcsont faragvá-
 nyokkal, — a másik oldalon benn a sekrestyé-
 ben egy kis kút, melynek hűvös, finom vize
 epedő azomjunkat enyhítette.

A becsületes karthausi testvér mosolyog-
 va figyelmeztetett bennünk azon babonára, mely
 a közel lakosságnál el van terjedve, — t. i.,
 hogy az ezen kút vizét megiszalók, a szerzetes,
 vagy apácza életre ellenállhatlan vágyat érez-
 nek.... Mi ettől nem féltünk....

Ezután a valóban páratlan, nagyszerűségű
 kolostort tekintettük meg. Széles, hosszú, mélt-
 óságteljes folyosókon át egy roppant négyszög-
 be jutottunk, hol 24 teljesen elkülönözött kis
 emeletes házat, udvarral, kerttel, kuttal sat. ta-
 láltunk.

Feloszlátás előtt ezekbe valának a jámb-
 bár atyák szótosztva, mindenikből egy fordít-
 ható fülke szolgált a közös folyosóra, honnan
 át ételöket kapták, soha sem érintkezően (a kö-
 zös isteni tisztelgeten kívül) egymással.

Valami kimondhatatlanul szomorú, elha-

maradván csak hátra, összeszorodnak, mi által a hucycsatornákak összeszorítottán, megsűkülnek és általános — az egész testre kiterjedő vaskor lép fel; a vérszékely ujon képződése akadályoztatik, s minthogy szétcsécsők folyton tart, — a véredv lesz tulnyomó — s vizvérűség áll be, — ez a természet gunyos boszuja, — egész életében alig ivott vizet s mégis vizbetegség miatt rukkolt a tulvilági seregbe.

A központi idegrendszer is kórosan elváltozik, a sejtek elszirodnak, a szellemi munkásság gyengül, az emlékezés és érzékszervek felfogó képessége megromlik, végre az agyban vérszegénység lép fel, — az illető egyén álmatlan, akarátán sokszor képtelen uralkodni. De még a tudó is nagyon kártékony; a légutakon a gözalakban kiürülő borszesz, (mely mint kellemetlen szag jelentkezik) hurutot okoz, mi-cronicus — folytonossá vál s a tudó kiterjedvén, a legveszélyesebb következményü lehet, azért nem helytelenül ijesztenek, sokat ne igyál, mert ugys gyenge melled miatt könnyebben visel a... manó. — A fent említett tünetek legnagyobb részét láttam egy intézeti szolgán, kin ez undok szenvedély oly erőt vett, hogy a bonczani készítményekről is leitta a spiritust.

De hogy a Bachus urnak áldozókat egészen magunk ellen ne zudítsuk, meg kell vallanunk, hogy az alkohol — azaz illetőleg jobban mondva a bor nem oly iszonyatos dolog, mely teljesen elvetendő volna, mert hisz az orvos gyógyszerül is használja (Malaga), — igenis, de a mily jó hatású a természetes, jó bor a szervezetre kis mennyiségben — ép oly káros az nagymérvben; különösen a fiatalok, ha, mint mondani szokták, — isznak nagyokat s gyakran, — váltót adnak ki szervezetükről (mi, mint tudjuk, fene dolog — már t. i. a váltó) a szervezet előbb fejt ki az erőket s későbbre nem marad. Tehát nem egész helyes, vagyis inkább jó a költő e mondása — bor és szerelem, — e kettő kell nekem.

SZEKERES.

Jegyzéke

a zala-egerszegi kir. törvényszék büntető osztályának 1875. évi november hóban tartandó nyilvános üléseiben előadandó büntetvényeknek.

November 5-én 1875.

1218./B. 875. Sz. I. Bodai János hamis esküvéssel vádolt elleni ügyben szóbeli végtárgyalás.

1246./B. 875. Sz. I. Simon Gambár József súlyos testiértéssel vádolt elleni ügyben curiai ítélet hirdetés.

1261./B. 875. L. t. Árkus János és Horváth Ferencz tolvajlással vádoltak elleni ügyben végtárgyalás.

November 10-én.

1263./B. 875. L. t. ifj. Csepregi József mint apját tetjesen bántalmazó elleni ügyben végtárgyalás.

1266./B. 875. L. t. Lendvai László kocsi-sírlótolvajlással vádolt elleni ügyben végtárgyalás.

1272./B. 874. Sz. I. Fitos József fatolvajlással vádolt elleni ügyben kir. táblai ítélet hirdetés.

1273./B. 875. Sz. I. Köttinger Rozsi súlyos

testisértéssel vádolt elleni ügyben kir. táblai ítélet hirdetés.

1328./B. 875. L. t. Tólosi János tolvajlással terhelt elleni ügyben végtárgyalás. November 11-én.

1251./B. 875. Sz. I. Vincze György tolvajlással vádolt elleni ügyben végtárgyalás.

1252./B. 875. Sz. I. Cséke Mihály és neje Megyesi Rózsa csalással vádoltak elleni ügyben szóbeli végtárgyalás.

November 12-én.

1086./B. 875. Sz. I. Szekeres János és neje Tóth Julianna tolvajlással terhelt elleni ügyben végtárgyalás.

1133./B. 875. L. t. Farkas Andor emberöléssel vádolt elleni ügyben folytatolagos végtárgyalás.

1186./B. 875. Sz. I. Csucs Vajda János és Nagy József sertvéstolvajlással terhelt elleni ügyben végtárgyalás.

1250./B. 875. Sz. I. Ká. a Pál súlyos testiértéssel terhelt elleni ügyben végtárgyalás.

November 17-én.

1228./B. 875. Sz. I. Geisek István és neje Bajzék Anna csalással vádoltak elleni ügyben folytatolagos végtárgyalás.

1264./B. 875. Sz. I. Farkas-Kenyeres István pénzsikkasztással vádolt elleni ügyben végtárgyalás.

1282./B. 875. Sz. I. Kordik József és neje Csuri Zsuzsanna hamis esküvéssel, továbbá Kordik János csalással terhelt elleni ügyben végtárgyalás.

November 18-án.

1096./B. 875. Sz. I. Mészáros Erzsé és Polgár Mária tolvajlással terhelt elleni ügyben szóbeli végtárgyalás.

1280./B. 875. Sz. I. Herovics Sándor hamis okirat készítésével terhelt elleni ügyben szóbeli végtárgyalás.

November 19-én.

1281./B. 875. Sz. I. Kohn Simon és társa hamis bukással terhelt elleni ügyben kir. táblai ítélet hirdetés.

1283./B. 875. Sz. I. Grünhut Dávid hamis okirat készítésével terhelt elleni ügyben kir. táblai ítélet hirdetés.

1332./B. 875. Sz. I. Sprencz József és Pruska Ferencz hamis okirat készítésével vádoltak elleni ügyben kir. táblai ítélet hirdetés.

November 24-én.

1309./B. 875. Sz. I. Németh János sikkasztás, illetve hűtlen postakezeléssel terhelt elleni ügyben végtárgyalás.

1276./B. 875. L. t. Balázi Elek, Csosztá-Nagy-József és Rogán Ignác rabló gyilkosság és többrendbeli tolvajlással vádoltak elleni ügyben végtárgyalás.

November 25-én.

1308./B. 875. Sz. I. Vacht Leopold vétke gondatlanságtól gyújtással vádolt s sz. I. Ifj. Scheiber Ignác bűnpalástolással vádoltak elleni ügyben szóbeli végtárgyalás.

November 26-án.

1346./B. 875. L. t. Proberger József gyilkossággal vádolt elleni ügyben folytatolagos végtárgyalás.

1350./B. 875. L. t. Joannidesz Dániel, Rajki János, Cséke Terézia s sz. I. Csizmadia Dánielné, Szabó Imréné és Téglás Pálné ruhatolvajlással vádoltak elleni ügyben szóbeli végtárgyalás.

A n.-kanizsai önk. tűzoltó-egylet működő testülete hétfőn, nov. hó 1-én d. e. 10 órakor tartja rendes tisztújító egygyűlést a keresk. casino helyiségében.

Tárgysorozat.

1) Hencz kapitány jelentése.
2) A segély alap számadásainak bemutatása, ezeknek megvizsgálására, valamint a segélyzések megszavazásábani Pészvételre egy 3 tagu bizottságnak kiküldése.

3) A szertárnoki kimutatásnak előterjesztése, ennek felülvizsgálatára, illetőleg a szereknek átvétele, s az új szertárnoknak leendő átadására egy szinte 3 tagból álló bizottságnak kiküldése.

4) A parancsnokság indítványa, a segély-alap járulékanak leszállítására 1 frt. 20 kól 1 frtra, — mely ezentul félévénként 50 kros részletekben szedessék be.

5) A tagok által netán beadandó indítványok megvitatása.

6) A parancsnokság összes tisztjeinek — a kapitány kivételével — valamint az altiszteknek visszalépte, s új tisztek és altisztek megválasztása, u. m:

- a) 1 alkaptány, (csapatparancsnok)
- b) 1 tiszti segéd, (adjutans)
- c) 1 mászó hadnagy (mászvezető)
- d) 2 szivattyus hadnagy
- e) 1 szertárnok.

Altisztek:

- f) 1. Főmászó (örmester)
- g) 2. szivattyus altiszt m. szakaszvezető helyettesek.

Kedvező idővel d. u. 4 órakor nagy díszgyakorlat fog tartatni.

Helyi hírek.

— **Színház.** Szombaton, november 6-án fényes kiállítás-, új díszletekkel és jelmezekkel itt először adatik „Vizözön, vagy Noé bárkája”, vig szinmű 5 szakaszban, irta: Csepregi Ferencz, zenéjét szerzte: Herczenberger István, az új díszleteket festette: Havasi Jenő, az új jelmezek Tóth Mihály főruhátárnok felügyelete alatt készültek. — Az előadásban a főszerepeket játsszák: Noé — Prielle; Jáfet — Völgyi Gyula; Ázel — Egyri — Gábrriel — Vajda, Szem — Völgyi György, Sziv király, — Völgyi Gyuláné, Rachel — Priellené Judith Völgyi Györgyné — Sára Bogárdiné. Jegyek előre válthatók október 31 ikétől: Wajdits József ur könyvkereskedésében péntek délig.

— **A zalamegyei iskolatanács folyó 1875. évi november hó 2-án, délután 4 órakor Zala-Egerszegben, a városház tanácstermében tartandó énegyedves ülésére a tekintetes megyei iskolatanácsos urakat tisztelettel meghívom. N. Kanizsán, 1875. évi okt. 21-én Nucecz József tanfelügyelő, mint tanácselnök.**

— **Sorsolás.** Az országos magyar képművészeti társulat a „mücsarnok” javára 1875. május 1-ére tervezett és 1875. október 24-én megejtett sorsolás kihuzott számai és nyereleménytárgyainak kimutatása szerkesztőségi irodánkban az érdekeltek megtekintésére letéve van.

— **Cziglenicze** úgy megtelt vízzel az utóbbi vihar s esőzés alkalmával, hogy az újvilágutczai házakba is betöltül a víz; néhány napon át a tűzoltói szerekkel 9 egyén folyton szivattyúzza s így sikerült a víz rombolását megakadályozni.

— **Uj naptár.** Megjelent „Magyar Távirtda-Naptár” szerkesztői és kiadja Mihály J. Endre m. kir. távirtdatist. Első évfolyam. 1875. szókó évre. Az egész tiszta jövedelem elhunyt magyar tisztviselők árvaínak új évi ajándékul van szánva. Kiállításá igen csinos, tartalma változatos és tömött. A távirtda köréből. A méter-mérték ismertetése. Szépirodalmi rész. Mulattató rész, és a naptárba tartozó szokott közleményeket tartalmazza. A szépirodalmi részből lapunk jövő számában mutaványt közlünk. Ára 1 frt. Nyomatott Fischel Fülöpnel. Ajánljuk e figyelemmel szerkesztett naptárt a t. közönség partfogásába annyival is inkább, mert a jövedelem jótékony célra van ajánlv.

— **Elnézés a vétkeknek!** A kifejezés értelmetlen modorát eredményezte lapunk legutolsó számának 3. papírsejtében hibásan nyomtatott fogalom nélküli „szileptomaniás” szóhalmoz, melyet kerünk „kleptomaniás” (tolvajlasi düh) „eltinkafálta” pedig „elsinkófálta” szóval felcserélni.

— **A „kanizsai” kereskedelmi ifjuság önképző köre** e hó 23-ikán megkezdte idei kis táncmulatságainak ciklusát, melyek jövedelmével könyvtárának szaporítását célozzák. — Ez egyetlet folyton figyelemmel kísérve, — sok szép törekvést észlelünk benne és örömmel iparkodunk alkalmilag róla megemlékezni, kivált azon vallomás után, hogy eredetileg — hibásan — németül bevezetett és folytatott kezelését a magyar hazai kiváncsolomnak teszi megfelelővé. — Az egylet elnöke Weiler József ur, — nagy erőfeszítéssel, önfeláldozással munkálkodik, annak előhaladásán, egy anyagilag, mint szellemileg — kiérdemli teljes elismerésünk-, tiszteletünk és ily vezetés mellett amaz egylet felől a legszébb reményeket tápláljuk. — Ismételve legyen kifejezve sajnálatunk, hogy a pártolás oly egyenoldalu, hogy az egylet egyaránt mostoha sorssal kénytelen küzdeni, holott célja üdvös és magasztossága oly könnyen felfogható dolog!!!

— **Vadászat.** — A nagy-kanizsai vadász társulat f. évi. október hó 27-én, csütörtökön délután ózbak- és szalonkákra hajtóvadászatot tartott; a társulat tagjai közül 24-en jelentek meg, az alsó erdei vágásokban tett vadászaton. Négy ózbak, egy szalonka és egy fogoly esett. — Jövőben történetű hajtóvadászatok alkalmára a rendőrség figyelmébe ajánljuk a társulat alapszabályainak (e vadászaton mellőzött) 2—3 ik pontjának szigorú alkalmazását, mely így szól: „A társulat tisztviselői egyszerű minél választmányi tagok — és rendezők is; — a rendezők a hajtóvadászatokon megjelent tagok közt, a felállítás részrehajlatlan eszközöltetése céljából sorszámkokat buzatni tartoznak.”

— **Ajánlközös.** Egy fiatal okleveles jegyző-segéd, ki már 4—5 év óta folyton mint segédjegyző működik, — f. évi november 1-től hasonminőségben új alkalmazást nyerni óhajt, — a megkeresvényeket B. J. E. betűk alatt czimezve, e lap szerkesztőségéhez küldeni kéri.

— **(Muraközéből.)** A budai állami tanítónő-képezdebe Muraközéből az idén hárman vettek fel, mi Muraközre nézve nagy előny, mert ez által lesznek oly tanítónők, kik a horvát v. németen kívül a magyar nyelvet is tökéletesen fogják birni, s így előadni képesek leendnek. — Hogy az említett tanítónő-képezdebe, hol 300-an jelentkeztek, magából Muraközéből

Folytatás a mellékleten.

gyatott volt az egész.... Beléptünk egy ilyen karthausi lakásba. Földszint kis czella, durva, gyalulatlan ágy, azék, térdelő, számoly s egy nagy fessület volt az egész butorzat.

A kert telve sárokkal, melyeken a legszébb virágok díszlettek, egy sir félig megásva — várni látszott leendő lakására. E rend szigorú szabályai szerint, állítólag minden szerzetes előbe megásva sirját. Eszembe jutott halhatatlan Eöt-vösünk „Karthausija” e helyén, bánatos merengés fogta el lelkemet, elképzelem, mennyit kellett szenvedni annak, ki a világ zajából e helyre menekült.... És végre is én azt hiszem, hogy boldog, a ki szívének nyugalalmát megtalálta....

E pillanatban visszaemlékeztem a fennleírt kutról elterjedt babonára; — én abból ittam, — mintegy ijedve kiáltottam fel: menjünk e veszedelmes helyről; nehogy vágyunk ébredjen az itt-maradásra!

Szívelej csen elbucsuva a szerzetestől, néhány óra mulva Milanóba társaink körébe megérkezünk.

(Folytatása köv.)

Circumdederunt...

Mintha csak hallanám, mintha kisértene, Holló szárnyán a bus emleketet vele!... Nincsen a viharok, nincs oly hársány nyelv; Ennek a nyelvtől szívem agyon verve! Oly nehéz ez a szó, mint terbe a földnek, Mely alá kedvesem! téged eltemettek!!!

Mintha csak érseném sziszegő kigyóul, Maró fullánkájával szászoros halált fuj!... Ezzel is rettentőbb, szúróbb, maróbb ajka, Szívemet egészen keresztül facsarja, S marcangolja cseppként, — iszól-izre tépi, Borsasztó munkáját énekliéssel végzi!

Neveshetlen kinja... römlotes egészen: Végig nyargalózik minden szenvedésen; Lever, lecsujt, gyilkol, — mintha csak hallanád Az isten gunyoló enyészetelek szavát!... A semmi összevész a teremő észszel, Mintha kacagná: az ember, hogy vész el!...

Ex az a szó, melylyel kezdődik az ének, Kiket temetőbe szután kísérek; — Több ez a halálnál... az örök elválás!... Örök Isten-hozzad!... kétfelé szakadás!... Aldott a halál még, meghagyta Szelni, Utolsó csókmat arczára leheli!...

Hah! de soha többet, soha nem láthat'ak, Téged enyimnek ah! többé nem mondhatlak! A temető néma, a sirnak nincs szája, Ez a rendítő csend, szívemet ez bántja!... El van az kárhözva: fájdalomra, kinra, Ki kedvese fölött hallotta már sirva: Circumdederunt!!!

SARKADY ISTVAN.

Sétabotorkálások.

VIII.

A templom előtti gypet nem hagyhatom el a nélkül, hogy szabályozása és haszonra fordítása iránt jámbor óhajjalom ki ne fejezzem, mert ha jól megmondoljuk ezen körülbelől egy holdnyi ugar itt a város belsejében legalább is 20,000 frt értéket képvisel és így már értékénél fogva is érd melne egy kis casinót: de azontelül nem is illő egy templom és zárda környezetét ennyire elhanyagolni, mert az, hogy fű és gaz terem az egyház küszöbén, bizony nem szolgál az Isten nagyobb dicsőségére. Továbbá nemzetgazdászati szempontból sem szabad ily szép darab drága földet egészen parla-

gon heverni hagyni és végre a városi közönség kényelme és egészsége érdemel annyi tekintetet, hogy legalább járhatóvá téssek a templomba vezető ut és ne kelljen a híveknek sárban és harmatban gázolni. Sétaterünk úgy sincs: igaz, hogy nem szoktunk sétálni, hanem egy darab igazi árnyékos csendes sétahelyre mégis nagy szükség volna, legalább a kis gyermekek és dajkák számára és ilyen célra bizony nagy jótétemény volna ennek a kopár térnek befásítása: azért akár a város és a gyp, akár az egyház: ideje, hogy valamit kezdjen vele, mert „a ki tudna jót cselekedni és nem teszi: bűnöse az”!

Tovább folytatván utamat, egészen meglepetve vettem észre, hogy már is a város végére jutottam, hol csak egy sor ház képezi az utcát, míg a másik sort görbe kőfal és ezen belől elaggott mohos gyümölcsfák képviselik: az új házszám lakásai elmés rendszer szerint gondoskodva van ugyan arról is, hogy a tulsó soron valaha házak emelkedhessenek, de nem valószínű, hogy egy hamarjában annyira terjeszkedjék a város. Igaz, hogy más városok rendszerint a vasut felé terjeszkednek: de nálunk bölcs előrelátással egy helyesték el a vasutat, hogy az elég távol esik ugyan és a város bátran terjeszkedhetnék feléje: csakhogy oly akadályok esnek utba, melyek az okserü terjeszkedést meggátolják. Ilyen akadály a zárdai kert, mely 1400 főszezu utczai homlokzattal élvezi egy városi font minden előnyeit, klinker kövezet, csatornázás, öntözés, kivilágítás és a legelénkebb forgalom meg van itt és kerül a városnak sok pénzbe, a nélkül, hogy valamit használna azon kertnek, mely saját szerencsétlenségére éppen

ily kiválókép utba esik. — Nem lehetne-e itt valami cserét létesíteni és csinálni, még sokkal szebb és nagyobb kertet valahol a zárda tulsó oldalán, hol egy hold föld legfeljebb 300 frt értéket képvisel: itt pedig a városi főt mellett, hol ugyanazon egy hold 15 ezer forintot ér: városi emeletes házakat építeni?

Ily gondolatok közt épen jókor értem a sörház sarkához, hogy szemtanuja legyek egy kocsi-törésnek, milyen e veszélyes sarkon sokszor előadja magát épen egy, mint a hajótörés a tenger bizonyos veszélyesebb pontjain. A finom klinker közepén heverték egy falusi jármű különböző alkatrészei, a tulajdonos pedig oldalbordáit tapogatván, ugyancsak jártatta épségben maradt nyelvét a menyblí minden szenteken — pedig a bajt nem a jó szentek okozták, hanem csak egy igen szabályszerűen állított városi kerékvető! Hogy ezek a kerékvetők ennyi bajt okoznak! Megajánlтам a kárvallott atyánt s biztatni kezdém, hogy tölts ki bosszuját a kártevény kerékvetőn, hozzon egy fejszét és irtsa ki azt gyökeresen: de ő másként vélekedett, „hadd próbálja más is” ugymond „ő majd máskor jobban vigyáz”. — És voltaképen a mint utóbb beláttam, nagyon helyesen gondolkodott, mert ha reám hallgat, még utóbb velem együtt be is száják: mert világos, hogy nem azért állította oda a város ast a drága kerékvetőt, hogy azt valaki kivigya, hanem inkább azért, hogy azon valaki a nyakát szegje és aztán tanuljon meg vigyázni.

Magamba szállva, busan tovább sétáltam a távirtda oszlopainak hűvös árnyékában.

Megjelent tizezer példányban

WAJDITS JÓZSEF

nagy képes magyar népnaptára 1876-iki évre.

Kapható minden hazai könyvárusnál és könyvkötőnél.

E díszesen kiállított népnaptár oly kelendőségnek örövend, hogy a második kiadás szinte tizezer példányban előkészületben van.

Ára a kötött, írópapírral ellátott példánynak csak 50 kr, füzve 40 kr. Kis képes naptár 20 kr.

Tartalom:

- Halljuk a szép szót.
- Naptári rész színes nyomással.
- Felséges uralkodó haz.
- Csillagvizsgáló észrevételek.
- Szász éves jóvendómondó képpel.
- Nemzetemhez költemény.
- Uj évre beköszöntő. Hajgató Sándortól.
- Az új méterrendszert rövid népszerű ismeretése, képpel.
- Az ikrek, elbeszélés, írta ifj. Tersánczy J.
- Tűzoltók dala, költemény. Hajgató S.-tól.
- Szülőföldemen, költ. Szentkirályi A.-tól.
- Csikorg a hó, költemény, Pap Gábortól.
- Kedves bokréta, költ. Kuthy I.-ől.
- A sors keze, elbeszélés, írta Hajgató Lajos.
- Robespierre sakkjátasmája, Lovassy S.-tól.
- A honvéd zászló, költ. írta Szentkirályi A.
- Falusi harangkongások, elbeszélés, írta a mecsekhati harangosó.
- Juhászbojtár, költ. Hajgató Sándortól.
- A magyar nemzet őrangyala, költemény, képpel, Dávidtól.
- A természettan köréből, hasznos tudni való fametszvényekkel.
- Zrinyi, költői beszély, írta Dömény József.
- Az öreg sírásó, írta Könyves József.
- Uj magyar népdalok, Hajgató Sándor, Kelefy Gy. Zalay Lajos és Nagy Janitól.
- Torsképek: A naptáriró, képpel. Egy bevándorlott lengyel atyafi, képpel. Szabadhegyi Grobrothman, képpel. Az alföldi betyárok, két képpel. Darwin és Darwinismus, képekkel. Bach utóda és családi jelenet.
- Nevesünk, adomák.
- Mezei gasda naptára, írta Pataki Géza.
- Jó isü ételek készítése.
- Országos vásárok.
- Magán hirdetések.
- Kamatszámítás új pénzben.
- Cselédbért és lakbért mutató tábla.
- A bélyegilletékekről.

Postai megrendelések azonnal szállítatnak. — Ismételadók százalékban részesülnek.

Együtt ajánlom

a 3000 kötetből álló új kölcsönkönyvtáramat, melynek olvasási díja havonként, napontai könyvkicseréléssel együtt csak 50 kr, a magyar könyvjegyzék ára 15 kr., a németé pedig 25 kr.

Belépés a kölcsönkönyvtárba a hó bármely napján történhetik.

Tisztelettel

Wajdits József,

kiadó könyvkereskedő

Nagy-Kanizsán

Üzleti szemle.

Nagy-Kanizsa, 1875. okt. 28. délután 3 órakor.

Időjárás: Bors, hűvös.

Forgalom. Utolsó közleményünk óta lényeges változás nem került észnyegre. Az üzlet folyását és mindentútt szűk körben forog, miután megrendelések — kivéve éppában hiányának — speculációra való vételek — végképen kedvtelenség uralkodása mellett — nagy ritkaságok közé tartozik.

Készleteink jelenleg tömegesek és ebből kifolyólag pénzügyi költődés foglal helyet.

Némelyek a jövőre nézve jobb reményeket táplálnak, támaszkodva az aratási sikertelenség — és a mindinkább rosszabbá váló orrszágakra; mi azonban a külországi concurentiát véden tekintetbe — amas oldalról távol sem vesszük észre a javulást.

A tegnapi betivásai középserűen volt látogatva. — A leginkább képviselt cikkkek busa és bab voltak. — Az előbbi finomabb minőségben mindig akad vevőre, míg a másik csak nyomott ár mellett is nehezen kel el.

Árpa nagyon kedvelt cikk és ára folyvást szilárdul. — A kínálat hiányos. — Utolsó jegyzésünk ellenében, körül 40—50 krnyi felebbmenést tapasztalt. E tendentia azonban csak serfőzésre alkalmas minőségeket illeti, míg etetésre való teljesen szerep nélküli.

Zab is meglehetősen kelendő, habár csak a lehető legkönnyebb minőségben kerül fel sajnra. — A rostálásra nagy súly fektetik és ily esetben aránylag magas ár adatik.

Kukoricza bőséges. — Óból még mindig nagy tömegek léteznek. Árak nyomott és elhelyezések nehézségekkel van egybekötve. — Újból néhány ezer mássa per április — május 2 frt 50 kron kötetett kiváló concessiók mellett az eladók részéről.

A borsüzlet még élettelen. Tulajdonosok lehető tartózkodók; megállapítottak az még nem jelezhető. Valamelyes itt-ott vétetett 2. — 2.50 2.80—3. — és 4 frton. — A minőség majdnem általában kitűnő.

Mai jegyzéseink piaci usance szerint:

Busa 80—81 fts 4.20—30 kr, 82—83 fontos 4.45—60 kr, 84—85 fts 4.80—90 kr, 86—87 fts 5.—5.20—30 kr.

Ross 75—76 fts 3.—3.15—25 kr, 76—78 fts 3.25—35 kr, 79—80 fts 4.40—50 kr.

Kukoricza ó 2.60—60 kr, új 2.30—40—50 kr.

Árpa 66—67 fts 3.—3.10 kr, 68—69 fts 3.20—25 kr, 70 fts 3.30—35 kr.

Zab egészséges és tiszta 2.10 kr 50 fontja. Hajdina készlet nélküli.

Bab fehér 3.50—55—60 kr, bab tarka 2.30—40 kr.

Lendekmag 3.50—60 krig
Lenmag 4.50—80 krig.
Sólya 2.—2.20—30 kr.
Szilva 4.50—80—5 frtg 100 l. fontja.
Dió 6.—6.50 kr 100 l. fontja.
Méz méh nélküli, somgyi 17.—17.50 kr.

Lettohusás.
Buda, okt. 23-án: 16, 27, 70, 12, 67.

Érték- és váltófolyam október 28.

5% metaliques 69.90; 5% nemz. kölcsön 73.53; 1860-ki álladalmi kölcsön 111.95; bankrészv. 9.30—; hitelintézeti részvények 203.80; London 112.40; magyar földtehermentési kötvény 81.70; tomesvári földtehermentési kötvény 81.—; erdélyi földtehermentési kötvény 78.80; horvát-alavon földtehermentési kötvény 84.—; ezüst 103.75; cs. kir. arany 5.34—Napoleon'd'or 900.—

Vasuti menetrend

Ervényes november 15-től 1874.

A kanizsai időtmutató óra szerint,
Indul Kanizsáról

Kanizsa vaspályán az órák pontosan a helyi időt mutatják.)

Vonat szám	hova:	Ora	Perc.	Idő
205	Eszék, Mohács, Dombóvár s Fiuméba	5	2	reggel
215	Mohács, Zágráb és Dombóvárra	2	32	délut.
212	Budára	6	17	reggel
202	"	1	52	délut.
204	"	10	37	estve
313	Szombathelyre (innét délután 5 óra 25 percesor Bécsebe)	5	37	reggel
301	Bécsebe (Szombathely, Bécsejnh. felé)	2	7	délut.
311	"	10	47	estve
203	Pragerhof felé Triesztbe	4	42	reggel
201	"	2	32	délut.
213	"	11	37	estve

Erkezik Kanizsára

Vonat szám	honnan:	Ora	Perc.	Idő
216	Mohács és Zágrábról	4	8	reggel
206	Eszék, Mohács, Fiume s Dombóvárról	1	23	délut.
218	Fiume és Dombóvárról	9	46	estve
203	Budáról	4	17	reggel
201	"	1	51	délut.
211	"	9	23	estve
314	Szombathelyről	10	25	reggel
302	Bécseből (Bécsejnh. Szombath. felől)	4	29	reggel
312	"	10	10	estve
214	Grácsból, (Pragerhof felől)	4	44	reggel
202	Trieszt-Bécs Grácsból	1	13	délut.
204	"	10	18	estve

Heti naptár.

október 31-től november 6-ig 1875.

Hő- és heti-nap	Katholikus naptár	Protestáns naptár	D. utj
44. XXIV. v. pünk. ut. — Kat. ev. I. Bemenvén Jézus a hajóba. Máté VIII. 23—27. — Prot. Ep. Filipp III. 17—23. Ev. Máté XXII. 15—22. — Gör. ev. Luk. VII. 11—16.			
31 Vasárnap	C. 24. Farkas p.	C. 23. Ref. em. u.	
1 Hétfő	Mindenszent ün.	Megváltás n.	
2 Kedd	Halottak eml.	Haltuak napja	
3 Szerda	Viktorin	Ida	
4 Csütörtök	Borom. Károly	Borom. Károly	
5 Péntek	Imre herczeg	Imre	
6 Szombat	Lénárd hitv.	Lénárd	

Felelős szerkesztő s kiadó: **Bátori Lajos.**

Nyitlér.*)
Minden betegnek erő és egészség gyógyszer és költség nélkül, gyógytáplálék által.

Revalescience du Barry

Londonból.

Ezen kellemes egészség-étekeknek 28 év óta semmi betegség sem ellenszolgált és jónak bizonyult az felnőttek- és gyermekeknek, gyógyszer és költség nélkül, minden gyomor-, ideg-, mell-, tüdő-, máj-, mirigy-, nyákhártya-, légzési-, hólyag- és vesebajokban, gumósodás, aszkór, mellszorulás, köhögés, emésztelenség, dugulás, hasmenés, álmatlanság, gyengeség, aranyér, vízkór, vizkór, lúz, szédülés, vértörődés, fülugás, émelegés és hányás, még terhesség alatt is csukorviseles, buskomorag, soványodás, csúsz, köcsvény, sápkór és egyéb betegségekben; nemkülönben mint táplálék szopógyermeknek és a dajkatejnél is előnyösebb. — Kivonat 80,000 bizonyítványból oly bajok meggyógyulásától, melyek minden gyógyszernek ellentállottak és köztük Dr. Wurser tanár, Beneke F. W. rendes tanár s marburgi orvosi egyetemen, Dr. Angelstein orvosi tanácsos, Dr. Shoreland, Dr. Campbell, Dr. Dédé tanár, Dr. Ure, Castlenuart grófné, marquise de Brehan és több magasállású egyének bizonyítványai kívánságra bérmentesen megküldetnek.

Rövidrevont kivonat 80,000 bizonyítványból:

80,416. sz. Beneke F. W. rendes tanár a marburgi orvosi egyetemen.

*) E rovat alatt közzétett felelősséget nem vállal a szerk.

burgi orvosi egyetemen a „Berliner Klinisch. Wochenschrift“ 1872. ápril 8. számában est mondja: „Soha nem fogom feledni, hogy gyermekeim egyikének életben maradását az ugynevezett „Revalenta Arabica“ (Revalescience) szernek köszönöm. A gyermek 4 hónapos korában teljes elsoványodásban s folytonos hányásban szenvedett, mely bajok minden gyógyszerrel dacoltak; a Revalescience azonban hat hét alatt egészéggét tőkéltesen helyreállította.

64,210. sz. Brehan marquis 7. évi májbetegség, reszketőség, elsoványodás és hypochondriáról.

79,810. sz. Örv. Klemm asszony, Drüssdeof, évekig tartó fűfájás és hányásról.

75,877. sz. Köller Flórián, cs. k. katonai gondnok Nagyvárád, tüdő- és légső-hurut, szédülés és mellszorulásról.

75,970. sz. Teschner Gábor úr, a magas nyilvános kereskedelmi tanintézet hallgatója Bécseben, a mellbaj és idegállóság kétségbeesztő fokáról.

65,715. sz. Montlous kisasszony, emésztelenség, álmatlanság és elsoványodásról.

72,618. sz. La Roche sur Yon, júl. 30. 1868. Ön Revalescience csokoládéja remítő gyomor- és idegbajomtól, mely tíz éven át gyötört, tőkéltesen megszabadított. (Madame) A r m a n d P r é v o s t.

Táplálék levén a husnál, 50-szeresen megkiméli a gyógyszer árát, felnőtteknél úgy, mint gyermekeknek.

Pléhszelencékben 1/2, font 1 frt. 50 kr., 1 font 2 frt 50 kr., 2 font 4 frt 50 kr., 5 font 10 frt., 12 font 20 frt., 24 font 36 frt. Revalescience piskoták szelencékben 2 frt 50 és 4 frt 50 krral. Revalescience Chocoladé táblákban 12 csészére 1 frt 50 kr., 24-re 2 frt 50 kr., 48-ra 4 frt 50 kr., poralakban 120 csészére 10 frt — 288-ra 20 frt — 576-ra 36 frt. —

Megrendelhető Barry du Barry & Comp által, Wien, Wallfischgasse Nr. 8.,

Valamint minden város gyógyszerárában és fűszerkereskedéseiben; azonkívül a bécsi ház minden vidékre megküldi postai utmány vagy utánvél mellett.

N.-Kanizsán Prager Béla, (eszélt Lovák Károly) gyógyszerárában;
Pesten Török Józsefnél; Aradon Tones F. és társánál; Debreczenben Mihálovits István gyógyszerárában a kigyóhoz; Eszéken Dávid Gyula gyógyszeráránál; Kassán Wondraschek Károly gyógyszer., Marosvásárhelyt Fogarasi Dömötörnél; Pozsonyban Pisztori Felixnél és Söltz Rezső gyógyszer., Székes-Fehérvárott Dieballa Györgynél, Sopron Voga A. gyógyszer., Temesvárott Pap József városi gyógyszeráránál; Ujvidék Grossinger C. B. és Ernst János gyógyszeráránál; Varasdon dr. Halter A. gyógyszer., Verseczen Fischer Móricznál, Zágrábon Irgalmasok gyógyszerárában. Tissa-Ujlak: Royko Victor gyógyszerárában.

H I R D E T E S E K:

A legnagyobb VASBUTORGYÁR
Reichard és Társa-é, Bécsben,
III. Marxer utca 17. sz. alatt van, honnan képekkel ellátott árjegyzék kívánatra ingyen bérmentve küldetnek mindenkinek. (1734—26)

MOLNÁR SÁNDOR
asztalos-mester Nagy-Kanizsán,
ajánlja a tisztelt közönség figyelmébe nagy választéku koporsó raktárát, több nagy városból különböző minőségben, a legújabb divat szerint elkészítve, a legutányosabb árak mellett kaphatók.
Raktára: **Deák Ferenc-téren,** Breier-féle házban, lakása **Hermán Alajos** urnál, Czigány-, vagyis Petőf-utca, 5-ik szám alatt van.
Vállalkozik továbbá mindennemű asztalos munkának kicsiben és nagyban való elkészítésére. (1838—1)

A TAKARÉKOSSÁG
jelen korunk divó és igazolt eszméje! Csak az a sajnós dolog, hogy az ezen eszmével élő világ, különösen pedig a vidék nem ott fogja fel ezen eszme valódi fogantatásának irányát, a hol ezt leginkább megtalálná. — Vegyük p. o. a „vidék hölgyeit,” kik lakhelyük távolsága miatt a fővárosbani személyes bevásárlásukban gátolva lévén és levélbeli megrendeléseket tenni utalva vannak. Szintén a takarékoság eszméjétől elragadtatva, meghajolnak azon óriási szédelgés szellemű elötte, mely a jelen valóság idő kezdete óta a magukat „Bazar“-oknak és „27 krajczáros árucarnokoknak“ kikürtölők részükről tapasztaltatik és a „27“ krajczár szóval az elámitás áldozataivá lesznek, mert — természetes — a szükséglet beszerzése itt csekélyebb összeget igényel, nem számítván azzal, hogy az, az ily helyen megrendelt kelme tisztesen is drágább, mint az olyan, mely egy lelkismeretes szolgálati elvvel párossal kereskedésből vásároltatik; nem tartván továbbá szem elötte a vidék t. hölgyei azt, hogy az ily szédelgő üzletekből hozottak kelmek meg az ezekből leendő tárgy elkészítését sem érik tul, — nem számítanak előre azzal, ha p. o. ruhakelmét hoztatnak ily szédelgő „csarnokból,” és a megvarratás és illetőleg a ruha elkészítése elötte már csak azzal, — De a leg-helytelenebb itt még az, hogy ilyetén

A JÓ IZLÉST ÉS DIVATOT
is ezen elragadtatás áldozatává tessik, pedig ezt nem kellene. — Mi csak kötelességünknek gondoljuk tekinteni, végre ez irányban. — különösen a vidék t. hölgyei érdekében — fejszólamást emelni és ez alkalommal vesérfonalul kiemelni azt, hogy lehet a szédelgő csarnokok mellőzésekével is olcsó, jó és felette izléses és divatos kelméket a fővárosban levélbeli megrendelés után vásárolni, ha a mélyen tisztelt közönség női ruhakelmékbeni szükségleténél

HAMBURGER ADOLF
Budapest, IV. ker. korona-herczeg-utca 8. sz. alatt levő a „KORONAHERCZEGHEZ“ czimzett legjobb hírnévű „Hölgy-divatáru-kereskedéséhez“ teljes bizalommal fordul.

E nevezett czég fennállása óta folytonosan oda működött és működik, hogy azon hölgyeket, kiket lakhelyük távolsága a fővárosbani személyes bevásárlásban gátol, a legiszgiorubb becsületesség és pontoság szemeltartása s a legolcsóbb árak mellett ellátása mindazon szükségletekkel, melyeket a jó izlés és divat egyáltalán mindent megkövetel. — Ugyanis e czég oda rendelkezett, hogy a vidék t. hölgyei szükségletük beszerzése tekintetéből pendő megrendeléseik levélbeli eszközösük könnyebbitése s illetőleg lehetősitése czéljából kívánatra szolgál mindenkinek

„ingyen és bérmentve“ a leggyönyörűbb és legdivatosabb női ruhakelmék

NAGYVÁLASZTÉKU MINTAGYÜJTEMÉNYÉVEL
elfogad továbbá minden a fővárosból megkhozható czikkre vonatkozó rendelményeket, melyeket eredeti árakon ép úgy szolgáltat ki, mintha a t. vevő személyesen volna jelen. A jutányos árak mellett lelkismeretes kiszolgálása a kitűnő, izléses és divatos kelméknek, tehát az ami a TAKARÉKOSSÁGI ESZMÉNEK valóban és teljesen megfelel és azivesen figyelmestüljünk ennél fogva t. olvasóinkat, de különösen

A VIDÉK HÖLGYEIT,
miserint akkor, ha a mai korzakban úgy annyira megkívánt takarékoság eszméjét egészen és valóban fogantatni és illetőleg követni óhajtják, forduljanak mindennemű női ruhakelmék megrendelésével, nemkülönben bármennemű megbízásokkal teljes bizalommal

(1807—6)

HAMBURGER ADOLF,
hölgy-divatáru-raktárhoz,
Budapest, IV. koronaherczeg-utca, 8. sz.

Bizonyítvány.
Tudományos ítélet
WILHELM (1829—1)
gyógyszerész ur köszvény- és csúzelleses
vértisztító theájáról.

A kinek a mindennemű általános gyógyszerrel újabb időben üzött nyegleségről fogalma van, könnyen felfoghatja az orvosoknak azok iránt tanusított bizalmatlanságát és épen nem tulajdonítható az újítás iránti pedanticus idegenkedésnek, ha az orvos a feldicsért arcaumoktól mosolyogva fordul el. Mindemellett e szabály sincs kivétel nélkül és es teljes igazoltságot és jogosultságot talál azon esetekben, miéon tények által bizonyított tapasztalás és a közönségnek erre alapított általános helyeslése az orvosok vizsgálódását megelőzte és ítéletét úgy, mint a Wilhelm-féle vértisztító theánál kimondotta, mert az általános vélemény legbiztosabb jótálló valamely dolog érteke mellett és legbiztosabbnak mutatkozott a mindennemű rheumaticus bajok, csúsz és köszvény ellen ajánlott Wilhelm-féle vértisztító theánál, mivel ez a leg-megacsaabb csúszos és köszvényes bántalmaknál, a bőrnek elfojtott tevékenységét és kigőzögését nagy mértékben előmozdítja.

Nevezetesen az emberi test minden reumaticus és köszvényes szenvedésénél, mely mindig lázsal és az izületek gyulladásos bántalmával, dagasztással sítb. van egybekötve, — podagránál, a keresztcsont és csipő fájásánál, nyilalásoknál a tagokban, a csuklók merevségénél, lábikragörccsöknél. sőt idült szorulásnál és az aranyérnél is e thea nagyon hathatós szernek bizonyult.

E thea tehát a felsorolt bajok ellen legjobban ajánlható.
Berlin, 1872. január havában.
Dr. Müller János,
orvos és gyógytanácsos.

Óvás a hamisítás és felcserélés ellen.

Sziveskedjék a t. közönség vásárlásoknál törvényes óvó bélyegemet és czekemet, melyek minden egyes csomag külső felén láthatók, különös figyelemmel megtekinteni, hogy hamisítások által rá ne szedessék.

A valódi Wilhelm-féle antiarthritikus, antirheumaticus vértisztító-thea csak az első nemzeti Wilhelm-féle vértisztító-theagyárban Neunkirchenben Bécs mellett, vagy általam a lapokban kijelölt raktárakban kaphatók.

Egy doboz 8. adagra felszerelve, orvosi használat- és utasítással ellátva 1 frt., a bélyeg és pakolás-díj 10 kr.

A t. cz. közönség kényelmére a valódi Wilhelm-féle antiarthritikus és antirheumaticus vértisztító thea kapható:

Nagy-Kanizsán: **Rosenberg Ferenc** urnál. Zágrábon: **Mittlbach Zeigmond** gyógyszer.; Köszegen: **Csacsinovits Istv. gyógyszer.**; Kadarkuton: **Beck Béla** gyógyszer.; Keasthelyen: **Kes-thelyi Emanuel**; Kaproncsán: **Werli Mikes** gyógyszer.; Sopronban: **Wrchowsky Rudolf**; Szombathelyen: **Pillich Ferenc** gyógyszer.; és Szatmárt: **J. Bossin** gyógyszerész urnánál.

(P. H.)

Ház-eladás.

Nagy-Kanizsán, a Csengery-utcában fekvő 940. számmal jelelt, az utcavonalban épült egy emeletes és az udvarban egy földszinti lakház, térs udvar és kerttel, az udvarban fakamarák és kuttal, - mely fekvőség mintegy 960 frt évi jövedelmet hoz, igen jutányos feltételek mellett szabadkézből eladandó; bővebb értesítést a nagy-kanizsai takarékpénztárban, Darázs Zsigmond ügyvéd úrnál nyerhet a komolyan venni szándékozó.

(1827-1)

Hirdetmény.

Az alulirt m. k. lottoigazgatóság megindítja a V-ik magyar királyi államsorsjátékot, melynek tiszta jövedelme a Felsőnek L. f. elhatározása folytán a m. k. állandó kincstári munkások árva számára emelendő menházak felállítására fog fordíttatni.

Ezen sorsjáték 3334 nyerőszámot tartalmaz; a nyeremények főösszege:

200.000 forint o. é., köztük: (1809-2)	
Az I-ik főnyeremény	100000 frttal.
a II-ik	20000
2 nyeremény	5000
10	1000
20	500
100	100
200	50
3000	10

A húzás visszavonhatlanul 1875. évi december hó 20-án Budapesten az alulirt lottoigazgatóság által fog eszközöltetni.

Egy sorajegy ára: 2 frt. o. é.

Sorsjegyek kaphatók: az alulirt m. k. lottoigazgatóságnál, a lotto-ügyintézőknél, a lotto-, adó-, sós- és postahivataloknál, és minden nagyobb városban létező sorajegyáruló közlegeknél.

A m. k. lottoigazgatóság államsorsjátéki osztálya Budapesten, 1875. évi október hó 1-én.

Motusz Alajos,

m. k. p. s. minist. osztálytanácsos és lottoigazgató. (Utánnomat nem díjaztatik.)

Van szerencsém a t. közönséget értesíteni, hogy „tisztító por” kizárólagos árulásával N.-Kanizsa és környéke számára

RICHTER & SATTLER urakat

biztam meg. Ezen „tisztító por” általánosan elterjedett használatára, jószágának elegendő biztosítéka különösen ajánlható vendéglők, kávéházak, üzletek és háztartások használatára is.

Egyszeri dörzsölésre eltávolít mindennemű rozsdát, szenny és más foltokat és nagyobb fényességet kölcsönöz, mint az eredeti volt.

Legmélyebb tisztelettel

Kalb József,

Raubach, Koblenzknél, Rajna mellett.

(1834-1)

Altesti-sérvben szenvedők

a legjobb hatásnak bizonyult sérvek ellen a Sturzenegger G. találmánya által Hefisauben Schweitzből megjelölt gyors segélyt nyerhetnek. Egy tégely ára 3 frt 20 kr. o. é. Minden utánására, mely a közönség félrevezetésére szolgál, orvosság kérjük. Semiféle analysis titkokat fel nem fedezheti. Bizonyítványok és hálairatok a teljesen felgyógyultaktól itt e helyütt nem közölhetők, mert a használati utasításban több benn foglaltatik. Kapható magánál Sturzenegger G.-nél, valamint a következő raktárakban: Pesten: Formágyi F. gyógyszer-tár a „Sz-Máriához.” Zágrábban: Mittlbach Zsigmond gyógyszer-tárban. Temesvárott: Pecher J. E. „Mária segits” gyógyszer-tárban. (1814-2)

Jelentés.

Az eddig Nagy-Kanizsán „ARANY SZARVAS” elnevezés alatt ismert vendégfogadót kibérelvén,

„OROSZLÁN”

czim alatt nyitottam meg, a kényelmes és egészséges, kiszáradt szobákat elegans vasbutorokkal láttam el, minden igénynek megfelelő berendezés mellett kitünő jó ételek- s finom italokkal szolgálók, a jó hírnévnek örvendett fümei szállodám vezetéséről messze vidék tudja készségemet s t. vendégeim iránti előzékenységet s azért e minden kényelemmel ellátott s ujonan elegansan berendezett szállodát ajánlom a t. közönség figyelmébe. Megjegyezvén, hogy gondoskodni fogok, miszerint tengeri halak friss minőségben izletes konyhában kaphatók legyenek.

Teljes tisztelettel

Gschaidler A.,

(1821-3)

az „OROSZLÁN” szálloda bérleje.

Igervényeket

magyar sorsjegyekre

f. évi november 15-iki sorsolásra;

főnyeremény 150,000 frt

elad 2 1/2 frt és 50 kr. bélyegért

LUEFF M. illetyszerész, Budapesten, Dorottya-utca, 3. sz. a „MINERVAHOZ.”

A legolcsóbb és legjobb

zsebórákat

következő, még soha nem hallott árak mellett adom el; és pedig:

Csak 3 frtért kapható egy igen szép, jó járású, igen jó minőségű munkás-óra.

Csak 4 frt 50 kr. egy igen cinos női óra, Alfenid ezüstből, igen pontos járású, a legszébb kiállításal.

Csak 6 frt 50 kr. egy igen díszes Britannia-ezüst tokkal, igen pontos járással, amiről kezesesség nyújtatik.

Csak 8 frt az ára egy valódi angol 13 lator ezüst cylinder órának, a legfinomabb szab-szerkezettel, vastag ezüst tokkal, lapos alakban, különösen pontos és helyes járással, a miről kezeskedem.

Csak 9 frt egy igen szép valódi ezüst női cylinder óra, igen takarosan alkotva, mely a legfinomabb rubinokon jár, díszesen kiállítva és percéről-perczerre pontosan jár, amiért kezesesség adatik.

Csak 13, 14, egész 15 frt egy valódi ezüst anker óra, 15 rubinra jár, a legfinomabb szerkezettel s a pontos járásért kezesesség nyújtatik.

Csak 13 frt 50 kr. egy valódi angol talmi-arany remontoir óra, Kosztopf-fele ujon javított rendszerrel, a rugónál kulcs nélküli felhúzás. Ezen órák ugy olcsóságuk, mint azok minőségének jelesége által világhírűek lettek és kezeskedem a pontos és jó járásért.

Minden nálam vásárolt órához, illő talmi-arany lánczot adok ingyen Kaphato

J. Kann-nál,

Bécs, Stadt Wollzelle, Nr. 21.

Levélbeli rendelmények azonnal eszközöltetnek a pénz előleges beküldése vagy utánvét mellett. (1806-4)

Epilepsiát
(eskórt) gyógyít levélben
Dr. Killisch specialista
Drezda, Wilhelmplatz 4 (ezelött Berlinben).
Sok száz sikeres eredmény!

Keller Ignác

Nagy-Kanizsán.

(1548-22)

Ajánlja gazdagon felszerelt urak-, hölgyek, és gyermekek számára való topánkat. A legjobb minőségűeket a lehető jutányos áron.

Ugyazinté figyelmébe ajánlani bátor vagyok a cs. k. katonaság s t. közönségnek, hogy megrendeléseket a legjobb bel és külföldi bőrből elfogadok és készítek, az árt legjutányosabban számítom.

Az én raktáromban vásároltakat kijavításra elfogadom.

Empfehlte sein reich assortiertes Lager aller Gattungen Herren-, Damen- und Kinder-Stifletten von bester Qualität und zu möglichst billigen Preisen.

Ferner mache ich das k. k. Militär und verehrungswürdiges Publikum aufmerksam, dass ich alle Bestellungen vom besten In- und Ausländer-Leder verfertige und prompt und billigt berechne.

Auch wird von mir gekaufte Waare zu reparieren angenommen.

Szegedi Képes Naptár

az 1876-iki szökő évré
20,000 példányban
már megjelent

és minden hazai könyvtár- és könyvkötőnél kapható.

Hogy mily érdeklődés és elismerésben részesült a naptár 1875-iki első évfolyama, tanúsítja azon körülmény, hogy a kiadott 10,000 példány teljesen elfogyott. A naptár képekben ugy, mint szövegben tartalmasabb és kiállítására sokkal csinosabb az 1875-ik évinél.

A naptár ára csak 30 krajczár.

Az 1876. évi „Szegedi Képes Naptár” tartalma:

1. A fölséges uralkodóház.
2. Naptári rész.
3. Szeged az. kir. város köztörvényhatósága és a szegedi kir. törvényszék tisztviselőinek névsora.
4. Szeged jövője. Nagy Sándortól. (3 képpel.)
5. Az 1876. évi országos kiállítás Szegeden. Bakay Nándortól.
6. Ilona anyja. Elbeszélés Vass Mátyástól.
7. Panna néni. Népies elbeszélés versekben Kék Hyacinttól.
8. Beszélgetés András bácsi- és családjával a babonáról; a szomszédok is részt vehetnek benne. Ferenczi Jánostól.
9. Népdalok. Szeged és vidékéről gyűjté: Ferenczi János.
10. Kukoriczapattogatás. (Képpel.)
11. A mélységben. Egy utazó elbeszélése. (Képpel.)
12. A halál torkában. Angol elbeszélés. (Képpel.)
13. A kuruzslásról. Népies tanulmány. Dr. K. L.
14. A házi ipar az alföldön. Gelléri Mórtól.
15. Adomák. (6 képpel.)
16. A métermértékekről. Átszámító táblázatok.
17. Magyar- és Erdélyhoai országos vásárok.
18. Bélyegdíj-mutató.
19. Az új mértékek rövid ismertetése versekben.
20. Üzleti utmutató. (Hirdetések.)

A t. közönség minél számos vásárlásait kérve, vagyok kiváló tisztelettel

Burger Zsigmond özvegye,

kiadó, könyv- és könyvmda-tulajdonos, Szegeden.

(1808-2)

Figyelmeztetés.

Steiner L. és társa prágai, ugyazinté értesülésem szerint néhány budapesti, szegedi és brászói cég az általam már évek során át gyártott s jó sikerrel forgalomba hozott gyogyereji sós-borszeszt (üveg-mintáim és nevem felhasználása s aláírásom hamisítása mellett) utáuzza. Az illetők ezen valóban nemtelen eljárásuknak elejét veendő: üvegjeim hátsó részére 1876. január hó 1-től fogva

BRÁZAY KÁLMÁN nagykereskedő Budapesten

köriatuz cimemet nyomattatom be.

Ha felsoroltak készítménye csak némileg is megfelelne a czélnek, nem volna szükségük arra, hogy azt idegen czég alá burkolva, nevemet oly módon használják, mintha készítményük tőlem származnék. Kijeletem tehát ismételen, hogy a t. közönség csak azon sós-borszeszt ismerje el tőlem származottnak, melyhez a használati utasításom aláírásom szerepel s az üvegre ragasztott cimlap nem „mint” vagy „nach” Brázay van ellátva, mert a kérdéses sós-borszeszt részben vidéki kereskedők készítményem helyett hozzák a forgalomba.

Budapesten, 1876. október hó 1-én.

BRÁZAY KÁLMÁN, nagykereskedő,
IV. országut 24. szám.

ÉLET-ITAL,

kitünő háziszér

váltó- és mocsárláz, bél- és gyomorgörce, epe-inger, hányás, tengeri betegség, vizeletszorulás, álmatlanság, stb. ellen.

Ára egy nagy üvegnek 65 kr., kisebb 50 kr.

Sós-borszesz,

mint háziszér.

Mr. William Lee utasítása szerint. Gyors hatást eszközöl: Rheuma, csúz, szagafás, fagyás, fog-, fej- és fülfájdalmak, szemgyulladás, rákfekély, benuások stb. stb. ellen; sőt fogtiszítót szerül is igen ajánlható, mennyiben a fogak fényét elősegíti, a foghúst erősíti, és a száj tiszta szagtalan lzt nyer a szesz elpárolgása után.

Ára egy nagy üvegnek 80 kr., kisebb 40 kr.

Használati utasítás magyar vagy német nyelven jelentékeny orvosi s egyéb elismerő bizonyítványokkal, valamint bizományosaim névsorával, minden üveghez mellékeltek. (1812-3)